mr. A.J. Spoelstra
Lytse Wei 20
9289 LB Drogeham

telefoon 0512 36 99 00
fax 0512 36 99 01
info@spoelstra-advies.nl

Ruimtelijke onderbouwing

Realisering stal, overdekte longeercirkel, rijhal (met stallen), kapschuur en mestsilo ten behoeve van de vestiging van een paardenhouderij op perceel Bûtewei 3 te Ureterp

Colofon:

Opdrachtgever:	N.N.
Uitgevoerd door:	mr. A.J. Spoelstra Omgevingsadviseur
Contactpersoon:	De heer A.J. Spoelstra
Telefoon:	0512-369900
Email:	Info@spoelstra-advies.nl
Projectnummer:	AJS/56
Datum:	Drogeham, juli 2023

Op al onze diensten zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel, van toepassing.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
1.1 Algemeen 4
1.2 Projectgebied 4
2. Projectbeschrijving 5
2.1 Huidige situatie 5
2.2 Het project 5
3. Beleid 6
3.1 Rijksbeleid 6
3.2 Provinciaal beleid 6
3.3 Gemeentelijk beleid 6
4. Omgevingsaspecten 8
4.1 Algemeen 8
4.2 Milieuzonering 8
4.4 Licht 9
4.5 Ecologie 9
4.6 Archeologie/Cultuurhistorie 10
4.7 Landschappelijke inpassing 10
4.8 Externe veiligheid 11
4.9 Water 11
4.10 Bodem 11
4.11 Wet Natuurbescherming 12
4.12 Verkeer en geluid 12
4.13 Kabels en leidingen 13
5. Uitvoerbaarheid 14
5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 14
5.2 Economische uitvoerbaarheid 14

Bijlage 1	Principe toezegging gemeente d.d. 05-02-2020
Bijlage 2	Verslag Nije Pleats methode
Bijlage 3	Landschappelijk inpassingsplan
Bijlage 4	Vergunning Wet natuurbescherming d.d. 15 juli 2022
Bijlage 5	Aeriusberekening 1
Bijlage 6	Aeriusberekening 2
Bijlage 7	Invoergegevens Aeriusberekening
Bijlage 8	Ecologisch onderzoek
Bijlage 9	Bodemonderzoek
Bijlage 10	Watertoets
Bijlage 11	Bouwtekeningen
Bijlage 12	Bedrijfsplan
Bijlage 13	Advies vooroverleg provincie
Bijlage 14	Archeologisch onderzoek
Bijlage 15	Advies vooroverleg Wetterskip Fryslân
Bijlage 16	(Geanonimiseerd) verslag overleg buren
Bijlage 17	Notitie Paardenhouderij in Opsterland

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Op het perceel Bûtewei 3 te Ureterp is een voormalige boerderij aanwezig die thans overeenkomstig de bestemming als woning wordt gebruikt. Initiatiefnemer is voornemens ter plaatse zijn hobbymatige paardenhouderij geleidelijk uit te breiden tot een professionele paardenhouderij voor het houden van 10 volwassen paarden (> 3 jaar) en 24 paarden in opfok (<3 jaar) waarvoor ter plaatse een overdekte rijhal met stallen, een overdekte longeercirkel, een kapschuur voor de stalling van materieel en materiaal een sleufsilo voor de opslag van mest moeten worden gerealiseerd. Voor de paardenhouderij wordt gebruik gemaakt van de 2,3 ha agrarische percelen die initiatiefnemer in eigendom heeft en voorts van ca. 5 ha. huurland dat in ruime mate voorhanden is nabij de Bûtewei.

Het projectgebied is gelegen binnen het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied gemeente Opsterland (vastgesteld 30 juni 2014) en de correctieve en partiële herziening daarvan, vastgesteld 8 oktober 2018. Het perceel is deels bestemd als “Wonen-Woonboerderij”(artikel 21) en deels bestemd als “Agrarisch” (artikel 3).

De beoogde kapschuur wordt opgericht binnen de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. De rijhal met stallen, de sleufsilo en de longeercirkel worden in de bestemming “Agrarisch” gesitueerd.

Binnen deze bestemmingen is de uitoefening van een paardenhouderij niet toegestaan. Het bestemmingsplan kent voorts geen afwijkings- of wijzigingsbepalingen om de vestiging van de paardenhouderij mogelijk te maken.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Opsterland hebben bij brief d.d. 5 februari 2020 aangegeven in beginsel planologische medewerking te willen verlenen aan de gewenste ontwikkeling. In deze notitie zal de planologische aanvaardbaarheid van het beoogde project worden onderbouwd.

1.2 Projectgebied

De projectlocatie ligt aan de Butewei 3 te Ureterp ten zuidwesten van de kern Ureterp in de gemeente Opsterland. Kadastraal is de locatie bekend als gemeente Ureterp, sectie E, nr. 1428. In figuur 1 is de ligging van de betreffende locatie weergegeven.

Figuur 1: ligging projectgebied (bron: Google earth)

2. Projectbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Op het onderhavige perceel is een voormalige boerderij met één voormalige agrarische vrijstaande schuur aanwezig. De huidige bebouwing is in het buitengebied van Ureterp gesitueerd. Hieronder in figuur 2 is de voorzijde van de aanwezige bebouwing te zien.

Figuur 2: aanzicht vanaf de Bûtewei

De gebouwen worden gebruikt voor wonen en het hobbymatig houden van 6 paarden. Ook vindt er stalling van de eigen landbouwmachines en enig materieel plaats op het buitenterrein. De overige gronden zijn tot op heden in gebruik als tuin en erf.

2.2 Het project

Initiatiefnemer is voornemens ter plaatse een paardehouderij te vestigen. Het huidige bouwperceel is daarvoor niet toereikend en ook het gebruik als paardenhouderij is thans niet toegestaan. De realisatie van een overdekte rijhal met stallen, overdekte longeercirkel, kapschuur van de stalling van materiaal en materieel en een sleufsilo voor de opslag van mest is daarmee niet toegestaan. Voor een overzicht van de omvang van het project wordt verwezen naar de bijgevoegde tekeningen welke hierna ook is weergegeven. De uitbreiding van de bebouwing wordt gerealiseerd op het achterterrein, achter de bestaande bebouwing, waarmee visueel de bebouwing niet sterk in het landschap opvalt. Daarnaast maskeert de bestaande streekeigen beplanting de stal en de op het nieuwe erf plaatsvindende activiteiten. Eén en ander is voorts weergegeven op het eveneens bijgevoegde landschappelijk inpassingsplan.

3. Beleid

3.1 Rijksbeleid

Het beleid van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit van Nederland is neergelegd in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). (Vastgesteld 11-09-2020). Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van Rijksbeleid op 21 nationale belangen. Voor deze belangen acht het Rijk zich verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 21 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De opgaven die voortkomen uit de nationale belangen van het Rijk zijn vertaald in vier integrale prioriteiten die weer vertaald worden in beleidskeuzes:

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. Duurzaam economisch groeipotentieel;
3. Sterke en gezonde steden en regio's;
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het platteland.

Het initiatief is niet in strijd met het genoemde beleid van de Rijksoverheid.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal omgevingsbeleid van de provincie Fryslân is neergelegd in de Omgevingsvisie "Romte Diele" (september 2020). Dit beleid heeft zijn juridische vertaling gekregen in de provinciale omgevingsverordening Romte Fryslân 2014. In deze verordening zijn regels gesteld waarmee bij het vaststellen van ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Het gaat hier om de vestiging van een grondgebonden agrarisch bedrijf. Immers de definitie van "agrarisch bedrijf" in de Provinciale omgevingsverordening luidt: een *bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen of door middel van het fokken of houden van dieren.* De onderhavige paardenhouderij is gericht op het verkrijgen van veulens die om daaraan een meerwaarde te geven, worden beleerd. De definitie van grondgebonden agrarisch bedrijf" luidt: agrarisch bedrijf waarbij het gebruik van agrarische gronden in de omgeving van het bedrijf noodzakelijk is voor het functioneren van het bedrijf in de vorm van een grondgebonden veehouderij en naar de aard daarmee vergelijkbare bedrijven. Het begrip "grondgebonden veehouderij" wordt gedefinieerd als: *een veehouderij waarbij voldoende grond in de omgeving van het bedrijf aanwezig is om overwegend te voorzien in de mestafzet en het benodigde ruwvoer van de veehouderij.* De in totaal ca. 7.5 ha. die initiatiefnemer aanwendt voor de paardenhouderij is bedoeld voor het weiden van de paarden, de winning van ruwvoer en de afzet van mest. Mede gelet op de toelichting van de Omgevingsverordening Romte wordt voor wat betreft de grondgebondenheid uitgegaan van 3 grootvee-eenheden (GVE) per ha. Een paard wordt daar gelijkgeschakeld met 0,8 GVE. Voor een opfokpaard (<200 kg) wordt in de literatuur uitgegaan van 0,5 GVE. Voor 10 fokpaarden is derhalve 3 ha. (afgerond) nodig. Voor 24 opfokpaarden is ca. 4 ha nodig. De beschikbare 7,5 ha. is derhalve toereikend voor wat betreft de grondgebondenheid.

Artikel 6.1.1. bepaalt vervolgens dat een ruimtelijk plan uitsluitend een nieuw agrarisch bouwperceel kan bevatten indien het bouwperceel is bestemd voor een grondgebonden agrarisch bedrijf. Hiervan is sprake zodat de onderhavige ruimtelijke inpassing van de paardenhouderij via artikel 2.12. sub 1 onder a.3. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht niet in strijd is met het provinciale beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

Het projectgebied is gelegen binnen het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied gemeente Opsterland (vastgesteld 30 juni 2014) en de correctieve en partiele herziening daarvan, vastgesteld 8 oktober 2018. Het perceel is deels bestemd als "Wonen-Woonboerderij" (artikel 21) en deels bestemd als "Agrarisch" (artikel 3).

De beoogde kapschuur ten behoeve van het stallen van materiaal en materieel wordt opgericht binnen de bestemming “Wonen-Woonboerderij”. De overdekte rijhal met stallen, de sleufsilo en de overdekte longeercirkel worden in de bestemming “Agrarisch” gesitueerd.

Binnen deze bestemmingen is de uitoefening van een paardenhouderij niet toegestaan. Het bestemmingsplan kent voorts geen afwijkings- of wijzigingsbepalingen om de vestiging van de paardenhouderij mogelijk te maken.

Daarnaast is specifiek beleid voor paardenhouderijen vastgelegd in de Notitie Paardenhouderij in Opsterland (november 2008). Dit beleid is erop gericht mogelijkheden te bieden voor de paardensector in het buitengebied van Opsterland, zowel in hobbymatige zin als in het kader van een grondgebonden als een niet-grondgebonden bedrijf, mits één en ander landschappelijk goed wordt ingepast. Aan de uitgangspunten van deze notitie (zie bijlage) wordt voldaan.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Opsterland hebben bij brief d.d. 5 februari 2020 aangegeven in beginsel planologische medewerking te willen verlenen aan de gewenste ontwikkeling.

Conclusie
De vestiging van de paardenhouderij past binnen het rijks- en provinciale beleid. Het initiatief is in strijd met het bestemmingsplan maar in overeenstemming met het beleid zoals verwoord in de Notitie Paardenhouderij in Opsterland. Het college van burgemeester en wethouders heeft zich bereid verklaard mee te willen werken aan de planologische inpassing van de paardenhouderij.

4. Omgevingsaspecten

4.1 Algemeen

De voorgenomen vestiging van de paardenhouderij kan mogelijk effecten op de omgeving van het projectgebied hebben. Daarbij valt te denken aan aspecten als hinder, bijvoorbeeld in de vorm van geluid en stof. Voorts kan het project archeologische waarden die binnen het plangebied voorkomen, e.d. aantasten. Voor vele van dergelijke aspecten zijn wettelijke regels en/of normen vastgelegd. In het onderstaande zal nader worden ingegaan op die omgevingsaspecten die relevant kunnen zijn ten aanzien van het onderhavige project.

4.2 Milieuzonering

Ter bescherming van de woon- en leefkwaliteit is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies noodzakelijk. Om die reden moet worden onderzocht of in de directe omgeving van het plangebied gevoelige functies aanwezig zijn die hinder en/of overlast kunnen ervaren door de beoogde ontwikkelingen binnen het plangebied.

In de VNG-brochure “Bedrijven en milieuzonering” zijn de meest voorkomende vormen van bedrijvigheid beoordeeld op grond van hun hinderlijkheid en aan de hand daarvan verdeeld in een zestal milieucategorieën. Op grond van de mate van milieuhinderlijkheid wordt geadviseerd een bepaalde afstand ten opzichte van gevoelige functies aan te houden, zoals woningen, scholen, e.d. Deze afstandsnormen zijn indicatief van aard. Hiervan kan gemotiveerd worden afgeweken.

In de VNG Brochure Bedrijven en milieuzonering valt het bedrijf onder de categorie "paardenfokkerijen”. De richtafstand tot gevoelige bebouwing van derden bedraagt 50 meter op basis van geur als wordt uitgegaan van het omgevingstype “rustige woonwijk/rustig buitengebied”. De richtafstand geldt enerzijds tussen de grens van de bestemming van de bedrijven en anderzijds de uiterste situering van de gevel van de gevoelige bestemming. Ingevolge de Wet geurhinder en veehouderij dient deze afstand op grond van artikel 4 eveneens 50 meter te bedragen. In alle gevallen wordt aan de richtafstand van 50 meter tussen de paardenhouderij en gevoelige bebouwing van derden voldaan. De dichtstbijzijnde gevoelige bebouwing bevindt zich op een afstand van ca. 100 meter.

Initiatiefnemer zal ten behoeve van de vestiging van de paardenhouderij een melding op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer indienen.

4.3 Luchtkwaliteit

In de Wet luchtkwaliteit zijn normen opgenomen voor de kwaliteit van de buitenlucht. Deze normen hebben betrekking op de concentraties in de buitenlucht van een aantal luchtverontreinigende stoffen. Het betreft de stoffen zwaveldioxide, fijn stof (PM_{10} en $PM_{2.5}$), lood, koolmonoxide en benzeen. Deze wetgeving vloeit voort uit normen voor luchtkwaliteit die door de Europese Unie zijn gesteld. Bij het opstellen van ruimtelijke plannen die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit moet worden aangetoond dat bij de uitvoering van dat plan:

- de wettelijke grenswaarden voor de genoemde stoffen niet worden overschreden,

dan wel

- bij een beperkte toename van de concentratie van één of meer van de genoemde stoffen door een met het project samenhangende maatregel/effect de luchtkwaliteit per saldo verbetert, dan wel het project *niet in betekenende mate* bijdraagt aan de concentratie van een stof waarvoor een grenswaarde is opgenomen.

In het “Besluit niet in betekenende mate” is vastgelegd dat wanneer een ontwikkeling niet meer bijdraagt dan 3% aan de grenswaarde, deze niet getoetst hoeft te worden aan de wettelijke grenswaarden. Voor bepaalde landbouw inrichtingen wordt op voorhand al aangenomen dat zij niet in betekenende mate zullen bijdragen aan de luchtkwaliteit. Deze zijn opgenomen in een ministeriële regeling (Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteit)). Deze regeling is echter niet van toepassing op veehouderijbedrijven.

Aan paarden is echter geen emissiefactor toegekend voor fijn stof zodat wordt voldaan aan de daarvoor gestelde grenswaarden. De toename van verkeersbewegingen ten opzichte van de huidige verkeersbewegingen is verwaarloosbaar zodat ook ten gevolge van gemotoriseerd verkeer de grenswaarden ingevolge de Wet Luchtkwaliteit niet worden overschreden.

4.4 Licht

De nieuwe bebouwing heeft een relatief beperkt oppervlak aan gevelopeningen. Wel zal in de avondperiode gebruik worden gemaakt van de rijhal die in de donkere jaarperiode zal worden verlicht. Lichtuitstraling kan niet plaatsvinden anders dan bij openstaande deuren en mogelijk door het toe te passen windbreekgaas. De lichtuitstraling is echter daardoor beperkt. Om die reden bestaat er geen risico op lichthinder.

4.5 Ecologie

Diverse dier- en plantensoorten worden op grond van de Wet natuurbescherming beschermd. Niet alleen de soorten zelf, maar ook hun holen, nesten, e.d. zijn beschermd. Voor een groot aantal soorten geldt een zorgplicht. Dit houdt in dat voldoende zorg in acht moet worden genomen voor alle in het wild levende dieren en planten (inclusief hun leefomgeving). Concreet betekent dit dat bij een ruimtelijke ingreep rekening moet worden gehouden met alle ter plaatse aanwezige dieren en planten en moet worden voorkomen dat deze worden gedood, verwond of gestoord. Voor alle grondgebonden zoogdieren en amfibieën in het plangebied geldt de zorgplicht.

Door middel van ecologisch onderzoek is de impact van het initiatief op ecologische belangen in beeld gebracht (zie bijgevoegd ecologisch onderzoek van Mulder Ecologie, Groningen d.d. 9 april 2021). Hier wordt o.a. ingegaan op de mogelijke effecten op Natura 2000 gebieden, de Natuur Netwerk gebieden Nederland en soortenbescherming. Na gereedkoming van de ecologische rapportage zijn de plannen ten gevolge van het overleg over de landschappelijke inpassing echter aangepast maar dit heeft geen gevolgen voor de conclusies/aanbevelingen in het ecologisch onderzoek. Het navolgende wordt in het genoemde ecologisch onderzoek geconcludeerd:

> Gezien de beperkte duur, omvang en uitstraling van de voorgenomen activiteiten in de realisatiefase en de geringe wijziging van de nieuwe situatie ten opzichte van de huidige wordt het optreden van negatieve effecten op Natura 2000-gebieden uitgesloten;
>
> Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. De provincie Fryslân kent geen externe werking voor het NNN. Ook ligt het plangebied niet in, noch in de nabijheid van, andere via de Verordening Romte beschermde (natuur)gebieden.
>
> Het plangebied is beperkt geschikt als broedgebied voor enkele algemene soorten broedvogels. Voor deze soorten geldt, dat er geen overtreding van de Wet natuurbescherming aan de orde is in het geval de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode voor het broedseizoen gedefinieerd. In de praktijk wordt hiervoor over het algemeen globaal de periode maart tot en met juli aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van de werkzaamheden.

De erfbeplanting kan deel uitmaken van het foerageergebied van vleermuizen met eventuele verblijfplaatsen in het plangebied. Omdat er slechts zeer beperkt groen aanwezig is op het erf, kan de kap van één van de aanwezige bomen de functionaliteit van deze verblijfplaatsen (mee)bepalen. Op voorwaarde dat de te kappen boom wordt gecompenseerd door meer erfbeplanting, kan worden uitgesloten dat de functionaliteit van vleermuisverblijven in het geding komt.

Het optreden van negatieve effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna anders dan broedvogels wordt uitgesloten. Wel geldt voor alle soorten, in het bijzonder de in het plangebied te verwachten soorten amfibieën en zoogdieren met een provinciale vrijstelling, de algemene zorgplicht (bijlage II). Deze schrijft voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen.

Verstoring van beschermde plant- en diersoorten wordt dan ook niet verwacht. De te kappen bomen worden gecompenseerd door nieuw te planten bomen. Tenslotte zal daar waar mogelijk worden getracht in de bouw en inrichting van het erf rekening te houden met maatregelen die een positief ecologisch effect sorteren (natuurinclusief bouwen).

4.6 Archeologie/Cultuurhistorie

Archeologie

Aan het plangebied is naast de bestemming “Wonen-Woonboerderij” en “agrarisch” geen bescherming toegekend voor wat betreft de aantasting van archeologische waarden. Op grond van het provinciaal archeologisch beleid (FAMKE) wordt voor de periode Steentijd-Bronstijd geadviseerd een karterend onderzoek uit te voeren bij ingrepen van meer dan 2500 m2. Voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen is geen onderzoek nodig. De gezamenlijke oppervlakte van de te bouwen paardenstal, de overkapte longeercirkel, de mestsilo en de rijhal bedraagt 2213 m2. De ingreep is daarmee beperkt en overschrijdt de maatvoering van 2500 m2 niet. In reactie op de provinciale vooroverlegreactie d.d. 15 november 2022 is echter alsnog archeologische onderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn weergegeven in een rapportage van Laagland Archeologie te Almelo. Het navolgende advies is daarin opgenomen:

Op basis van het uitgevoerde booronderzoek is de kans klein dat het plangebied archeologische sporen bevat. Om deze reden adviseren we geen vervolgonderzoek uit te voeren en het plangebied vrij te geven.

Voorts is initiatiefnemer bekend met het feit dat er op grond van de Erfgoedwet een meldingsplicht voor toevalvondsten bestaat.

Cultuurhistorie

Ten behoeve van het initiatief is een erfinrichtingsplan opgesteld waarbij rekening is gehouden met de cultuurhistorische aspecten. Kortheidshalve wordt hier dan ook verwezen naar het bijgevoegde Nije Pleatsoverleg d.d. 13 september 2022 en het daarop gebaseerde landschappelijk inpassingsplan (oktober 2022) welke als bijlagen zijn bijgevoegd. Sloten en houtwallen hoeven ten behoeve van de bouw van de overkapte rijhal met stallen, overkapte longeercirkel, mestsilo niet en kapschuur te worden verwijderd. Cultuurhistorische aspecten worden met onderhavig initiatief dan ook niet in onevenredige mate aangetast.

4.7 Landschappelijke inpassing

Ten behoeve van een goede landschappelijke inpassing is op grond van de resultaten van de Nije Pleatsmethode (zie bijgaand verslag van 13 september jl.) een landschapsinpassingsplan (oktober 2022) ontwikkeld waarin tevens wordt ingegaan op de cultuurhistorie ter plaatse. De harde belijning van de gebouwen wordt daarin verzacht door een omranding van het perceel met knotwilgen. Voorts blijft de bestaande beplanting op het perceel voor het grootste deel gehandhaafd. Ten behoeve van de watercompensatie wordt op het erf een vijver gegraven en wordt de westelijke gelegen sloot verbreed. Kortheidshalve wordt op deze plaats verwezen naar bijgevoegd landschappelijk inpassingsplan. De uitvoering en instandhouding van deze

landschappelijke inpassing zal worden gewaarborgd door middel van een voorwaarde te verbinden aan de te verlenen omgevingsvergunning.

4.8 Externe veiligheid

Op grond van het *Besluit externe veiligheid Inrichtingen (Bevi)* moet afstand worden aangehouden tussen risicovolle en risicogevoelige functies. Risicovolle functies betreffen hoofdzakelijk bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken, welke veiligheidsrisico's opleveren voor hun directe omgeving. De paardenhouderij is geen inrichting in de zin van het Bevi.

Met dit project wordt evenmin de realisering van (beperkt)kwetsbare objecten mogelijk gemaakt. Om die reden zijn er geen aspecten aan de orde die de externe veiligheid betreffen. Ook niet voor wat betreft het transport van gevaarlijke stoffen over weg en per rail (*Besluit transport externe veiligheid*) en via buisleidingen (*Besluit externe veiligheid buisleidingen*).

Conclusie
De ontwikkelingen binnen het projectgebied leveren geen risico's op met betrekking tot externe veiligheid.

4.9 Water

Vanwege het belang van het water in de ruimtelijke ordening, moet bij nieuwe ruimtelijke plannen worden aangegeven op welke wijze in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. De verplichting hiertoe vloeit voort uit het bepaalde hieromtrent in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Waterschappen moeten daarom in een vroeg stadium betrokken worden bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

Op 29 maart 2022 is een digitale watertoets uitgevoerd (zie bijlage). Daaruit blijkt dat de normale procedure van toepassing is. Dit betekent dat voor het extra te verharden (bebouwen oppervlak) 10% in wateroppervlakte moet worden gecompenseerd. Deze compensatie wordt gevonden door de westelijke sloot van het betreffende perceel over een lengte van 104 meter te verbreden en een vijver op het perceel te graven. Mede gelet op het nadere wateradvies d.d. 5 december 2022 van Wetterskip Fryslan zullen indien noodzakelijk maatregelen worden getroffen om erfafspoeling in oppervlaktewater te voorkomen. Ter berging en afvoering van het hemelwater zal de nieuwe bebouwing zoveel mogelijk worden aangesloten op het nieuw te graven oppervlaktewater.

4.10 Bodem

Er zijn geen bodemkwaliteitsgegevens bij de gemeente bekend betreffende de locatie van de voorgestelde paardenhouderij. Ook uit bodemloket van Rijkswaterstaat blijkt dat de bodem ter plaatse van de paardenhouderij niet voor beperkingen zorgt. Bij de bouw van de paardenstal, overdekte longeercirkel en mestsilo komt dan ook niet of nauwelijks grond vrij. Toch zal eventuele vrijkomende grond op het eigen erf worden verwerkt. Gelet hierop en het feit dat de locatie in het buitengebied is gelegen, behoeft deze grond dan ook niet op PFAS te worden onderzocht.

WMR te Rinsumageest heeft echter ter plaatse ene bodemonderzoek uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn weergegeven in een rapportage d.d. 1 april 2021. Deze rapportage is bijgevoegd. De conclusie luidt: *Op basis van de zintuiglijke waarnemingen en de gemeten gehalten en concentraties kan de gestelde onderzoekshypothese, een onverdachte locatie, aangenomen worden. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen bestemmingswijziging.*

Figuur 4: fragment kaart Bodemloket

4.11 Wet Natuurbescherming

Om de natuur in Europa als geheel te beschermen en te ontwikkelen, werken de lidstaten van de Europese Unie samen aan een Europees netwerk van natuurgebieden, het Natura 2000-netwerk. De aanwijzing van Nederlandse natuurgebieden die deel uitmaken van dit netwerk is inmiddels in gang gezet. Natura 2000-gebieden in Nederland worden beschermd door de Wet Natuurbescherming. Om schade aan natuurwaarden binnen Natura 2000-gebieden te voorkomen bepaalt de Wet Natuurbescherming dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren, of die een verstorend effect kunnen hebben op de aanwezige soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning.

Op grond van het aantal te houden paarden en verkeersbewegingen is een Aeriusberekening uitgevoerd waaruit bleek dat dat er significante effecten zijn te verwachten op het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied te weten de Wijnjeterper Schar. Initiatiefnemer heeft gelet daarop gebruik gemaakt van de mogelijkheid extern te salderen voor wat betreft stikstofdepositie door rechten van derden aan te kopen. Uit de daarna uitgevoerde Aeriusberekening blijkt dat daarmee de in potentie negatieve significante effecten op het betreffende Natura 200 gebied wordt geneutraliseerd. Op basis hiervan is een aanvraag om vergunning ingevolge de Wet Natuurbescherming bij Gedeputeerde Staten van Fryslân ingediend. De gevraagde vergunning is op 31 maart 2023 (onherroepelijk) verleend (zie bijlage) waarnaar kortheidshalve wordt verwezen. De opmerkingen van de provincie in de vooroverlegreactie d.d. 15 november 2022 hieromtrent zijn verwerkt waarbij de aantallen te houden dieren in de onderbouwing in overeenstemming zijn gebracht met de verleende vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming en voor de berekening van de stikstofdepositie gebruik is gemaakt van de meest recente Aerius-rekenmethodiek.

4.12 Verkeer en geluid

De vestiging van de paardenhouderij mag niet leiden tot ontwrichting van het verkeerssysteem. De verwachting is dat er als gevolg van de realisering van de paardenhouderij geen overmatige toename in de verkeersbewegingen ter plaatse zullen zijn en niet zal leiden tot onveilige verkeerssituaties. De eigen machines

en het materieel worden in de gewenste situatie inpandig gestald (kapschuur) en niet meer op het buitenterrein, wat de akoestische situatie ter plekke zelfs zal verbeteren.

De enige potentiële geluidbron van het projectgebied is het verkeer op het terrein. De omvang van deze verkeersbewegingen neemt echter niet overmatig toe waardoor er geen geluidhinder valt te verwachten.

4.13 Kabels en leidingen

Binnen het plangebied of in de buurt hiervan zijn geen kabels en leidingen aanwezig waar rekening mee gehouden dient te worden.

5. Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Tijdens de voorbereiding van de aangevraagde omgevingsvergunning en daarmee samenhangende afwijking van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied gemeente Opsterland (vastgesteld 30 juni 2014) en de correctieve en partiële herziening daarvan, vastgesteld 8 oktober 2018 zal via overleg met overige overheidsinstanties, zoals de provinsje Fryslân en de ter inzagelegging van een ontwerp besluit tot vergunningverlening worden onderzocht of maatschappelijk draagvlak voor het onderhavige initiatief bestaat.

De initiatiefnemer heeft zijn plan tevens voorgelegd aan de naaste buren. Nadien zijn de plannen echter gewijzigd. De naaste buren hebben vervolgens aangegeven zich niet te kunnen vinden in die plannen waarop nader overleg met hen is gepleegd. Helaas heeft dit niet tot overeenstemming geleid. Een verslag van het nadien gehouden overleg tussen initiatiefnemer, buren en gemeente is bijgevoegd waarnaar kortheidshalve wordt verwezen.

Voorts is gevolg gegeven aan het advies vooroverleg Provinsje Fryslan d.d. 15 november 2022 (zie bijlage) en is de voorliggende ruimtelijke onderbouwing hierop aangepast. Een archeologisch onderzoek is uitgevoerd waarvan de rapportage is bijgevoegd, de uitvoering van landschappelijke inpassing zal worden gewaarborgd door een op te leggen voorwaarde aan de te verlenen omgevingsvergunning, onderhavige ruimtelijke onderbouwing is thans afgestemd op de verleende vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming en tevens zijn de berekeningen uitgevoerd overeenkomstig de meest actuele versie van de Aerius-rekenmethodiek. Tenslotte zal met de bouw en terreininrichting zoveel mogelijk rekening worden gehouden met maatregelen die ene positief ecologisch effect sorteren (natuurinclusief bouwen).

Tenslotte is op 5 december 2022 een vooroverlegreactie ontvangen van it Wetterskip Fryslân. Deze overleg reactie is als bijlage bijgevoegd. It Wetterskip Fryslân attendeert daarin op het belang van het voorkomen van erfafspoeling en constateert dat de toename van de verharding in het projectgebied in voldoende mate wordt gecompenseerd door middel van nieuw te graven oppervlaktewater. De regenwaterafvoer zal hierop zoveel mogelijk worden aangesloten (zie ook paragraaf 4.9).

5.2 Economische uitvoerbaarheid

De gemeente is niet in financiële zin betrokken bij de realisering van de nieuwe paardenhouderij. In verband met mogelijk optredende planschade zijn tussen gemeente en initiatiefnemer nadere afspraken gemaakt en is een planschadeovereenkomst getekend.

Met het voorgaande is de economische uitvoerbaarheid van het onderhavige plan gegarandeerd.

Bijlage 1

1 1 FEB 2020

gemeente Opsterland

Pietersma & Spoelstra ROM bv
de heer mr. A.J. Spoelstra
Postbus 31
9289 ZH DROGEHAM

Uw kenmerk:	Uw brief van:	Ons kenmerk	Behandeld door:	Telefoon	Bijlagen:
68720/AJS/JP/206	9 december 2019	0086-AZK-37250		(0512) 386 304	-

Onderwerp:
vestigen paardenhouderij Bûtewei 3 Ureterp

Beetsterzwaag, 5 februari 2020
Verzonden op: 06-02-2020

Geachte heer Spoelstra,

In uw brief van 9 december 2019 heeft u namens de heer wonende aan de Bûtewei 3 in Ureterp, verzocht of wij een principe-uitspraak willen doen over zijn plan om een paardenhouderij van ca. 15 fokmerries te vestigen op zijn perceel aan de Bûtewei 3 in Ureterp. Er is voldoende ruimte op zijn perceel en hij beschikt over voldoende grasland om de paardenhouderij mogelijk te maken. Hij is voornemens om nog een stal/berging op zijn erf te bouwen.
Wij hebben inmiddels een omgevingsvergunning verleend voor de aanleg van een paardenbak (20 juni 2018).
Wij hebben uw verzoek beoordeeld en komen tot de conclusie dat wij in principe medewerking kunnen verlenen aan uw plan en het geldende bestemmingsplan hiervoor te wijzigen.

Bestemming
Het perceel gelegen aan de Bûtewei 3, kadastraal bekend als gemeente Ureterp, sectie E, nr. 1428, heeft op basis van het geldende bestemmingsplan "Buitengebied" gedeeltelijk de bestemming "Wonen-Woonboerderij" (artikel 21) en gedeeltelijk de bestemming "Agrarisch" (artikel 3). Binnen deze bestemmingen is de uitoefening van een paardenhouderij niet toegestaan.
Het bestemmingsplan kent geen afwijkings- of wijzigingsbepalingen om de vestiging van een paardenhouderij mogelijk te maken. Wel hebben wij de mogelijkheid om de gemeenteraad voor te stellen om een herziening van het bestemmingsplan vast te stellen op grond van artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening (postzegelplan). Wij in principe bereid om deze procedure te doorlopen.
In de systematiek van ons bestemmingsplan "Buitengebied" zijn paardenhouderijen opgenomen onder de bestemming "Bedrijf" met functieaanduiding "paardenhouderij". Het ligt voor de hand om voor de vestiging van een nieuwe paardenhouderij het bestemmingsplan overeenkomstig te wijzigen. Hierbij kan het bestemmingsvlak met de bestemming " Wonen - Woonboerderij" worden gewijzigd in de bestemming "Bedrijf".

Draagvlak
Wij vinden het belangrijk dat initiatieven die een zekere invloed hebben op de omgeving kunnen rekenen op voldoende draagvlak van belanghebbenden in die omgeving. Wij gaan er dan ook vanuit dat de heer omwonenden tijdig betrekt bij zijn planontwikkeling en daar ook verslag van doet in zijn uitgewerkte plan.

Planschade
Verandering van het planologisch regime, in dit geval door het wijzigen van het bestemmingsplan, kan waardevermindering van de eigendommen van derden tot gevolg hebben. Op grond van artikel

gemeente Opsterland

6.1 van de Wet ruimtelijke ordening kunnen personen die schade lijden een tegemoetkoming in schade vragen. Aangezien eventuele schadeclaims door de gemeente betaald moeten worden, terwijl uw plan een particulier doel dient, vinden wij het redelijk dat eventuele schade voor rekening van de initiatiefnemer komt. Wanneer een uitgewerkt plan wordt indient leggen wij de heer Hoeksema hiertoe een planschadeovereenkomst voor waarin deze verklaart de eventuele te vergoeden planschade voor zijn rekening te nemen.

Aandachtspunt
In verband met de problematiek rond stikstofdepositie adviseren wij om vroegtijdig te onderzoeken of het vestigen van een paardenhouderij, waarbij het aantal dieren toeneemt ten opzichte van de huidige hobbymatige situatie, consequenties heeft voor de stikstof gevoelige Natura-2000 gebieden.

Vervolg
Wij verzoeken u om uw plan verder uit te werken en daarna voor verdere beoordeling aan ons voor te leggen in de vorm van een principeverzoek. Voor het digitaal indienen van een principeverzoek kunt u gebruik maken van een standaardformulier (zie onderstaande link).
https://www.opsterland.nl/Inwoners/Wonen_ver_bouwen_en_verhuizen/Principeverzoek_afwijken_bestemmingsplan
Wanneer wij kunnen instemmen met het ingediende principeverzoek dan adviseren wij u om een planologisch adviesbureau in de arm te nemen voor het opstellen van een (ontwerp) bestemmingsplanherziening. Een planologisch adviesbureau kan er ook voor zorgen dat de benodigde onderzoeken worden uitgevoerd en dat de resultaten daarvan worden vertaald in het herziene bestemmingsplan. Wanneer wij een ontwerp bestemmingsplan van u ontvangen zullen wij dat beoordelen en na akkoordbevinding in procedure brengen. Wanneer het herziene bestemmingsplan in werking is getreden kunnen wij een eventueel benodigde omgevingsvergunning verlenen.

Leges
Voor het in behandeling nemen van een principeverzoek brengen wij € 200,= in rekening.
Het in procedure brengen van een bestemmingsplanherziening kost € 5.258,= (legesverordening Opsterland 2020). Verder brengen wij ook legeskosten voor overige activiteiten zoals bouwen in rekening. De hoogte van dit legesbedrag is afhankelijk van de bouwkosten.

Vragen
Als u vragen heeft over deze brief dan kunt u van maandag tot en met donderdag contact opnemen met [redacted] van het Omgevingsdomein, telefoon: (0512) 386 304, e-mail:
[redacted]

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders,

[redacted]
adviseur ruimtelijke ordening

Postbus 10.000
9244 ZP Beetsterzwaag
Hoofdstraat 82
9244 CR Beetsterzwaag
T (0512) 386 222
F (0512) 381 875
E gemeente@opsterland.nl
I www.opsterland.nl
IBAN NL82 BNGH 028.50.06.606
BTW NL001950149B01

Bijlage 2

OPDRACHTGEVER	
PROJECT	Realisatie paardenhouderij, Butewei 3 – Ureterp
DATUM	13 september 2022
AANWEZIG	initiatiefnemer gemeente – ruimtelijke ordening gemeente – ontwerper

Inleiding

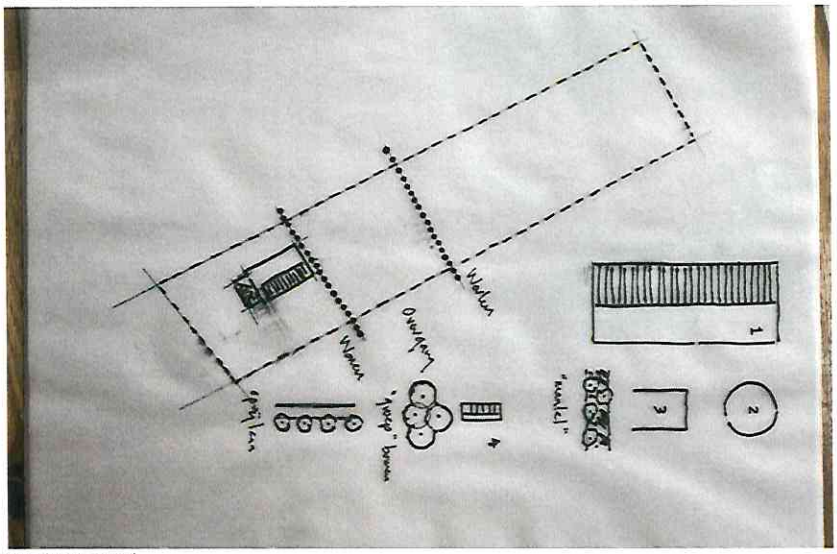
Op het gemeentehuis in Beetsterzwaag kwamen deskundigen op het terrein van ruimtelijke ordening en ontwikkeling, met de opdrachtgever, bijeen voor een zogenaamde Nije Pleats-sessie. Na het benoemen van ieders rol bij deze sessie, volgende een korte terugblik op het ingediende principeverzoek en een korte (cultuur)historische verkenning. In een 'Nije Pleats-sessie' staat het vrij kunnen denken eerst voorop. De belemmeringen en randvoorwaarden komen altijd vanzelf. Er is gediscussieerd en geschetst. Dit mondde uit in een schets waar een ieder zich in kan vinden. Het gesprek heeft gezorgd voor een open en afgewogen discussie. De samenhang is belangrijk. Uiteraard is vervolgens nader onderzoek nodig.

Programma

Dhr. L. Hoeksema heeft het plan om aan de Butewei 3 te Ureterp een paardenhouderij te vestigen. Wens voor uitvoering van het plan is de realisatie van een rijhal (1) met daarin de stallen, een overkapte longeercirkel (2) en een sleufsilo (3) voor de opslag van voer en mest. Daarnaast bestaat

de wens voor de realisatie van een kapschuur (4) voor de stalling van voertuigen. De bestaande boerderij zal in zijn geheel blijven staan en enkele losse bijgebouwen zullen mogelijk worden verwijderd, dan wel anders gebruikt.

(programma perceel Butewei 3, Ureterp)

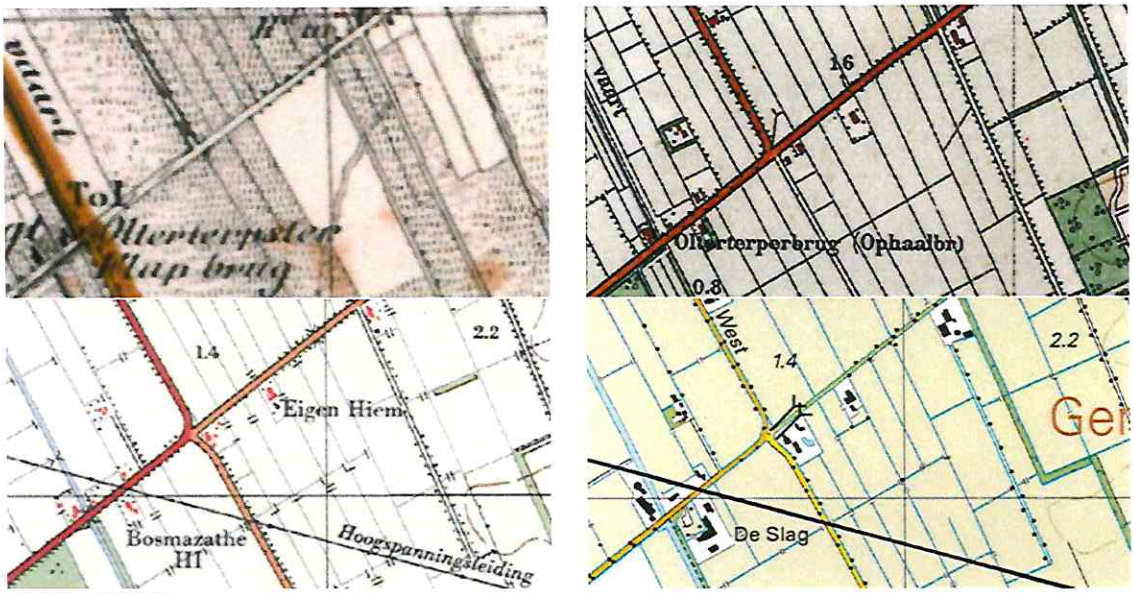
Historische context

De Butewei ligt in een gevarieerd landschap met een grote mate van kwaliteit. Het zijn de zogenaamde woudontginningen. Deze veenontginning is één van de drie landschapstypen van de gemeente Opsterland.

Karakteristiek is de afwisseling van de besloten landschappen op hoger gelegen zandgronden en de vergezichten van het veenweidegebied in het westen van de gemeente. De basis voor dit afwisselende landschap ligt in de ijstijd. De ijstijden brachten vanuit Scandinavië zand en stenen mee en vormde een keileemplateau. Na de ijstijden schuurden smeltwaterstromen brede dalen uit. Zo ontstond het kenmerkende landschap van Zuidoost Fryslân met zijn beekdalen en zandruggen. Een van die dalen was de voorloper van het huidige Koningsdiep. Later vormden zich veenmoerassen op het keileem en dekzand, Dit hoogveen breidde zich uit en vulde uiteindelijk ook de beekdalen met laagveen. In de middeleeuwen werd dit veen gewonnen als brandstof. Zo vormden zich de woudontginningen. Het landschap wordt gekenmerkt door een opstrekkende (smalle) verkaveling vanuit de beek op de zandruggen van de uitlopers van het Drents plateau.

Als we kijken naar de jonge geschiedenis van dit erf en haar omgeving valt op dat er weinig veranderingen zijn sinds het begin van de 20e eeuw. Op de Bonnekaart is het gehele gebied aangegeven als onontgonnen gronden, maar in 1925 is het gehele gebeid verkaveld en in cultuur gebracht. Het erf is dan al bebouwd. Door de verschillende decennia zien we toevoeging op het erf die later weer veranderen. De verkaveling zelf blijft redelijk intact. Wel zien we aan de voorzijde van de landerijen dat er dwarsslootjes gegraven worden die in latere tijden weer verdwijnen. Opvallend is de laanbeplanting direct ten oosten van het erf aan de Butewei. Deze is kennelijk al aanwezig vanaf het in cultuur nemen van de gronden. Bij zomerdag ontneemt deze beplanting in belangrijke mate het zicht op het erf, komende vanuit het oosten.

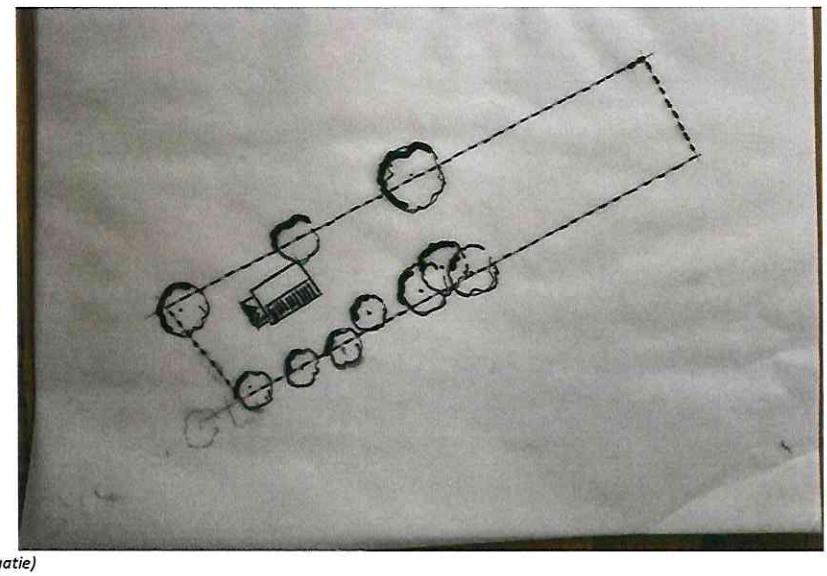
Vanaf de Butewei verdicht het landschap zich naar het zuiden waar het stroomgebied van de Koningsdiep (of Boarn of Grutdjip) zich bevindt. Hierdoor is het doorzicht beperkt.

(overzicht TopoTijdReis)

Bestaande situatie

De boerderij "Eigen Hiem" zelf stamt uit 1911 en is vermeld als karakteristiek object. Het erf is vrij liggend in het verder redelijk grootschalige landschap. De singelstructuur en beplanting is in overeenstemming met de verkavelingsrichting.

(schets bestaande situatie)

Schetsplan

Uitgangspunten voor de schetssessie zijn aanbevelingen uit het adviesboek Nije Pleats. Te weten:

- het realiseren van een (nieuwe) groene mantel, o.a.
    - het benadrukken van de (smalle) rechthoekige vorm en
    - het vastleggen van de hoekpunten van het (nieuwe) erf.
- onderscheid tussen het 'woonerf' en het 'bedrijfserf',
- nieuwe bebouwing (hoofdzakelijk) in zelfde richting als de oorspronkelijke boerderij,
- voldoende ruimte voor uitbreiding,
- voldoende massa aan mantel,
    - bestaande uit gebiedseigen beplanting.

Daarnaast, zoals al in de analyse van de historische context is aangegeven, bevindt deze locatie zich binnen het woudontginningslandschap. In dit geval specifiek binnen de Noordelijke Wouden, zoals aangegeven in de Landschapsvisie Zuidoost Friesland. Kenmerkend voor dit landschapstype is de smalle, opstrekkende verkaveling. Uitgangspunt voor dit schetsplan betreft dan ook het smal en compact houden van het bestaande erf, na uitbreiding.

Wens van de initiatiefnemer is om de bestaande rijbak te overkappen met de nieuwe, voorgesteld rijhal (1) met stallen. Voor de uitwerking van het schetsplan is dit daarom als uitgangspunt meegenomen.

Al schetsend en discussiërend hebben we op volgende wijze invulling geven aan de uitgangspunten uit het adviesboek, de kenmerken uit de Landschapsvisie en de wens van de initiatiefnemer.

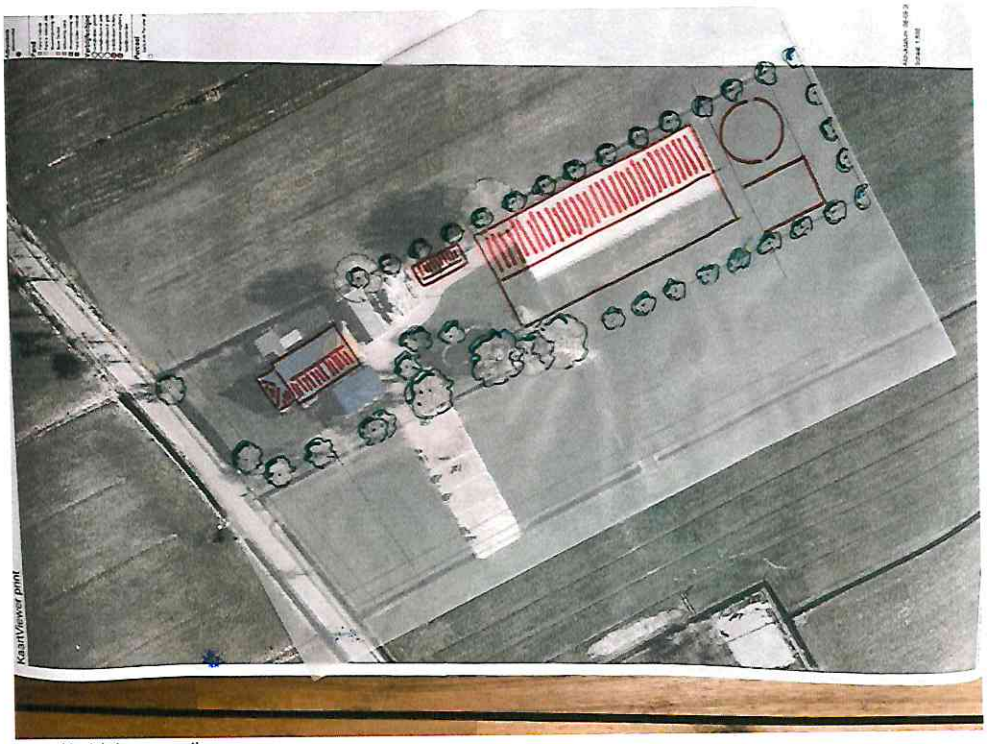
Het erf wordt in de diepte, binnen de bestaande sloten, uitgebreid richting het zuiden. Hiermee blijft de smalle verkaveling behouden en in beeld zeer versterkt. De bestaande rijbak wordt overkapt met een rijhal, waarbinnen ook de stallen een plek krijgen. Hierdoor wordt voor de stallen geen apart gebouw gerealiseerd.

Onderscheid wordt gemaakt door het wonen en werken van elkaar te scheiden door een middengebied, waarin eigen beplanting, water en de kapschuur een plek hebben of krijgen. Hierdoor ontstaat een rustige ruimte aan de voorzijde en bevindt de drukte zich op de achterzijde van het erf.

De nieuwe bebouwing wordt allemaal in lijn achter elkaar geplaatst. Hiermee wordt wel afgeweken van de wens om aan te sluiten op de lijn van de bestaande bebouwing. Echter heeft het onze voorkeur om het smalle erf te handhaven. En door de introductie van het midden-/overgangsgebied is de relatie tussen de nokrichting ook minder sterk aanwezig.

Achter de rijhal is ruimte voor de longeercirkel en de sleufsilo. Door de bestaande, volwassen beplanting in het midden-/overgangsgebied zijn deze elementen vanuit het woongebied slecht beperkt zichtbaar.

Het verder oprekken van het erf wordt versterkt door het aanbrengen van een nieuwe mantel om het bedrijfsgedeelte. Deze mantel zal ineens in eenzelfde (gebiedseigen) boomsoort aangeplant worden. Zodat deze in eenzelfde tempo kan groeien en ontwikkelen. De mantel zal het geheel ineens omsluiten. Voor de realisatie zullen twee bestaande bomen aan de oostzijde mogelijk gekapt worden, mochten deze niet opgenomen kunnen worden in de nieuwe singel. Dan wel verdrongen worden door de nieuwe bebouwing.

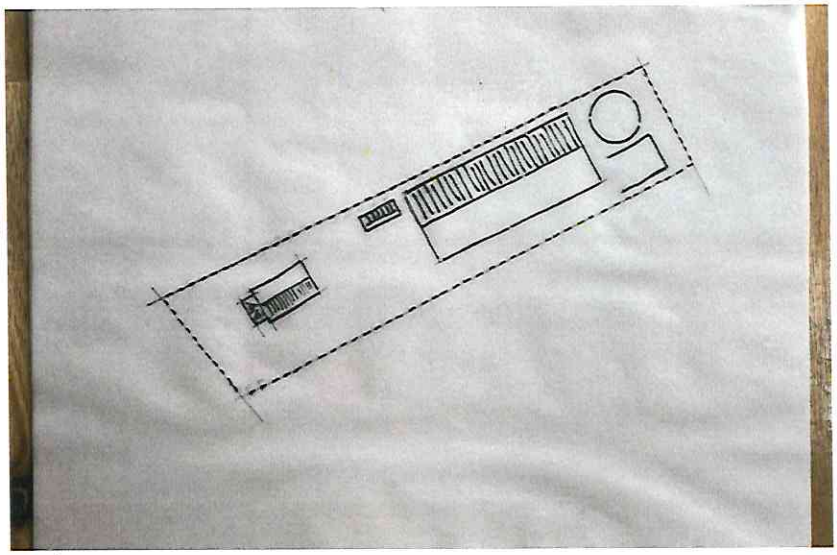

(schetsplan voorstel inrichting perceel)

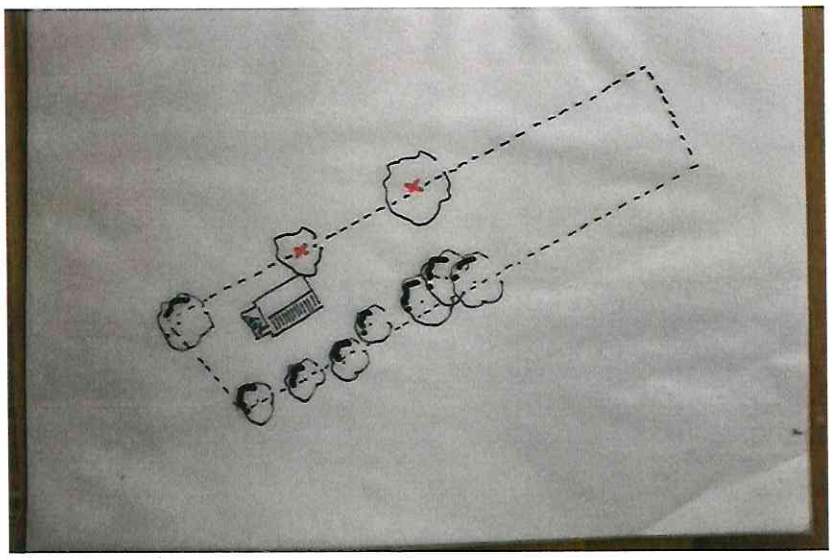
Afspraken

ACTIE ONTWERPERS EN INITIATIEFNEMER

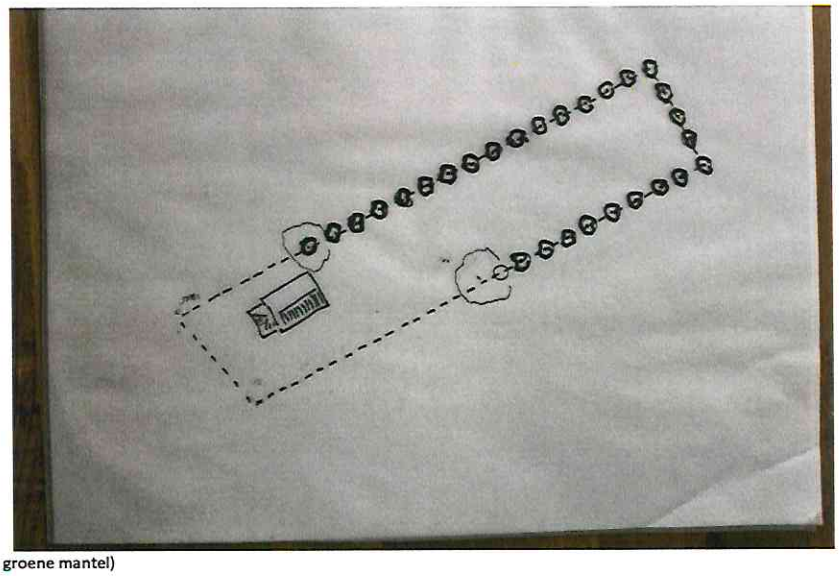
In het tijdens de Nije Pleats-sessie geschetste plan zien wij allemaal een gewenst toekomstbeeld voor de realisatie van het voorgestelde initiatief. Vanuit het landschap zal nog gekeken moeten worden naar de juiste soort, gebiedseigen beplantingen van de nieuwe mantel. Deze zal opgenomen moeten worden in de ruimtelijke onderbouwing van de lopende Omgevingsvergunningsaanvraag.
Architectonisch zal een ontwerp gemaakt moeten worden voor de rijhal en gewenste kapschuur. Deze uitwerking kan ingediend worden als separate Omgevingsvergunning.

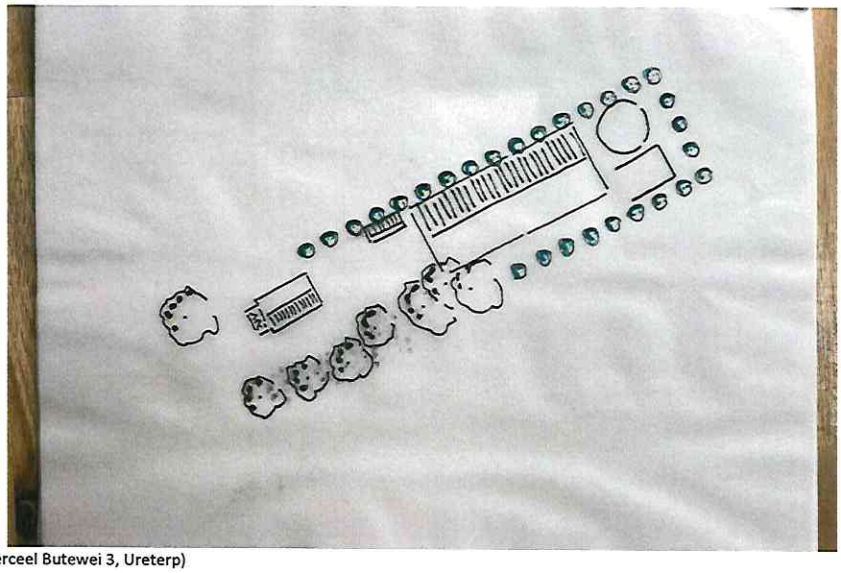
(plaatsing initiatief op perceel

(verwijderen/snoeien bestaande beplanting)

(aanbrengen nieuwe, groene mantel)

(voorstel inrichting perceel Butewei 3, Ureterp)

Bijlage 3

Landschappelijke inpassing nieuwbouw Butewei 3, Ureterp

Spoelstra
omgevingsadviseur

Aan de Butewei bij Ureterp ligt een erf waar eigenaren een uitbreiding op willen doen.Gedacht wordt aan een loods voor een rijbak en stallen. Deze landschappelijke inpassing geeft de maatregelen die genomen worden om de toevoegingen dusdanig uit te voeren dat de ruimtelijke kwaliteit gespaard wordt en zo mogelijk verbeterd.

De Butewei ligt in een gevarieerd landschap met een grote mate van kwaliteit. Het zijn de zogenaamde woudontginningen. Deze veenontgining is één van de drie landschapstypen van de gemeente Opsterland

Karakteristiek is de afwisseling van de besloten landschappen op hoger gelegen zandgronden en de vergezichten van het veenweidegebied in het westen van de gemeente. De basis voor dit afwisselende landschap ligt in de ijstijd. De ijstijden brachten vanuit Scandinavië zand en stenen mee en vormde een keileemplateau. Na de ijstijden schuurden smeltwaterstromen brede dalen uit. Zo ontstond het kenmerkende landschap van Zuidoost Fryslân met zijn beekdalen en zandruggen. Een van die dalen was de voorloper van het huidige Koningsdiep. Later vormden zich veenmoerassen op het keileem en dekzand, Dit hoogveen breidde zich uit en vulde uiteindelijk ook de beekdalen met laagveen. In de middeleeuwen werd dit veen gewonnen als brandstof. Zo vormden zich de woudontginningen.Het landschap wordt gekenmerkt door een opstrekkende verkaveling vanuit de beek op de zandruggen van de uitlopers van het Drents plateau.

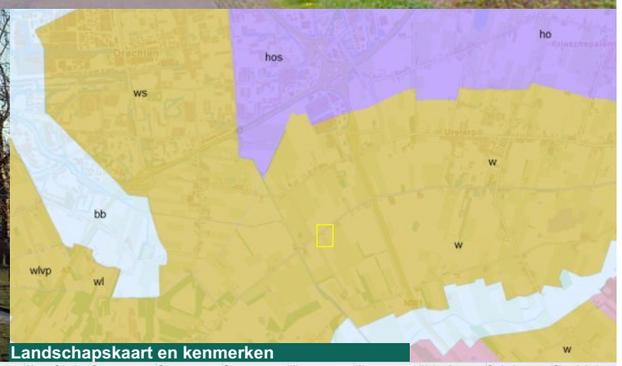
De boerderij zelf stamt uit 1911 en is vermeld als karakteristiek object (Objectid: 5275 Mipcode Fr-Ops-239). Op zich geeft dit de boerderij en het erf geen status, maar het geeft wel aan dat het een hoogwaardige ruimtelijk ensemble betreft. Huidige eigenaren houden het erf op orde wat bijdraagt aan de ensemblewaarde. Het erf is vrij liggend in het verder redelijk grootschalige landschap. De singelstructuur en beplanting is in overeenstemming met de verkavelingsrichting.

Als we kijken naar de jonge geschiedenis van dit erf en haar omgeving valt op dat er weinig veranderingen zijn sinds het begin van de 20e eeuw.Op de Bonnekaart is het gehele gebied aangegeven als onontgonnen gronden, maar in 1925 is het gehele gebeid verkaveld en in cultuur gebracht. Het erf is dan al bebouwd. Door de verschillende decennia zien we toevoeging op het erf die later weer veranderen. De verkaveling zelf blijft redelijk intact. Wel zien we aan de voorzijde van de landerijen dat er dwarssloot jes gegraven worden die in latere tijden weer verdwijnen.Opvallend is de laanbeplanting direct ten oosten van het erf aan de Butewei. Deze is kennelijk al aanwezig vanaf het in cultuur nemen van de gronden. Bij zomerdag ontneemt deze beplanting in belangrijke mate het zicht op het erf, komende vanuit het oosten.

Vanaf de Butewei verdicht het landschap zich naar het zuiden waar het stroomgebied van de Koningsdiep (of Boarn of Grutdjip) zich bevindt. Hierdoor is het doorzicht beperkt, wat maar goed is ook omdat hoogspanningsmasten hier anders teveel het beeld zouden bepalen.

Aanzicht erf vanaf oost

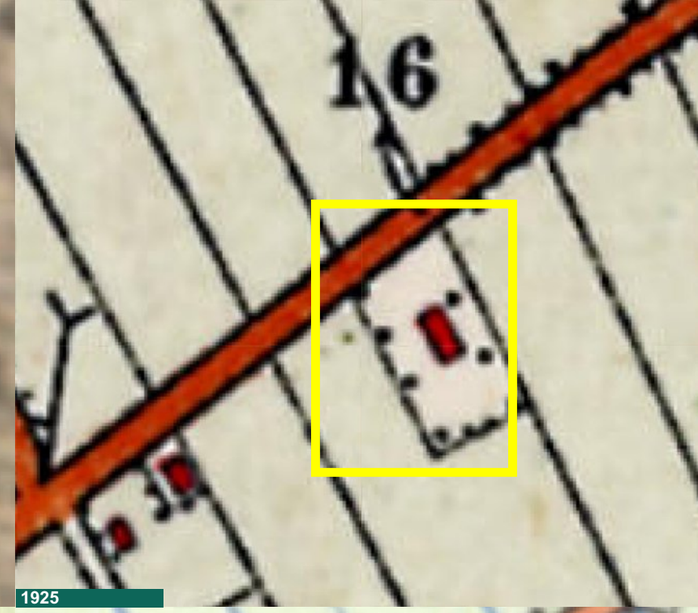

Vooraanzicht ‘Eigen Hiem’

Landschapskaart en kenmerken

Naam Sublandschap	Naam Hoofdlandschap	Deel	Nummer Sublandschap	Nummer Landschap	Sublandschapstype	Omschrijving	Bodem en Ondergrond	Maat en Schaal	Structuren	Dorpen	Boerenerven	Wegen	Water	Verkaveling	Beplanting	Bijzonderheden
Woudontginning Ureterp	Woudontginning	Zuidelijke Wouden	ZWw14	ZWw	Woudontginning	Dit landschapstype heeft een Friese benaming gekregen. Het landschap wordt gekenmerkt door een opstrekkende verkaveling vanuit de beek op de zandruggen van de uitlopers van het Drents	langgerekte dekzandruggen, flanken naar stroomdal afhellend, ingesloten laagtes	midden tot kleinschalig; schaalgrootte neem van de dekzandruggen naar de beekdalen toe	Lineair wegenpatroon evenwijdig aan beeklopen, verkaveling haaks op beeklopen; van fijnmazig met elzensingels/houtw tot grofmaziger gebieden met bosstroken en natuurterreinen	wegdorpen, lintvormige bebouwing en dorpen met esavsteem als basis (bouwgronden op de hogere delen en hooi en weidelanden op de lagere delen). Waardevolle doorzichten naar	verspreid liggend aan (zand)paden en insteekwegen	parallelle wegen oost-west gericht met binnen- en buitenwegen, intensief omsloten door (zand)paden en wegen	lagere delen: sloten als perceelscheiding	opstrekkende verkaveling vanuit de beek, haaks op de hoofdwegen	hakhout- en boomwallen, elzensingels en bospercelen, wegbeplanting met voornamelijk eikenbeplanting	klokkenstoelen, pingoruines

Bonnekaart

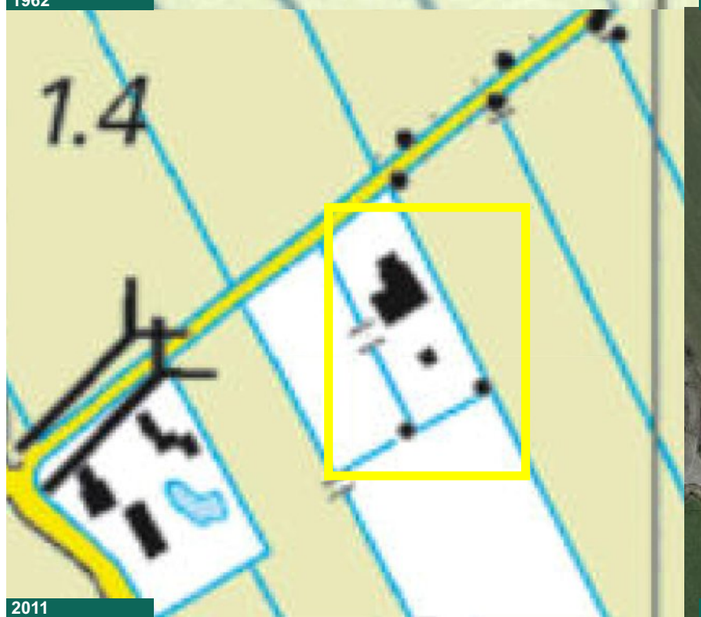

1925

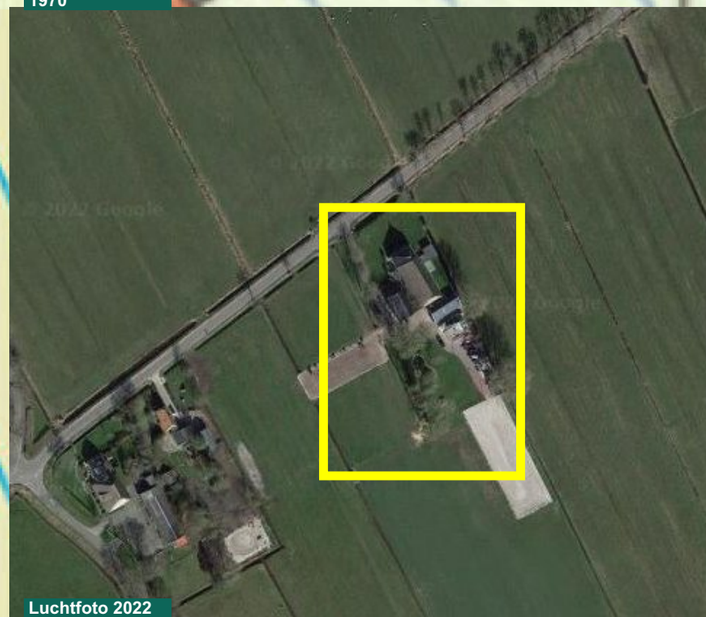

1962

1970

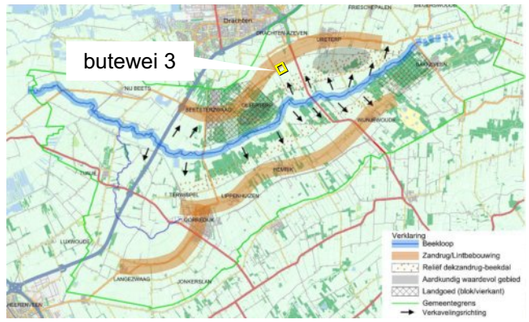

2011

Luchtfoto 2022

De gemeente Opsterland heeft een Omgevingsvisie vastgesteld waarin zij haar ambities voor ruimtelijke kwaliteit beschrijft. De Butewei is in die visie onderdeel van de lintbebouwing in een verder open landschap. Tegelijkertijd is deze structuur ook een recreatieve route rond het Koningsdiep. Initiatiefnemers willen de uitbreiding doen omwille van de opfok van Friese paarden. Het bedrijf voegt zich dus uitstekend in het landschappelijke beeld en vormt een rustpunt om paarden te bekijken. Het vormt dus een welkome aanvulling.

De rijhal wordt geplaatst achter het bestaande erf. Keuze voor een rijhal komt voort uit een tweetal overwegingen; mogelijkheid voor aanbrengen PV-panelen (en daarmee karakteristieke bouwwerken vrijhouden hiervan) en voorkomen van lichthinder die gepaard gaat met een buitenbak.

De stallen en loncheerinrichting worden geplaats op het achtereind van het bestaande erf. Deze vallen dus binnen de huidige erfcontour die goed is beplant. Voor de landschappelijke inpassing van de twee kleinere elementen hoeft weinig te gebeuren.

De rijhal is door maatvoering en positie een nieuw en dus vreemd element. De plaatsing geschiedt na een Nije Pleats sessie achter op het erf en wordt het erf opgedeeld in drie delen: een woonerf, een overgang en een werkerf. Rond het nieuwe werkerf wordt een singel aangebracht middels winterstek wilgen. Op termijn kunnen de wilgen geknot worden waardoor de ecologische waarde (vleermuizen) belangrijk vergroot wordt. Door de aan te brengen beplanting zal het achterste, nieuw aan te brengen gedeelte zich voegen aan het voorliggende erf. Hieronder is schematisch de erfcontour van oost- en westzijde verbeeld.

aanzicht vanaf oostzijde

aanzicht vanaf westzijde

- Fe+ — Es, Fraxinus excelsior
- Tv+ — Leilinde, Tilia vulgaris (lei)
- Ra+ — Kers, Prunus avium
- te kappen bestaande beplanting
- Bp+ — Ruwe berk, Betulus pendula
- Sa+ — Schietwilg, Salix alba
- Ah+ — Paardekastanje, Aesculus hippocastanum
- Sa+ — Nieuwe aanplant

Impressie nieuw situatie aanzicht erf vanaf oost

CONCEPT LANDSCHAPPELIJKE INPASSING BUTEWEI 3
versie oktober 2022
status: definitief na Nije Pleats sessie

opdrachtgever:
Spoelstra omgevingsadviseur
Lytse Wei 20
9289 LB Drogeham
telefoon: 0512 36 99 00
fax: 0512 36 99 01
info@spoelstra-advies.nl

auteur: Ir. M.J. Oosterhagen. Landschapsarchitect BNT 3.021101.001
projectnummer OLA0042021

Dit rapport is vervaardigd op verzoek en in eigendom van opdrachtgever.
Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van adviseurs, opdrachtgever en auteur.
Auteur is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit de toepassing van deze productie.
Opdrachtgever vrijwaart auteur voor aanspraken van derden in verband met toepassing van deze productie.

Spoelstra
omgevingsadviseur

BIJLAGE 1 : BEHEER EN ONDERHOUD KNOTWILGEN

WINTERSTEK

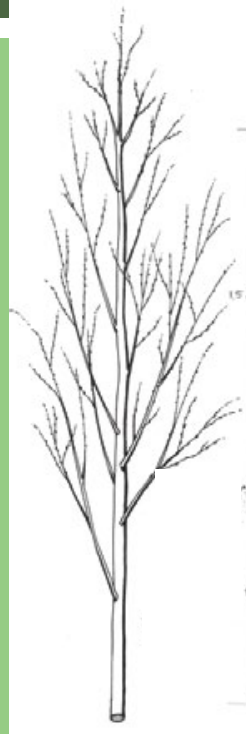
Het maken van een winterstek is een makkelijke manier om wilgen of populieren te vermeerderen en te planten. Tijdens de rustperiode van bomen (dec-feb) wordt een tak van drie meter afgesneden van een gezonde populier of wilg.

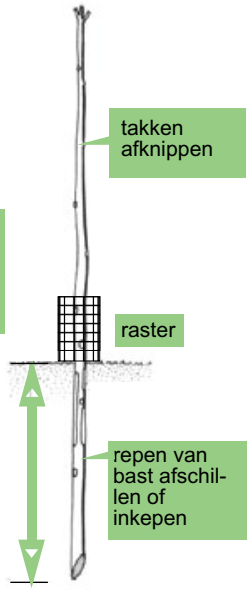
Deze tak wordt voorbereid en op de beoogde plek ongeveer een meter in de grond gestoken.

Zorg voor een redelijk vochtige standplaats, niet te nat maar ook niet te droog.

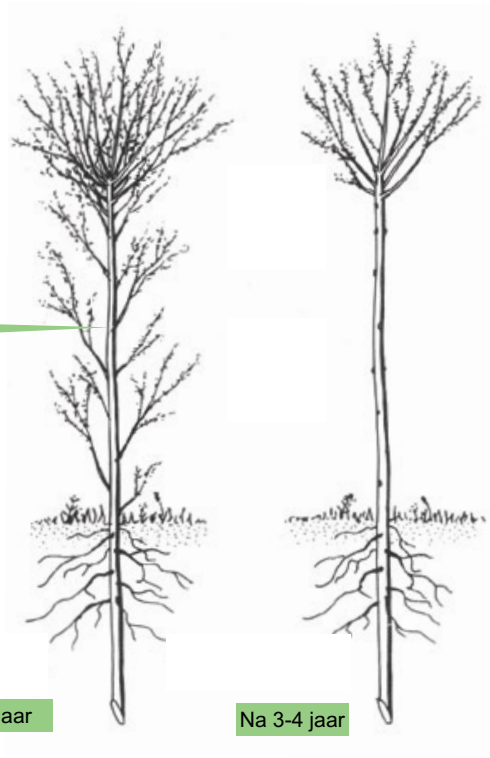
Er hoeft in principe geen paal gezet te worden naast de winterstek tenzij het een zeer winderige plek is. De boom wordt sterker zonder boompaal.

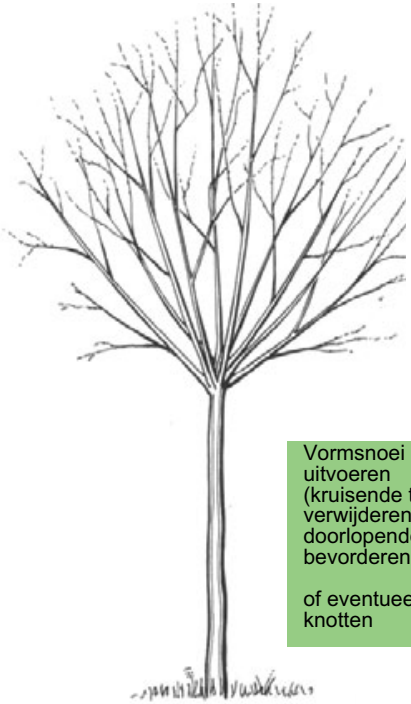
Bij aanplant boom plaatsen in hekwerk (schapengaas o.i.d.) om vraat en schade door bos-maaiers te voorkomen,

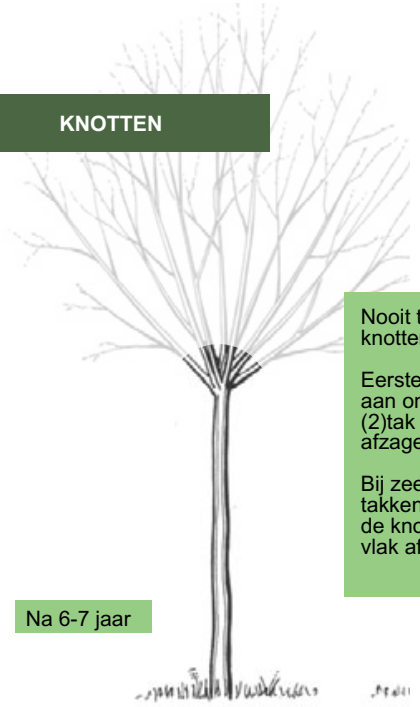

Kroon snoeien en evt. stam kaal knippen

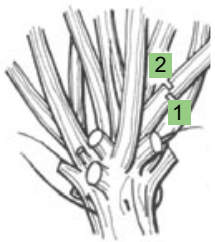
KNOTTEN

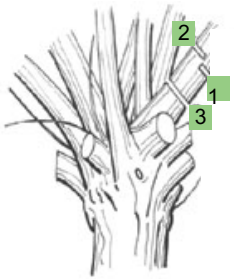

Nooit tot op stam knotten!

Eerste snede (1) aan onderzijde dan (2)tak van boven afzagen.

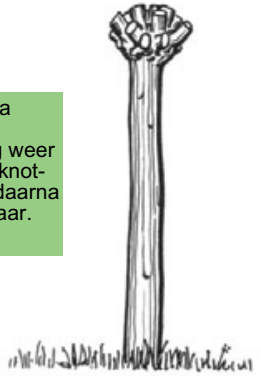
Bij zeer dikke takken verder van de knot afzagen en vlak afknotten (3)

3 jaar na eerste knotting weer geheel knot-ten en daarna elke 5 jaar.

Bijlage 4

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

[redacted]
Bûtewei 3
9247 WL URETERP

Leeuwarden, 31 maart 2023
Verzonden, 31 MAART 2023

Ons kenmerk	:	02029639
Afd./Opgave	:	Groene regelgeving
Behandeld door	:	Team Groene Regelgeving / (058) 292 89 95 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk	:	-
Bijlage(n)	:	3

Onderwerp : **PF-2022/239907:** Vergunning ex art. 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming, [redacted] Bûtewei 3, 9247 WL Ureterp

Geachte heer [redacted]

Overeenkomstig uw aanvraag en de daarbij behorende stukken heb ik besloten de gevraagde vergunning voor onbepaalde tijd te verlenen onder de navolgende voorschriften.

Voorschriften

1. De vergunning geldt voor de maximale aantallen dieren in de voorgeschreven stalsystemen, zoals weergegeven in de tabel 'Beoogde situatie' in overweging A2.1.
2. Op de bedrijfslocatie aan de Bûtewei 3, 9247 WL te Ureterp dient het voornemen te worden uitgevoerd, zoals in deze beschikking en de bijbehorende stukken staat aangegeven.
3. Op de bedrijfslocatie dient door de houder van deze vergunning, door middel van een registratie, op ieder moment te kunnen worden aangetoond dat de in het voorschrift 1 genoemde dieraantallen niet worden overschreden.
4. De vergunning treedt pas in werking, nadat de vergunning Natuurbeschermingswet d.d. 27 november 2015 van de saldo-gevende activiteit aan de Boerestreek 9, 8408 JD te Lippenhuizen is ingetrokken en is verzekerd dat deze ammoniakrechten niet opnieuw kunnen worden ingezet.
5. Indien het project niet binnen twee jaar na het onherroepelijk worden van dit toestemmingsbesluit, waarbij gebruik wordt gemaakt van extern salderen, is gerealiseerd of is verricht, kunnen Gedeputeerde Staten het hierbij vastgestelde toestemmingsbesluit (al dan niet gedeeltelijk) intrekken of wijzigen.

De vergunning staat op naam van L. Hoeksema en geldt voor de locatie Bûtewei 3, 9247 WL te Ureterp.

Voor de motivering van mijn besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

b.a.

Mevr. A.J. Tack
Teamleider Groene Regelgeving

Beroep
Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD in Groningen.

Het beroepschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:
a. de naam en het adres van de indiener;
b. de dagtekening;
c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht;
d. de gronden van het beroep.

U kunt ook digitaal het beroep- en verzoekschrift indienen bij genoemde rechtbank via https://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Bijlagen
- Bijlage 1: Motivering van het besluit
- Bijlage 2: AERIUS-berekeningen
  - Referentie – beoogd met aanlegfase (kenmerk: RavEDRv9V7n6 d.d. 17 februari 2023, AERIUS Calculator versie 2022)
  - Referentie – beoogd (kenmerk: RpAXFZESu9Fy d.d. 17 februari 2023, AERIUS Calculator versie 2022)
  - Referentie – aanlegfase (kenmerk: RyhC1WKmXYoC d.d. 17 februari 2023, AERIUS Calculator versie 2022)
- Bijlage 3: Advertentie

Afschriften per e-mail
- Gemeente Opsterland
- Veenstra & Riemersma Omgevingsadvies
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving
- Provincie Drenthe

Bijlage 1: Motivering van het besluit

A. Weergave van de feiten

A1. De vergunningaanvraag

Op 28 februari 2022 heeft u een vergunningaanvraag op grond van art. 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb) ingediend. De aanvraag met bijbehorende stukken is ingeboekt onder zaaknummer PF-2022/239907.

A2. Het project

A2.1 Beschrijving van het aangevraagde project

Het project waarvoor een vergunning wordt aangevraagd is het volgende:

- Het oprichten van een paardenhouderij waar volwassen paarden en paarden in opfok worden gehouden.

Op de locatie rusten nog geen stikstofrechten omdat de locatie nog niet over een toestemming beschikt waaraan stikstofrechten ontleend kunnen worden. Omdat het een oprichting betreft is er dus geen sprake van een referentiesituatie. Middels extern salderen worden daarom stikstofrechten aangekocht.

Bij het project is ook sprake van een aanlegfase (het bouwen van een nieuwe stal). Bij dit besluit zijn drie AERIUS-berekeningen gevoegd waaruit blijkt dat de aanlegfase onder intern salderen valt. Indien de aanlegfase gelijktijdig met de beoogde situatie plaats zou vinden, komt hier een depositietoename uit van 0,01 mol/ha/j (AERIUS-berekening met kenmerk RavEDRv9V7n6 d.d. 17 februari 2023). De aanlegfase vindt echter plaats vóór de beoogde situatie. Aangezien de aanlegfase en beoogde situatie niet gelijktijdig maar ná elkaar plaatsvinden, en de emissie van de aanlegfase (veel) lager is dan de beoogde situatie, kan geconcludeerd worden dat de aanlegfase middels intern salderen (op basis van de voorliggende vergunning) kan plaatsvinden.

In de aangevraagde, beoogde situatie (Tabel 1) is er sprake van de volgende veebezetting:

Tabel 1: Beoogde situatie volgens AERIUS-berekening (kenmerk: RpAXFZESu9Fy d.d. 17 februari 2023, AERIUS Calculator versie 2022)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH_3/jr)
Paardenstal	K1.100	Volwassen paarden (3 jaar en ouder), overige huisvestingssystemen	10	5,0	50,0
	K2.100	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	24	2,1	50,4
Totale emissie (kg NH_3/jr)					**100,4**

Bij agrarische bedrijfsvoering horen ook emissies door vervoersbewegingen en de inzet van mobiele werktuigen binnen de inrichting. Deze zijn voor de beoogde situatie omschreven in de aanvraag en meegenomen in de AERIUS-berekening in bijlage 2.

A2.2 Relevante Natura 2000-gebieden

Het project gaat gepaard met de hoogste stikstofdepositie op onderstaande gebieden:

- Wijnjeterper Schar
- Bakkeveense Duinen
- Van Oordt's Mersken

Het project is vergunningsplichtig vanwege een toename van stikstofdepositie op hexagonen met (naderend) overbelaste stikstofgevoelige habitattypen in de bovenstaande Natura 2000-gebieden. Ook andere Natura 2000-gebieden zijn meegenomen in de overwegingen die hebben geleid tot dit besluit. Zie daarvoor de AERIUS-berekening (kenmerk: RpAXFZESu9Fy d.d. 17 februari 2023, AERIUS Calculator versie 2022) in de aanvraag.

A2.3 De aanvraag en overige onderdelen Wet natuurbescherming

Het project heeft geen betrekking op andere onderdelen van de Wnb.

A3. Procedure

A3.1 Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Op 28 februari 2022 heeft u uw aanvraag ingediend. Aanvullingen op de aanvraag zijn op 9 mei 2022, 22 juni 2022 en 17 februari 2023 aangeleverd en ingeboekt onder het bijbehorende zaaknummer. Ik heb uw aanvraag beoordeeld en deze is ontvankelijk. De aanvraag is afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het ontwerpbesluit op de aanvraag heeft gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn konden belanghebbenden bij ons college schriftelijk dan wel mondeling zienswijzen over dit ontwerp naar voren brengen.

Vervolgens heb ik een definitief besluit op de aanvraag genomen. De AERIUS-berekeningen zijn uitgevoerd in de nieuwe versie van AERIUS Calculator (versie 2022). Hierbij zijn dezelfde uitgangspunten gebruikt, welke niet hebben geleid tot een andere uitkomst. Tegen dit besluit staat beroep open bij de Rechtbank Noord-Nederland.

A3.2 Zienswijzen

Tot en met 26 augustus 2022 heeft het ontwerpbesluit ter inzage gelegen.

Op 27 augustus 2022 is er schriftelijk een zienswijze naar voren gebracht door [redacted] namens cliënten:
- Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. te Nijmegen;
- Vereniging Leefmilieu te Nijmegen.

A3.3 Bespreking zienswijze

De zienswijze bevat de volgende punten:

a) De AERIUS-natuurtypekaart is niet representatief
Natuurtypen en leefgebieden ontbreken op de kaart. Niet is rekening gehouden met alle stikgevoelige natuurtypen. Er is onder meer onvoldoende rekening gehouden met leefgebieden van soorten die niet ook zijn aangemerkt als habitatgebied.

b) Er wordt onvoldoende rekening houden met artikel 6 lid 2 Hrl
Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de beoordelingsplicht of de verleende vergunning zich verhoudt plichten krachtens artikel 6 lid 2 Hrl, die stelt dat zeker moet zijn dat betrokken natuurwaarden behouden kunnen worden. indien

vergunningverlening aan de weg stat aan het kunnen handhaven van betrokken natuurwaarden, dan kan geen vergunning worden verleend.

c) Ten onrechte wordt voorbij gegaan aan emissies van beweiden en bemesten
Het vergunnen van stalemissies indien ook sprake is van beweiding zonder die emissies te betrekken in de vergunning maakt een impliciet geweigerde vergunning. We zijn gehouden een integrale beoordeling te maken van bedrijfsemissies. Derhalve worden halve vergunningen verleend.

d) Ten onrechte wordt voorbijgegaan aan bedrijfsemissies vanwege mobiele bedrijfsbronnen
Ook de bedrijfsemissies vanwege mobiele bedrijfsbronnen (tractoren, aan/afvoer mest, veevoer, dieren enz.) hangen samen met beoogde bedrijfsvoering. Ook deze zijn niet bij de vergunning betrokken. Hierdoor worden halve vergunningen verleend.

e) Gesteld wordt dat emissies niet toenemen
Er wordt voorbijgegaan aan het gegeven dat de eerder vergunde bedrijfsvoering betrekking heeft gehad op melkvee met emissiefactor van 8,8 kg per dier per jaar. Sinds de jaren 90 zijn melkkoeien gemiddeld 50% meer melk gaan geven. De thans beoogde bedrijfsvoering is geen ongewijzigde voortzetting van de eerder vergunde koeien / bedrijfsvoering.

f) Milieuwetenschappelijke onderbouwing onvoldoende
De milieuwetenschappelijke onderbouwing van de genoemde emissiereductie is onvoldoende. De genoemde emissie per dierplaats mist een deugdelijke onderbouwing.

g) Geen vergunningplicht
Gesteld wordt dat er geen vergunningplicht geldt. Daardoor ontstaat een ernstig handhavingstekort.

De indiende zienswijze is buiten de zienswijzetermijn ingediend. Ondanks dat de zienswijze buiten de daarvoor geldende periode is ingediend zal hieronder een toelichting op de beoordeling en verwerking van de zienswijze worden gegeven.

De ingediende zienswijze is beoordeeld. Onderstaand een toelichting op de beoordeling en de verwerking van de zienswijze.

a) In de zienswijze wordt gesteld dat de AERIUS natuurtypekaart niet representatief is en dat bovendien leefgebieden en natuurtypen ontbreken op deze kaart. AERIUS calculator is het best beschikbare instrument (BBT) voor het berekenen van stikstofdepositie. Het is derhalve de rekenmethode die bij wet is voorgeschreven, zie ook art. 2.1 Regeling natuurbescherming. AERIUS calculator is constant aan verandering en verbetering onderhavig. De meest recente versie van AERIUS is gereleaset op 26 januari 2023. Indien u van mening bent dat habitattypen en leefgebieden in AERIUS niet representatief zijn, had het op uw weg gelegen om in elk geval aan te geven welke habitattypen en leefgebieden ontbreken.

Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerp in de definitieve vergunning.

provinsje fryslân

b) De vergunningplicht van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb is een omzetting van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. Het tweede lid van artikel 6 van de Habitatrichtlijn (Hr) is door de wetgever niet geïmplementeerd in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. Daarom beoordeling wij een vergunningaanvraag niet (indirect) aan het tweede lid van artikel 6 van de Hr. Overigens heeft de wetgever artikel 6, tweede lid, van de Hr elders in de Wnb geïmplementeerd door middel van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering welke op 1 juli 2021 van kracht is geworden. De wet heeft als doel het blijven voldoen aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Hr en het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen. Door de toevoeging van de Wet stikstofreductie en natuurherstel aan de Wnb zijn er strengere toetsingskaders ontstaan voor het verlenen van vergunningen. Indirect wordt er daardoor inmiddels getoetst aan artikel 6, tweede lid, van de Hr.

Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerp in de definitieve vergunning.

c) De onderhavige aanvraag heeft betrekking op het houden van paarden. Het is aannemelijk dat deze deels beweid zullen worden. Er zijn gegevens opgevraagd om de historie van het grondgebruik van de te beweiden percelen na te gaan. Het blijkt dat de te beweiden percelen sinds 1990 een agrarische bestemming hebben en dat deze bestemming sindsdien ongewijzigd is gebleven. Dat wil zeggen dat er intern gesaldeerd kan worden met bemesten en dat het beweiden en bemesten dus niet leidt tot significante effecten voor instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied.

Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerp in de definitieve vergunning.

d) In de referentiesituatie, zoals toegelicht in de aanvraag, is geen sprake van mobiele werktuigen omdat het een oprichting betreft. Voor het aangevraagde project, ook wel de beoogde situatie, worden wel mobiele werktuigen gebruikt en deze zijn dan ook meegenomen in de AERIUS-berekeningen.

Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerp in de definitieve vergunning.

e) Bij het verlenen van een vergunning in het kader van de Wnb worden bepaalde activiteiten vergund en niet een bepaalde stikstofemissie of -depositie. Er is in onderhavige situatie geen sprake van een referentiesituatie. De aanvraag is beoordeeld naar het recht zoals dat geldt ten tijde van het nemen van een besluit. Voor de beoogde situatie zijn rechten aangekocht om significante effecten op Natura 2000-gebieden te compenseren. Uit bijgevoegde AERIUS berekeningen is gebleken dat door de aankoop van rechten het effect wordt gecompenseerd.

Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerp in de definitieve vergunning.

f) In onderhavige aanvraag wordt geen gebruik gemaakt van emissie reducerende technieken of maatregelen. Er worden dieren gehuisvest in traditionele systemen. Ten opzichte van de referentiesituatie kan er nooit een hogere emissie optreden in de beoogde situatie, omdat de huisvestingssystemen in beide situaties gelijk zijn.

Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerp in de definitieve vergunning.

provinsje fryslân

g) Met betrekking tot intern salderen heeft de Afdeling in januari 2021 geoordeeld dat er geen vergunningplicht meer geldt sinds de wetswijziging van de Wnb per 1 januari 2020. Bevoegde gezagen geven daarom sinds deze tijd geen vergunningen meer af voor intern salderen, maar weigeren deze aanvragen met een positieve weigering. Bij intern salderen kunnen op voorhand significante gevolgen worden uitgesloten. In gevallen waar geen sprake is van intern salderen, zoals extern salderen of het wijzigen of intrekken van de vergunning, wordt nog wel een vergunning afgegeven. De aanvraag wordt getoetst aan geldende wet- en regelgeving en de aanvraag moet hiermee overeenstemmen. Indien het bevoegde gezag belemmeringen ziet om de vergunning te verlenen, zal zij overgaan tot het weigeren van de aanvraag. Eventuele overwegingen met betrekking tot de handhaafbaarheid kunnen er niet toe leiden dat een vergunning wordt verleend als geen vergunningplicht bestaat.

Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerp in de definitieve vergunning.

Concluderend
Ik heb kennisgenomen van de punten zoals door [redacted] genoemd in zijn zienswijze. De punten hebben niet geleid tot een aanpassing van het ontwerp in de definitieve vergunning. De gevraagde vergunning zal om die reden worden verleend.

Ik heb een definitief besluit op de aanvraag genomen, hiervan zal een kennisgeving worden gepubliceerd in de Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad. Deze kennisgeving wordt ook gepubliceerd in het provinciaal blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/. Tegen het nemen van het definitieve besluit op de aanvraag staat beroep open bij de Rechtbank Noord-Nederland, zie hiervoor het kopje 'beroep' onder de ondertekening van dit besluit.

A4. Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten is het bevoegd gezag inzake dit verzoek om een vergunning, op basis van het bepaalde in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming.

Op grond van het mandaatbesluit (Bevoegdhedenstatuut provincie Fryslân 2018) ben ik gemandateerd tot het nemen van dit besluit namens Gedeputeerde Staten.

A4.1 Overeenstemming andere provincies

De effecten van stikstofdepositie van het project hebben ook invloed op Natura 2000-gebieden die op het grondgebied van de provincie Drenthe liggen. Om een vergunning af te geven is overeenstemming met Gedeputeerde Staten van deze provincie noodzakelijk.

Met toepassing van de uniforme openbare procedure en wanneer overeenstemming nodig is van andere bevoegde gezagen, wordt gewerkt met een automatische instemming na vier weken na kennisgeving van het ontwerpbesluit bij het betreffende bevoegde gezag.

Uitzonderingen op de automatische instemming zijn:
- De hardheidsclausule uit de Beleidsregels salderen Fryslân wordt toegepast voor de aanvraag;
- Er treden andere effecten op (zoals verstoring, vernatting) dan uitsluitend stikstofdepositie.

Is er sprake van een uitzondering dan wordt het bevoegd gezag expliciet om instemming gevraagd. Hierop is de termijn van 4 weken niet van toepassing.

B. Effecten van het voornemen

B1. Is er sprake van een significant effect?

B1.1 Wnb

De beoogde situatie heeft door de uitstoot van ammoniak en stikstofoxiden invloed op de onder A2.2. genoemde Natura 2000-gebieden. Aangezien uw project stikstof uitstoot en de achtergronddepositie van stikstof hoger is dan de kritische depositiewaarden van de betrokken gebieden, zijn significant negatieve effecten op voorhand niet uit te sluiten. De beoogde situatie valt zodoende aan te merken als een project zoals bedoeld in art. 2.7, tweede lid Wnb. Hierdoor is het project vergunningplichtig.

Ingevolge art. 2.7, derde lid, jo. art. 2.8, derde lid Wnb, verlenen GS uitsluitend een vergunning indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van de gebieden niet zal aantasten.

B1.2 Passende beoordeling: externe saldering

Bij de aanvraag is aangegeven dat een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden wordt voorkomen middels externe saldering. Indien dit project geen externe saldering zou toepassen, zou dit project zorgen voor een depositietoename op hexagonen met stikstofgevoelige habitattypen zoals omschreven in de AERIUS berekening met kenmerk RpAXFZESu9Fy d.d. 17 februari 2023, AERIUS Calculator versie 2022. Dit kan leiden tot achteruitgang van kwalificerende habitattypen of beschermde diersoorten. Hierdoor zouden de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden in het gedrang kunnen komen.

De salderingslocatie Boerestreek 9, 8408 JD te Lippenhuizen, gaat ook gepaard met depositie op dezelfde hexagonen met stikstofgevoelige habitattypen. Door beperkingen op te leggen aan de emissies van de saldo-gevende activiteit kan de hiermee gepaard gaande depositie in mindering gebracht worden. Door middel van externe saldering deze beperking in samenhang te brengen met de depositietoename van het saldo-ontvangende project, kan de aanvankelijke depositietoename tenietgedaan worden. Netto leidt het project daarmee niet meer tot een depositietoename. Op deze manier wordt de zekerheid verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van de onderhavige gebieden niet zal aantasten.

De onlosmakelijke samenhang tussen de verminderde emissie bij de saldo-gevende locatie enerzijds en de emissietoename bij het saldo-ontvangende project anderzijds, is geborgd in de Koopovereenkomst ammoniakoverdracht d.d. 30 november 2021 in de aanvraag.

Om de zekerheid te verkrijgen dat de saldo-gevende activiteit geen aanspraak meer kan maken op de overgedragen emissies, wordt een (gedeeltelijke) intrekking van de veestapel gemeld bij de provincie Friesland. Middels voorschrift 4 is geborgd dat enkel gebruik gemaakt kan worden van deze vergunning, indien de ammoniakrechten in overeenstemming met de Koopovereenkomst ammoniakoverdracht ingetrokken zijn. In Tabel 3 valt te zien welke veestapel voor de saldo-gevende locatie beoogd wordt om aan deze intrekkingsvoorwaarden te kunnen voldoen. Voor deze saldo-gevende locatie is er op 27 november 2015 een Vergunning Natuurbeschermingswet afgegeven voor onderstaande dieraantallen (Tabel 2):

provinsje fryslân

Tabel 2: Referentiesituatie Boerestreek 9 te Lippenhuizen volgens Vergunning Natuurbeschermingswet d.d. 27 november 2015:

Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH_3/jr)
A1.100	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen + *beweiden (5% reductie)*	48	~~13,0~~ 12,35	~~624,0~~ 592,8
A4.100	Vleeskalveren tot circa 8 maanden, overige huisvestingssystemen	21	3,5	73,5
A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	22	4,4	96,8
A2.100	Zoogkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen	22	4,1	90,2
Totale emissie (kg NH_3/jr)				**853,3**

Volgens de koopovereenkomst ammoniakrechten d.d. 30 november 2021 wordt een gedeelte van de ammoniakrechten van de Boerestreek 9 te Lippenhuizen verkocht aan L. Hoeksema voor de locatie Bûtewei 3 te Ureterp. Volgens de AERIUS berekening (kenmerk: RpAXFZESu9Fy d.d. 17 februari 2023, AERIUS Calculator versie 2022) worden onderstaande rechten (Tabel 3) ingezet voor de beoogde situatie voor de locatie Bûtewei 3 te Ureterp:

Tabel 3: In te zetten rechten van Boerestreek 9 te Lippenhuizen volgens AERIUS-berekening (kenmerk: RpAXFZESu9Fy d.d. 17 februari 2023, AERIUS Calculator versie 2022):

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH_3/jr)
Hollandse stal	A1.100	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen + *beweiden (5% reductie)*	18	~~13,0~~ 12,35	~~234,0~~ 222,3
Totale emissie (kg NH_3/jr)					222,3
Totale emissie na 30% afroming (kg NH_3/jr)					155,6

Conform de Provinciale Beleidsregels salderen Fryslân, wordt 30% van de in te zetten rechten afgeroomd. Dit is beschreven in de toelichting op de aanvraag en de AERIUS-berekening (kenmerk: RpAXFZESu9Fy d.d. 17 februari 2023, AERIUS Calculator versie 2022). Uit deze berekening is ook gebleken dat, door middel van extern salderen, het door u aangevraagde project niet leidt tot een toename van depositie op de onderhavige Natura 2000-gebieden ten opzichte van de referentiesituatie.

provinsje fryslân

De referentiesituaties van de saldo-nemer en saldo-gever zijn getoetst op feitelijk gerealiseerde capaciteit en de maximaal toegestane emissie op basis van het Besluit emissiearme huisvesting (Beh), zoals bepaald in de Provinciale Beleidsregels salderen Fryslân.

1. Het aangevraagde project gaat gepaard met een depositietoename op stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden.
2. Zonder mitigatie zou het project significant negatieve effecten kunnen hebben op kwalificerende habitattypen of beschermde diersoorten en daarmee de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied in gevaar kunnen brengen.
3. Door externe saldering kan de depositietoename tenietgedaan worden. De externe saldering is geborgd in de Koopovereenkomst ammoniakoverdracht en de intrekking van de veestapel van de saldo-gevende locatie. Met een AERIUS-verschilberekening is aangetoond dat het project, na saldering, niet meer leidt tot een depositietoename.
4. Hiermee is de zekerheid verkregen dat na het toepassen van extern salderen het project geen depositietoename tot gevolg heeft.

Het project waarvoor vergunning wordt aangevraagd is hiermee passend beoordeeld.

B2. Uw aanvraag en overige onderdelen Wet natuurbescherming

Zolang er zorgvuldig en conform het verzoek gewerkt wordt, is niet te verwachten dat het project een negatief effect zal hebben op instandhoudingsdoelstellingen van de onder A2.2 genoemde gebieden. Uitvoering van het project heeft geen overtreding van de verbodsbepalingen met betrekking tot soortenbescherming (Hoofdstuk 3 Wnb) tot gevolg. Hierbij is wel verzocht om de bouwwerkzaamheden aan te vangen na 15 juli in verband met de broedperiode van beschermde vogels (globaal van 15 maart tot 15 juli) die aanwezig kunnen zijn in de nabijgelegen bomen en aan de zuidzijde van de woning.

Het project heeft geen betrekking op het vellen van houtopstanden (Hoofdstuk 4 Wnb). Overigens blijkt uit de aanvraag dat er geen andere - niet aan stikstofdepositie gerelateerde - negatieve effecten (zoals geluid, trillingen, licht, grondwaterstands- en/of grondwaterkwaliteitsveranderingen, etc.) te verwachten zijn die de natuurlijke kenmerken van voornoemde beschermde gebieden kunnen aantasten.

C. Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling is verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken relevante Natura 2000-gebieden niet zullen worden aangetast door het project, mits deze vergunning en de daaraan verbonden voorschriften onverkort worden nageleefd.

Leeuwarder Courant/Friesch Dagblad

Gemeente Opsterland

Vergunningen kennisgevingen Wet natuurbescherming en vaststelling besluit
Gedeputeerde Staten hebben op 31 maart 2023 een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming verleend aan:

1. Bûtewei 3, 9247 WL te Ureterp (zaaknummer 239907)

Ten aanzien van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen naar voren gebracht.
Het definitieve besluit is niet gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Het besluit ligt gedurende 6 weken, tot en met 12 mei 2023, ter inzage in het provinciehuis. Indien u het besluit wenst in te zien, neemt u dan contact op met de Frontoffice Wet natuurbescherming (wnb@fryslan.frl of (058) 292 89 95).

Tegen dit besluit kan na bekendmaking beroep worden ingesteld door:

- belanghebbenden die redelijkerwijs niet kunnen worden verweten geen zienswijzen naar voren te hebben gebracht over het ontwerpbesluit.

Gelieve bij correspondentie het kenmerk te vermelden. Het beroepschrift moet worden gericht en gezonden aan de Rechtbank Noord-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD in Groningen. Het besluit treedt in werking, ook al wordt een beroepschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamde 'voorlopige voorziening' te vragen bij de Voorzitter van de Afdeling Bestuursrecht van de Rechtbank Noord-Nederland.

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	[redacted]
Inrichtingslocatie	Butewei 3, 9247 WL Ureterp

Activiteit

Omschrijving	Ureterp
Toelichting	Vergelijking

Berekening

AERIUS kenmerk	RyhC1WKmXYoC
Datum berekening	17 februari 2023, 15:53
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Situatie 1 - Referentie	2023	155,6 kg/j	-
Situatie 2 - Beoogd	2023	0,5 kg/j	12,7 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Situatie 1 - Referentie	0,10 mol/ha/j	7609396	Wijnjeterper Schar
Situatie 2 - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,00 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	2.369,15 ha		
Grootste toename van depositie	0,00 mol/ha/j		
Grootste afname van depositie	0,10 mol/ha/j		

Situatie 2 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Bouwactiviteiten	0,5 kg/j	12,6 kg/j
Verkeersnetwerk	5,3 g/j	0,1 kg/j

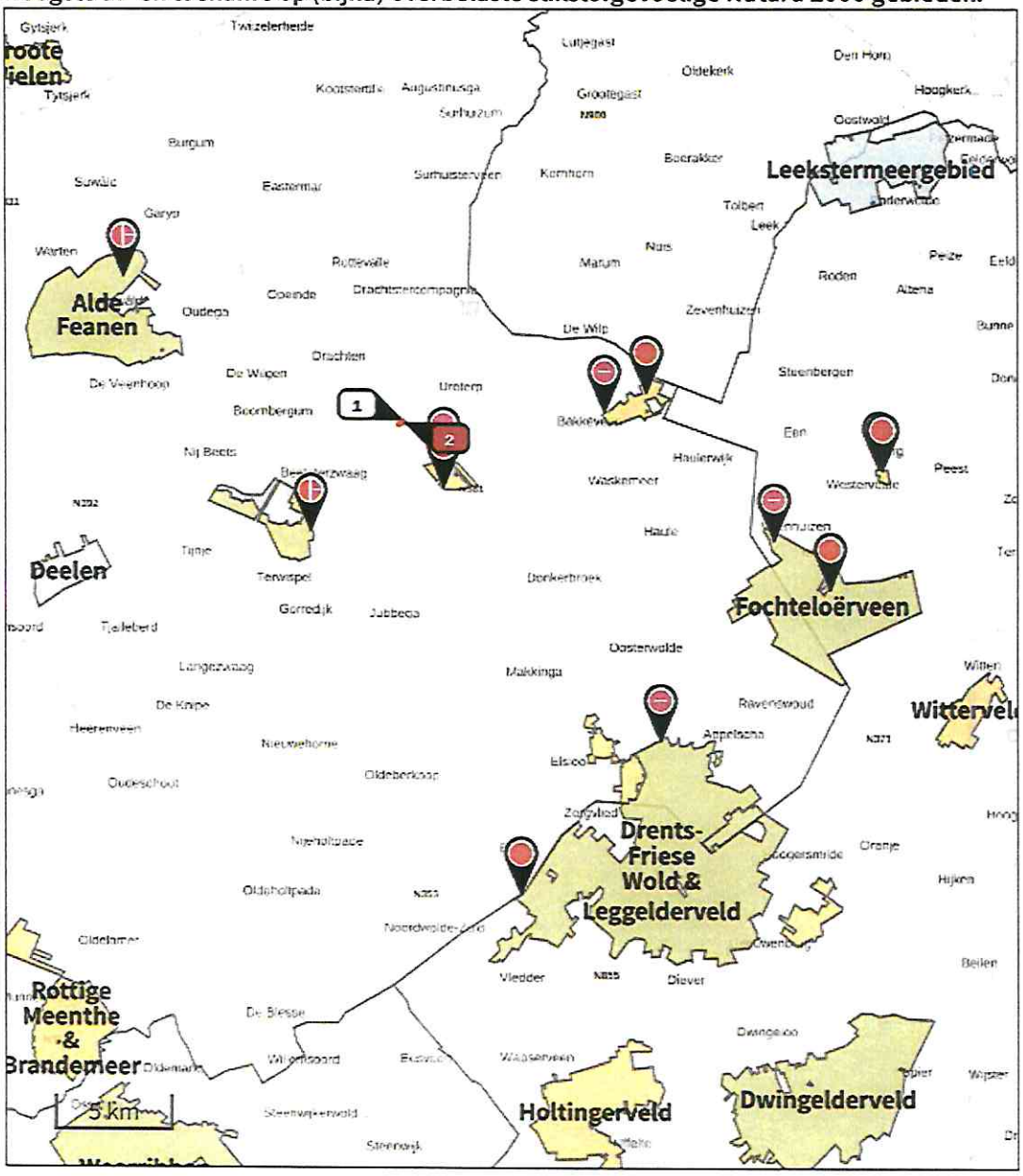
Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	24,7 m x 15,8 m x 11,0 m, 149 °

Situatie 1 (Referentie), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Boerestreek 9 Lippenhuizen	155,6 kg/j	-

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	25,5 m x 13,7 m x 9,0 m, 146 °

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste afname van depositie
- Grootste toename van depositie
- Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 2" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	2.369,15	2.196,41	0,00	0,00	2.369,15	0,10

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Drents-Friese Wold & Leggelderveld (27)	2.073,08	2.196,41	0,00	0,00	2.073,08	0,01
Fochteloërveen (23)	140,45	1.917,22	0,00	0,00	140,45	0,01
Bakkeveense Duinen (17)	64,87	1.934,83	0,00	0,00	64,87	0,02
Wijnjeterper Schar (16)	43,80	2.107,37	0,00	0,00	43,80	0,10
Norgerholt (22)	23,39	2.140,80	0,00	0,00	23,39	0,01
Van Oordt's Mersken (15)	23,03	1.843,12	0,00	0,00	23,03	0,10
Alde Feanen (13)	0,53	1.566,40	0,00	0,00	0,53	0,01

Situatie 2, Rekenjaar 2023

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Bouwverkeer van en naar de inrichting				NO_x	0,1 kg/j
Locatie	X:204763,32 Y:566211,13	Type scherm	-	-	NO_2	31,3 g/j
Lengte	213,08 m	Hoogte	-	-	NH_3	5,3 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	480 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	96 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	96 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Bouwactiviteiten	NO_x	12,6 kg/j
Locatie	X:204902,43 Y:566204,66	NH_3	0,5 kg/j
Oppervlakte	0,05 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Inzet mobiele kraan	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	500 l/j	40 u/j	30 l/j	NO_x	2,9 kg/j
					NH_3	0,1 kg/j
Inzet kraan	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	300 l/j	24 u/j	18 l/j	NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	72,0 g/j
Storten beton	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	270 l/j	18 u/j	16 l/j	NO_x	1,6 kg/j
					NH_3	64,8 g/j
Inzet minikraan	Stage-V, >= 2019 , 56-75 kW, diesel, SCR: ja	300 l/j	40 u/j	18 l/j	NO_x	1,8 kg/j
					NH_3	72,0 g/j
Overig zoals trilplaten etc	alle werktuigen op benzine, 2takt	100 l/j			NO_x	0,4 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
Inzet hoogwerker	Stage-V, >= 2019 , 56-75 kW, diesel, SCR: ja	750 l/j	15 u/j	45 l/j	NO_x	4,1 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j

Situatie 1, Rekenjaar 2023

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Boerestreek 9 Lippenhuizen	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	155,6 kg/j
		Uittreedhoogte	2,1 m		
Locatie	X:203473,86 Y:560547,6	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	saldering	-	1	NH_3	155.61	-	155,6 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230126_290cbff6e8
Database versie	2022_290cbff6e8

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	[redacted]
Inrichtingslocatie	Butewei 3, 9247 WL Ureterp

Activiteit

Omschrijving	Ureterp
Toelichting	Vergelijking

Berekening

AERIUS kenmerk	RavEDRv9V7n6
Datum berekening	17 februari 2023, 15:17
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Situatie 1 - Referentie	2023	155,6 kg/j	-
Situatie 2 - Beoogd	2023	100,9 kg/j	74,5 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Situatie 1 - Referentie	0,10 mol/ha/j	7609396	Wijnjeterper Schar
Situatie 2 - Beoogd	0,08 mol/ha/j	7612451	Wijnjeterper Schar
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,07 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	73,78 ha		
Grootste toename van depositie	0,01 mol/ha/j		
Grootste afname van depositie	0,08 mol/ha/j		

Situatie 2 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Paardenstal	100,4 kg/j	-
3 Mobiele werktuigen | Landbouw | Verkeer op het terrein	14,3 g/j	58,0 kg/j
4 Energie | Energie | Verwarming woning	-	3,6 kg/j
6 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Bouwactiviteiten	0,5 kg/j	12,6 kg/j
Verkeersnetwerk	23,5 g/j	0,3 kg/j

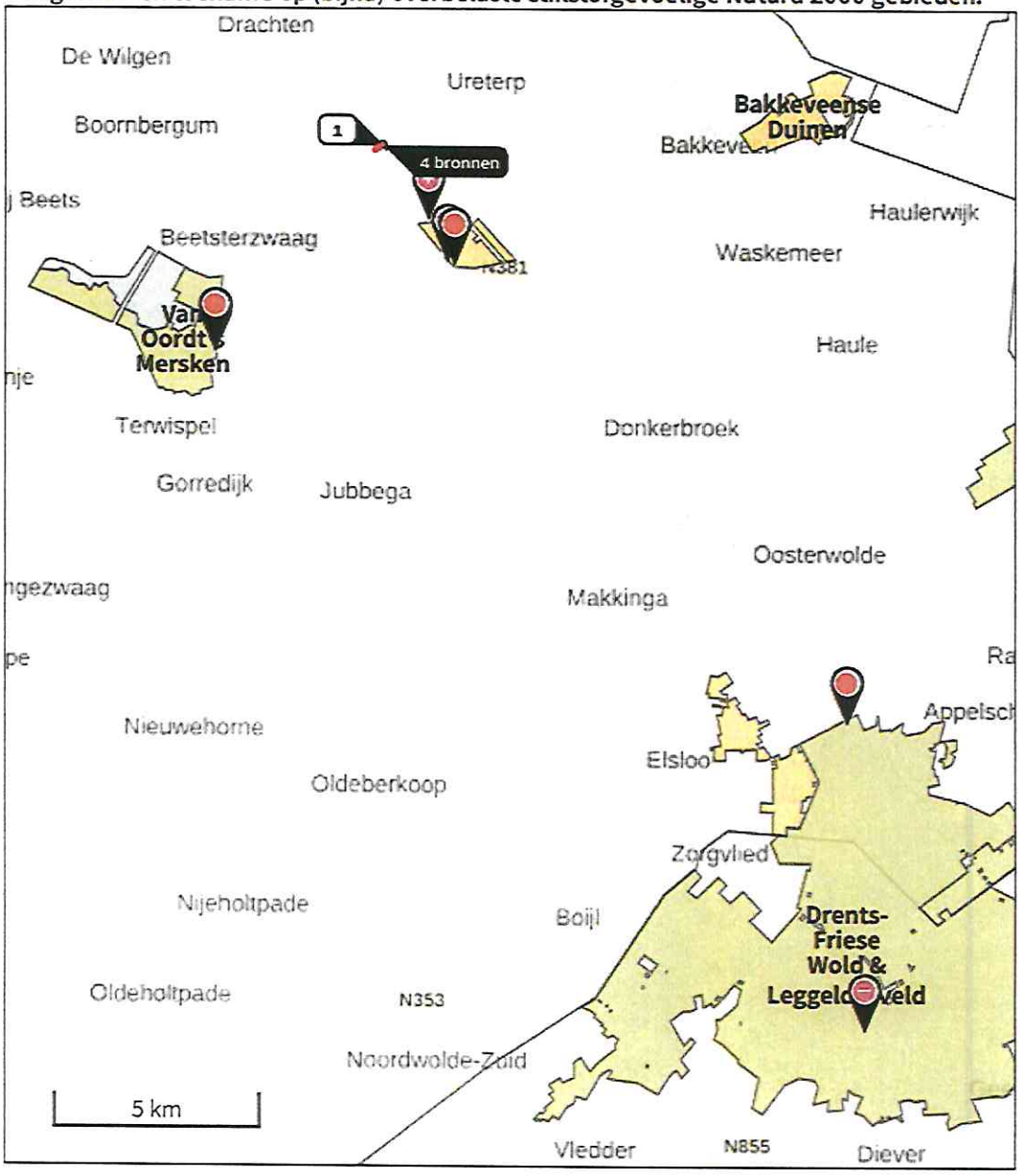
Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	24,7 m x 15,8 m x 11,0 m, 149 °

Situatie 1 (Referentie), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Boerestreek 9 Lippenhuizen	155,6 kg/j	-

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	25,5 m x 13,7 m x 9,0 m, 146 °

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste afname van depositie
- Grootste toename van depositie
- Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 2" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	73,85	2.107,40	0,07	0,01	73,78	0,08

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Wijnjeterper Schar (16)	43,36	2.107,40	0,07	0,01	43,28	0,05
Van Oordt's Mersken (15)	23,03	1.843,13	0,00	0,00	23,03	0,08
Drents-Friese Wold & Leggelderveld (27)	7,47	2.084,92	0,00	0,00	7,47	0,01

Onderstaand is een overzicht opgenomen van alle Natura 2000-gebieden (binnen de maximale rekenafstand van 25 km) waar in de "Beoogde situatie" een bijdrage groter dan 0,00 mol/ha/jaar is berekend, maar waar in de "Projectberekening" (=verschilberekening) geen toe- of afname is berekend. Het effect vanuit de "Projectberekening" op deze gebieden is daarmee 0,00 mol/ha/jaar.

Bakkeveense Duinen
Norgerholt
Fochteloërveen

Situatie 2, Rekenjaar 2023

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Paardenstal	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	100,4 kg/j
Locatie	X:204899,34 Y:566208,35	Uittreedhoogte	5,9 m		
		Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	10	NH_3	5	-	50,0 kg/j
	K2.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; paarden in opfok (jonger dan 3 jaar))	Overig	24	NH_3	2,1	-	50,4 kg/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer van en naar de inrichting				NO_x	0,2 kg/j
Locatie	X:204764,67 Y:566208,79	Type scherm	-	-	NO_2	36,5 g/j
Lengte	205,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	18,2 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	3858 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	8 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

3 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Verkeer op het terrein	NO_x	58,0 kg/j
		NH_3	14,3 g/j
Locatie	X:204891,55 Y:566201,46		
Oppervlakte	0,04 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Tractor	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	1900 l/j	190 u/j		NO_x	58,0 kg/j
					NH_3	14,3 g/j

4 Energie | Energie

Naam	Verwarming woning	Uittreedhoogte	3,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:204864,18 Y:566249,14	Warmteinhoud	0,220 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Standaard Profiel Industrie				

5 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Bouwverkeer van en naar de inrichting				NO_x	0,1 kg/j
Locatie	X:204763,32 Y:566211,13	Type scherm	-	-	NO_2	31,3 g/j
Lengte	213,08 m	Hoogte	-	-	NH_3	5,3 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	480 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	96 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	96 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

6 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Bouwactiviteiten	NO_x	12,6 kg/j
Locatie	X:204902,43 Y:566204,66	NH_3	0,5 kg/j
Oppervlakte	0,05 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Inzet mobiele kraan	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	500 l/j	40 u/j	30 l/j	NO_x	2,9 kg/j
					NH_3	0,1 kg/j
Inzet kraan	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	300 l/j	24 u/j	18 l/j	NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	72,0 g/j
Storten beton	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	270 l/j	18 u/j	16 l/j	NO_x	1,6 kg/j
					NH_3	64,8 g/j
Inzet minikraan	Stage-V, >= 2019 , 56-75 kW, diesel, SCR: ja	300 l/j	40 u/j	18 l/j	NO_x	1,8 kg/j
					NH_3	72,0 g/j
Overig zoals trilplaten etc	alle werktuigen op benzine, 2takt	100 l/j			NO_x	0,4 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
Inzet hoogwerker	Stage-V, >= 2019 , 56-75 kW, diesel, SCR: ja	750 l/j	15 u/j	45 l/j	NO_x	4,1 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j

Situatie 1, Rekenjaar 2023

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Boerestreek 9 Lippenhuizen	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	155,6 kg/j
		Uittreedhoogte	2,1 m		
Locatie	X:203473,86 Y:560547,6	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	saldering	-	1	NH_3	155.61	-	155,6 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230126_290cbff6e8
Database versie	2022_290cbff6e8

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	[redacted]
Inrichtingslocatie	Butewei 3, 9247 WL Ureterp

Activiteit

Omschrijving	Ureterp
Toelichting	Vergelijking

Berekening

AERIUS kenmerk	RpAXFZESu9Fy
Datum berekening	17 februari 2023, 15:49
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Situatie 1 - Referentie	2023	155,6 kg/j	-
Situatie 2 - Beoogd	2023	100,4 kg/j	61,7 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Situatie 1 - Referentie	0,10 mol/ha/j	7609396	Wijnjeterper Schar
Situatie 2 - Beoogd	0,08 mol/ha/j	7612451	Wijnjeterper Schar
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,00 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	71,34 ha		
Grootste toename van depositie	0,00 mol/ha/j		
Grootste afname van depositie	0,08 mol/ha/j		

Situatie 2 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Paardenstal	100,4 kg/j	-
3 Mobiele werktuigen | Landbouw | Verkeer op het terrein	14,3 g/j	58,0 kg/j
4 Energie | Energie | Verwarming woning	-	3,6 kg/j
Verkeersnetwerk	18,2 g/j	0,2 kg/j

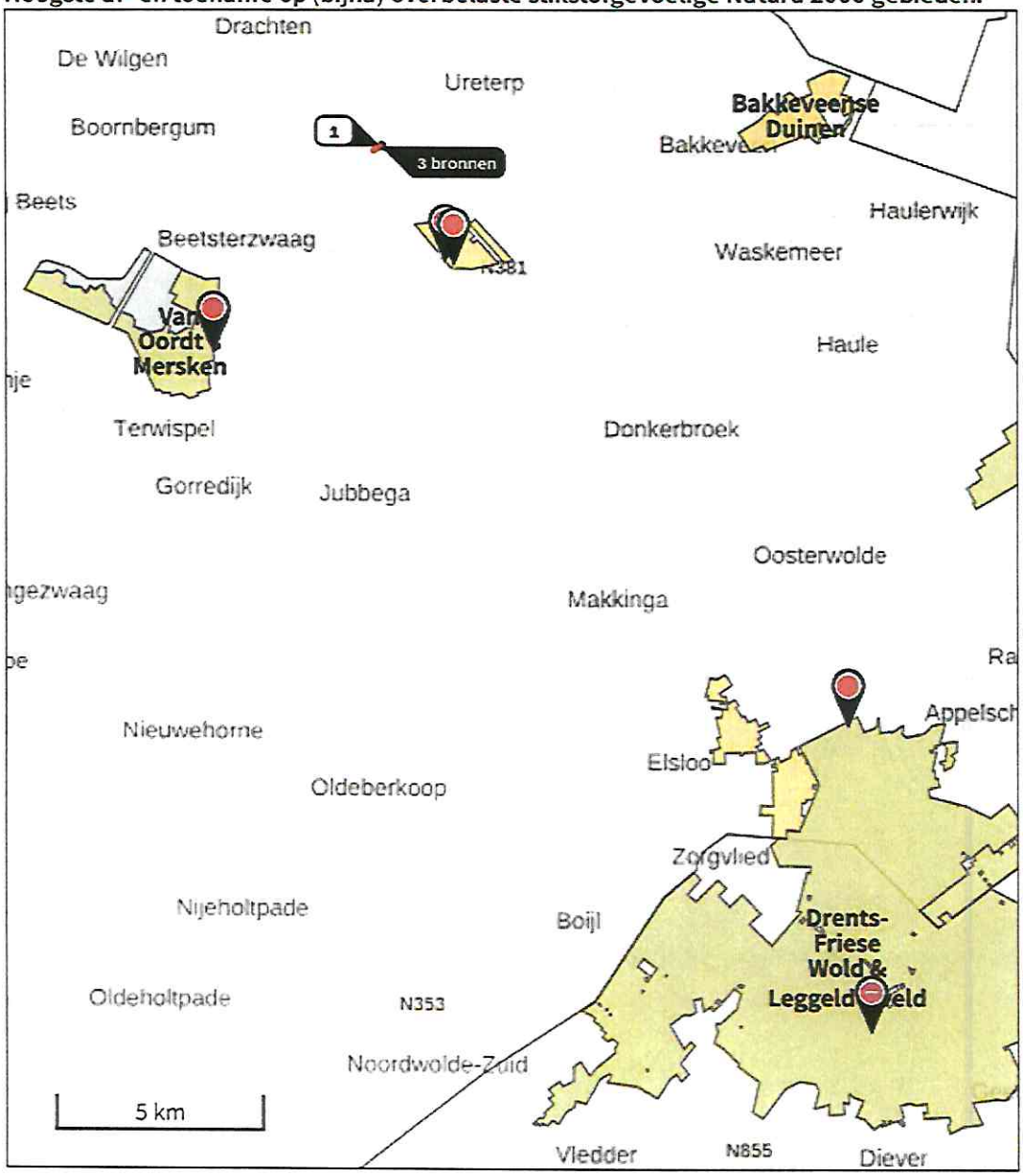
Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	24,7 m x 15,8 m x 11,0 m, 149 °

Situatie 1 (Referentie), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Boerestreek 9 Lippenhuizen	155,6 kg/j	-

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	25,5 m x 13,7 m x 9,0 m, 146 °

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste afname van depositie
- Grootste toename van depositie
- Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 2" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	71,34	2.107,40	0,00	0,00	71,34	0,08

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Wijnjeterper Schar (16)	43,28	2.107,40	0,00	0,00	43,28	0,06
Van Oordt's Mersken (15)	23,03	1.843,13	0,00	0,00	23,03	0,08
Drents-Friese Wold & Leggelderveld (27)	5,03	2.084,92	0,00	0,00	5,03	0,01

Onderstaand is een overzicht opgenomen van alle Natura 2000-gebieden (binnen de maximale rekenafstand van 25 km) waar in de "Beoogde situatie" een bijdrage groter dan 0,00 mol/ha/jaar is berekend, maar waar in de "Projectberekening" (=verschilberekening) geen toe- of afname is berekend. Het effect vanuit de "Projectberekening" op deze gebieden is daarmee 0,00 mol/ha/jaar.

Bakkeveense Duinen
Norgerholt
Fochteloërveen

Situatie 2, Rekenjaar 2023

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Paardenstal	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	100,4 kg/j
Locatie	X:204899,34 Y:566208,35	Uittreedhoogte	5,9 m		
		Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	10	NH_3	5	-	50,0 kg/j
	K2.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; paarden in opfok (jonger dan 3 jaar))	Overig	24	NH_3	2,1	-	50,4 kg/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer van en naar de inrichting				NO_x	0,2 kg/j
Locatie	X:204764,67 Y:566208,79	Type scherm	-	-	NO_2	36,5 g/j
Lengte	205,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	18,2 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	3858 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	8 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

3 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Verkeer op het terrein	NO_x	58,0 kg/j
		NH_3	14,3 g/j
Locatie	X:204891,55 Y:566201,46		
Oppervlakte	0,04 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Tractor	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	1900 l/j	190 u/j		NO_x	58,0 kg/j
					NH_3	14,3 g/j

4 Energie | Energie

Naam	Verwarming woning	Uittreedhoogte	3,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:204864,18 Y:566249,14	Warmteinhoud	0,220 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Standaard Profiel Industrie				

Situatie 1, Rekenjaar 2023

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Boerestreek 9 Lippenhuizen	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	155,6 kg/j
		Uittreedhoogte	2,1 m		
Locatie	X:203473,86 Y:560547,6	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	saldering	-	1	NH_3	155.61	-	155,6 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230126_290cbff6e8
Database versie	2022_290cbff6e8

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 5

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	[redacted]
Inrichtingslocatie	Butewei 3, 9247 WL Ureterp

Activiteit

Omschrijving	Ureterp
Toelichting	beoogd

Berekening

AERIUS kenmerk	RW8gXph12JBB
Datum berekening	31 januari 2023, 15:46
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Situatie 2 - Beoogd	2023	100,4 kg/j	61,7 kg/j

Resultaten

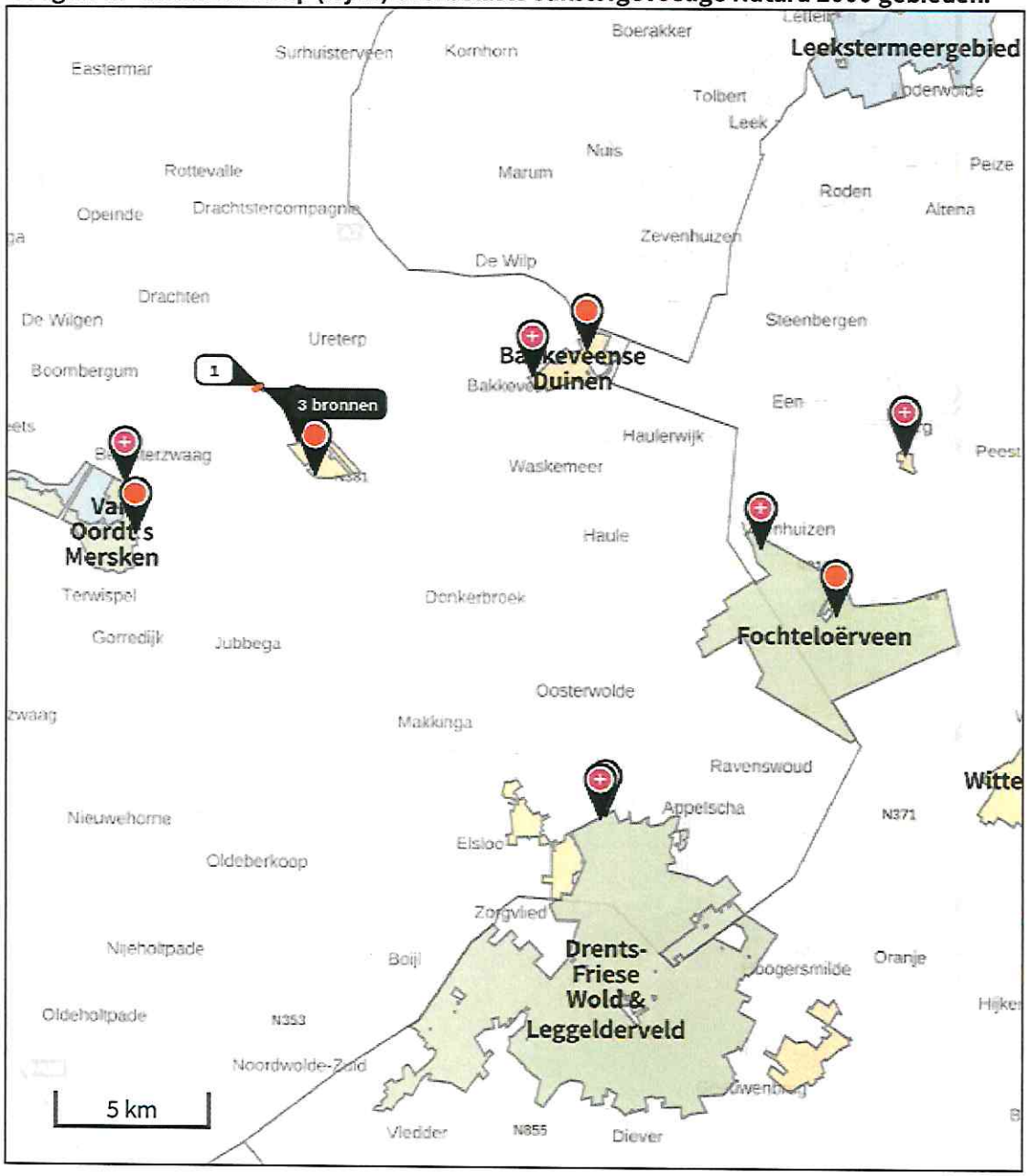
	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Situatie 2 - Beoogd	0,08 mol/ha/j	7612451	Wijnjeterper Schar
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	208,20 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	0,00 ha		
Grootste toename van depositie	0,08 mol/ha/j		
Grootste afname van depositie	0,00 mol/ha/j		

Situatie 2 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Paardenstal	100,4 kg/j	-
3 Mobiele werktuigen | Landbouw | Verkeer op het terrein	14,3 g/j	58,0 kg/j
4 Energie | Energie | Verwarming woning	-	3,6 kg/j
Verkeersnetwerk	18,2 g/j	0,2 kg/j

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	24,7 m x 15,8 m x 11,0 m, 149 °

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald

- Grootste afname van depositie
- Grootste toename van depositie
- Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 2" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	208,20	2.140,82	208,20	0,08	0,00	0,00

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Wijnjeterper Schar (16)	43,80	2.107,47	43,80	0,08	0,00	0,00
Bakkeveense Duinen (17)	64,87	1.934,86	64,87	0,02	0,00	0,00
Van Oordt's Mersken (15)	23,03	1.843,23	23,03	0,02	0,00	0,00
Drents-Friese Wold & Leggelderveld (27)	59,85	2.084,93	59,85	0,01	0,00	0,00
Norgerholt (22)	12,60	2.140,82	12,60	0,01	0,00	0,00
Fochteloërveen (23)	4,04	1.917,24	4,04	0,01	0,00	0,00

Situatie 2, Rekenjaar 2023

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Paardenstal	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	100,4 kg/j
Locatie	X:204899,34 Y:566208,35	Uittreedhoogte	5,9 m		
		Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	10	NH_3	5	-	50,0 kg/j
	K2.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; paarden in opfok (jonger dan 3 jaar))	Overig	24	NH_3	2,1	-	50,4 kg/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer van en naar de inrichting				NO_x	0,2 kg/j
Locatie	X:204764,67 Y:566208,79	Type scherm	-	-	NO_2	36,5 g/j
Lengte	205,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	18,2 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	3858 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	8 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

3 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Verkeer op het terrein	NO_x		58,0 kg/j
		NH_3		14,3 g/j
Locatie	X:204891,55 Y:566201,46			
Oppervlakte	0,04 ha			

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Tractor	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	1900 l/j	190 u/j		NO_x	58,0 kg/j
					NH_3	14,3 g/j

4 Energie | Energie

Naam	Verwarming woning	Uittreedhoogte	3,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:204864,18 Y:566249,14	Warmteinhoud	0,220 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Standaard Profiel Industrie				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230126_290cbff6e8
Database versie	2022_290cbff6e8

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 6

6.

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	[redacted]
Inrichtingslocatie	Butewei 3, 9247 WL Ureterp

Activiteit

Omschrijving	Ureterp
Toelichting	Vergelijking

Berekening

AERIUS kenmerk	S4yE84spztuv
Datum berekening	30 januari 2023, 22:04
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Situatie 1 - Referentie	2023	155,6 kg/j	-
Situatie 2 - Beoogd	2023	100,4 kg/j	61,7 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Situatie 1 - Referentie	0,10 mol/ha/j	7609396	Wijnjeterper Schar
Situatie 2 - Beoogd	0,08 mol/ha/j	7612451	Wijnjeterper Schar
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,00 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	71,34 ha		
Grootste toename van depositie	0,00 mol/ha/j		
Grootste afname van depositie	0,08 mol/ha/j		

Situatie 2 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Paardenstal	100,4 kg/j	-
3 Mobiele werktuigen | Landbouw | Verkeer op het terrein	14,3 g/j	58,0 kg/j
4 Energie | Energie | Verwarming woning	-	3,6 kg/j
Verkeersnetwerk	18,2 g/j	0,2 kg/j

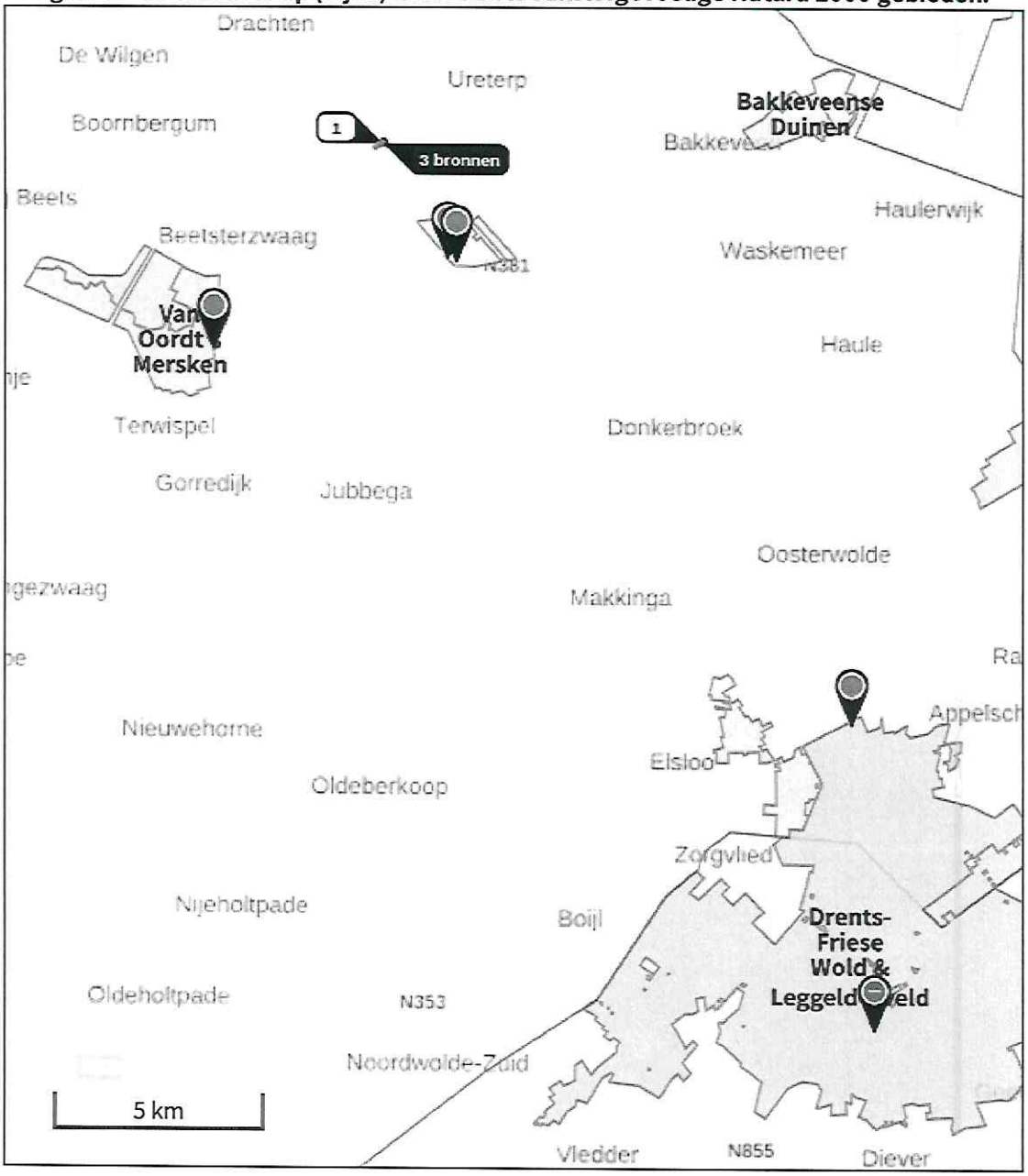
Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	24,7 m x 15,8 m x 11,0 m, 149 °

Situatie 1 (Referentie), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Boerestreek 9 Lippenhuizen	155,6 kg/j	-

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	25,5 m x 13,7 m x 9,0 m, 146 °

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- ☐ Habitatrichtlijn
- ☐ Vogelrichtlijn
- ☐ Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- ☐ Niet bepaald

- Grootste afname van depositie
- Grootste toename van depositie
- Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 2" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	71,34	2.107,40	0,00	0,00	71,34	0,08

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Wijnjeterper Schar (16)	43,28	2.107,40	0,00	0,00	43,28	0,06
Van Oordt's Mersken (15)	23,03	1.843,13	0,00	0,00	23,03	0,08
Drents-Friese Wold & Leggelderveld (27)	5,03	2.084,92	0,00	0,00	5,03	0,01

Onderstaand is een overzicht opgenomen van alle Natura 2000-gebieden (binnen de maximale rekenafstand van 25 km) waar in de "Beoogde situatie" een bijdrage groter dan 0,00 mol/ha/jaar is berekend, maar waar in de "Projectberekening" (=verschilberekening) geen toe- of afname is berekend. Het effect vanuit de "Projectberekening" op deze gebieden is daarmee 0,00 mol/ha/jaar.

Bakkeveense Duinen
Norgerholt
Fochteloërveen

Situatie 2, Rekenjaar 2023

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Paardenstal	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	100,4 kg/j
Locatie	X:204899,34 Y:566208,35	Uittreedhoogte	5,9 m		
		Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	10	NH_3	5	-	50,0 kg/j
	K2.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; paarden in opfok (jonger dan 3 jaar))	Overig	24	NH_3	2,1	-	50,4 kg/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer van en naar de inrichting				NO_x	0,2 kg/j
Locatie	X:204764,67 Y:566208,79	Type scherm	-	-	NO_2	36,5 g/j
Lengte	205,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	18,2 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	3858 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	8 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

3 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Verkeer op het terrein	NO_x	58,0 kg/j
		NH_3	14,3 g/j
Locatie	X:204891,55 Y:566201,46		
Oppervlakte	0,04 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Tractor	Stage-I, <= 2001, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	1900 l/j	190 u/j		NO_x	58,0 kg/j
					NH_3	14,3 g/j

4 Energie | Energie

Naam	Verwarming woning	Uittreedhoogte	3,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:204864,18 Y:566249,14	Warmteinhoud	0,220 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Standaard Profiel Industrie				

Situatie 1, Rekenjaar 2023

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Boerestreek 9 Lippenhuizen	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	155,6 kg/j
		Uittreedhoogte	2,1 m		
Locatie	X:203473,86 Y:560547,6	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	saldering	-	1	NH_3	155.61	-	155,6 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230126_290cbff6e8
Database versie	2022_290cbff6e8

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 7

7

mr. A.J. Spoelstra
Lytse Wei 20
9289 LB Drogeham

telefoon 0512 36 99 00
fax 0512 36 99 01
info@spoelstra-advies.nl

Spoelstra
omgevingsadviseur

Bedrijfsomschrijving Wet natuurbescherming:

[redacted] is voornemens een paardenhouderij op te richten aan de Bûtewei 3 te Ureterp. Op deze locatie zijn geen stikstofrechten beschikbaar. Daarom worden er van derden rechten aangetrokken om het aantal gewenste dieren te kunnen houden.
Er wordt nu vergunning gevraagd voor het houden van:

- 14 volwassen paarden en 20 paarden in opfok.

Om deze dierenaantallen te kunnen realiseren heeft Hoeksema het voornemen om extern te salderen met de rechten van een veehouderij gelegen aan de Boerestreek 9 te Lippenhuizen. Van deze locatie zijn netto 155,61 kg NH3 (bruto 222,30 kg) rechten aangekocht. De betreffende vergunningen/meldingen zijn als bijlage bij de aanvraag vergunning Wet natuurbescherming gevoegd. De nieuw te bouwen paardenstal heeft een ventilatie opening naast de nok en is gelegen op 5,9 meter. Naast stikstof uit de huisvesting van dieren komt er ook stikstof vrij bij de werkzaamheden op het terrein en van verkeer van en naar de inrichting.

Naar inschatting vinden de volgende transportbewegingen plaats:

- 2 x per jaar wordt voer geleverd, 4 vervoerbewegingen
- 2 x per week af- en aanvoer paarden met personenauto met trailer, 4 vervoerbewegingen
- 2 x per jaar fourage bedrijf, 4 vervoerbewegingen
- 5 x per dag personenauto's, 10 bewegingen dit zijn bewoners, bezoekers, veearts, NVWA etc.

Naast het verkeer van en naar de inrichting vinden er ook werkzaamheden op eigen terrein plaats waarbij er sprake is van stikstofemissie, namelijk:

- Gebruik tractor bouwjaar 1995 (55 kW), 500 liter brandstof per jaar inschatting

Op grond van externe saldering is gekeken of er ook een toename is van stikstofdepositie. Uit de berekeningen volgt dat er geen toename is in stikstofdepositie. De berekeningen zijn uitgevoerd met de nieuwste versie van AERIUS 2021.0.4. Er treedt geen significant effect op de Natura 2000 gebieden als gevolg van het initiatief, een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming kan verleend worden. Naast stikstofdepositie zijn er geen andere effecten te verwachten zoals verstoring of verdroging omdat de Natura 2000 gebieden op ruime afstand zijn gelegen.

Bijlage 8

BÛTEWEI 3 URETERP

QUICKSCAN NATUURWETGEVING

MULDER Ecologie

Mulder Ecologie
Van Goghstraat 75
9718 MT Groningen
www.mulder-ecologie.nl
info@mulder-ecologie.nl

BÛTEWEI 3 URETERP

QUICKSCAN NATUURWETGEVING

Datum	9 april 2021
Rapportkenmerk	2021011
Opdrachtgever	Spoelstra Omgevingsadviseur
Contactpersoon	Mr. A.J. Spoelstra
Auteur	Mevr. S.A. Mulder

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Doel 3
1.3 Plangebied 3
1.4 Planvoornemen 4
1.5 Methodiek 4
1.6 Leeswijzer 5
2 RESULTATEN EN EFFECTBEPALING 6
2.1 Inleiding 6
2.2 Gebiedsbescherming en bescherming van houtopstanden 6
2.2.1 Natura 2000 6
2.2.2 Houtopstanden 6
2.2.3 Verordening Romte Fryslân 7
2.3 Soortbescherming 7
2.3.1 Afbakening soortgroepen 7
2.3.2 Amfibieën 8
2.3.3 Vogels 8
2.3.4 Zoogdieren 10
3 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 13
3.1 Gebiedsbescherming en bescherming van houtopstanden 13
3.1.1 Wet natuurbescheming 13
3.1.2 Verordening Romte Fryslân 13
3.2 Soortenbescherming 13
3.2.1 Algemene broedvogels 13
3.2.2 Vleermuizen 13
3.2.3 Overige soorten en zorgplicht 14
3.3 Vrijblijvend advies stimuleren biodiversiteit 14
4 GERAADPLEEGDE BRONNEN 15
4.1 Literatuur 15
4.2 Internet 15
BIJLAGE I VISUALISATIE PLANVOORNEMEN 17

BIJLAGE II FOTOBIJLAGE 19
BIJLAGE III TOETSINGSKADER 23

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens om het bouwvlak van de Bûtewei 3 in Ureterp naar het zuiden te verleggen ten behoeve van de realisatie van diverse voorzieningen voor paarden. De haalbaarheid van dit voornemen moet onder meer worden beoordeeld in relatie tot de natuurwetgeving. Om inzicht te verkrijgen in de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied en te kunnen bepalen of het uitvoeren van het planvoornemen kan leiden tot negatieve effecten op deze waarden, is een ecologische toetsing uitgevoerd. Deze toetsing heeft in eerste instantie bestaan uit een verkennend onderzoek, een quickscan.

1.2 Doel

Voorliggende rapportage heeft tot doel om vast te stellen of het planvoornemen strijdig is of kan zijn met de in wet- en regelgeving vastgelegde bescherming van soorten en/of gebieden. In het kader hiervan worden in dit rapport de volgende vragen beantwoord:

- Komen in de omgeving van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Kan de realisatie van het planvoornemen leiden tot effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden en/of gebieden van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS)?
- Maakt bomenkap deel uit van het planvoornemen? Vindt er in dat geval kap van beschermde houtopstanden plaats?
- Maakt het plangebied (mogelijk) deel uit van het leefgebied van beschermde soorten flora en/of fauna? Om welke soorten gaat het en welke functie(s) bekleedt het plangebied voor deze soorten?

1.3 Plangebied

Het plangebied wordt gevormd door de Bûtewei 3 in Ureterp in de gemeente Opsterland. De woning is gelegen in het open buitengebied tussen Beetsterzwaag en Ureterp (afb. 1). Op het noordelijke deel van het perceel bevindt zich een woonboerderij. Het voorste deel van de woonboerderij heeft een pannendak, het overige deel een recent rieten dak. Langs de westzijde staat een vrijstaande stenen stal/schuur met pannendak. Ten zuidwesten van de boerderij bevindt zich een gazon met vijver, ten zuiden een grotendeels verhard erf met daarop een kleine sleufsilo en een overkapte materiaalopslag. Weer ten zuiden hiervan bevindt zich een rijbak voor paarden. Langs de oostzijde van het perceel bevindt zich een ondiepe, beperkt waterhoudende sloot (droogvallend in het zomerseizoen). Rondom het perceel staan op enkele locaties een aantal bomen (wilgen). Verdere begroeiing is zo goed als afwezig. Bijlage I geeft een foto-impressie van het plangebied.

Afbeelding 1. Ligging van het plangebied in het rode kader. Bron: www.opentopo.nl.

1.4 Planvoornemen

Het planvoornemen bestaat uit de volgende activiteiten (bijlage I):

- De realisatie van een paardenstal en berging op het erf tussen de woonboerderij en de rijbak. Bij de aanleg wordt vermoedelijk een solitaire wilg langs de perceelgrens gekapt.
- Plaatsing van een overkapte longeercirkel direct ten zuiden van de tuinvijver.
- Uitbreiding van de huidige paardenbak in zuidelijke richting (verdubbeling oppervlak).
- Aanleg van een sleufsilo ten zuiden van de uitgebreide rijbak.

Afgezien van de wilg bij de paardenstal worden er geen bomen gekapt. De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd en het plangebied wordt ’s nachts niet verlicht. Er is nog geen concrete planning voor de uitvoering van de werkzaamheden. Deze is mede afhankelijk van de doorlooptijd(en) van de procedure(s).

1.5 Methodiek

Deze quickscan heeft bestaan uit een bronnenonderzoek en een eenmalig veldbezoek. Voor het verkrijgen van een actueel overzicht van de uit de omgeving van het plangebied bekende beschermde soorten is op 7 april 2021 de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. De NDFF is een zeer uitgebreide natuurdatabank met daarin uitsluitend gevalideerde informatie aangaande het voorkomen en de verspreiding van Nederlandse flora

en fauna. Voor deze quickscan is gebruik gemaakt van waarnemingen uit de NDFF binnen een afstand van ongeveer 5 km van het plangebied over de afgelopen 5 jaar.

Het veldbezoek is uitgevoerd op donderdag 18 maart 2021, onder bewolkte omstandigheden (nu en dan lichte regen) bij een matige wind uit het noordwesten en een temperatuur van circa 7°C. Bij dit veldbezoek is het plangebied beoordeeld op de aanwezigheid van beschermde soorten in de vorm van onder meer zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek (waaronder pootafdrukken, uitwerpselen en haren), verblijfplaatsen (nesten, holen) en/of bij het ontbreken hiervan de (mogelijke) geschiktheid van het plangebied voor deze soorten op basis van terreinkenmerken en *expert judgement*.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de (mogelijke) effecten van het planvoornemen op beschermde natuurwaarden op de onderzochte locatie besproken. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van de vervolgstappen die in het kader van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn. Hoofdstuk 4 geeft een overzicht van de voor het onderzoek geraadpleegde bronnen.

2 RESULTATEN EN EFFECTBEPALING

2.1 Inleiding

Het voornaamste kader waarbinnen de ecologische quickscan is uitgevoerd, vormt de Wet natuurbescherming. Deze wet voorziet in de bescherming van gebieden (uitsluitend Natura 2000), soorten en houtopstanden. De bescherming van andere (natuur)gebieden, waaronder het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur of EHS), loopt via het ruimtelijke ordeningsrecht en is vastgelegd in de provinciale Verordening Romte. Via deze verordening werken de provinciale ruimtelijke belangen door in gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In bijlage II worden beide toetsingskaders nader toegelicht. In onderstaand hoofdstuk worden de voorgenomen activiteiten getoetst aan de Wet natuurbescherming en de provinciale omgevingsverordening.

2.2 Gebiedsbescherming en bescherming van houtopstanden

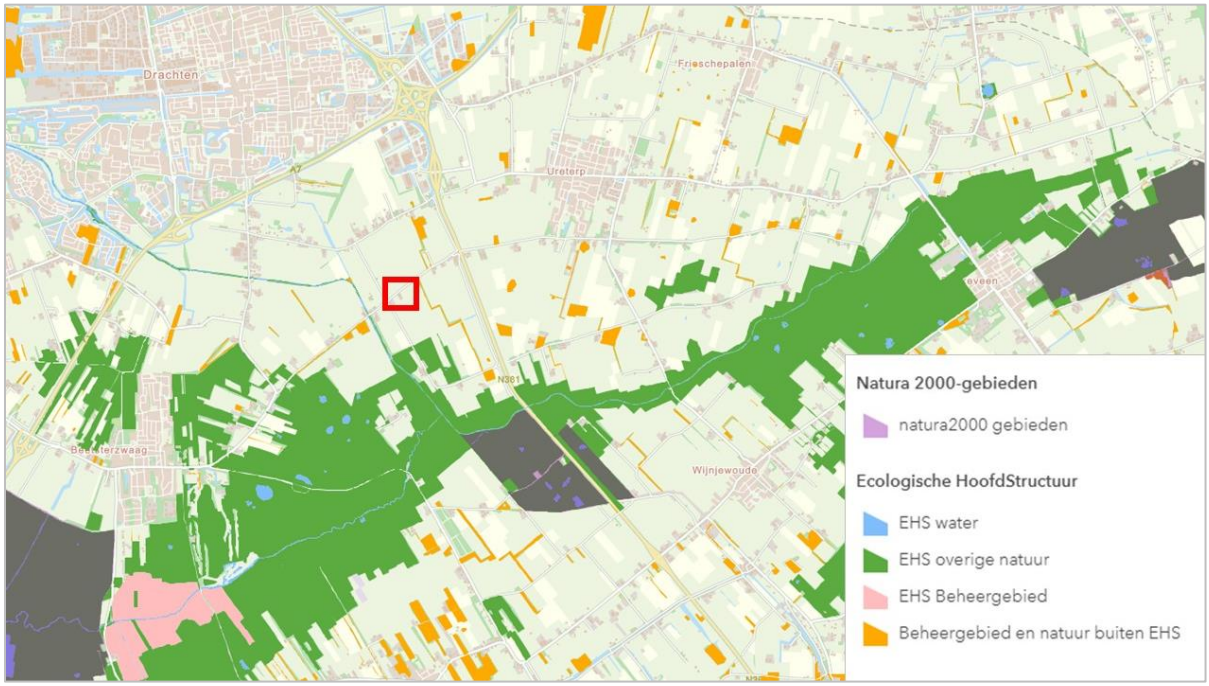
2.2.1 Natura 2000

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Wijnjeterper Schar circa 2 km ten zuiden van het plangebied (afb. 2). Andere nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn De Van Oordt's Mersken ten westen van Beetsterzwaag (afstand ruim 5 km) en de Bakkeveense Duinen ten oosten van Bakkeveen (afstand circa 9 km). Uitgangspunt ten aanzien van de bescherming van Natura 2000-gebieden is dat een activiteit of ruimtelijke ontwikkeling niet mag leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen. Deze negatieve effecten kunnen bijvoorbeeld samenhangen met de depositie van stikstof samenhangend met de voorgenomen activiteiten en/of andere storingsfactoren, waaronder bijvoorbeeld de uitstraling van licht en geluid (zowel tijdens uitvoering van de werkzaamheden als na ingebruikname van de nieuwe situatie) Gezien de tijdelijke aard en de beperkte omvang van de voorgenomen activiteiten in de realisatiefase en de geringe wijziging van de nieuwe situatie ten opzichte van de huidige, wordt het optreden van negatieve effecten op Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied uitgesloten. Een nader onderzoek is niet nodig.

2.2.2 Houtopstanden

In het kader van de voorgenomen ontwikkelingen zal vermoedelijk één solitaire wilg ter plaatse van de noordoostzijde van de te realiseren paardenstal/berging worden gekapt (§1.4). Bomen en houtopstanden op erven of in tuinen vallen buiten de bepalingen van de Wet natuurbescherming. Er geldt in dit geval dus geen meldingsplicht bij de provincie. Wel is het

raadzaam om bij de gemeente te informeren of voor de (eventuele) kap van deze boom een omgevingsvergunning (voorheen kapvergunning) benodigd is.

Afbeelding 2. Ligging van het plangebied (rode kader) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (paars) en NNN-gebieden (EHS). Bron: Natuur Overzichtskaart Provincie Fryslân.

2.2.3 Verordening Romte Fryslân

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Wel ligt het plangebied in de directe omgeving van een groot aaneengesloten NNN-gebied in het beekdal van het Koningsdiep (afb.2). De provincie Fryslân kent geen externe werking voor het NNN (zie bijlage II). Daarnaast worden negatieve effecten, zowel tijdelijk als permanent, op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN uitgesloten op grond van de beperkte omvang en uitstraling van de voorgenomen activiteiten. Er is geen sprake van directe dan wel indirecte aantasting van het NNN. Ook ligt het plangebied niet in, noch in de nabijheid van andere via de Verordening Romte beschermde natuurgebieden (zie bijlage III). Een vervolgonderzoek is niet aan de orde.

2.3 Soortbescherming

2.3.1 Afbakening soortgroepen

Op grond van de geografische ligging van het plangebied in het noorden van Nederland, de locatie op een erf met zeer beperkt groen, het ontbreken van jaarrond watervoerende

watergangen en de bekende (landelijke) verspreiding van beschermde soorten, wordt de aanwezigheid van beschermde soorten van diverse soortgroepen (insecten, kreeftachtigen, planten, reptielen, weekdieren, vissen en zeezoogdieren) op voorhand uitgesloten. De overige soortgroepen worden hieronder nader besproken.

2.3.2 Amfibieën

Tabel 1 geeft een overzicht van de beschermde soorten amfibieën die uit de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Nederlandse soortnaam	Wetenschappelijke naam	Beschermingsstatus
Bastaardkikker	Pelophylax klepton esculentus	Vrijstelling (art. 3.10)
Bruine kikker	Rana temporaria	Vrijstelling (art. 3.10)
Gewone pad	Bufo	Vrijstelling (art. 3.10)
Heikikker	Rana arvalis	Habitatrichtlijnsoort
Kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris	Vrijstelling (art. 3.10)
Meerkikker	Pelophylax ridibundus	Vrijstelling (art. 3.10)
Poelkikker	Pelophylax lessonae	Habitatrichtlijnsoort

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten amfibieën in de omgeving van het plangebied. Bron: NDFF, geraadpleegd op 7 april 2021.

Van de nationaal beschermde soorten amfibieën (zie bijlage II voor een toelichting op de in de Wet natuurbescherming onderscheiden beschermingsregimes) worden in het plangebied en omgeving uitsluitend algemene soorten verwacht. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een provinciale vrijstelling van de ontheffingsplicht (zie eveneens bijlage II). Wel geldt ook voor deze soorten onverminderd de zorgplicht. Naast de genoemde vrijgestelde soorten komen in de omgeving van het plangebied de via de Habitatrichtlijn beschermde heikikker en poelkikker voor. Bekende waarnemingen van beide soorten beperken zich in hoofdzaak tot vennen en poelen in natuurgebieden langs het Koningsdiep. In de intensief agrarische graslandpercelen aan de Bûtewei ontbreekt geschikt leefgebied voor beide soorten. De aanwezigheid van beschermde soorten amfibieën zonder provinciale vrijstelling wordt uitgesloten. Een aanvullend onderzoek naar deze soortgroep is niet nodig.

2.3.3 Vogels

2.3.3.1 Jaarrond beschermde nesten

Tabel 2 geeft een overzicht van de in de omgeving van het plangebied waargenomen vogels met jaarrond beschermde rust- en verblijfplaatsen van categorie 1 tot en met 4 (zie bijlage II voor een toelichting).

Nederlandse soortnaam	Wetenschappelijke naam	Beschermingsstatus
Boomvalk	Falco subbuteo	Jaarrond beschermde nesten
Buizerd	Buteo buteo	Jaarrond beschermde nesten
Gierzwaluw	Apus apus	Jaarrond beschermde nesten
Grote gele kwikstaart	Motacilla cinerea	Jaarrond beschermde nesten
Havik	Accipiter gentilis	Jaarrond beschermde nesten
Huismus	Passer domesticus	Jaarrond beschermde nesten
Kerkuil	Tyto alba	Jaarrond beschermde nesten
Ooievaar	Ciconia ciconia	Jaarrond beschermde nesten
Ransuil	Asio otus	Jaarrond beschermde nesten
Roek	Corvus frugilegus	Jaarrond beschermde nesten
Slechtvalk	Falco peregrinus	Jaarrond beschermde nesten
Sperwer	Accipiter nisus	Jaarrond beschermde nesten
Steenuil	Athene noctua	Jaarrond beschermde nesten
Wespendief	Pernis apivorus	Jaarrond beschermde nesten
Zwarte wouw	Milvus migrans	Jaarrond beschermde nesten

Tabel 2. Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 tot en met 4) in de omgeving van het plangebied. Bron: NDFF, geraadpleegd op 7 april 2021.

Een aantal van deze soorten is voor hun nesten gebonden aan gebouwen. Omdat er in de huidige situatie geen sprake is van de aanwezigheid van gebouwen ter plaatse van de voorgenomen activiteiten, kan het beschadigen of vernielen van jaarrond beschermde nesten op voorhand uitgesloten worden. Ook in het geval van een verstoring van de nesten kan echter sprake zijn van een overtreding van de Wet natuurbescherming, omdat dit kan leiden tot een aantasting van de functionaliteit. Nesten van huismus worden in het plangebied niet verwacht, gezien het beperkte aanbod van dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop) op het erf. De huismus is een uitgesproken standvogel, die jaarrond aanwezig is op beperkte afstand van de nestplaats. Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen van huismus op het erf gedaan. Ook nesten van gierzwaluw worden in de woonboerderij niet verwacht. Broedgevallen van deze soort zijn overwegend aanwezig in woonkernen van enige omvang en kunnen in een vrijstaande woning in het landelijk gebied worden uitgesloten. De kerkuil is wel bij uitstek een bewoner van (half)open agrarische landschappen. De soort broedt overwegend in schuren en kerktorens en maakt in toenemende mate gebruik van aangeboden nestkasten. De woonboerderij beschikt echter niet over een geschikte nestruimte voor kerkuil: het karakteristieke uilenbord aan de achterzijde van de woonboerderij is niet toegankelijk.

In de bomen (wilgen) op het erf zijn geen boomnesten met een (mogelijke) jaarrond beschermde status aanwezig. Ook ontbreken deze in de jongere boomopslag langs de Bûtewei. Gezien het ontbreken van boomnesten in en rondom het plangebied, de ligging van het plangebied in een open agrarisch gebied en de grote afstand tot de meest nabijgelegen jaarrond beschermde boomnesten in de omgeving, worden negatieve effecten hierop uitgesloten.

2.3.3.2 Algemene broedvogels

In het plangebied kan een beperkt aantal algemene(re) vogelsoorten tot broeden komen. Te denken valt aan soorten als witte kwikstaart en boerenzwaluw in de schuur/stal en woonboerderij, duiven in de aanwezige wilgen (in de te kappen wilg is een oud duivennest aanwezig) en mogelijk enkele soorten algemene zangvogels in het beperkte groen op het erf. Nesten van alle in Nederland in het wild levende vogels zijn wettelijk beschermd gedurende het broedseizoen. Het vernietigen en/of verstoren van vogelnesten betreft een overtreding van de Wet natuurbescherming. Het optreden van negatieve effecten op broedvogels kan eenvoudig voorkomen worden door de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen.

2.3.4 Zoogdieren

2.3.4.1 Vleermuizen

In de omgeving van het plangebied zijn enkele soorten vleermuizen waargenomen (tabel 3). Alle in Nederland levende vleermuizen genieten bescherming via de Habitatrichtlijn. Niet alleen de dieren zelf zijn beschermd, maar ook hun vaste rust- en voortplantingslocaties in bomen en/of gebouwen en de onderdelen die deel uitmaken van hun functionele leefomgeving, waaronder jachtgebieden en vaste vliegroutes tussen de verblijven en de jachtgebieden.

Nederlandse soortnaam	Wetenschappelijke naam	Beschermingsstatus
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	Habitatrichtlijnsoort
Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus	Habitatrichtlijnsoort
Laatvlieger	Eptesicus serotinus	Habitatrichtlijnsoort
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula	Habitatrichtlijnsoort
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii	Habitatrichtlijnsoort

Tabel 3. Waargenomen soorten vleermuizen in de omgeving van het plangebied. Bron: NDFF, geraadpleegd op 7 april 2021.

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen aanwezig zijn in bebouwing en bomen. Negatieve effecten op eventueel in de woonboerderij en stal/schuur aanwezige verblijven worden op voorhand uitgesloten, omdat hier geen werkzaamheden plaatsvinden en het plangebied niet (aanvullend) 's nachts verlicht wordt (§1.4). Ditzelfde geldt voor de bomen rondom het erf, met uitzondering van de te kappen wilg ter plaatse van de te realiseren paardenstal. Deze boom is gecontroleerd de aanwezigheid van (potentiële) vleermuisverblijven, bijvoorbeeld in de vorm van holten, loszittende schors en spechtengaten. Deze zijn niet aanwezig. Ook maken de bomen in het plangebied geen deel uit van een vaste vliegroute voor vleermuizen: ze maken geen deel uit van een ononderbroken groenstructuur. Wel kan het zijn dat deze erfbeplanting onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van vleermuizen met verblijfplaatsen in het plangebied (woonboerderij, schuur/stal en/of niet te kappen bomen). In dat geval kan de kap van een van de beperkt aanwezige bomen (mede) de functionaliteit van deze verblijfplaatsen

bepalen. Indien de te kappen boom gecompenseerd wordt door meer erfbeplanting, kan worden uitgesloten dat de functionaliteit van eventuele vleermuisverblijven in het geding komt. Negatieve effecten op vleermuizen zijn in dat geval niet aan de orde en een nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen is dan niet nodig.

2.3.4.2 Overige soorten

Tabel 4 geeft een overzicht van de overige in de omgeving van het plangebied waargenomen beschermde soorten zoogdieren. Beschermde soorten ware muizen, woelmuizen en spitsmuizen met een provinciale vrijstelling van de ontheffingsplicht (zie bijlage II) zijn in deze tabel buiten beschouwing gelaten. Ook voor diverse andere zoogdiersoorten, waaronder diverse soorten kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel) en soorten als egel, haas, konijn, vos en ree, geldt een vrijstelling. Gezien het vrijwel ontbreken van groen(structuren) en overhoekjes, worden verblijfplaatsen van deze vrijgestelde soorten in het plangebied ook niet verwacht. De steenmarter markeert zijn territorium bij intensief gebruik op duidelijk zichtbare locaties. Tijdens het veldbezoek zijn in en rondom de schuur/stal en woonboerderij geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van steenmarter aangetroffen. Ondanks de provinciale vrijstelling voor alle bovengenoemde zoogdieren geldt voor alle genoemde soorten wel onverminderd de zorgplicht.

Nederlandse soortnaam	Wetenschappelijke naam	Beschermingsstatus
Boommarter	Martes martes	Nationaal beschermde soort
Bunzing	Mustela putorius	Vrijstelling (art. 3.10)
Das	Meles meles	Nationaal beschermde soort
Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Nationaal beschermde soort
Egel	Erinaceus europaeus	Vrijstelling (art. 3.10)
Haas	Lepus europaeus	Vrijstelling (art. 3.10)
Hermelijn	Mustela erminea	Vrijstelling (art. 3.10)
Konijn	Oryctolagus cuniculus	Vrijstelling (art. 3.10)
Otter	Lutra lutra	Habitatrichtlijnsoort
Ree	Capreolus capreolus	Vrijstelling (art. 3.10)
Steenmarter	Martes foina	Vrijstelling (art. 3.10)
Vos	Vulpes vulpes	Vrijstelling (art. 3.10)
Waterspitsmuis	Neomys fodiens	Nationaal beschermde soort
Wezel	Mustela nivalis	Vrijstelling (art. 3.10)
Wolf	Canis lupus	Habitatrichtlijnsoort

Tabel 4. Waargenomen soorten overige zoogdieren in de omgeving van het plangebied. Bron: NDFF, geraadpleegd op 7 april 2021.

Ook de aanwezigheid van beschermde soorten zoogdieren zonder provinciale vrijstelling in het plangebied wordt uitgesloten. De boommarter is een bosbewoner. Verblijfplaatsen van de soort worden bevinden zich in boomholten, holen van grote(re) zoogdiersoorten of ruimtes onder boomwortels of takkenbossen. Deze zijn in en rondom het plangebied niet aanwezig,

hetgeen ook geldt voor nesten van eekhoorn en holen van de das. Otter en waterspitsmuis zijn soorten van een waterrijke omgeving. De waarneming van wolf in de omgeving van het plangebied heeft betrekking op vraatsporen door een rondzwervend dier. Het optreden van negatieve effecten op beschermde zoogdiersoorten zonder provinciale vrijstelling wordt uitgesloten. Een nader onderzoek is niet nodig.

3 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

3.1 Gebiedsbescherming en bescherming van houtopstanden

3.1.1 Wet natuurbescheming

- Gezien de beperkte duur, omvang en uitstraling van de voorgenomen activiteiten wordt het optreden van negatieve effecten op Natura 2000-gebieden uitgesloten.
- Er wordt vermoedelijk één wilg gekapt in het kader van het planvoornemen. Het verwijderen van bomen op erven of in tuinen valt buiten de bepalingen van de Wet natuurbescherming. Er geldt geen meldingsplicht bij de provincie. Wel is mogelijk een omgevingsvergunning voor de kap benodigd. Geadviseerd wordt hierover contact op te nemen met de gemeente.

3.1.2 Verordening Romte Fryslân

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. De provincie Fryslân kent geen externe werking voor het NNN. Ook ligt het plangebied niet in, noch in de nabijheid van, andere via de Verordening Romte beschermde (natuur)gebieden.

3.2 Soortenbescherming

3.2.1 Algemene broedvogels

Het plangebied is beperkt geschikt als broedgebied voor enkele algemene soorten broedvogels. Voor deze soorten geldt, dat er geen overtreding van de Wet natuurbescherming aan de orde is in het geval de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode voor het broedseizoen gedefinieerd. In de praktijk wordt hiervoor over het algemeen globaal de periode maart tot en met juli aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van de werkzaamheden.

3.2.2 Vleermuizen

De erfbeplanting kan deel uitmaken van het foerageergebied van vleermuizen met eventuele verblijfplaatsen in het plangebied. Omdat er slechts zeer beperkt groen aanwezig is op het erf, kan de kap van een van de aanwezige bomen de functionaliteit van deze verblijfplaatsen (mee)bepalen. Op voorwaarde dat de te kappen boom wordt gecompenseerd door meer erfbeplanting, kan worden uitgesloten dat de functionaliteit van vleermuisverblijven in het geding komt. In dat geval is een aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van

verblijfplaatsen van vleermuizen niet nodig. Een groene(re) leefomgeving is overigens niet alleen voor vleermuizen van belang (zie §3.3).

3.2.3 Overige soorten en zorgplicht

Het optreden van negatieve effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna anders dan broedvogels wordt uitgesloten. Wel geldt voor alle soorten, in het bijzonder de in het plangebied te verwachten soorten amfibieën en zoogdieren met een provinciale vrijstelling, de algemene zorgplicht (bijlage II). Deze schrijft voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen.

3.3 Vrijblijvend advies stimuleren biodiversiteit

De biodiversiteit staat wereldwijd sterk onder druk, zeker in het sterk verstedelijkte en intensief agrarisch gebruikte Nederland. Oorzaken voor dit biodiversiteitsverlies vormen onder meer het verlies en versnippering van leefgebied door bijvoorbeeld verstedelijking en de aanleg van wegen en andere infrastructuur, een steeds verdere intensivering van de landbouw, verzuring en vermesting van grond door een overvloedige stikstofdepositie en klimaatverandering (verdroging). In de bebouwde omgeving maken oude(re) woningen en andere (bedrijfs)panden door sloop en renovatie bovendien steeds vaker ruimte voor goed geïsoleerde nieuwbouw zonder geschikte plekken voor verblijfplaatsen van bijvoorbeeld vogels en vleermuizen. Vanuit dit oogpunt bezien, maar óók omdat een groene leefomgeving een aantoonbaar positieve bijdrage levert aan het welzijn en de gezondheid van de mensen die erin wonen en werken, is het van groot belang om waar mogelijk biodiversiteit in (duurzaamheids)plannen en projecten mee te nemen. Bij dit zogenaamde *natuurinclusief bouwen* worden bij de (her)inrichting van een gebied waar mogelijk maatregelen meegenomen die bijdragen aan een meer groene en biodiverse leefomgeving.

Vanuit het oogpunt van biodiversiteit verdient het sterk de aanbeveling om de te realiseren paardenstal/berging duurzaam geschikt te maken voor bijvoorbeeld soorten als boerenzwaluw en witte kwikstaart. Dit kan worden gestimuleerd door het aanbieden van respectievelijk nestkommen en –kasten. Andere maatregelen voor meer biodiversiteit rondom huis zijn het aanbieden van meer groen, bijvoorbeeld door het aanplanten van bloeiende bloemen, heesters en/of bomen op het erf, waterplanten in en rondom de vijver en het laten begroeien van (een deel van) de gevel(s) van de boerderij en schuren. Ook bij geringe oppervlaktes kunnen deze maatregelen al leiden tot meer insecten (waaronder dagvlinders, wilde bijen en zweefvliegen) aan, die op hun beurt weer voedsel vormen voor onder meer vogels en vleermuizen. Op internet is een grote hoeveelheid informatie over biodiversiteit en natuurinclusief bouwen beschikbaar. In hoofdstuk 4 worden enkele websites met praktische voorbeelden aangedragen.

4 GERAADPLEEGDE BRONNEN

4.1 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten Soorten. Versie 1.0, juli 2017.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Natuur van Nederland 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Korsten, E. en Regelink, J.R. (2010). Cursus herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en ander ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

4.2 Internet

Fryske Guozzeoanpak: https://www.fryslan.frl/beleidsthemas/ganzen_3538/ en https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/friese-ganzenbeleid/

Gebiedendatabase Natura 2000-gebieden: https://www.natura2000.nl/gebieden/friesland

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) uitvoerportaal, geraadpleegd op 7 april 2021: https://ndffecogrid.nl/

Natuurinclusief bouwen:

- https://www.checklistgroenbouwen.nl/maatregelen/
- https://bouwnatuurinclusief.nl/gemeente
- http://www.biodiversiteit.nl/stad
- https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/gebouwen/technieken-beheer-en-innovatie/natuurinclusief-bouwen
- https://www.greendealgroenedaken.nl/wp-content/uploads/2019/04/GDGD_2019_Handreiking-Natuurdaken.pdf

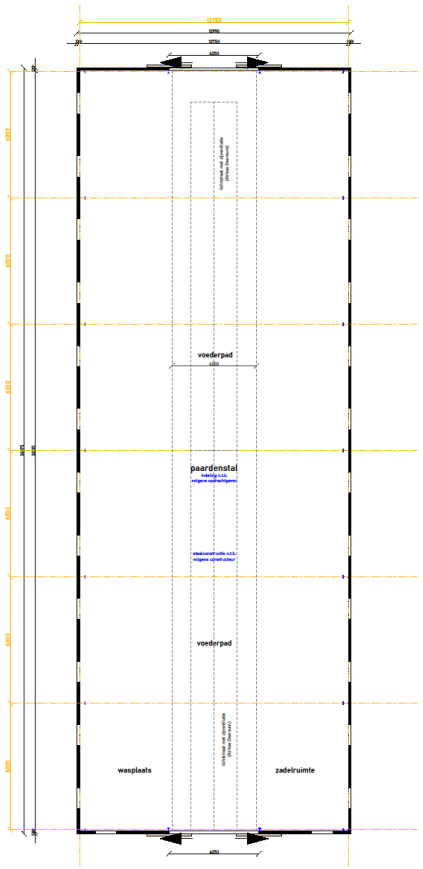
Planologische Ecologische Hoofdstructuur/Natuurnetwerk Nederland provincie Fryslân: https://www.fryslan.frl/home/kaarten_3208/item/planologische-ecologische-hoofdstructuur-kaart-planologische-ehs_736.html

Verordening Romte Fryslân 2014, geconsolideerde versie 2018: https://www.fryslan.frl/beleidsthemas/ruimtelijke-plannen_43673/

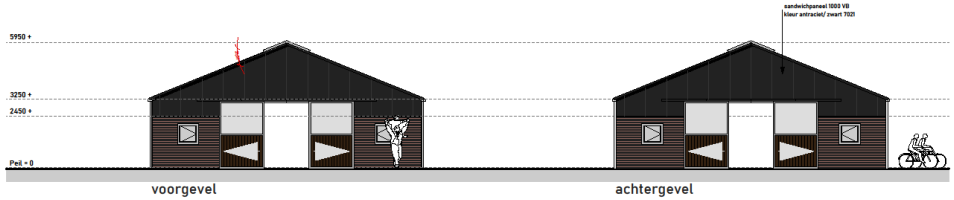
Verspreiding van soorten: www.verspreidingsatlas.nl

Wettekst Wet natuurbescherming: https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01

BIJLAGE I VISUALISATIE PLANVOORNEMEN

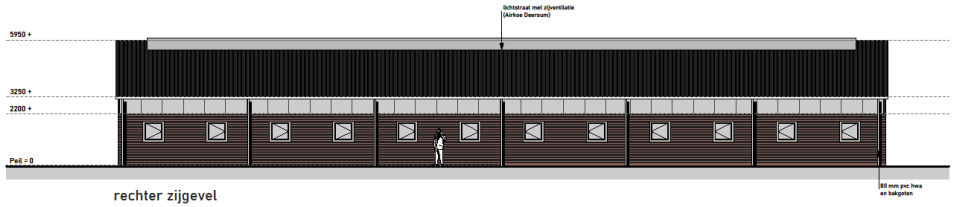

plattegrond

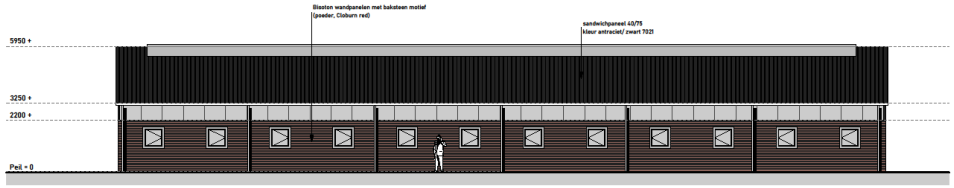

voorgevel

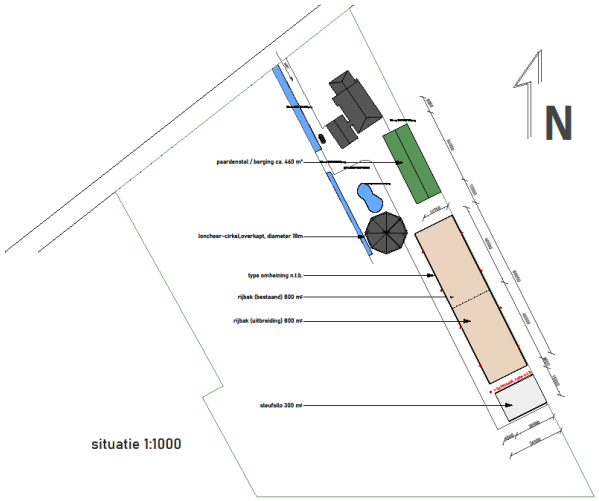
achtergevel

rechter zijgevel

linker zijgevel

situatie 1:1000

MAATVOERING IN HET WERK TE CONTROLEREN
OP DEZE TEKENINGEN IS HET AUTEURSRECHT VAN TOEPASSING. ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE AUTEUR MOGEN DEZE TEKENINGEN NIET GEKOPIEERD OF GEBRUIKT WORDEN.

VASTENBURG BOUWADVIESBUREAU
dé juiste partner voor bouwaanvragen
Vastenburg 18A
Stellingwerg 19
9201 GG Drachten
0512 - 820215
www.vastenburgbouwadvies.nl
info@vastenburgbouwadvies.nl

WIJZIGING :	
A	15-02-2021
B	-.-.-.-
C	-.-.-.-
D	-.-.-.-
E	-.-.-.-
F	-.-.-.-
G	-.-.-.-

PROJECT
Realisatie paardenstal
Butewei 3 - Ureterp

OPDRACHTGEVER
Dhr. L. Hoeksema
Butewei 3
9247 WL Ureterp

ONDERDEEL
Voorlopig ontwerp
concept: plattegrond, gevels en situatie

PROJECTNR. : 21.011
BLADNR. : VO.01

Datum : 13-02-2021	Schaal : 1:100 / 1:1000	Formaat : A1 (841x594)	Getek : E.V.

BESTAND : -

BIJLAGE II FOTOBIJLAGE

Vooraanzicht Bûtewei 3 Ureterp met achter overkapping de te kappen boom. Foto richting zuiden.

Erf achterzijde Bûtewei 3 Ureterp. Foto richting noorden.

Locatie te realiseren paardenstal/berging met links de te kappen boom. Foto richting oosten.

Locatie uitbreiding rijbak. Foto richting zuiden.

Locatie uitbreiding rijbak. Foto richting noorden.

Impressie zuidwestzijde erf. Foto richting zuiden.

BIJLAGE III TOETSINGSKADER

Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) voorziet uitsluitend in de bescherming van Natura 2000-gebieden. Natura 2000 vormt een Europees netwerk van belangrijke natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Vanuit de Europese Vogelrichtlijn (1979) en Habitatrichtlijn (1992) zijn Natura 2000-gebieden aangewezen. In Nederland betreft dit ruim 160 gebieden op land en in zee. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd ten aanzien van de soorten en/of habitattypen waarvoor ze zijn aangewezen. Uitgangspunt ten aanzien van deze gebieden is dat een activiteit of ruimtelijke ontwikkeling niet mag leiden tot negatieve effecten op deze instandhoudingsdoelen.

Soortbescherming

Met betrekking tot de bescherming van soorten flora en fauna worden in de Wet natuurbescherming de volgende drie categorieën onderscheiden:

- Soorten van de Vogelrichtlijn (§3.1 Wnb)
- Soorten van de Habitatrichtlijn en enkele bijlagen uit het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn (§3.2 Wnb)
- Nationaal beschermde soorten (§3.3 Wnb)

Voor een overzicht van de verbodsbepalingen voor de soorten vallend onder bovengenoemde categorieën wordt verwezen naar tabel 1. De verbodsbepalingen van bescherming van de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, de derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017 is de wettelijke bevoegdheid in veel gevallen gedecentraliseerd van het Rijk naar de provincies. Vanuit deze positie hebben de provincies de bevoegdheid om voor soorten uit de derde categorie (nationaal beschermde soorten) onder voorwaarden een vrijstelling van ontheffingsplicht te verlenen. Voor de provincie Fryslân worden deze soorten, alsmede de aan de vrijstelling gestelde voorwaarden, benoemd in de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017[1]. In gevallen waarbij sprake is van een

[1] Onder voorwaarden - waaronder activiteiten in het kader van RO - zijn de volgende soorten zoogdieren vrijgesteld: aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat. Daarnaast betreft het de volgende soorten amfibieën: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker/bastaardkikker.

overtreding van de verbodsbepalingen in tabel 1 en géén sprake is van een vrijstelling, dient een ontheffing voor de activiteiten/werkzaamheden te worden aangevraagd bij de provincie.

	§ 3.1. Vogelrichtlijn	§ 3.2. Habitatrichtlijn	§ 3.3. Andere soorten
	Artikel 3.1 lid 1	Artikel 3.5 lid 1	Art 3.10 lid 1a
Doden en vangen	Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels te doden of te vangen.	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Het is verboden in het wild levende dieren opzettelijk te doden of te vangen.
	Artikel 3.1 lid 2	Artikel 3.5 lid 4	Art 3.10 lid 1b
Voortplantings- en rustplaatsen	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
	Artikel 3.1 lid 3	Artikel 3.5 lid 3	
Rapen eieren	Het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben.	Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	N.v.t.
	Artikel 3.1 lid 4 en 5	Artikel 3.5 lid 2	
Verstoring	Het is verboden vogels opzettelijk te storen (lid 4), tenzij aangetoond kan worden dat de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort (lid 5).	Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	N.v.t.
		Artikel 3.5 lid 5	Art 3.10 lid 1c
Vernielen of verwijderen planten	-	Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1. Verbodsbepalingen met betrekking tot soortbescherming Wet natuurbescherming.

De bescherming van vogelnesten verdient een speciale vermelding. In de Wet natuurbescherming genieten vogelnesten in principe alleen bescherming in de periode dat ze in gebruik zijn. De ecologische functionaliteit van de nesten moet hierbij gewaarborgd zijn. Buiten deze periode vallen de nesten niet onder de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Om aan een aantal vogelsoorten die daarvoor speciaal gevoelig zijn benodigde extra bescherming te bieden is vanuit de provincies een overzicht opgesteld van vogelsoorten waarvan nesten en de directe 'functionele' omgeving van de nestplaats jaarrond bescherming genieten. Deze lijst en bijbehorende beschermingsstatus is als zodanig dus niet opgenomen in de Wet natuurbescherming, maar betreft een bovenwettelijke provinciale 'beleidsregel'. Binnen de lijst met jaarrond beschermde nesten wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Van soorten uit categorie 1 tot en met 4 zijn de nesten jaarrond beschermd[2]. Vogelsoorten uit categorie 5 keren weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om een alternatieve locatie in gebruik te nemen. Nesten van deze soorten zijn alleen beschermd buiten het broedseizoen indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen[3]. Hiervan is zelden sprake. In onderhavige toetsing worden eventuele categorie 5 soorten daarom behandeld als 'overige broedvogels'.

Houtopstanden

Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van houtopstanden (voorheen geregeld via de Boswet). Uitgangspunt van de bescherming van houtopstanden in de Wet natuurbescherming vormt het behoud van het in Nederland aanwezige areaal bos. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In het geval van het vellen van houtopstanden die vallen buiten de bepalingen van §4.1 van de Wet natuurbescherming (hieronder vallen onder meer houtopstanden binnen de bebouwde kom, op erven, opstanden van populieren of wilgen langs wegen of waterwegen) geldt een meldingsplicht bij de provincie en mogelijk hieruit voortvloeiend een kapverbod dan wel herplantplicht.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een algemene zorgplicht opgenomen (§1.3 artikel 1.11). In de wettekst wordt met betrekking tot deze zorgplicht het volgende gesteld:

---

[2] Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten vallend onder categorie 1 tot en met 4 in Groningen zijn: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendief en zwarte wouw.

[3] Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten vallend onder categorie 5 in Groningen zijn: blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, draaihals, eidereend, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, ijsvogel, kleine bonte specht, kleine vliegenvanger, koolmees, kortsnavelboomkruiper, oeverzwaluw, pimpelmees, raaf, ruigpootuil, spreeuw, tapuit, torenvalk, zeearend, zwarte kraai, zwarte mees, zwarte roodstaart en zwarte specht..

> Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
>
> Bovengenoemde zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel - indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd - de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen of - voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen - deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

De zorgplicht houdt met andere woorden in dat planten en dieren niet onnodig vernield dan wel gedood of verstoord mogen worden en dat de uitvoerder doet wat redelijkerwijs mogelijk is om schade aan wilde planten en dieren zoveel mogelijk te voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedere soort en individu in Nederland.

Verordening Romte Fryslân

De Verordening Romte Fryslân 2014 is opgesteld om ervoor te zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In de verordening staan regels over de thema's bundeling, ruimtelijke kwaliteit, wonen, werken, recreatie en toerisme, landbouw, natuur, kustverdediging en duurzame energie. In 2018 is een geconsolideerde versie van de verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de bescherming van gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland en andere (natuur)gebieden geregeld.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk kan beschouwd worden als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en moet natuurgebieden beter met elkaar verbinden om te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het Natuurnetwerk Nederland ook overige leefgebieden van soorten en (agrarische) gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het Rijk heeft het algemene NNN-beleid vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), de provincies zijn verantwoordelijk voor het vormgeven en ontwikkelen van dit netwerk. De gebieden van het Natuurnetwerk Nederland en de functies die deze gebieden hebben, zijn planologisch beschermd via provinciaal beleid (Verordening Romte Fryslân 2014, geconsolideerde versie 2018). Doorwerking van het NNN beleid vindt plaats bij toetsing van gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen aan de provinciale verordening. Het beleid ten aanzien van de bescherming van NNN-gebieden kent een 'nee, tenzij'- principe. Dit houdt samengevat in dat er geen nieuwe ontwikkelingen zijn toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van wezenlijke waarden en

kenmerken van het NNN. In aanvulling hierop moet bij een aantal provincies rekening worden gehouden met ‘externe werking’, wat inhoudt dat ook ontwikkelingen buiten het NNN moeten worden getoetst. De provincie Fryslân kent geen externe werking voor het NNN.

Naast het NNN kunnen provincies ook andere gebieden planologisch beschermen. In de provincie Fryslân zijn in het kader hiervan onder meer leefgebieden van weide- en akkervogels en foerageer- en slaapgebieden voor ganzen aangewezen.

Bijlage 9

Verkennend bodemonderzoek ter plaatse van het perceel aan de Bûtewei 3 in Ureterp

Rapportnummer:	210202/JvA
Status:	Definitief, versie 1
Datum:	1 april 2021

Opdrachtgever:	mr. A.J. Spoelstra Omgevingsadvies Lytse Wei 20 9289 LB DROGEHAM

Realisatie:	WMR Rinsumageest bv Van Aylvawei 40 9105 KT RINSUMAGEAST T 0511 - 425050 F 0511 - 424184 I www.wmr.nl E milieu@wmr.nl

Grond- Weg- en Waterbouw
Milieutechniek
Sooptechniek

COLOFON

Project:	Verkennend bodemonderzoek Bûtewei 3, Ureterp
Opdrachtgever:	mr. A.J. Spoelstra Omgevingsadvies
Rapportnummer:	210202/JvA
Projectleider:	ing. J. van Akker
Kwaliteitscontrole:	D.T. van der Mei
Handtekening:	

Datum: 1 april 2021

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

De activiteiten van WMR Rinsumageest bv zijn gewaarborgd middels de volgende certificaten:

NEN-EN-ISO 9001	Kwaliteitsmanagementsystemen
VCA**:	Veiligheids Checklijst Aannemers
SC-530:	SCA Procescertificaat Asbestverwijdering
SVMS-007:	Procescertificaat Slopen
BRL SIKB 1000:	Procescertificaat Monsterneming voor partijkeuringen
BRL SIKB 2000:	Procescertificaat Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek
BRL SIKB 6000:	Procescertificaat Milieukundige begeleiding van bodemsaneringen
BRL SIKB 7000:	Procescertificaat Uitvoering Bodemsaneringen

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
BRL SIKB 2000

en lidmaatschap van:

VVMA

Vereniging Van Milieu Adviesbureaus
Bouwend Nederland

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1
- 1.1 Algemeen 1
- 1.2 Aanleiding en doelstelling van het onderzoek 1
- 1.3 Kwaliteitswaarborg 1
- 1.4 Opbouw van het rapport 1

2 VOORONDERZOEK 2
- 2.1 Algemeen 2
- 2.2 Algemene locatiegegevens 2
- 2.3 Geraadpleegde bronnen 2
- 2.4 Actuele situatie en historische situatie 2
- 2.5 Bodemopbouw en geohydrologie onderzoekslocatie 2
- 2.6 Voorgaande bodemonderzoeken 3
- 2.7 Conclusie vooronderzoek 3
- 2.8 Opstelling onderzoekshypothese 3

3 VELD- EN LABORATORIUMWERKZAAMHEDEN 4
- 3.1 Veldwerkzaamheden 4
- 3.2 Laboratoriumonderzoek 4

4 TOETSINGSKADER 5

5 ANALYSERESULTATEN EN TOETSING 6
- 5.1 Grond 6
- 5.2 Grondwater 6

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIE 7
- 6.1 Samenvatting 7
- 6.2 Conclusie 7
- 6.3 Aanbevelingen 7

Bijlagen:
1. Kadastrale kaart
2. Situatietekening
3. Boorprofielen
4. Analysecertificaten
5. Toetsingsresultaten

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

In opdracht van mr. A.J. Spoelstra Omgevingsadvies is door WMR Rinsumageest bv een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van een (deel van een) perceel aan de Bûtewei 3 in Ureterp.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de NEN 5725 (Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek) en NEN 5740 (Bodem - Onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond).

1.2 Aanleiding en doelstelling van het onderzoek

Aanleiding van het verkennend onderzoek is de voorgenomen bestemmingswijziging van een deel van het perceel. Het doel van het verkennend bodemonderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische bodemkwaliteit. Op basis van de onderzoeksresultaten kan beoordeeld worden of de milieuhygiënische bodemkwaliteit voldoende geschikt is voor de voorgenomen bestemmingswijziging.

1.3 Kwaliteitswaarborg

Het veldwerk is uitgevoerd conform de SIKB-protocollen 2001 en 2002. WMR Rinsumageest bv is voor uitvoering van de veldwerkzaamheden bij (water)bodemonderzoek gecertificeerd door het KIWA volgens de BRL SIKB 2000 (certificaatnummer K9198).

Het procescertificaat van WMR Rinsumageest bv en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten inzake de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium of de opdrachtgever.

WMR Rinsumageest bv is op geen enkele wijze gelieerd of gekoppeld aan de opdrachtgever. Ook bestaan er geen eigendomsverhoudingen met betrekking tot het te onderzoeken terrein. Hiermee wordt voldaan aan de onafhankelijkheidseisen uit de BRL 2000. Daarnaast is in het belang van een gewaarborgde functiescheiding tussen opdrachtgever en opdrachtnemer geen sprake van een directe relatie (opdracht uit eigen organisatie).

De analyses zijn uitgevoerd conform AS3000 in het erkende laboratorium van Eurofins Analytico.

1.4 Opbouw van het rapport

In het voorliggende rapport komen de volgende aspecten aan de orde:

- De resultaten van het vooronderzoek (hoofdstuk 2);
- De uitgevoerde veld- en laboratoriumwerkzaamheden (hoofdstuk 3);
- Het toetsingskader (hoofdstuk 4);
- De analyseresultaten en de toetsing (hoofdstuk 5);
- Een samenvatting van het onderzoek, conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 6).

De bijbehorende tekeningen, boorprofielen en analysecertificaten zijn als bijlage opgenomen.

2 VOORONDERZOEK

2.1 Algemeen

Het vooronderzoek is uitgevoerd op basis van de NEN 5725. Het vooronderzoek heeft zich gericht op de onderzoekslocatie en de aangrenzende percelen.

2.2 Algemene locatiegegevens

In bijlage 1 is een kadastrale kaart opgenomen, waarop de onderzoekslocatie en de directe omgeving zijn weergegeven. In onderstaande tabel zijn de locatiegegevens samengevat.

Tabel 2.1: Overzicht locatiegegevens

Adres locatie	Bûtewei 3, Ureterp
Kadastrale gegevens	Gemeente Ureterp, sectie E, nummer 1428 (deels)
Oppervlakte onderzoekslocatie	4.975 m^2
Huidig gebruik	Agrarisch (weiland)

2.3 Geraadpleegde bronnen

Voor het vooronderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Opdrachtgever
- Locatie-inspectie (gecombineerd met veldwerk)
- Bodeminformatiesysteem Provinsje Fryslân (Nazca-i)
- Dinoloket
- Google Earth/Maps/Streetview
- Het Kadaster (www.kadaster.nl)

2.4 Actuele situatie en historische situatie

Het perceel aan de Bûtewei 3 bevindt zich in het buitengebied ten zuidwesten van de woonkern Ureterp. Op het perceel bevindt zich een woonboerderij (bouwjaar 1911, bron BAG-viewer). Voor zover bekend heeft het perceel altijd een agrarische functie gehad.

Uit het bodeminformatiesysteem van de Provinsje Fryslân blijkt dat van de onderzoekslocatie geen gegevens bekend zijn omtrent milieuverdachte activiteiten.

Toekomstige situatie
Het ligt in de bedoeling om een overkapte longeercirkel, een paardenstalling, een paardenbak en een sleufsilo te realiseren. Hiervoor dient het bouwvlak uitgebreid te worden. De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 4.975 m^2 en bestaat uit weiland en een paardenbak.

Omliggende percelen
De omliggende percelen bestaan uit agrarisch gebied (grasland). Van de directe omgeving zijn geen gegevens bekend omtrent milieuverdachte activiteiten en calamiteiten.

In bijlage 2 is een situatietekening van de onderzoekslocatie opgenomen.

2.5 Bodemopbouw en geohydrologie onderzoekslocatie

De regionale bodemopbouw in de omgeving van de onderzoekslocatie is afgeleid uit ondergrondgegevens van het Dinoloket (boring B11E0831). De resultaten zijn in tabel 2.2 weergegeven.

Tabel 2.2: Bodemopbouw omgeving onderzoekslocatie

Diepte (m -mv)	Lithologie (textuur)	Hydrogeologie
0,0 - 0,4	Zand, humeus	Formatie van Boxtel
0,4 - 0,5	Zand	Formatie van Boxtel
0,5 - 0,6	Zand, matig fijn	Formatie van Drenthe
0,6 - 2,1	Leem	Formatie van Drenthe, Laagpakket van Gieten

Uit het grondwaterbeschermingsplan van de provincie Fryslân blijkt dat de locatie niet in een grondwaterbeschermingsgebied ligt. De grondwaterstroming van het freatisch grondwater is niet bekend. De grondwaterstroming wordt in de regel met name bepaald door lokale watergangen en voorkeursstromingen (als gevolg van o.a. vijvers en sloten).

2.6 Voorgaande bodemonderzoeken

Van de onderzoekslocatie en directe omgeving zijn geen voorgaande bodemonderzoeken bekend (bron: bodeminformatiesysteem Provinsje Fryslân).

2.7 Conclusie vooronderzoek

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek zijn er geen aanwijzingen voor een vermoeden van bodemverontreiniging ter plaatse van de onderzoekslocatie. De locatie wordt als onverdacht voor bodemverontreiniging beschouwd.

Er zijn geen aanwijzingen dat de bodem asbesthoudende materialen bevat.

2.8 Opstelling onderzoekshypothese

Conform de NEN 5740 is voor de onderzoekslocatie een onderzoekshypothese met een onderzoeksstrategie opgesteld welke in tabel 2.3 worden weergegeven.

Tabel 2.3: Onderzoekslocatie met onderzoeksstrategie

(Deel-)locatie	Oppervlakte (in m^2)	Verdacht/onverdacht	Aard verwachte stoffen	Onderzoeksstrategie
Onderzoekslocatie	4.975	Onverdacht	-	ONV-NL

ONV-NL Onverdachte niet-lijnvormige locatie

Het doel van het verkennend bodemonderzoek in deze situatie is aan te tonen dat op de locatie redelijkerwijs gesproken geen verontreinigende stoffen aanwezig zijn in de grond of het freatisch grondwater in gehalten boven respectievelijk de achtergrondwaarden en de streefwaarden.

Asbest in bodem
Opgemerkt wordt dat de gehanteerde onderzoeksstrategie (NEN 5740) niet geschikt is om de eventuele aanwezigheid van asbest in de bodem aan te tonen. Onderzoek naar asbest dient plaats te vinden conform de NEN 5707. Vooralsnog is er geen aanleiding voor het uitvoeren van een onderzoek naar asbest in de bodem conform NEN 5707. Bij de uitvoering van het veldwerk dient aandacht te worden besteed aan het eventueel zintuiglijk voorkomen van asbest op en in de bodem.

3 VELD- EN LABORATORIUMWERKZAAMHEDEN

3.1 Veldwerkzaamheden

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door de erkende monsternemer de heer J. Billekens volgens de SIKB-protocollen 2001 en 2002. De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 17 maart 2021. De boringen zijn uitgevoerd met een edelmanboor. De grond van de boringen is per bodemlaag bemonsterd met een maximaal bemonsteringstraject van 0,5 meter. De peilbuis is, na voldoende doorpompen, bemonsterd op 25 maart 2021 met behulp van een slangenpomp.

In tabel 3.1 is een overzicht weergegeven van de uitgevoerde veldwerkzaamheden.

Tabel 3.1: Uitgevoerde veldwerkzaamheden

(Deel-)locatie (oppervlakte)	Veldwerkzaamheden		
	Uitvoering	Aantal	Codering boring
Onderzoekslocatie (4.975 m^2)	boring met peilbuis	1	nr. 1
	boring tot 2,0 m -mv	3	nrs. 2 t/m 4
	boring tot 0,5 m -mv	11	nrs. 5 t/m 15

De situering van de onderzoekslocatie en de boringen is weergegeven op de situatietekening in bijlage 2.

Zintuiglijke waarnemingen
Het maaiveld en de opgeboorde grond van iedere boring is zintuiglijk beoordeeld op het voorkomen van bodemvreemde en asbestverdachte materialen. Hierbij zijn geen bijzonderheden waargenomen.

De bodemkundige beoordeling van de boringen is weergegeven op de boorprofielen in bijlage 3.

Veldmetingen grondwater
In tabel 3.2 zijn de resultaten van de veldmetingen van het grondwater weergegeven.

Tabel 3.2: Resultaten veldmetingen grondwater

Peilbuis	Filterstelling (cm -mv)	Grondwaterstand (cm -mv)	pH (-)	Ec (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
1	130-230	90	6,79	790	8,63

De gemeten waarden voor de zuurgraad en geleiding zijn normaal voor de omgeving waarin de onderzoekslocatie zich bevindt. De troebelheid van het grondwatermonster voldoet aan de verwachte natuurlijke waarde (0-10 NTU). Het meten van een verhoogde troebelheid is overigens niet bezwaarlijk maar kan gebruikt worden bij de interpretatie van de analyseresultaten.

3.2 Laboratoriumonderzoek

De chemische analyses van de grond en het grondwater zijn uitgevoerd in het erkende laboratorium van Eurofins Analytico. De samenstelling van de te analyseren monsters heeft plaatsgevonden op basis van de resultaten van het veldonderzoek. De monsters zijn dusdanig geselecteerd dat, na uitvoering van de analyses, een zo representatief mogelijk beeld verkregen wordt van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem.

In tabel 3.3 is de samenstelling van de (meng)monsters en de analysepakketten weergegeven.

Tabel 3.3: Samenstelling (meng)monsters en analyses

Codering (meng)monster	Deelmonster: boring met monstertraject (cm -mv)	Analysepakket
MMbg1	1, 2, 5 t/m 10 (0-50)	NEN 5740 basispakket grond*
MMbg2	3, 4, 11 t/m 15 (0-50)	NEN 5740 basispakket grond
MMog	1 t/m 4 (50-100)	NEN 5740 basispakket grond
Peilbuis 1	Peilbuis 1 (filter: 130-230)	NEN 5740 basispakket grondwater**

* droge stof, zware metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni en Zn), minerale olie, PAK-10, PCB, organisch stofgehalte en lutum
** zware metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni en Zn), minerale olie, aromatische en chloorhoudende verbindingen, zuurgraad en geleiding

De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4.

4 TOETSINGSKADER

De gemeten gehalten aan verontreinigende stoffen in de grond worden beoordeeld op basis van “AW 2000” (TNO-rapport 2006-U-R0044/A; maart 2006) en de “Circulaire Bodemsanering 2013” (Staatscourant, nummer 16675, 27 juni 2013). In deze regelgeving zijn normen aangegeven voor het vaststellen van bodemvervuiling aan de hand van achtergrond-, tussen- en interventiewaarden. Voor het grondwater wordt in plaats van de achtergrondwaarde, de streefwaarde gebruikt als toetsingscriterium.

Barium
De norm voor barium in grond is tijdelijk ingetrokken. Gebleken is dat de interventiewaarde voor barium lager was dan het gehalte dat van nature in de bodem voorkomt. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 920 mg/kg d.s.

Het beoordelingsniveau van de achtergrond-, tussen- en interventiewaarden, waaraan verontreinigende stoffen worden getoetst, is in onderstaande tabel weergegeven:

Tabel 4.1: Interpretatie van de achtergrond-, tussen- en interventiewaarden (Wbb)

Beoordelingsniveau verontreinigende stof	Waardering	Toelichting
≤ Achtergrond-/streefwaarde (of detectiegrens) > Achtergrond-/streefwaarde ≤ Tussenwaarde	niet verontreinigd licht verhoogd	De **achtergrond-/streefwaarde** geeft het uiteindelijk te bereiken kwaliteitsniveau van de bodem aan waarbij de functionele eigenschappen die de bodem voor mens, dier en plant heeft volledig hersteld zijn.
> Tussenwaarde ≤ Interventiewaarde	matig verhoogd	Naast de streef-/achtergrond- en interventiewaarden worden de gemeten waarden getoetst aan het criterium (A/S+I)/2, de zogenaamde **tussenwaarde**. Bij overschrijding van de tussenwaarde bestaat er een vermoeden van een ernstige bodemverontreiniging en wordt nader onderzoek noodzakelijk geacht.
> Interventiewaarde	sterk verhoogd	De **interventiewaarde** geeft het niveau aan waarbij verontreinigingen in de bodem zodanig zijn dat er een ernstige of dreigende vermindering optreedt van de functionele eigenschappen van de bodem voor mens, dier en plant. Bij gehalten boven de interventiewaarde en een bepaalde hoeveelheid verontreinigde grond/sediment (≥25 m^3) of grondwater (≥100 m^3), is er sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Bodemtypecorrectie
Bij de beoordeling van de kwaliteit van de bodem worden de gemeten gehalten middels een bodemtypecorrectie omgerekend naar standaardbodem. De wijze van omrekening is beschreven in bijlage G, onderdeel III van de Regeling Bodemkwaliteit.

Besluit Bodemkwaliteit
De regels voor de afvoer van grond zijn opgenomen in het Besluit Bodemkwaliteit. De analyseresultaten zijn indicatief getoetst aan de achtergrondwaarden en maximale waarden voor grond en baggerspecie zoals deze zijn opgenomen in de “Regeling bodemkwaliteit” (bijlage B, tabel 1). Opgemerkt dient te worden dat de veldwerkzaamheden en chemische analyses niet conform de AP-04 richtlijnen zijn uitgevoerd. Aan de resultaten van dit onderzoeksrapport kunnen daarom niet dezelfde rechten worden ontleend als aan een partijkeuring die conform Besluit Bodemkwaliteit is uitgevoerd.

5 ANALYSERESULTATEN EN TOETSING

5.1 Grond

De analyseresultaten en interpretatie van de grond is weergegeven in tabel 5.1.

Tabel 5.1: Interpretatie analyseresultaten grond

Monster	Boringnrs. met monstertraject (cm -mv)	Mate van verontreiniging Wbb			Bodemkwaliteitsklasse Bbk*
		> AW	> T	> I	
MMbg1	1, 2, 5 t/m 10 (0-50)	-	-	-	Altijd toepasbaar
MMbg2	3, 4, 11 t/m 15 (0-50)	-	-	-	Altijd toepasbaar
MMog	1 t/m 4 (50-100)	-	-	-	Altijd toepasbaar

- : geen overschrijding
> AW : overschrijding van de achtergrondwaarde
> T : overschrijding van de tussenwaarde
> I : overschrijding van de interventiewaarde
* : indicatieve toetsing bij toepassing op landbodem

De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4. De toetsingsresultaten zijn opgenomen in bijlage 5.

5.2 Grondwater

De analyseresultaten en interpretatie van het grondwater is weergegeven in tabel 5.2.

Tabel 5.2: Interpretatie analyseresultaten grondwater

Peilbuis	Filtertraject (cm -mv)	Mate van verontreiniging Wbb		
		> S	> T	> I
1	130-230	-	-	-

- : geen overschrijding
> S : overschrijding van de streefwaarde
> T : overschrijding van de tussenwaarde
> I : overschrijding van de interventiewaarde

De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4. De toetsingsresultaten zijn opgenomen in bijlage 5.

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

6.1 Samenvatting

In opdracht van mr. A.J. Spoelstra Omgevingsadvies is door WMR Rinsumageest bv een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van (een deel van) het perceel aan de Bûtewei 3 in Ureterp.

Aanleiding van het verkennend onderzoek is de voorgenomen bestemmingswijziging van het terrein. Het doel van het verkennend bodemonderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische bodemkwaliteit. Op basis van de onderzoeksresultaten kan beoordeeld worden of de milieuhygiënische bodemkwaliteit voldoende geschikt is voor de voorgenomen bestemmingswijziging.

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van de NEN 5740 en NEN 5725 volgens de onderzoeksstrategie voor een onverdachte niet-lijnvormige locatie (ONV-NL).

Ter plaatse van de onderzoekslocatie (oppervlakte 4.975 m^2) zijn één boring (nr. 1) tot 2,3 m -mv, drie boringen (nrs. 2 t/m 4) tot 2,0 m -mv en elf boringen (nrs. 5 t/m 15) tot 0,5 m -mv verricht. Boring 1 is afgewerkt met een peilbuis.

Het maaiveld en de opgeboorde grond van iedere boring is zintuiglijk beoordeeld op het voorkomen van bodemvreemde en/of asbestverdachte materialen. Hierbij zijn geen bijzonderheden waargenomen.

Van de bovengrond zijn twee mengmonsters samengesteld, van de ondergrond is één mengmonster samengesteld. Van het grondwater is separaat een monster genomen. De monsters zijn geanalyseerd op de parameters uit het basispakket van de NEN 5740.

De analyseresultaten van het verkennend bodemonderzoek zijn als volgt:
- in beide mengmonsters van de bovengrond (MMbg1 en MMbg2) zijn geen verhoogde gehalten gemeten;
- in het mengmonster van de ondergrond (MMog) zijn eveneens geen verhoogde gehalten gemeten;
- in het grondwater (peilbuis 1) zijn geen verhoogde concentraties gemeten.

6.2 Conclusie

Op basis van de zintuiglijke waarnemingen en de gemeten gehalten en concentraties kan de gestelde onderzoekshypothese, een onverdachte locatie, aangenomen worden. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen bestemmingswijziging.

6.3 Aanbevelingen

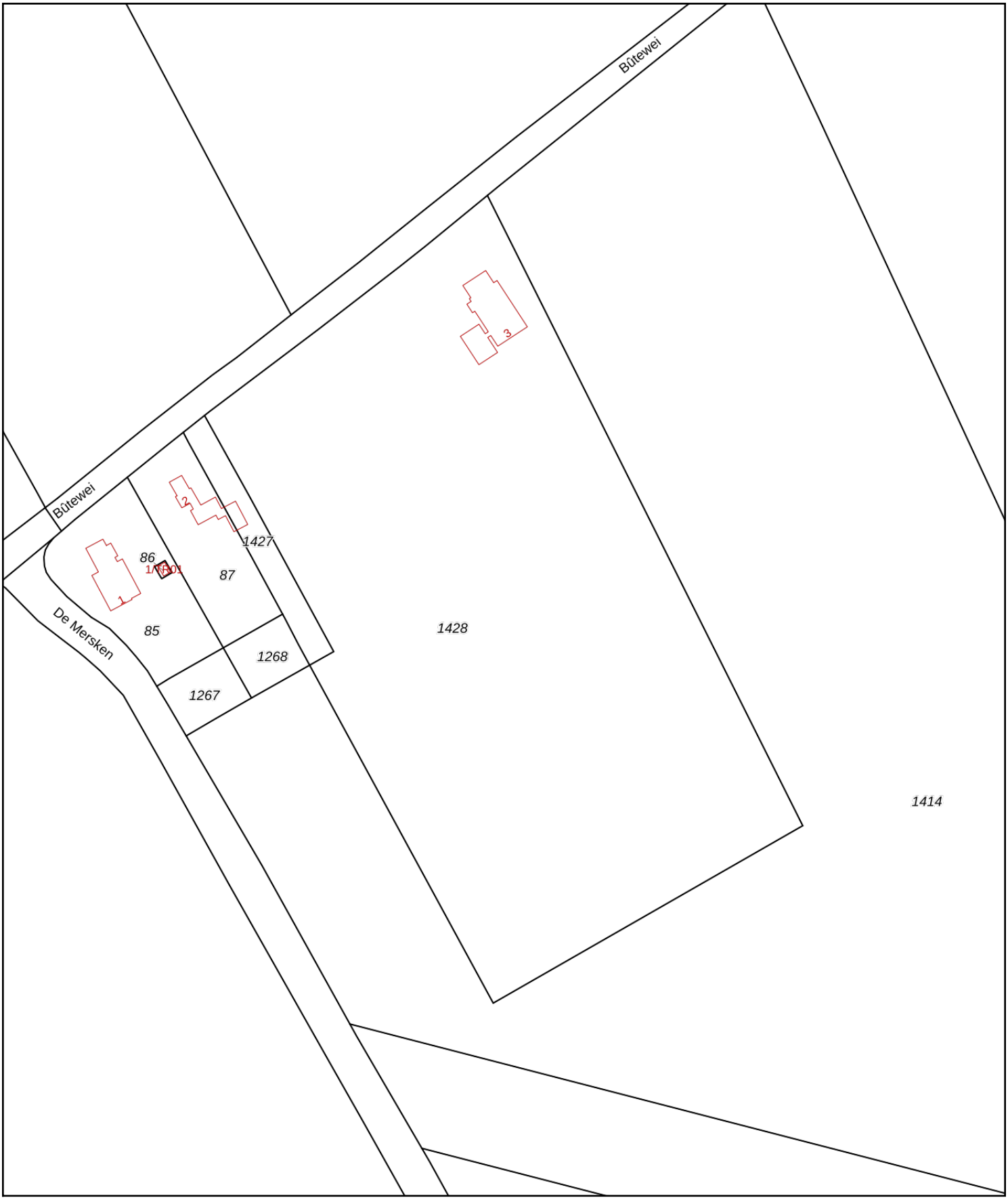
Afvoer van grond
Bij afvoer van grond vanaf het perceel dient rekening te worden gehouden met de regels van het Besluit Bodemkwaliteit. De mengmonsters zijn indicatief getoetst aan de normen van het Besluit Bodemkwaliteit. De beide mengmonsters van de bovengrond en het mengmonster van de ondergrond worden *indicatief* beoordeeld als klasse AW2000 (voldoet aan Achtergrondwaarde).

Opgemerkt moet worden dat dit een indicatieve toetsing betreft en dat de veldwerkzaamheden en chemische analyses niet conform de eisen van het besluit Bodemkwaliteit zijn uitgevoerd. Aan de resultaten van dit onderzoeksrapport kunnen daarom niet dezelfde rechten worden ontleend als aan een partijkeuring die conform Besluit Bodemkwaliteit is uitgevoerd.

Opmerking betrouwbaarheid onderzoek
Benadrukt moet worden dat het onderzoek een verkennend karakter heeft en de mogelijkheid bestaat dat lokale afwijkingen in bodemsamenstelling en/of bodemkwaliteit binnen de onderzoekslocatie aanwezig kunnen zijn. Tijdens de uitvoering van grondwerkzaamheden dient men hier alert op te zijn.

BIJLAGE 1 (VAN 5)

- Kadastrale kaart

Deze kaart is noordgericht

12345 Perceelnummer

25 Huisnummer

Vastgestelde kadastrale grens

Voorlopige kadastrale grens

Administratieve kadastrale grens

Bebouwing

Schaal 1: 2000

Kadastrale gemeente	Ureterp
Sectie	E
Perceel	1428

Voor een eensluidend uittreksel, geleverd op 29 maart 2021
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

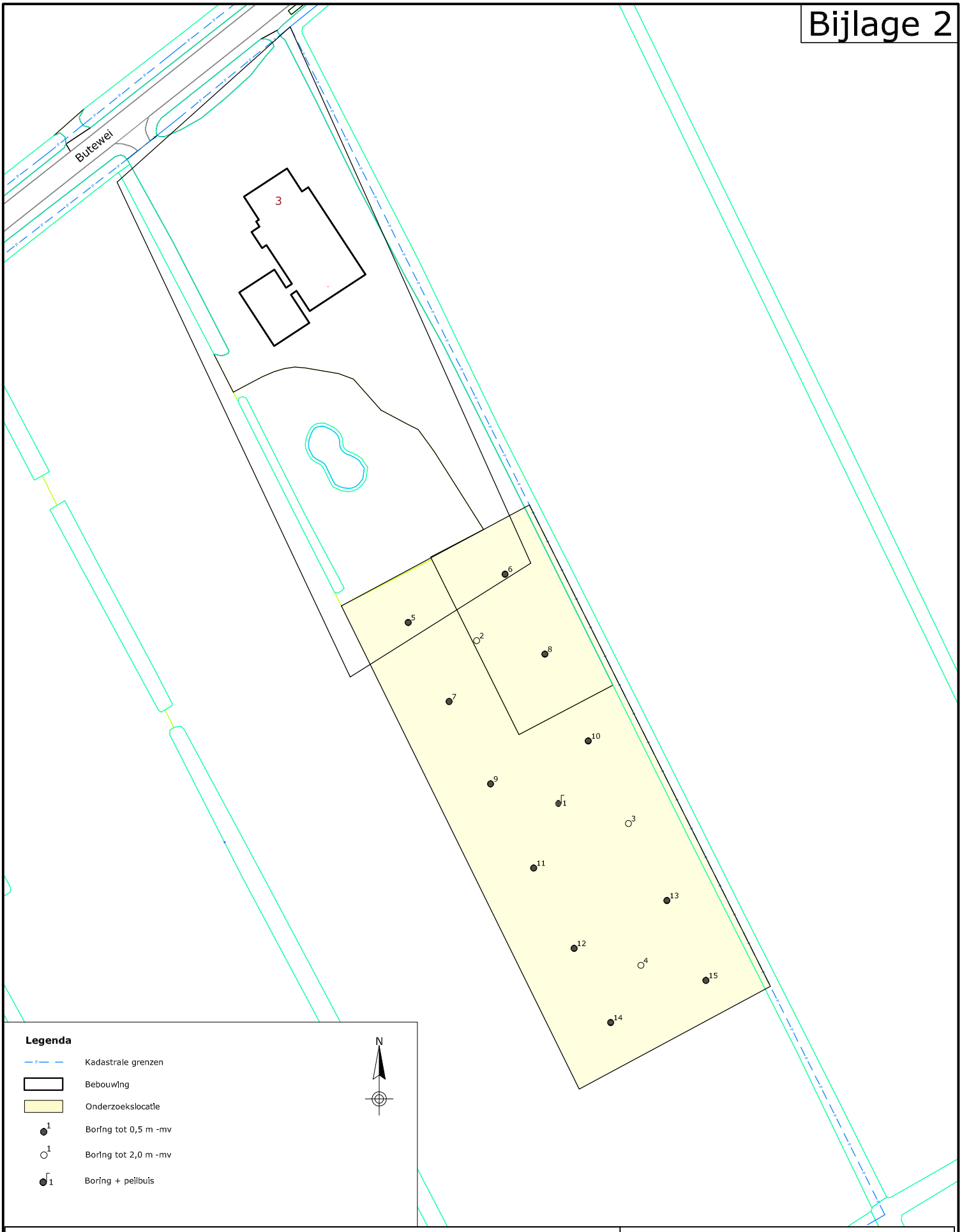
Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

kadaster

BIJLAGE 2 (VAN 5)

- Situatietekening

Bijlage 2

Project:
VO Bûtewei 3, Ureterp

Omschrijving:
Onderzoekslocatie en monsternamepunten

Formaat:	Schaal:	Fase:	Project nummer:	Tekening nummer:
A4	1:1.000	Definitief	210202	01
Getek:	Gecontr:	Uitgave:	Datum:	
JvA	DvdM	01	16-03-2021	

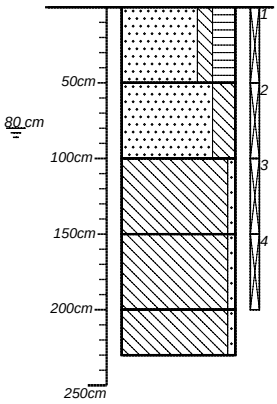
WMR
Van Aylvawei 40, 9105 KT Rinsumageast
Tel.: 0511-425050 Fax: 0511-424184
www.wmr.nl info@wmr.nl

BIJLAGE 3 (VAN 5)

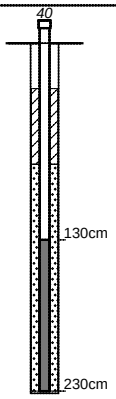
- Boorprofielen

Boring B1 (230cm)

datum: 17-03-2021

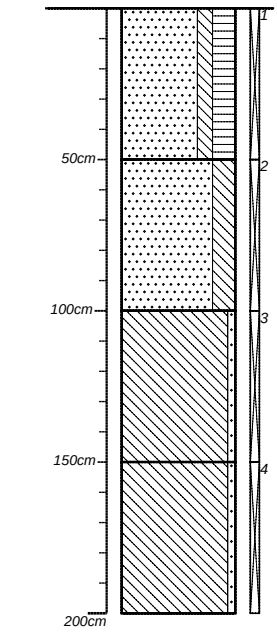
	Zand, matig siltig, sterk humeus. Bruin-donkerzwart.	--
50		
	Zand, sterk siltig. Grijs-lichtgeel.	--
100		
	Leem, zwak zandig. Grijs-lichtblauw. Zand laagjes.	--
150		
	Leem, zwak zandig. Grijs-lichtblauw.	--
200		
	Leem, zwak zandig. Grijs-lichtblauw.	--
230		

Boormeester: J. Billekens

Boring B2 (200cm)

datum: 17-03-2021

	Zand, matig siltig, sterk humeus. Bruin-donkerzwart.	--
50		
	Zand, sterk siltig. Grijs-lichtgeel.	--
100		
	Leem, zwak zandig. Grijs-lichtblauw. Zand laagjes.	--
150		
	Leem, zwak zandig. Grijs-lichtblauw.	--
200		

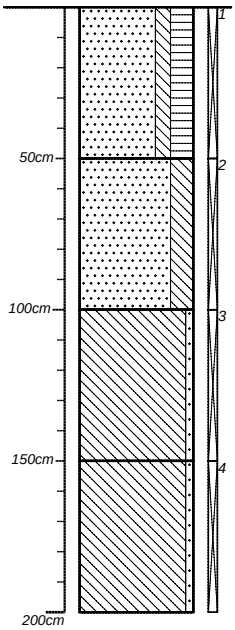
Boormeester: J. Billekens

projectnummer *210202*	blad *1/5*	locatieadres *Bûtewei 3*	
locatie *VO Ureterp*			
opdrachtgever *Spoelstra Omgevingsadviseur*		postcode / plaats *Ureterp*	
bureau *WMR Rinsumageest bv*		land *Nederland*	

getekend volgens NEN 5104

Boring B3 (200cm)

datum: 17-03-2021

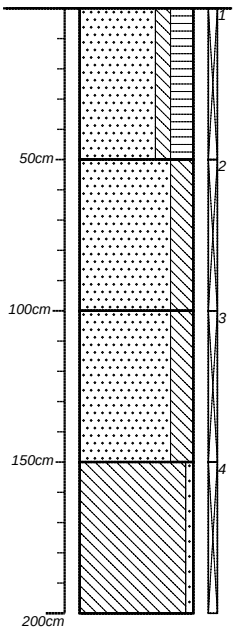

	Zand, matig siltig, sterk humeus. Bruin-donkerzwart.	--
50		
	Zand, sterk siltig. Grijs-lichtgeel.	--
100		
	Leem, zwak zandig. Grijs-lichtblauw. Zand laagjes.	--
150		
	Leem, zwak zandig. Grijs-lichtblauw.	--
200		

Boormeester: J. Billekens

Boring B4 (200cm)

datum: 17-03-2021

	Zand, matig siltig, sterk humeus. Bruin-donkerzwart.	--
50		
	Zand, sterk siltig. Grijs-lichtgeel.	--
100		
	Zand, sterk siltig. Grijs-lichtgeel. Zand laagjes.	--
150		
	Leem, zwak zandig. Grijs-lichtblauw.	--
200		

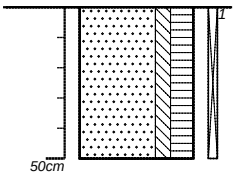
Boormeester: J. Billekens

projectnummer *210202*	blad *2/5*	locatieadres *Bûtewei 3*	
locatie *VO Ureterp*			
opdrachtgever *Spoelstra Omgevingsadviseur*		postcode / plaats *Ureterp*	
bureau *WMR Rinsumageest bv*		land *Nederland*	

getekend volgens NEN 5104

Boring B5 (50cm)

datum: 17-03-2021

Zand, matig siltig, sterk humeus.
Bruin-donkerzwart.

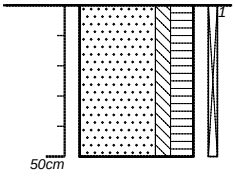
--

50

Boormeester: J. Billekens

Boring B6 (50cm)

datum: 17-03-2021

Zand, matig siltig, sterk humeus.
Bruin-donkerzwart.

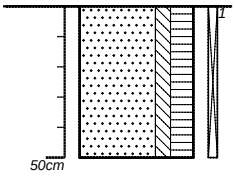
--

50

Boormeester: J. Billekens

Boring B7 (50cm)

datum: 17-03-2021

Zand, matig siltig, sterk humeus.
Bruin-donkerzwart.

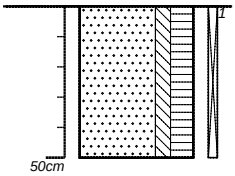
--

50

Boormeester: J. Billekens

Boring B8 (50cm)

datum: 17-03-2021

Zand, matig siltig, sterk humeus.
Bruin-donkerzwart.

--

50

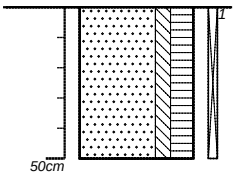
Boormeester: J. Billekens

projectnummer	blad	locatieadres
210202	*3/5*	*Bûtewei 3*
locatie		
VO Ureterp		
opdrachtgever		postcode / plaats
Spoelstra Omgevingsadviseur		*Ureterp*
bureau		land
WMR Rinsumageest bv		*Nederland*

getekend volgens NEN 5104

Boring B9 (50cm)

datum: 17-03-2021

Zand, matig siltig, sterk humeus.
Bruin-donkerzwart.

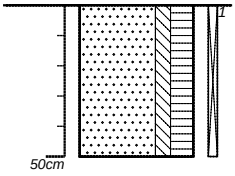
--

50

Boormeester: J. Billekens

Boring B10 (50cm)

datum: 17-03-2021

Zand, matig siltig, sterk humeus.
Bruin-donkerzwart.

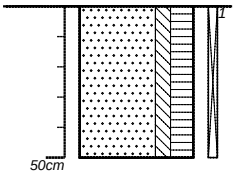
--

50

Boormeester: J. Billekens

Boring B11 (50cm)

datum: 17-03-2021

Zand, matig siltig, sterk humeus.
Bruin-donkerzwart.

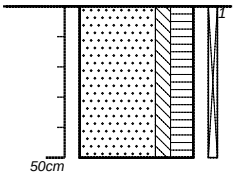
--

50

Boormeester: J. Billekens

Boring B12 (50cm)

datum: 17-03-2021

Zand, matig siltig, sterk humeus.
Bruin-donkerzwart.

--

50

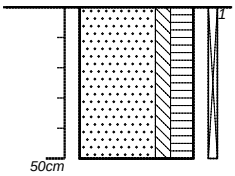
Boormeester: J. Billekens

projectnummer	blad	locatieadres
210202	*4/5*	*Bûtewei 3*
locatie		
VO Ureterp		
opdrachtgever		postcode / plaats
Spoelstra Omgevingsadviseur		*Ureterp*
bureau		land
WMR Rinsumageest bv		*Nederland*

getekend volgens NEN 5104

Boring B13 (50cm)

datum: 17-03-2021

Zand, matig siltig, sterk humeus.
Bruin-donkerzwart.

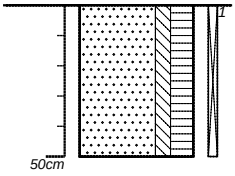
--

50

Boormeester: J. Billekens

Boring B14 (50cm)

datum: 17-03-2021

Zand, matig siltig, sterk humeus.
Bruin-donkerzwart.

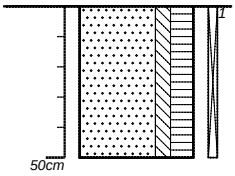
--

50

Boormeester: J. Billekens

Boring B15 (50cm)

datum: 17-03-2021

Zand, matig siltig, sterk humeus.
Bruin-donkerzwart.

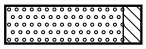
--

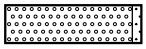
50

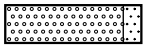
Boormeester: J. Billekens

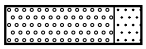
Classificaties volgens de (Lutum+Silt)-Zand-Grind-driehoek

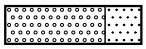
Grind

Grind, siltig

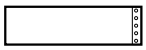

Grind, zwak zandig

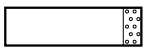

Grind, matig zandig

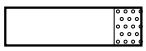

Grind, sterk zandig

Grind, uiterst zandig

Grind als toevoeging

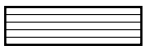

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

Classificaties volgens de OS-Lutum-(Silt+Zand)-driehoek

Veen

Mineraalarm veen

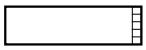

Veen, zwak kleiig

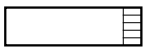

Veen, sterk kleiig

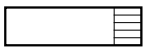

Veen, zwak zandig

Veen, sterk zandig

Veen als toevoeging

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

Laagaanduidingen

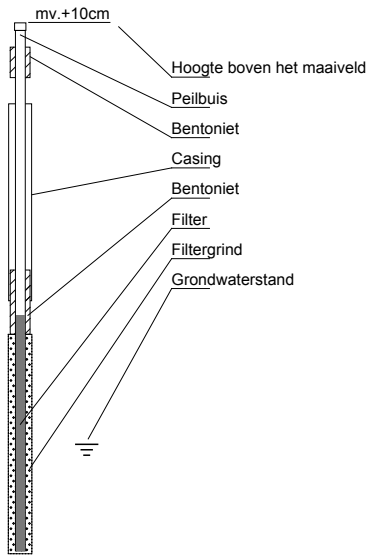
Laag zonder dikte (folie, geodoek)

Proefsleuf (PS)

Boorgat afgesloten

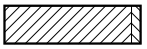
ww: 15 l
Hoeveelheid werkwater

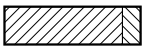
Peilbuizen

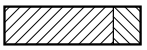

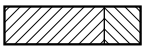
Classificaties volgens de Lutum-Silt-Zand-driehoek

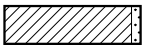
Klei

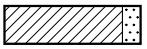

Klei, zwak siltig

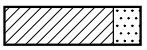

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

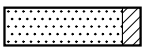

Klei, uiterst siltig

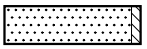

Klei, zwak zandig

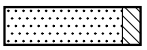

Klei, matig zandig

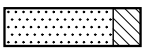

Klei, sterk zandig

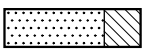
Zand

Zand, kleiig

Zand, zwak siltig

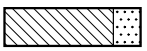

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

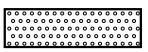

Zand, uiterst siltig

Leem

Leem, zwak zandig

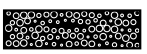

Leem, sterk zandig

Bijzondere lagen

Grind

Asfalt

Granulaat

Slakken

Tegel

Bestrating

Water

Slib

Anders

Monsters

Geroerd grondmonster

Steekbus

Detectie

Olie/water-reactie

1 = zwak
2 = matig
3 = sterk
4 = uiterst

PID waarden

< 0,2 ppm
0,2 - 1,0 ppm
1,0 - 2,0 ppm
2,0 - 10 ppm
> 10 ppm

getekend volgens NEN 5104

BIJLAGE 4 (VAN 5)

- Analysecertificaten

WMR Rinsumageest B.V.
T.a.v. Jan-Jacob van der Mei
Van Aylvawei 40
9105 KT RINSUMAGEEST

Analysecertificaat

Datum: 26-Mar-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021044262/1
Uw project/verslagnummer	210202
Uw projectnaam	V0 Ureterp
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	17-Mar-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	210202	Certificaatnummer/Versie	2021044262/1
Uw projectnaam	V0 Ureterp	Startdatum analyse	18-Mar-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	26-Mar-2021
Uw monsternemer	Joel Billekens	Rapportagedatum	26-Mar-2021/13:53
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Voorbehandeling				
	Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses				
S	Droge stof	% (m/m)	77.1	78.4	84.5
S	Organische stof	% (m/m) ds	7.9	7.9	1.0
	Gloeirest	% (m/m) ds	92	92	99
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	3.9	2.6	2.4
	Metalen				
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	24	23	<20
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.23	<0.20	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	8.3	6.9	<5.0
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.073	0.057	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4.0	<4.0	<4.0
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	26	22	<10
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	31	27	<20
	Minerale olie				
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	14	<11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	18	12	6.8
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	36	<35	<35
	Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.		
	Polychloorbifenylen, PCB				
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMbg1	Grond (AS3000)	11934764
2	MMbg2	Grond (AS3000)	11934765
3	MMog	Grond (AS3000)	11934766

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	210202	Certificaatnummer/Versie	2021044262/1
Uw projectnaam	V0 Ureterp	Startdatum analyse	18-Mar-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	26-Mar-2021
Uw monsternemer	Joel Billekens	Rapportagedatum	26-Mar-2021/13:53
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2	3
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.053	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.37	0.35 1)	0.35 1)

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MMbg1	Grond (AS3000)	11934764
2	MMbg2	Grond (AS3000)	11934765
3	MMog	Grond (AS3000)	11934766

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021044262/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
11934764	MMbg1				
0538444435	B1.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444437	B5.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444432	B6.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444442	B7.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444428	B8.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444441	B9.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444533	B10.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444549	B2.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
11934765	MMbg2				
0538444427	B4.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444534	B11.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444528	B12.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444529	B13.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444530	B14.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444531	B15.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
0538444436	B3.1(0-50)	0	50	17-Mar-2021	
11934766	MMog				
0538444444	B3.2(50-100)	50	100	17-Mar-2021	
0538444440	B4.2(50-100)	50	100	17-Mar-2021	
0538444439	B1.2(50-100)	50	100	17-Mar-2021	
0538444430	B2.2(50-100)	50	100	17-Mar-2021	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021044262/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021044262/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Chromatogram MO (GC)	W0202	GC-FID	NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

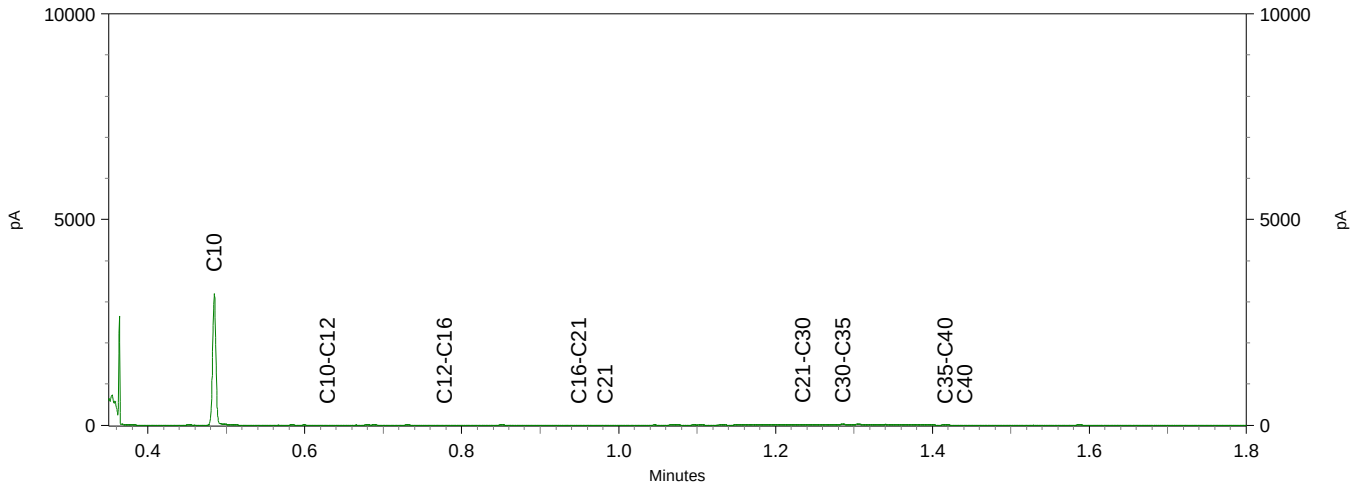
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

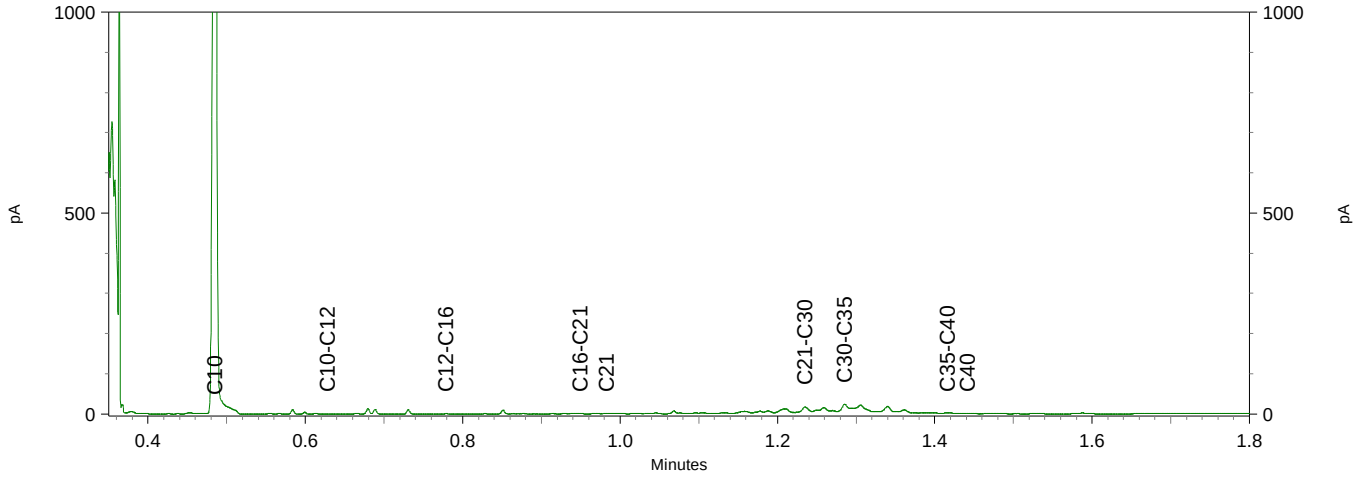
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

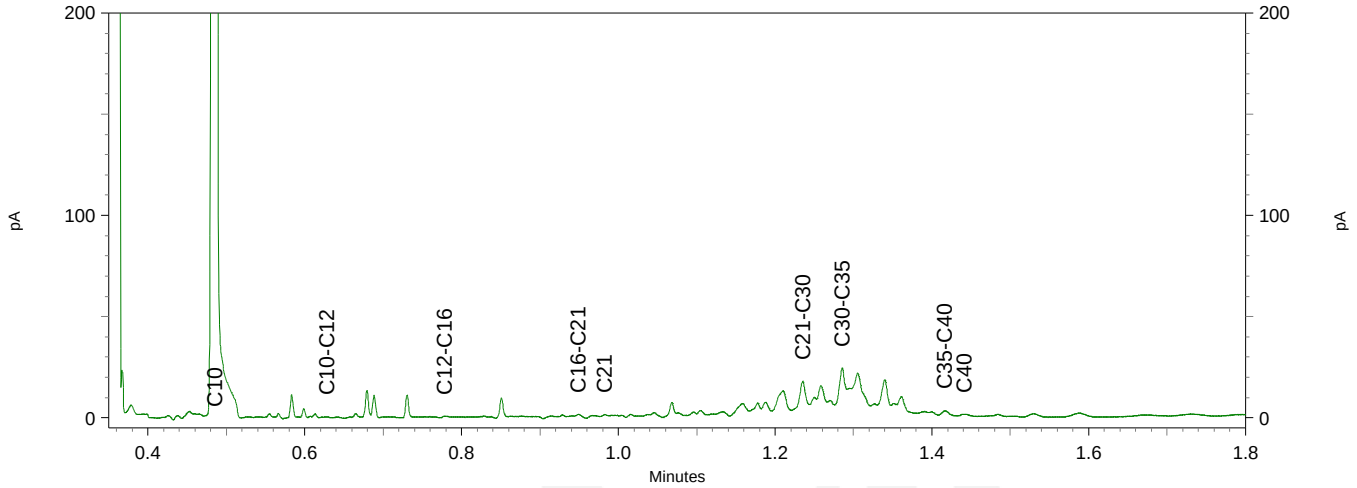
eurofins | — analytics

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 11934764
Certificate no.: 2021044262
Sample description.: MMbg1
V

WMR Rinsumageest B.V.
T.a.v. Jan-Jacob van der Mei
Van Aylvawei 40
9105 KT RINSUMAGEEST

Analysecertificaat

Datum: 30-Mar-2021

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2021049680/1
Uw project/verslagnummer	210202
Uw projectnaam	V0 Ureterp
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	25-Mar-2021

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	210202	Certificaatnummer/Versie	2021049680/1
Uw projectnaam	V0 Ureterp	Startdatum analyse	25-Mar-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	30-Mar-2021
Uw monsternemer	Joel Billekens	Rapportagedatum	30-Mar-2021/12:51
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	
	Metalen			
S	Barium (Ba)	µg/L	39	
S	Cadmium (Cd)	µg/L	<0.20	
S	Kobalt (Co)	µg/L	4.9	
S	Koper (Cu)	µg/L	<2.0	
S	Kwik (Hg)	µg/L	<0.050	
S	Molybdeen (Mo)	µg/L	<2.0	
S	Nikkel (Ni)	µg/L	8.5	
S	Lood (Pb)	µg/L	<2.0	
S	Zink (Zn)	µg/L	15	
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
S	Benzeen	µg/L	<0.20	
S	Tolueen	µg/L	<0.20	
S	Ethylbenzeen	µg/L	<0.20	
S	o-Xyleen	µg/L	<0.10	
S	m,p-Xyleen	µg/L	<0.20	
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21	1)
	BTEX (som)	µg/L	<0.90	
S	Naftaleen	µg/L	<0.020	
S	Styreen	µg/L	<0.20	
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
S	Dichloormethaan	µg/L	<0.20	
S	Trichloormethaan	µg/L	<0.20	
S	Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10	
S	Trichlooretheen	µg/L	<0.20	
S	Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10	
S	1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	
S	1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20	
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10	
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	Peilbuis 1	Water (AS3000)	11952424

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	210202	Certificaatnummer/Versie	2021049680/1
Uw projectnaam	V0 Ureterp	Startdatum analyse	25-Mar-2021
Uw ordernummer		Datum einde analyse	30-Mar-2021
Uw monsternemer	Joel Billekens	Rapportagedatum	30-Mar-2021/12:51
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
	CKW (som)	µg/L	<1.6
S	Tribroommethaan	µg/L	<0.20
S	Vinylchloride	µg/L	<0.10
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 1)
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42
	Minerale olie		
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	Peilbuis 1	Water (AS3000)	11952424

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2021049680/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
11952424	Peilbuis 1				
0800915608				25-Mar-2021	
0680533155				25-Mar-2021	
0680533166				25-Mar-2021	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2021049680/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2021049680/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2020.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

BIJLAGE 5 (VAN 5)

- Toetsingsresultaten

BoToVa T12 Toetsing Wbb grond

Uw projectnummer	210202
Projectnaam	VO Ureterp
Ordernummer	
Datum monstername	17-03-2021
Monsternemer	Joel Billekens
Certificaatnummer	2021044262
Startdatum	18-03-2021
Rapportagedatum	26-03-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	2	GSSD	Oordeel	3	GSSD	Oordeel	RG	AW	T	I
Bodemtype correctie														
Organische stof		7,9			7,9			1						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		3,9			2,6			2,4						
Voorbehandeling														
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd			Uitgevoerd			Uitgevoerd						
Bodemkundige analyses														
Droge stof	% (m/m)	77,1	77,1		78,4	78,4		84,5	84,5					
Organische stof	% (m/m) ds	7,9	7,9		7,9	7,9		1	1					
Gloeirest	% (m/m) ds	92			92			99						
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	3,9	3,9		2,6	2,6		2,4	2,4					
Metalen														
Barium (Ba)	mg/kg ds	24	75,15		23	82,91		<20	51,67		20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,23	0,3044	-	<0,20	0,1882	-	<0,20	0,2395	-	0,2	0,6	6,8	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	6,113	-	<3,0	6,928	-	<3,0	7,073	-	3	15	103	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	8,3	13,53	-	6,9	11,66	-	<5,0	7,143	-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,073	0,0972	-	0,057	0,0774	-	<0,050	0,0499	-	0,05	0,15	18,1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	1,05	-	<1,5	1,05	-	<1,5	1,05	-	1,5	1,5	95,8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4,0	7,05	-	<4,0	7,778	-	<4,0	7,903	-	4	35	67,5	100
Lood (Pb)	mg/kg ds	26	35,76	-	22	30,91	-	<10	10,94	-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	31	59,01	-	27	54,27	-	<20	32,56	-	20	140	430	720
Minerale olie														
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0	2,658		<3,0	2,658		<3,0	10,5					
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0	4,43		<5,0	4,43		<5,0	17,5					
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0	4,43		<5,0	4,43		<5,0	17,5					
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	14	17,72		<11	9,747		<11	38,5					
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	18	22,78		12	15,19		6,8	34					
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0	5,316		<6,0	5,316		<6,0	21					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	36	45,57	-	<35	31,01	-	<35	122,5	-	35	190	2600	5000
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.												
Polychloorbifenylen, PCB														
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0035					
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0035					
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0035					
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0035					
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0035					
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0035					
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0008		<0,0010	0,0035					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	0,0062	-	0,0049	0,0062	-	0,0049	0,0245	-	0,007	0,02	0,51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK														
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	0,035		<0,050	0,035		<0,050	0,035					
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	0,035		<0,050	0,035		<0,050	0,035					
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035		<0,050	0,035		<0,050	0,035					
Fluorantheen	mg/kg ds	0,053	0,053		<0,050	0,035		<0,050	0,035					
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	0,035		<0,050	0,035		<0,050	0,035					
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	0,035		<0,050	0,035		<0,050	0,035					
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	0,035		<0,050	0,035		<0,050	0,035					
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035		<0,050	0,035		<0,050	0,035					
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050	0,035		<0,050	0,035		<0,050	0,035					
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050	0,035		<0,050	0,035		<0,050	0,035					
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,37	0,368	-	0,35	0,35	-	0,35	0,35	-	0,35	1,5	20,8	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster	BoToVa Oordeel
1	11934764	MMbg1	Voldoet aan Achtergrondwaarde
2	11934765	MMbg2	Voldoet aan Achtergrondwaarde
3	11934766	MMog	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Verklaring van de gebruikte tekens:

-	kleiner dan of gelijk aan de Achtergrondwaarde
*	groter dan Achtergrondwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Uw projectnummer	210202
Projectnaam	VO Ureterp
Ordernummer	
Datum monstername	17-03-2021
Monsternemer	Joel Billekens
Certificaatnummer	2021044262
Startdatum	18-03-2021
Rapportagedatum	26-03-2021

Analyse	Eenheid	1	Oordeel	2	Oordeel	3	Oordeel
Bodemtype correctie							
Organische stof		7,9		7,9		1	
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)		3,9		2,6		2,4	
Voorbehandeling							
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd		Uitgevoerd		Uitgevoerd	
Bodemkundige analyses							
Droge stof	% (m/m)	77,1		78,4		84,5	
Organische stof	% (m/m) ds	7,9		7,9		1	
Gloeirest	% (m/m) ds	92		92		99	
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	3,9		2,6		2,4	
Metalen							
Barium (Ba)	mg/kg ds	24		23		<20	
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0,23	<= AW	<0,20	<= AW	<0,20	<= AW
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3,0	<= AW	<3,0	<= AW	<3,0	<= AW
Koper (Cu)	mg/kg ds	8,3	<= AW	6,9	<= AW	<5,0	<= AW
Kwik (Hg)	mg/kg ds	0,073	<= AW	0,057	<= AW	<0,050	<= AW
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1,5	<= AW	<1,5	<= AW	<1,5	<= AW
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	<4,0	<= AW	<4,0	<= AW	<4,0	<= AW
Lood (Pb)	mg/kg ds	26	<= AW	22	<= AW	<10	<= AW
Zink (Zn)	mg/kg ds	31	<= AW	27	<= AW	<20	<= AW
Minerale olie							
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3,0		<3,0		<3,0	
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5,0		<5,0		<5,0	
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5,0		<5,0		<5,0	
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	14		<11		<11	
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	18		12		6,8	
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6,0		<6,0		<6,0	
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	36	<= AW	<35	<= AW	<35	<= AW
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.					
Polychloorbifenylen, PCB							
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010		<0,0010		<0,0010	
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010		<0,0010		<0,0010	
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010		<0,0010		<0,0010	
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010		<0,0010		<0,0010	
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010		<0,0010		<0,0010	
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010		<0,0010		<0,0010	
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010		<0,0010		<0,0010	
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,0049	<= AW	0,0049	<= AW	0,0049	<= AW
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050		<0,050		<0,050	
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050		<0,050		<0,050	
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050		<0,050		<0,050	
Fluorantheen	mg/kg ds	0,053		<0,050		<0,050	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050		<0,050		<0,050	
Chryseen	mg/kg ds	<0,050		<0,050		<0,050	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050		<0,050		<0,050	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050		<0,050		<0,050	
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0,050		<0,050		<0,050	
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0,050		<0,050		<0,050	
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0,37	<= AW	0,35	<= AW	0,35	<= AW

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster	Oordeel
1	11934764	MMbg1	Altijd toepasbaar
2	11934765	MMbg2	Altijd toepasbaar
3	11934766	MMog	Altijd toepasbaar

Verklaring van de gebruikte tekens:

<= AW	kleiner dan of gelijk aan de Achtergrondwaarde
Ind.	klasse industrie

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)

Projectnummer	210202
Projectnaam	VO Ureterp
Ordernummer	
Datum monstername	25-03-2021
Monsternemer	Joel Billekens
Certificaatnummer	2021049680
Startdatum	25-03-2021
Rapportagedatum	30-03-2021

Analyse	Eenheid	1	GSSD	Oordeel	RG	S	T	I
Metalen								
Barium (Ba)	µg/L	39	39	-	20	50	338	625
Cadmium (Cd)	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,4	3,2	6
Kobalt (Co)	µg/L	4,9	4,9	-	2	20	60	100
Koper (Cu)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/L	<0,050	0,035	-	0,05	0,05	0,175	0,3
Molybdeen (Mo)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	5	153	300
Nikkel (Ni)	µg/L	8,5	8,5	-	3	15	45	75
Lood (Pb)	µg/L	<2,0	1,4	-	2	15	45	75
Zink (Zn)	µg/L	15	15	-	10	65	433	800
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen								
Benzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,2	15,1	30
Tolueen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	504	1000
Ethylbenzeen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	4	77	150
o-Xyleen	µg/L	<0,10	0,07					
m,p-Xyleen	µg/L	<0,20	0,14					
Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21	0,21	-	0,2	0,2	35,1	70
BTEX (som)	µg/L	<0,90						
Naftaleen	µg/L	<0,020	0,014	-	0,02	0,01	35	70
Styreen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	153	300
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen								
Dichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	0,01	500	1000
Trichloormethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
Trichlooretheen	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0,20	0,14	-	0,2	7	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07					
CKW (som)	µg/L	<1,6						
Tribroommethaan	µg/L	<0,20	0,14					630
Vinylchloride	µg/L	<0,10	0,07	-	0,2	0,01	2,5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0,10	0,07	-	0,1	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14	0,14	-	0,2	0,01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0,20	0,14					
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42	0,42	-	0,6	0,8	40,4	80
Minerale olie								
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	10,5					
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	7					
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	7					
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	35	-	50	50	325	600
Extra parameters								
som 16 aromatische oplosmiddelen	µg/L		0,77	Geen oordeel mogelijk				

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	11952424	Peilbuis 1

Eindoordeel: Voldoet aan Streefwaarde

Gebruikte afkortingen

-	kleiner dan of gelijk aan Streefwaarde
*	groter dan Streefwaarde
**	groter dan Tussenwaarde
***	groter dan Interventiewaarde

GSSD	Gestandaardiseerd gehalte
RG	Vereiste Rapportagegrens
S	Streefwaarde
T	Tussenwaarde
I	Interventiewaarde

Deze toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa.

Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

N.B.: de vermelde tussenwaarde is door PAIS berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Bijlage 10

10 H.

Spoelstra Advies

Van: [redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 29 maart 2022 16:04
Aan: Spoelstra Advies
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Watertoets Butewei 3 Ureterp

Beste Spoelstra,

Vanuit WF geen opmerkingen, succes met het plan.

Met vriendelijke groet,

[redacted]a
Gebiedsadviseur Noord
Vakgroep Bestuursadvisering, Communicatie en Omgeving

Wetterskip Fryslân 058 – 292 2816 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Van: Spoelstra Advies <info@spoelstra-advies.nl>
Verzonden: dinsdag 29 maart 2022 11:54
Aan: [redacted]a@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Watertoets Butewei 3 Ureterp

Goedemorgen,

Hiervoor had ik al eerder een watertoets ingediend. Er is thans echter een overkapte rijbak bijgekomen (zie bijgaande tekening). De toename van de verharding bedraagt door de bouw van een paardenstal, overkapte longeercirkel, overdekte paardenbak en mestsilo nu in totaal 2213 m2 De compensatie wordt gerealiseerd in de vorm van verbreding van de westelijk van het perceel liggen sloot over een lengte van 104 meter en het graven van een vijver op het erf. Daarmee wordt in totaal 221 m2 wateroppervlakte ten behoeve van compensatie toegevoegd.

Graag even reactie

Met vriendelijke groet,

mr. A.J. Spoelstra
Omgevingsadvies

Spoelstra
omgevingsadviseur

Lytse Wei 20
9289 LB Drogeham
telefoon: 0512 36 99 00
fax: 0512 36 99 01
email: info@spoelstra-advies.nl

Algemene voorwaarden: KvK 78046122

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

10 03.

Spoelstra Advies

Van: wateradvies@wetterskipfryslan.nl <zaken@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: maandag 5 december 2022 16:39
Aan: [redacted]
Onderwerp: [wetterskip 234468-541175] Aanvullend advies ruimtelijk plan 'Ruimtelijke onderbouwing omgevingsvergunning Butewei 3 te Ureterp'

Beste,

Op 17-11-2022 hebben wij 'Ruimtelijke onderbouwing omgevingsvergunning Butewei 3 te Ureterp' ter inzage gekregen, waarvoor onze dank. Uit de beoordeling van het plan vragen we je aandacht voor de volgende punten:

Erfafspoeling

Vanaf het erf mogen geen verontreinigende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. Door mest en perssappen uit de voeropslagen kan verontreiniging worden veroorzaakt als deze naar de bodem of het oppervlaktewater (af)stromen. Ook door afstromend regenwater dat in contact is geweest met een niet bezemschoon erf en een niet bezemschone voeropslag kan het oppervlaktewater verontreinigd worden. De initiatiefnemer dient deze erfafspoeling te allen tijde te voorkomen door bepaalde maatregelen te nemen. Voor informatie en advies over erfinrichting kunt u contact opnemen met de vakgroep Handhaving van Wetterskip Fryslân.

Toename verharding

De toename van de versnelde afvoer verharding door vergroting van het bebouwd oppervlak met ruim 2200 m2 wordt gecompenseerd door het verbreden van een bestaande sloot en de aanleg van een vijver. Wij adviseren om voor het bergen en afvoeren van het hemelwater van de nieuwe bebouwing deze zo veel mogelijk op het nieuw gegraven oppervlaktewater aan te sluiten. Dit om wateroverlast bij grote neerslaghoeveelheden zo veel mogelijk te voorkomen. Zie ook www.frieseklimaatatlas.nl (http://www.frieseklimaatatlas.nl/) voor meer informatie.

Graag zien wij bovenstaande punten worden opgenomen in het onderdeel 'Water'.

Mocht je vragen hebben dan kun je contact met ons opnemen via onderstaande contactgegevens.

Met vriendelijke groet,

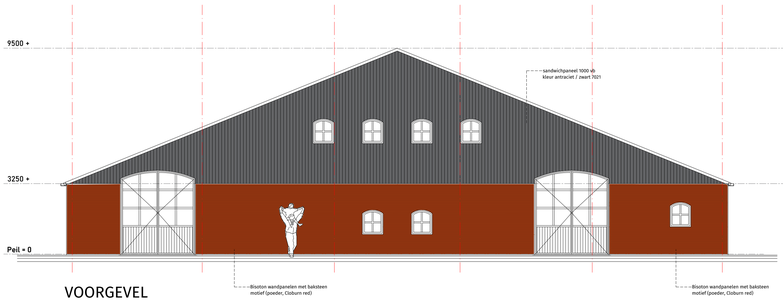
[redacted]
Gebiedsadviseur Wetterskip Fryslân
T 058 – 292 2222 | E zaken@wetterskipfryslan.nl |

Wetterskip Fryslân Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl

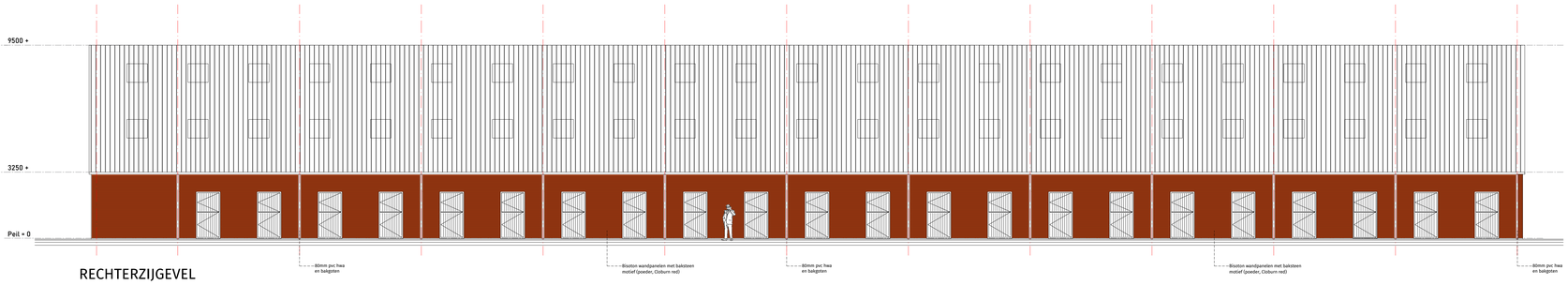
WETTERSKIP FRYSLÂN

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print

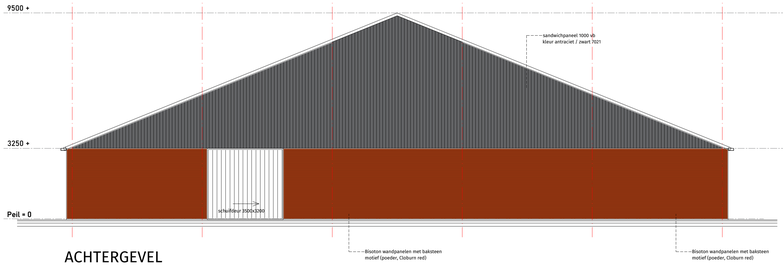
Bijlage 11

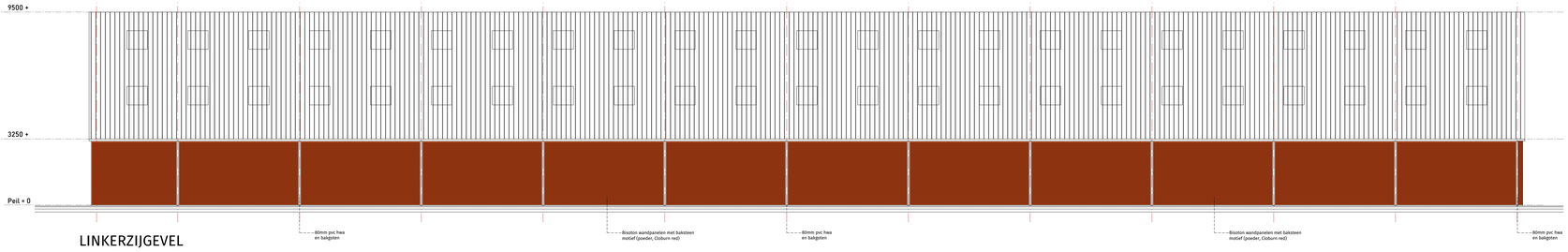
VOORGEVEL

RECHTERZIJGEVEL

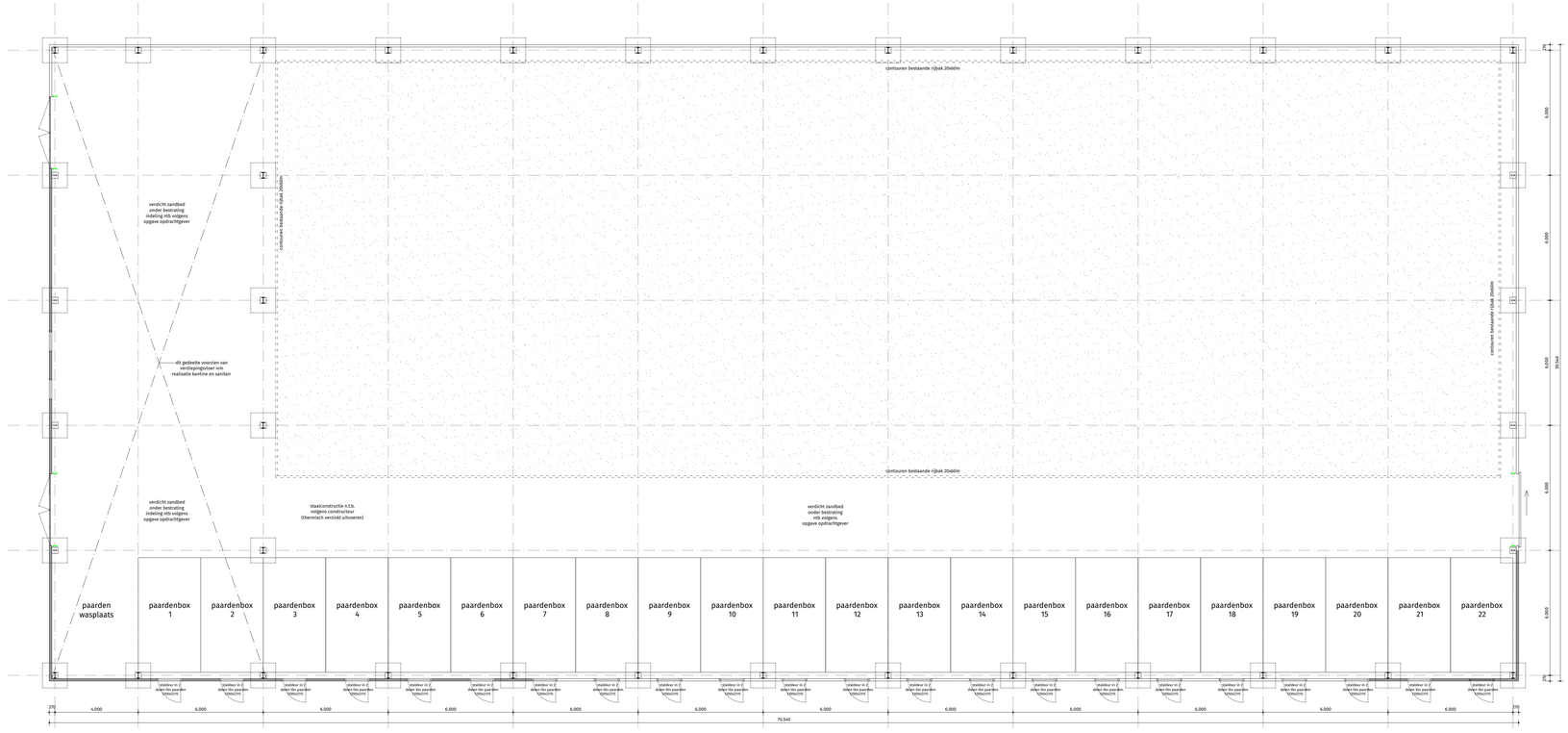

ACHTERGEVEL

LINKERZIJGEVEL

situatie 1:1000

PLATTEGROND

MAATVOERING IN HET WERK TE CONTROLEREN

OP DEZE TEKENINGEN IS HET AUTEURSRECHT VAN TOEPASSING. ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE AUTEUR MOGEN DEZE TEKENINGEN NIET GECOPIEERD OF GEBRUIKT WORDEN.

VASTENBURG BOUWADVIESBUREAU
dé business partner voor bouwprojecten
Vastenburg BAB 0512 - 820255
Stationsweg 19 www.vastenburgbouwadvies.nl
9301 GG Drachten info@vastenburgbouwadvies.nl

PROJECT
Realisatie overkapping rijbak
Buteweí 3 - Ureterp

ONDERDEEL
Aanvraagtekening
plattegrond, gevels en situatie

OPDRACHTGEVER
Dhr. L. Hoeksema
Buteweí 3
9247 WL Ureterp

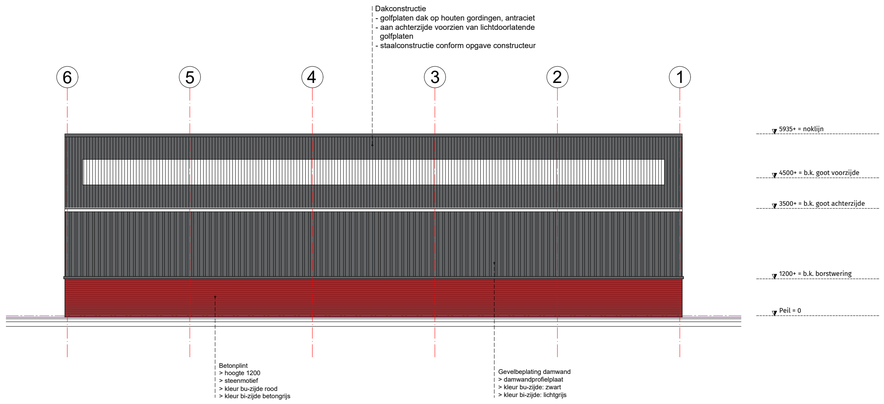
Datum : 06-12-2021 | Schaal : 1:100 / 1:1000 | Formaat : A0 (1189x841) | Getek : E.V.

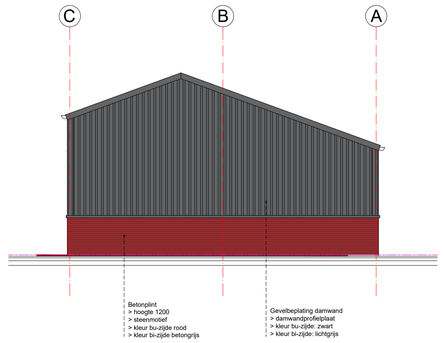
WIJZIGING :	
A	05-10-2022
B	-"-"-
C	-"-"-
D	-"-"-
E	-"-"-
F	-"-"-
G	-"-"-

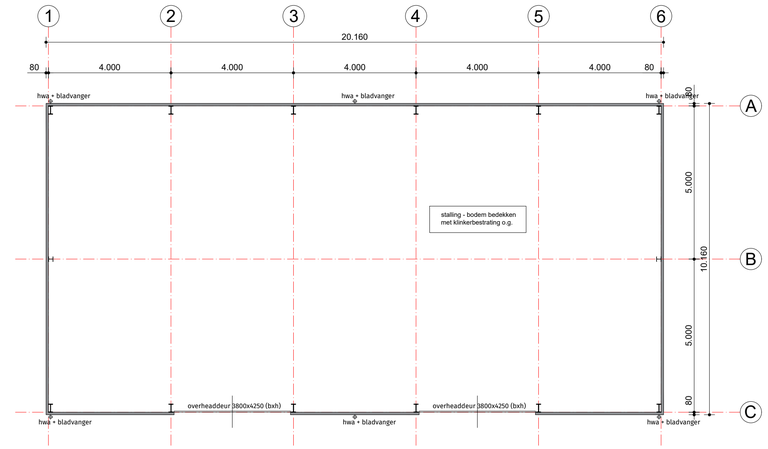
PROJECTNR. : 21.011

BLADNR. : BA.02

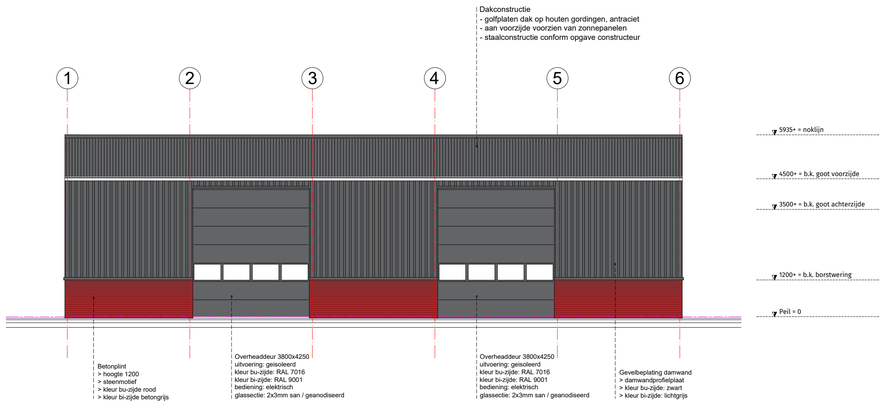
BESTAND : -

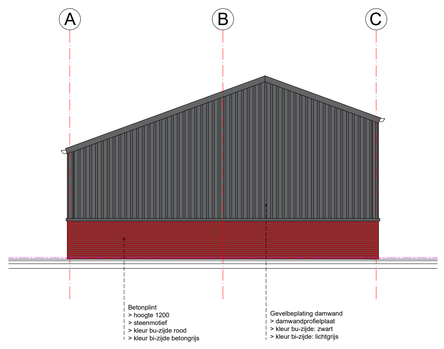

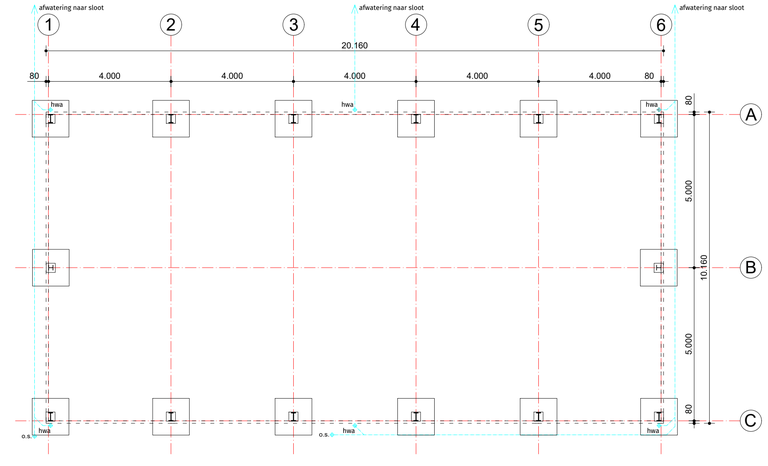

PLATTEGROND

FUNDERING / RIOLERING

MATERIALEN & KLEUREN

Omschrijving	Materiaal	Kleur
Gevels		
- Plintelementen	beton,steenmotief	rood
- Gevelbekleding	staal, damwand	zwart
Dak		
- Golfplaten	eternit	zwart
- Lichtstroken (achterzijde)	polycarbonaat og	semi-transparant
- Goten	zinken mastgoot	naturel
Kozijnen / deuren		
- Overheaddeuren	geisol. sandwichpan.	RAL 7016

CONSTRUCTIES

* Staalconstructies conform tekeningen en berekeningen constructeur - (separaat aanleveren)

* Betonconstructies (fundering) conform de tekeningen en berekeningen constructeur - (separaat aanleveren)

RIOLERING

* Riolering aan te sluiten op gemeentelijk rioolsysteem. Uitvoering conform de laatste vigerende eisen. Berekeningen en afmetingen van afvoer-leidingen definitief te bepalen door de installateur.

VASTENBURG BOUWADVIESBUREAU
dé business partner voor bouwprojecten
Vastenburg BAB 0512 - 820255
Stationsweg 19 www.vastenburgbouwadvies.nl
9201 GG Drachten info@vastenburgbouwadvies.nl

WIJZIGING :

A	05-10-2022
B	..-..-....
C	..-..-....
D	..-..-....
E	..-..-....
F	..-..-....
G	..-..-....

PROJECT
Realisatie kapschuur
Butewei 3 - Ureterp

OPDRACHTGEVER
Dhr. L. Hoeksema
Butewei 3
9247 WL Ureterp

ONDERDEEL
Aanvraagtekening

PROJECTNR. : 21.011

BLADNR. : BA.03

BESTAND : -

Datum : 04-10-2022 | Schaal : 1:100 | Formaat : A1 (841x596) | Getek : E.V.

MAATVOERING IN HET WERK TE CONTROLEREN

OP DEZE TEKENINGEN IS HET AUTEURSRECHT VAN TOEPASSING. ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE AUTEUR MOGEN DEZE TEKENINGEN NIET GECOPIEERD OF GEBRUIKT WORDEN.

Longeeroverkapping Dome

Voor 18 meter molen

Dome 18 meter 750N / Artikelnummer 17-5-25-00018

De longeer overkapping heeft een volledig gesloten dak zodat de paarden tijdens het trainen tegen alle weersinvloeden beschermd worden. De paarden hebben nog steeds voldoende licht en lucht

De overkappingen worden geproduceerd volgens de geldende richtlijnen en dienen geplaatst te worden op een deugdelijke fundering “volgens de plaatselijke normen”. De spanten zijn standaard thermisch verzinkt.

De gordingen zijn van staal en verzinkt. Het dak wordt bekleed met een stalen dakplaat die optioneel voorzien kan worden met een anti condens vilt. Door de open constructie kan elke gewenste omheining toegepast worden. Eventueel kunt u de buitenzijde dicht maken met een windbreek gaas.

- Gegalvaniseerde stalen constructie
- Berekend volgens de norm
- Volledig overdekte hoefslag
- Voldoende oversteek
- Verstevigde voetplaten

Kenmerken

Veiligheid:
De Q-line® overkappingen zijn ontworpen om zo veilig mogelijk uw paarden te trainen en te beschermen tegen de weersinvloeden. Door alles aan de binnenzijde glad af te werken worden optimale veiligheid gewaarborgd

Duurzaamheid:
Door gebruik te maken van hoog kwalitatieve industriële onderdelen kunnen wij een zeer lange levensduur garanderen. Alle constructies zijn dan ook standaard thermisch verzinkt.

Uiterlijke kenmerken:
In de ontwerpen van de overkappingen is gestreefd naar een compact en minimalistisch uiterlijk. De longeeroverkapping heeft een volledig gesloten dak zodat de paarden tijdens het trainen tegen weersinvloeden beschermd worden.

Onderhoud:
De overkappingen van Q-line® zijn zeer solide geconstrueerd en vragen zeer weinig onderhoud. Door het technologisch geavanceerd ontwerp en de gebruikte materialen is er nagenoeg geen slijtage of corrosie waardoor onderhoud geminimaliseerd wordt.

Keurmerken:
Alle overkappingen voldoen aan de plaatselijke bouwvoorschriften en zijn standaard voorzien van het CE keurmerk tevens worden de Q-line® overkappingen doorgerekend door een erkend bureau zodat u verzekerd bent van een goedgekeurde constructie.

Q-LINE

Specificaties

Geschikt voor	18 meter molen
Diameter	19,47 meter
Hoogte	6 mtr
Beveiliging	Sneeuwlast 750N
Bevestigingsmateriaal	Inbegrepen
Dikte	IPE 180
Basis materiaal	Staal verzinkt
Overig	14 secties
Inbegrepen	Sterkte berekening
Keurmerk	Volgens plaatselijke verordening
Kleur	Zink / zwart
Niet inbegrepen	Fundatie
Standaard meegeleverd	Spanten, Gordingen, Dakplaten, Nokstukken
Optioneel	Anti condes vilt
Transport afmeting	n.t.b.

Contactgegevens

Q-Line Equestrian B.V.

Haarbrinksweg 47

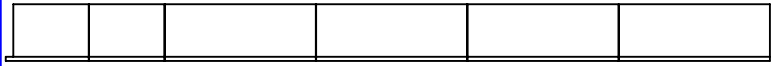
7678 RS Geesteren

Tel. +31(0)546633700

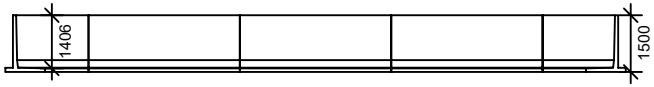
info@Q-Line.com

www.q-line.com

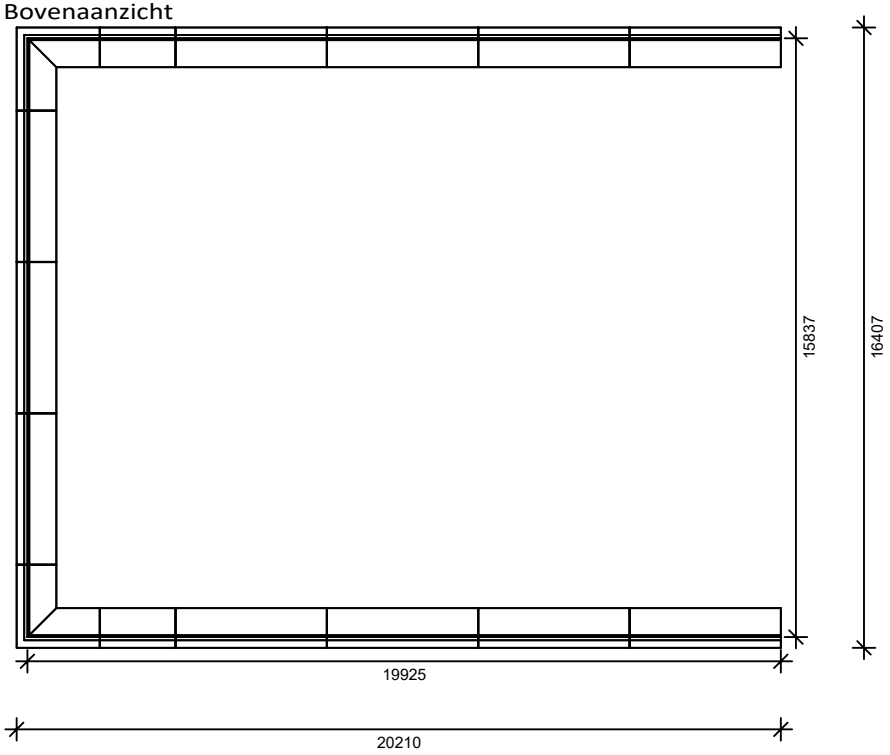
Zij aanzicht

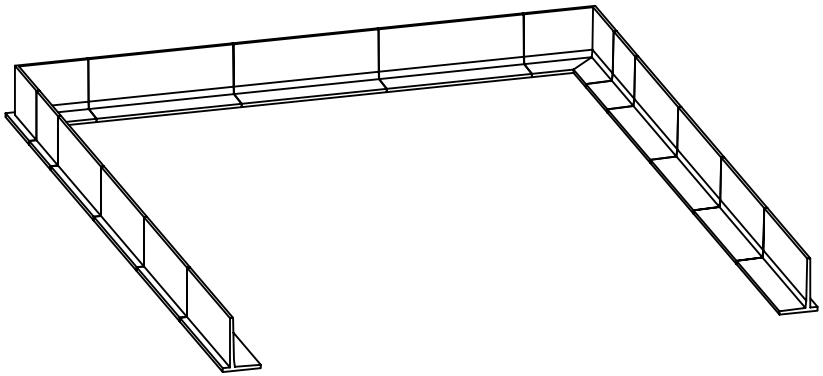
Vooraanzicht

Bovenaanzicht

3D aanzicht

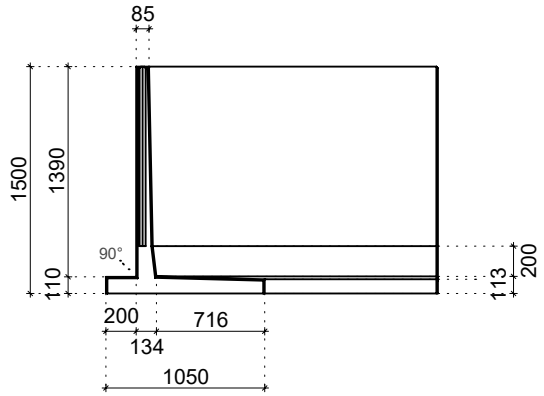

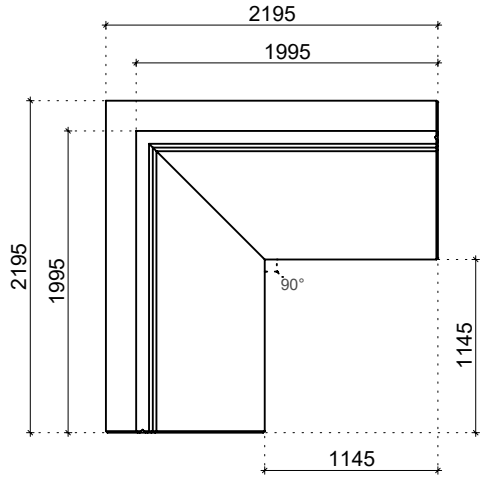
Uniek ID	Artikelcode	Aantal	Bewerking 1	Instructie
	HoekL150hak	2.0		
	L150200HAK	2.0		
	L150HAK	11.0		

Project: Mestsilo 20,00 m x 16,00 m		Status: Definitief	Akkoord opdr. gever:	Datum:	
Opdrachtgever: HoeksemaBouw BV		Tekeningtype: Overzichtstekening			Schaal: 1:200
Getekend door: J.W.J. Knapen	Gecontroleerd door: J. Mandersloot	Elementtypen: L150HAK			Eenheid: mm
BOSCH BETON® Grote Bosweg 1 3771 LJ Barneveld T +31 (0)342-441050 F +31 (0)342-441060 W www.boschbeton.com E info@boschbeton.com		Betonkwaliteit: C60/75			Formaat: A4
		Betonstaalkwaliteit: B500A			
		Betondekking: 30mm	A	6-4-2022 J.W.J. Knapen	Bladnr:
		Milieuklasse: XC4 - XF3 - XA3	Rev.	Datum Getekend door	

TYPE **HOEKL150HAK - 10 TON ASLAST**

Afmetingen

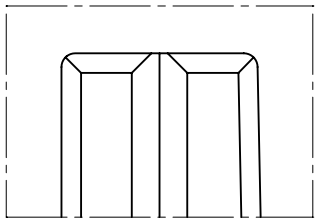

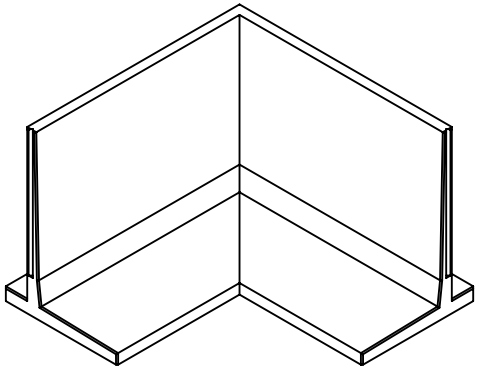

Maatvoering in mm

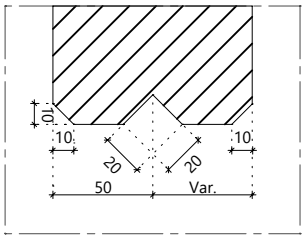
3D-model

Afgeronde bovenkant (R=7)

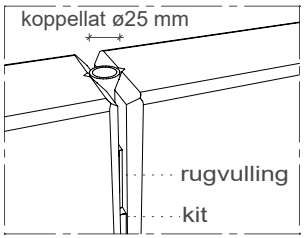

Detail koppellat-sparing

Verbinding keerwanden

Specificaties

- Betonkwaliteit: C60/75
  (Hogesterktebeton)
- Milieuklasse: XA3, XC4, XF3
- Gewicht: 2180 kg
- Wapeningstaal: B500A
- Standaard lengte: 2195x2195 mm
- Betondekking: 30mm
- Alle zichtzijdes zichtbetonklasse A,
  (Op aanvraag B1)

BOSCH BETON®

Postadres
Postbus 173
3770 AD Barneveld

Bezoekadres
Wesselseweg 132
3774 RL Kootwijkerbroek

T: 0342 - 44 10 50
F: 0342 - 44 10 60
E: info@boschbeton.nl

Eigendom uitdrukkelijk voorbehouden. Vermenigvuldiging of mededeling aan derden in welke vorm dan ook is zonder schriftelijke toestemming van de eigenaar niet geoorloofd.

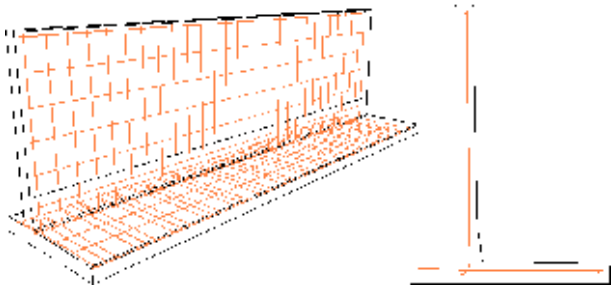
z.o.z

TYPE **HOEKL150HAK - 10 TON ASLAST**

Kwaliteiten

- KOMO-certificering volgens agrarische betonproducten
- CE-certificering
  zeer dichte en gladde betonstructuur
- Volledig gecertificeerd geproduceerd met hogesterktebeton (C60/75)
- Kiwa gecontroleerde drukbankproeven voor beste productgarantie
- Veilig en vast aanrijden tot maximaal 15 ton aslast zonder randafstand
- Ontwerplevensduur 50 jaar
- Levering uit voorraad
- 15 jaar productgarantie

Wapening

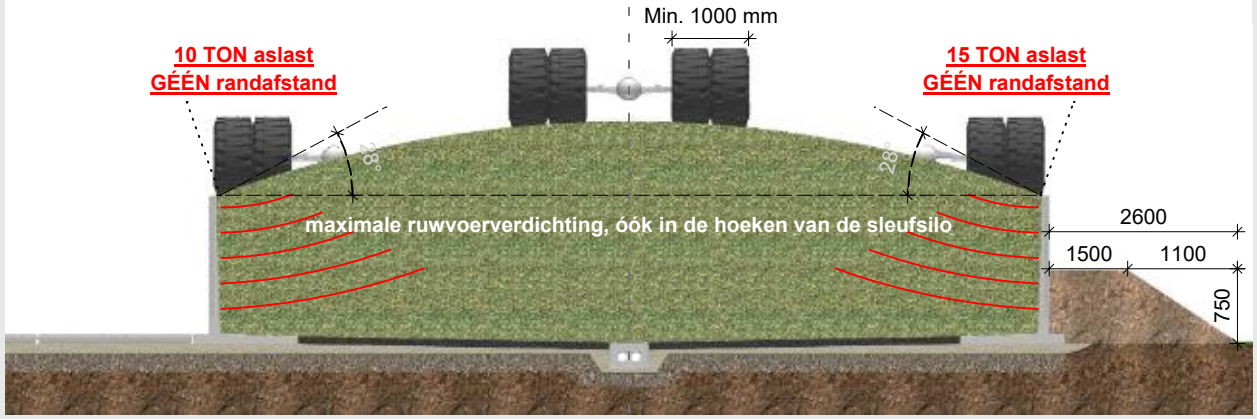
Wapening conform de nieuwste eurocode.

Belastingschema Vrijstaand

- Maximale voertuigbelasting zonder grondwal:
  10 ton aslast, geen randafstand
- De L-keerwand dient achter de hak ingeklemd te worden door verharding
- Afwijkende belastingen/toepassingen op aanvraag

Belastingschema Grondwal

- Maximale voertuigbelasting met grondwal:
  15 ton aslast, geen randafstand
- Grondwal conform tekening aanbrengen
- De grondwal mag niet mechanisch verdicht worden

Volgens voorschriften

NEN-EN 1990 Eurocode 0
NEN-EN 1991 Eurocode 1
NEN-EN 1992 Eurocode 2
NEN-EN 1997 Eurocode 7
NEN-EN 206-1
NEN 8005
NEN 9997-2
Incl. nationale bijlagen

direct af fabriek
EURO NORM
de beste kwaliteit

BOSCH BETON®

Postadres
Postbus 173
3770 AD Barneveld

Bezoekadres
Wesselseweg 132
3774 RL Kootwijkerbroek

T: 0342 - 44 10 50
F: 0342 - 44 10 60
E: info@boschbeton.nl

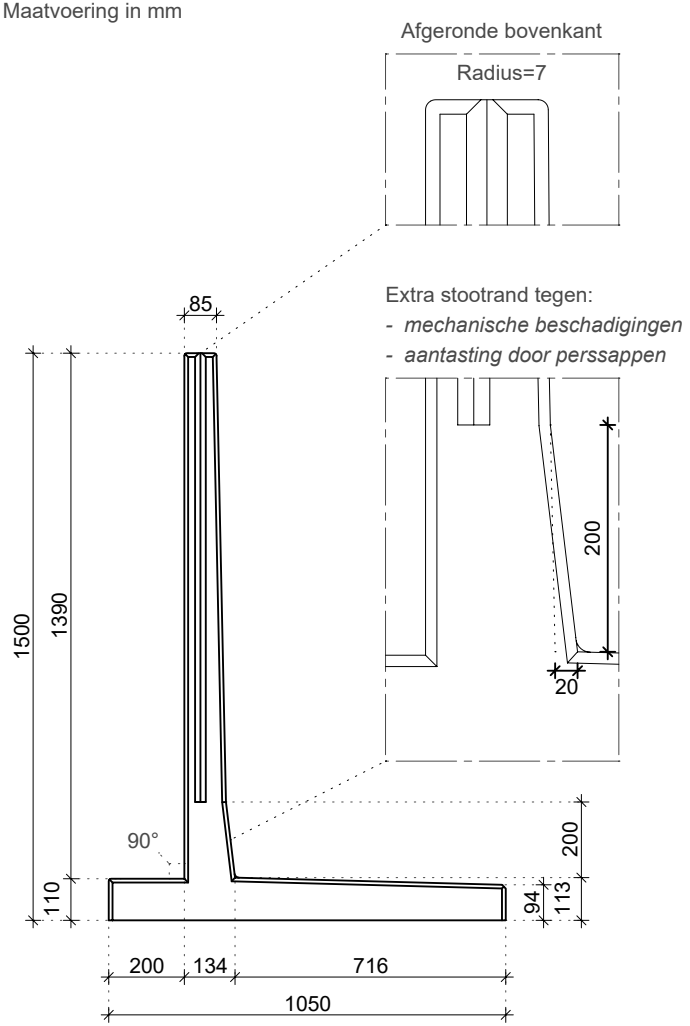
Eigendom uitdrukkelijk voorbehouden. Vermenigvuldiging of mededeling aan derden in welke vorm dan ook is zonder schriftelijke toestemming van de eigenaar niet geoorloofd.

z.o.z

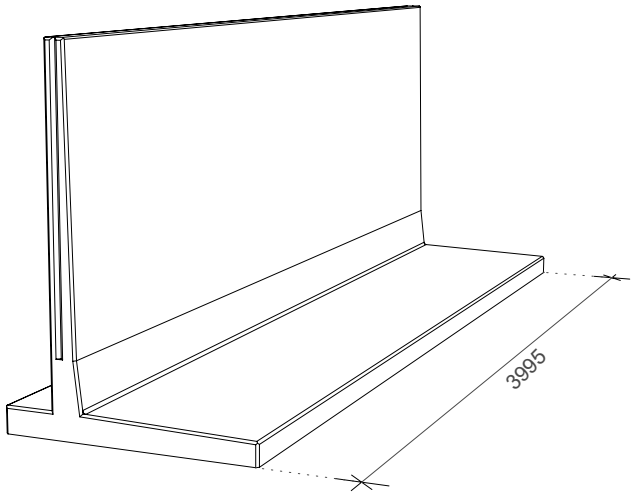
TYPE **L150hak - 10 TON ASLAST**

Afmetingen

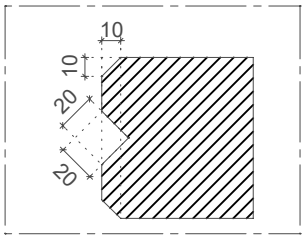
Maatvoering in mm

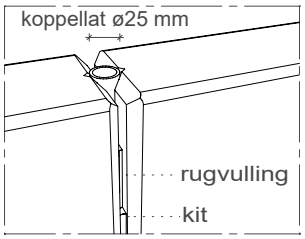
3D-model

Detail koppellat-sparing

Verbinding keerwanden

Specificaties

- Betonkwaliteit: C60/75 *hogesterktebeton*
- Gewicht: 2395 kg
- Milieuklasse: XA3, XC4, XF3
- Wapeningstaal: B500A
- Standaardlengte: 3995 mm
- Betondekking: 30 mm
- Zichtklasse A/B1

BOSCH BETON®

Postadres
Postbus 173
3770 AD Barneveld

Bezoekadres
Wesselseweg 132
3774 RL Kootwijkerbroek

T: 0342 - 44 10 50
F: 0342 - 44 10 60
E: info@boschbeton.nl

Eigendom uitdrukkelijk voorbehouden. Vermenigvuldiging of mededeling aan derden in welke vorm dan ook is zonder schriftelijke toestemming van de eigenaar niet geoorloofd.

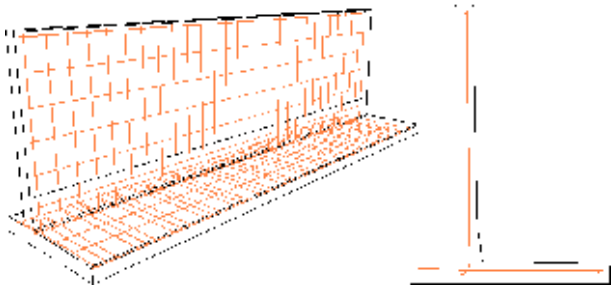
z.o.z

TYPE **L150hak - 10 TON ASLAST**

Kwaliteiten

- KOMO-certificering volgens agrarische betonproducten
- CE-certificering
  zeer dichte en gladde betonstructuur
- Volledig gecertificeerd geproduceerd met hogesterktebeton (C60/75)
- Kiwa gecontroleerde drukbankproeven voor beste productgarantie
- Veilig en vast aanrijden tot 15 ton aslast zonder randafstand
- Ontwerplevensduur 50 jaar
- Levering uit voorraad
- 10 jaar productgarantie

Wapening

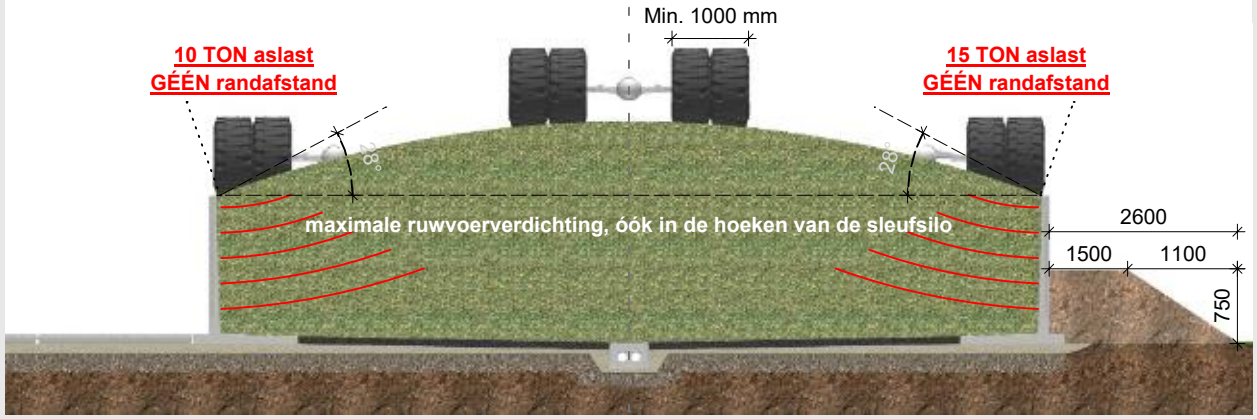
Wapening conform de nieuwste eurocode.

Belastingschema Vrijstaand

- Maximale voertuigbelasting zonder grondwal:
  10 ton aslast, geen randafstand
- De L-keerwand dient achter de hak ingeklemd te worden door verharding
- Afwijkende belastingen/toepassingen op aanvraag

Belastingschema Grondwal

- Maximale voertuigbelasting met grondwal:
  15 ton aslast, geen randafstand
- Grondwal conform tekening aanbrengen
- De grondwal mag niet mechanisch verdicht worden

Volgens voorschriften

NEN-EN 1990 Eurocode 0
NEN-EN 1991 Eurocode 1
NEN-EN 1992 Eurocode 2
NEN-EN 1997 Eurocode 7
NEN-EN 206-1
NEN 8005
NEN 9997-2
Incl. nationale bijlagen

direct af fabriek
EURO NORM
de beste kwaliteit

BOSCH BETON®

Postadres
Postbus 173
3770 AD Barneveld

Bezoekadres
Wesselseweg 132
3774 RL Kootwijkerbroek

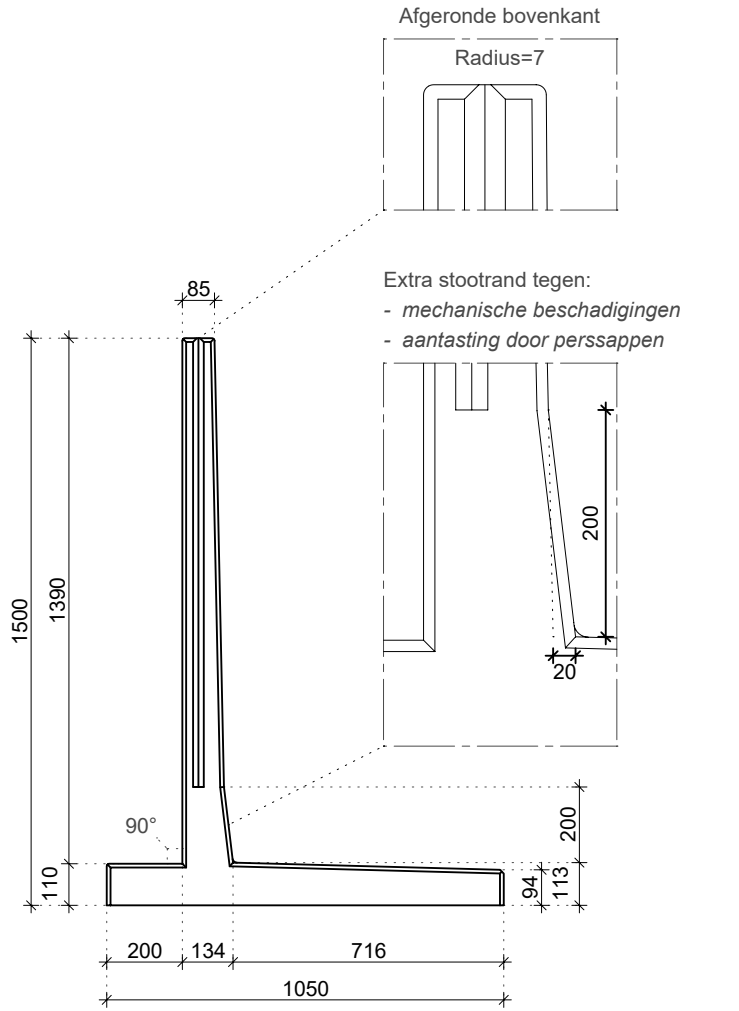
T: 0342 - 44 10 50
F: 0342 - 44 10 60
E: info@boschbeton.nl

Eigendom uitdrukkelijk voorbehouden. Vermenigvuldiging of mededeling aan derden in welke vorm dan ook is zonder schriftelijke toestemming van de eigenaar niet geoorloofd.

z.o.z

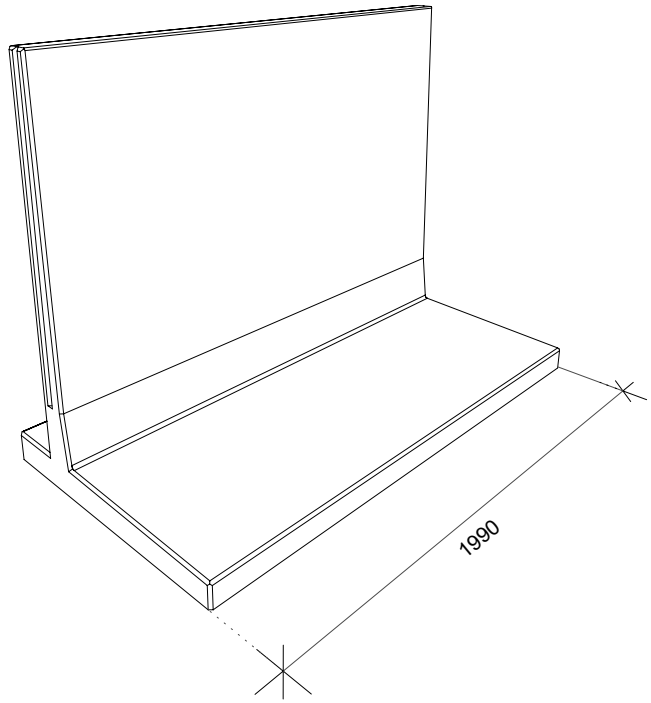
TYPE **L150200hak - 10 TON ASLAST**

Afmetingen

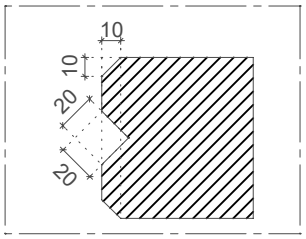

Maatvoering in mm

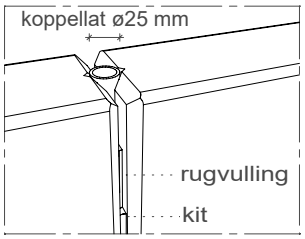
3D-model

Detail koppellat-sparing

Verbinding keerwanden

Specificaties

- Betonkwaliteit: C60/75 *hogesterktebeton*
- Gewicht: 1190 kg
- Milieuklasse: XA3, XC4, XF3
- Wapeningsstaal: B500A
- Standaardlengte: 1990 mm
- Betondekking: 30 mm
- Zichtklasse A/B1

BOSCH BETON®

Postadres
Postbus 173
3770 AD Barneveld

Bezoekadres
Wesselseweg 132
3774 RL Kootwijkerbroek

T: 0342 - 44 10 50
F: 0342 - 44 10 60
E: info@boschbeton.nl

Eigendom uitdrukkelijk voorbehouden. Vermenigvuldiging of mededeling aan derden in welke vorm dan ook is zonder schriftelijke toestemming van de eigenaar niet geoorloofd.

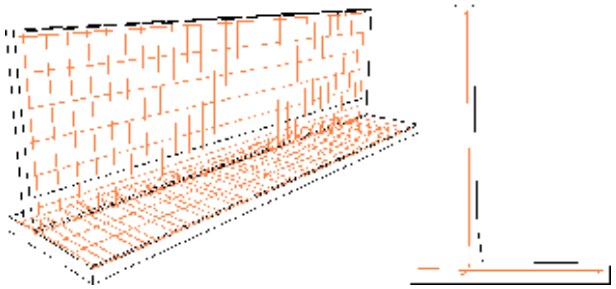
z.o.z

TYPE **L150200hak - 10 TON ASLAST**

Kwaliteiten

- KOMO-certificering volgens agrarische betonproducten
- CE-certificering
  zeer dichte en gladde betonstructuur
- Volledig gecertificeerd geproduceerd met hogesterktebeton (C60/75)
- Kiwa gecontroleerde drukbankproeven voor beste productgarantie
- Veilig en vast aanrijden tot 15 ton aslast zonder randafstand
- Ontwerplevensduur 50 jaar
- Levering uit voorraad
- 10 jaar productgarantie

Wapening

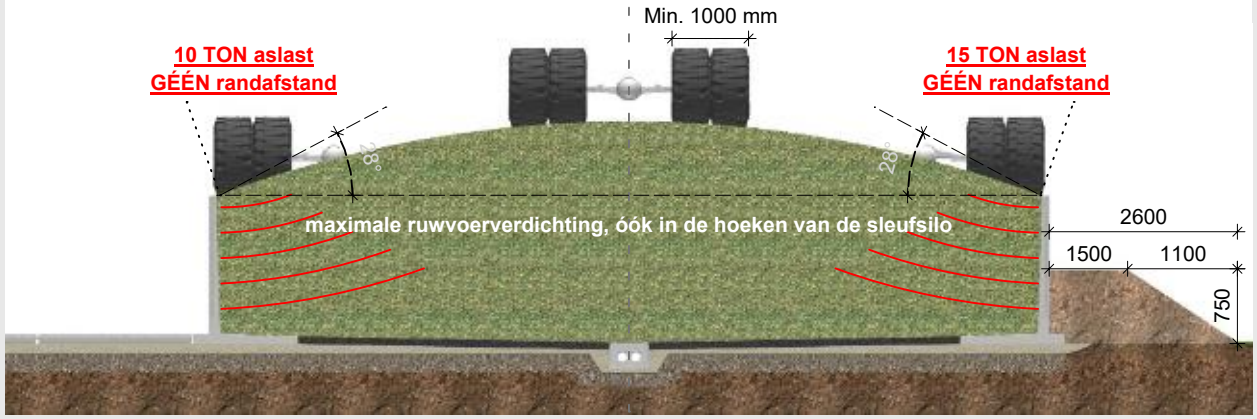
Wapening conform de nieuwste eurocode.

Belastingschema Vrijstaand

- Maximale voertuigbelasting zonder grondwal:
  10 ton aslast, geen randafstand
- De L-keerwand dient achter de hak ingeklemd te worden door verharding
- Afwijkende belastingen/toepassingen op aanvraag

Belastingschema Grondwal

- Maximale voertuigbelasting met grondwal:
  15 ton aslast, geen randafstand
- Grondwal conform tekening aanbrengen
- De grondwal mag niet mechanisch verdicht worden

Volgens voorschriften

NEN-EN 1990 Eurocode 0
NEN-EN 1991 Eurocode 1
NEN-EN 1992 Eurocode 2
NEN-EN 1997 Eurocode 7
NEN-EN 206-1
NEN 8005
NEN 9997-2
Incl. nationale bijlagen

direct af fabriek
EURO NORM
de beste kwaliteit

BOSCH BETON®

Postadres
Postbus 173
3770 AD Barneveld

Bezoekadres
Wesselseweg 132
3774 RL Kootwijkerbroek

T: 0342 - 44 10 50
F: 0342 - 44 10 60
E: info@boschbeton.nl

Eigendom uitdrukkelijk voorbehouden. Vermenigvuldiging of mededeling aan derden in welke vorm dan ook is zonder schriftelijke toestemming van de eigenaar niet geoorloofd.

z.o.z

Bijlage 12

12.

Bedrijfsplan
Fok, training en handelsstal fan e Bûtewei
Bûtewei 3 Ureterp

Bezoekadres: Butewei 3, 9247WL te Ureterp
Postadres: Butewei 3, 9247WL te Ureterp
Datum: januari 2021
Auteur: [redacted]
Telefoon: [redacted]
Mobiel: [redacted]
Email: [redacted]

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.2 Leeswijzer 3
2. Toelichting bedrijfssituatie 3
2.1 Huidige situatie 3
2.2 Gewenste bedrijfssituatie over drie jaar 5
2.3 Bedrijfsomvang en uitstraling 6
3. Activiteiten en voorzieningen 7
3.1 Activiteiten en werkzaamheden 7
3.2 Bouwwerken en voorzieningen 8
3.3 Bedriifsopzet en ruimtebeslag 9
4 Financiele onderbouwing
4.1. Marktanalyse
4.2 Investering en financieringsbehoefte 11
4.3 Rentabiliteitsberekening 11
5. Samenvatting 11
Bijlage 1 Tekeningen beoogde situatie 12
Bijlage 2 Rentabiliteitsberekening 13

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer heeft bij de gemeente Opsterland een verzoek ingediend om op het perceel Butewei 3 te Ureterp, een paardenhouderij te mogen oprichten.

Om medewerking te verkrijgen voor het vestigen van een nieuwe "paardenhouderij" moet er sprake zijn van een bedrijfsmatige paardenhouderij. In hoeverre een paardenhouderij daadwerkelijk bedrijfsmatig is wordt mede beoordeeld aan de hand van een bedrijfsplan. Voorliggend document voorziet hierin.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 worden de aanleiding aan de orde gesteld. Hoofdstuk 2 gaat in op de huidige en gewenste bedrijfssituatie, waarbij specifiek aandacht is voor de bedrijfsopzet en uitstraling naar de omgeving. De activiteiten en voorzieningen worden in hoofdstuk 3 nader toegelicht. Hierbij wordt gerefereerd aan de Herziene handreiking paardenhouderij en RO (uitgave VNG en Sectorraad Paarden). In hoofdstuk 5 wordt de relevante wet- en regelgeving besproken. In hoofdstuk 6 wordt een toelichting gegeven van de financiële haalbaarheid van het bedrijf. Tot slot wordt in hoofdstuk 7 afgesloten met een korte samenvatting.

2. Toelichting bedrijfssituatie

2.1 Huidige situatie

Initiatiefnemer bewoont een voormalige boerderij aan de Butewei 3 te Ureterp. De voormalige stal is in gebruik als paardenstalling ten behoeve van de hobbymatig te houden 6 paarden.
Initiatiefnemer is nu nog actief in de bouwsector. De komende jaren zal hij deze activiteiten gaan afbouwen. De daardoor vrijkomende tijd wil initiatiefnemer gebruiken voor het fokken en opfokken van paarden. Initiatiefnemer is al jaren een fervent liefhebber van paarden maar voor zijn grote passie, het fokken van paarden, heeft hij door zijn drukke werkzaamheden onvoldoende tijd gehad. Wel leest hij relevante vakliteratuur en bezoekt hij regelmatig keuringen en wedstrijden. Daarnaast houdt hij zoals gezegd hobbymatig enkele (fok)paarden aan de Butewei 3. Op grond van zijn opgedane ervaringen en kennis wil initiatiefnemer een bedrijf opzetten voor het fokken/opfokken en africhten van paarden. Hoeksema paarden wil het bedrijf richten op het fokken en opfokken van paarden met een topafstamming, een bovengemiddelde score, een aantrekkelijk exterieur en een goed bewegingsmechanisme. De veulens en opfokpaarden wil initiatiefnemer afgericht verkopen. Er is sprake van 2,3 ha aan eigen grond. Deze grond wordt gebruikt voor de beweiding van de paarden en de ruwvoederwinning. Daarnaast huurt initiatiefnemer grond van derden.

2.2 Gewenste bedrijfssituatie

Op dit moment heeft initiatiefnemer enkele fokpaarden bij zijn woning. In enkele jaren wil hij het bedrijf laten doorgroeien naar 14 fokmerries en de bijbehorende opfokpaarden (20). Initiatiefnemer wil beginnen met zijn fokmerries die hij op dit moment in zijn bezit heeft. Door het houden van veulens en het aankopen van kwalitatief goede fokmerries zal in de loop der jaren een eigen fokkerij worden opgebouwd. De overige fok- en opfokproducten worden verkocht. Door het africhten van de paarden kan een extra meerwaarde worden gecreëerd voor zowel de paarden die in sport als in de fokkerij worden gebruikt. Afhankelijk van de ingeschatte verwachtingswaarde worden fokmerries of africhtingspaarden doorverkocht.

Ten behoeve van het houden van de paarden moet een nieuwe paardenstal worden gerealiseerd waarin paardenboxen, groepsboxen voor paarden, een zadelkamer en een wasplaats worden gerealiseerd.

Achterop het perceel wordt een opslagvoorziening voor vaste mest gerealiseerd. Daarnaast wordt een overkapte rijhal en een overkapte longeercirkel gerealiseerd.

Initiatiefnemer beschikt over 2,3 hectare weidegrond in eigendom en huurt daarbij nog eens 4 ha agrarische grond. Deze grond ligt direct aan de bedrijfsgebouwen en is aaneengesloten. De fokmerries en opfokpaarden kunnen gedurende de zomerperiode (mei-november) op de weilanden grazen. Ruwvoer zal van eigen grond afkomstig zijn en zal daarnaast en van omliggende bedrijven worden aangekocht.

De vaste mest zal in de directe omgeving van het bedrijf worden afgezet. Eventueel ruwvoer in de vorm van folie balen (gras) zullen weer worden afgenomen.

2.3 Bedrijfsomvang en uitstraling

Initiatiefnemer wil in de toekomst het fokken met en het opfokken van jonge paarden verder professionaliseren en uitbreiden. Op het bedrijf zullen paarden van diverse leeftijden aanwezig zijn. Fokpaarden (3jaar en ouder), veulens en opfokpaarden (1-3 jaar). De activiteiten van het bedrijf passen binnen de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. De omvang van het bedrijf zal in de eindfase maximaal 10 volwassen paarden en 24 opfokpaarden bedragen. In aanvang zal worden gestart met de eigen fokmerries (6).
Gelet op het aantal paarden kan er niet worden gesproken van een hobbymatige activiteit. De fokmerries zijn geselecteerd op hun afstamming. Het streven is er op gericht om jonge paarden met een bovengemiddelde score, een aantrekkelijk exterieur en een goed bewegingsmechanisme op te fokken,
Na een korte (0-1 jaar) of langere (2-3 jaar) periode zullen deze opfokproducten worden verkocht. Een goed merrieveulen kan worden ingezet voor het vervangen van een fokmerrie. Indien gewenst zullen er andere merries worden aangekocht om de bloedlijn te versterken. Dit alles is gericht op toekomstig bovengemiddelde sportieve prestaties van de fokproducten.
Paarden worden gefokt op afstamming. Vooral wanneer de hengst en de merrie zijn/haar prestaties op sportief gebied heeft bewezen ontstaat er een extra meerwaarde voor de fokkerij. Het africhten van de paarden en het geven van instructie is indirect van groot belang voor de fokkerij. Voor het aanrijden van de paarden zal een instructeur worden ingehuurd.
De bedrijfsopzet, de aanwezige voorzieningen en uitstraling, moeten aansluiten bij de kwaliteit van de paarden. Het moet in een oogopslag duidelijk zijn dat het gaat om een professioneel opgezette paardenfokkerij. Alle aanwezige middelen zijn er op gericht om een goed (op)fokproduct te creëren.
Het is moeilijk om in te schatten welke inkomsten c.q. uitgaven het bedrijf zal genereren. Dit is afhankelijk van de kwaliteit van de fokmerries en opfokproducten, alsmede de vraag naar jonge paarden en het vakmanschap van de ondernemer.
In de herziene Handreiking Paardenhouderij en RO (SRP en VNG —februari 2009) is aangegeven dat van een bedrijfsmatige paardenhouderij sprake is, wanneer het houden van houden van paarden gericht is op het genereren van bedrijfsresultaat.

Gelet op het aantal paarden en de gewenste gebouwen en voorzieningen en de houderij gericht is op het generen van bedrijfsresultaat is er sprake van een professionele of bedrijfsmatige paardenhouderij. Ook de aanwezigheid van kwalitatief goede fokmerries met topafstamming onderstreept dit.

3. Activiteiten en voorzieningen

3.1 Activiteiten en werkzaamheden

Binnen Hoeksema paarden zullen de volgende activiteiten plaats gaan vinden met betrekking tot het houden, fokken en opfokken en africhten van de aanwezige paarden:

- verzorging
- beweiding
- vruchtbaarheidsmanagement (schouwen, hengstselectie en insemineren)
- drachtigheidsbegeleiding
- begeleiding van het geboorteproces
- aanrijden en africhten (beperkt)van fokproducten
- selectie paarden ten behoeve deelname aan keuringen
- wedstrijd- en keuringsklaar maken van opfokproducten
- uitbrengen op wedstrijden
- voorbrengen opfokproducten op keuringen
- verkoop paarden;
- onderhoud stallen, voorzieningen, terrein en grasland
- boekhouding en administratieve werkzaamheden
- relatiebeheer en onderhouden netwerk
- het houden van toezicht

De activiteiten zijn in hoofdzaak gericht op het fokken en opfokken van kwalitatief goede paarden en het stallen van pensionpaarden.
De werkzaamheden op het bedrijf zullen in hoofdzaak door de ondernemer zelf worden uitgevoerd. Daarnaast is er ruimte voor parttime medewerk(st)ers en/of stagiaires die helpen bij de dagelijkse verzorging van de paarden.
De meeste werkzaamheden ten aanzien van de africhtingspaarden zullen worden uitgevoerd door een professionele ruiter die op freelance basis de africhtingspaarden op het bedrijf komt trainen. Indien nodig zal het bedrijf ondersteund worden door specialisten. Het onderhoud van het terrein en de gebouwen is in eigen handen. Ruwvoer zal in aanvulling op het eigen ruwvoer worden aangekocht indien dit noodzakelijk is.

3.2 Bouwwerken en voorzieningen

Zoals hiervoor al is aangegeven, wordt er een nieuwe overkapte rijhal gerealiseerd met paardenboxen, groepsboxen, zadelruimte en wasruimte, een vaste mestvoorziening, een overkapte longeercirkel en een kapschuur voor het stallen van materieel en materiaal.
Het bedrijf kan op basis van de Handreiking Paardenhouderij en RO (uitgave Sectorraad Paarden en VNG) worden aangemerkt als een een merriehouderij voor het houden van fokmerries, opfokbedrijf. De omzet wordt gehaald uit de inzet van merries ten behoeve van de fokkerij en de huisvesting van jonge paarden (4 tot 36 maanden).
In de handreiking wordt ook aangegeven welke voorzieningen relevant zijn voor een merriehouderij en een opfokbedrijf. Een weide is gewenst ten behoeve van het bevorderen van het natuurlijk gedrag van het paard. Daarnaast is er een groot aantal voorzieningen 'dat men zoal aantreft op een bedrijf'. Concreet worden in de handreiking genoemd:

- weide
- binnenrijbaan
- stap-/en trainingsmolen*
- longeercirkel*
- materieel-, voer-, mest en strooiselopslag
- kantoor en ontvangstruimte
- hulpkrachtenruimte
- bedrijfswoning
- was- en poetsplaats
- parkeerplaats

*Deze voorzieningen kunnen voor ieder bedrijf gewenst zijn voor afwisseling in de beweging van het paard.

Met uitzondering van de hulpkrachtenruimte, ontvangstruimte en de schuilstal is het voornemen om op termijn alle hierboven genoemde voorzieningen te realiseren. Naast dat initiatiefnemer deze bedrijfsopzet wenselijk acht, is hiermee ook aangetoond dat de voorzieningen noodzakelijk zijn.

3.3 Bedrijfsopzet en ruimtebeslag

Hieronder worden de verschillende bouwwerken aangegeven:

- bestaande bedrijfswoning
- nieuwe paardenschuur
- opslagvoorziening vaste mest
- overkapte rijhal
- overkapte longeercirkel

Initiatiefnemer heeft een situatie- en plattegrondtekening van de gewenste bedrijfsopzet opgesteld. Deze tekening is opgenomen in bijlage 1 behorende bij dit bedrijfsplan.

4. Financiële onderbouwing

4.1 Marktanalyse

Het fokken van kwalitatief goede fok- en sportpaarden is niet gebonden aan een regionale afzet of geografische ligging van het bedrijf. De paarden worden in principe aan- en verkocht binnen Nederland maar ook internationale wereldwijde afzet is zeker niet uit te sluiten. De internationale markt en handel is niet afgeschermd voor nieuwkomers op de markt. Wel zullen nieuwkomers zich moeten bewijzen. Maar de markt staat open voor alle vragers en aanbieders. Zeker ook gezien de opkomende markten als o.a. China en Rusland. Gelet op de omvang van de markt is er voldoende vraag naar kwalitatief zeer goede fok- en sportpaarden. De ligging van het bedrijf ten opzichte van de afnemers is derhalve niet van belang.

4.2 Investering en financieringsbehoefte

Initiatiefnemer is voornemens de investering van het gehele bedrijf te financieren uit eigen middelen. Derhalve is voor de financiering van het bedrijf aantrekken van vreemd vermogen niet noodzakelijk. Doordat het bedrijf gefinancierd wordt uit eigen middelen is de totale hoogte van de investering voor de begroting niet relevant. Derhalve is geen overzicht van de investering van de verschillende bedrijfsonderdelen uitgewerkt.

4.3 Rentabiliteitsberekening

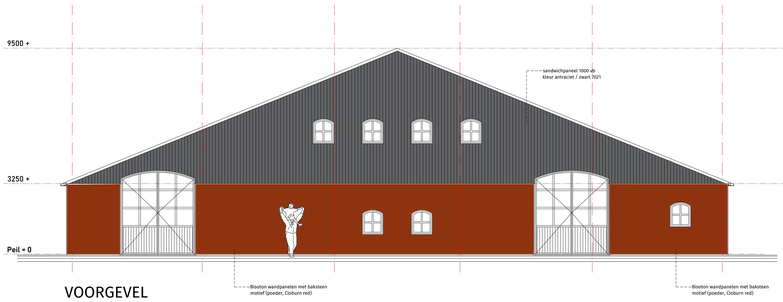
Op grond van de te verwachten investering en de verstrekte informatie is een rentabiliteitsberekening gemaakt van de te verwachten bedrijfssituatie. Deze berekening is toegevoegd als bijlage 2 van dit bedrijfsplan.
De begroting is gemaakt voor de aanloopperiode van het bedrijf. De verwachting is dat het bedrijfsresultaat na het vijfde jaar stabiel zal blijven.

5. Samenvatting

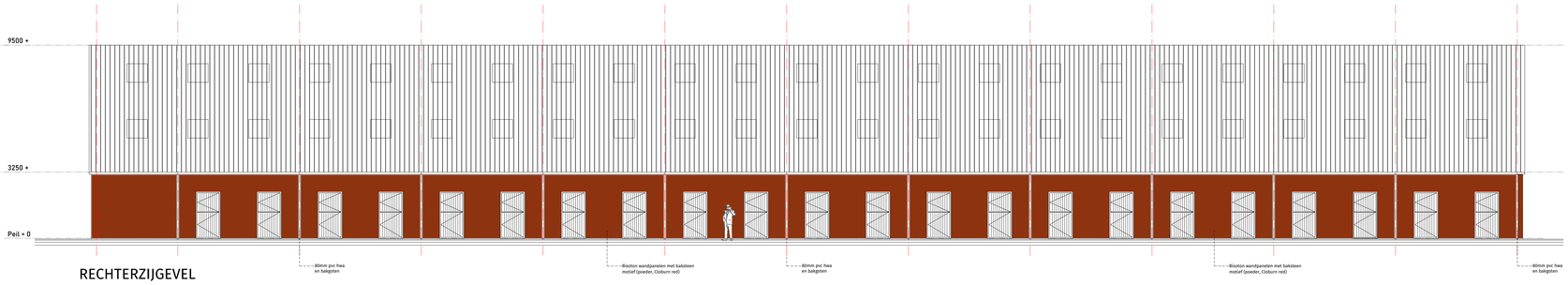
Initiatiefnemer is voornemens om op zijn huidige woonadres Butewei 3 te Ureterp een bedrijfsmatige paardenhouderij op te richten. De hoofdzaak van de activiteiten is gericht op het fokken en africhten van paarden. Gelet op de productiegerichte bedrijfsvoering is er in de voorgestane situatie sprake van een agrarisch bedrijf. Op basis van de verwachte bedrijfsexploitatie is een begroting gemaakt. Uit deze begroting blijkt dat er op de middellange termijn sprake is van een positieve bedrijfsexploitatie.

Bijlage 1 Tekeningen nieuwe situatie

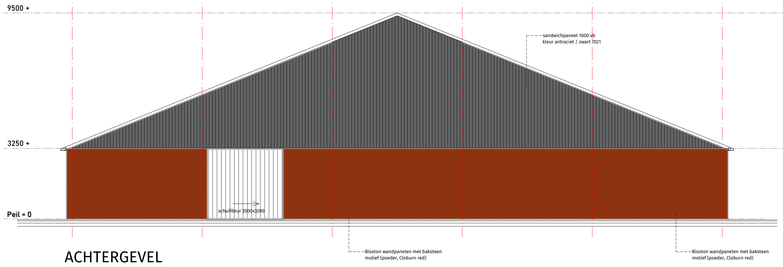
Bijlage 2 Rentabiliteitsberekening

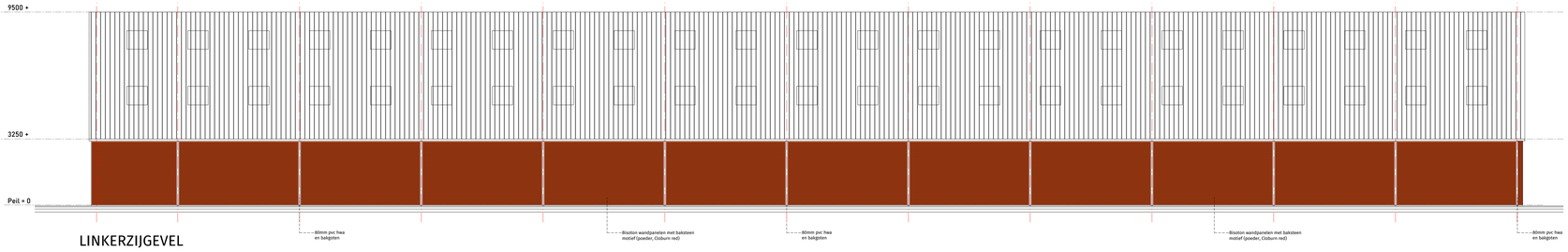
VOORGEVEL

RECHTERZIJGEVEL

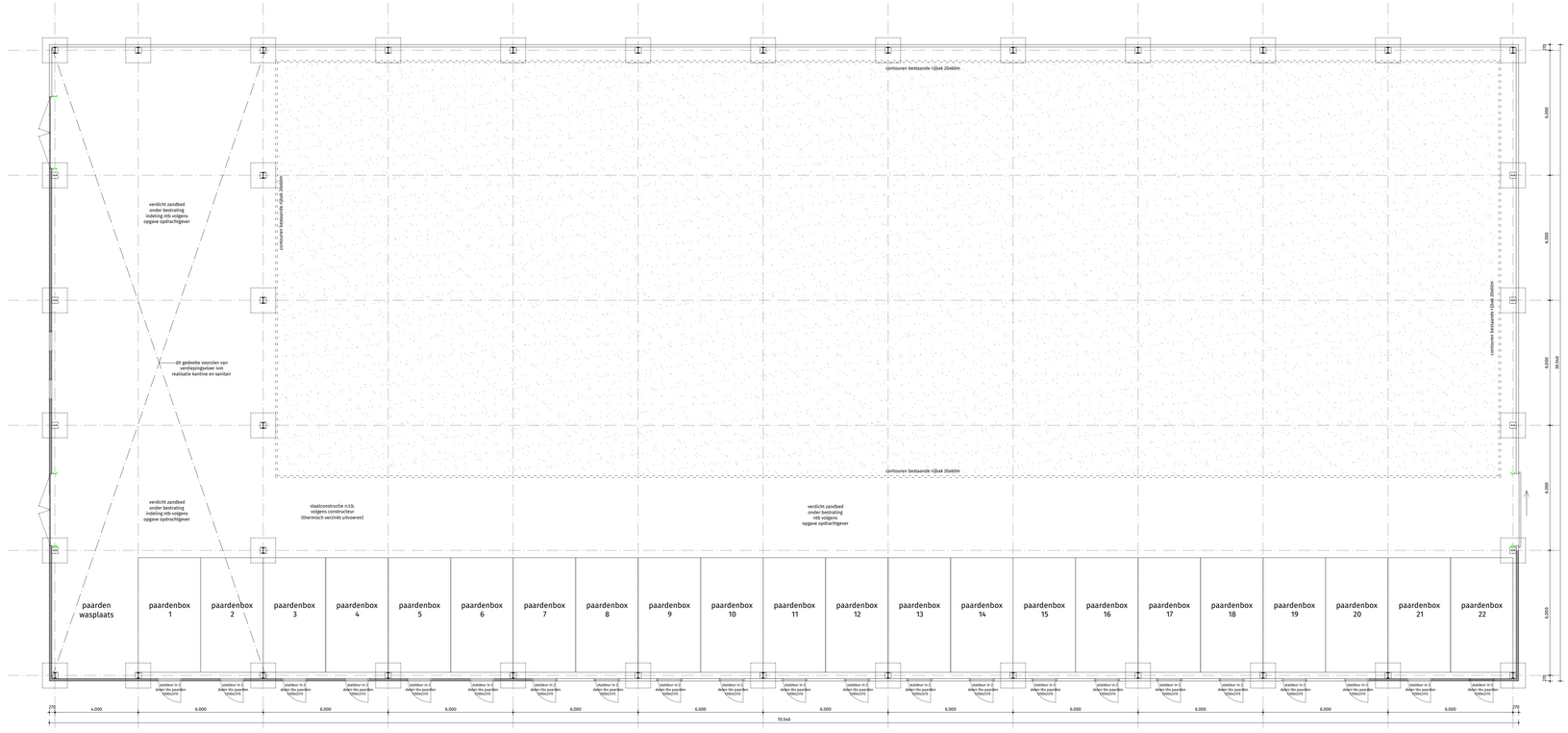

ACHTERGEVEL

LINKERZIJGEVEL

situatie 1:1000

PLATTEGROND

MAATVOERING IN HET WERK TE CONTROLEREN

OP DEZE TEKENINGEN IS HET AUTEURSRECHT VAN TOEPASSING. ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE AUTEUR MOGEN DEZE TEKENINGEN NIET GECOPIEERD OF GEBRUIKT WORDEN.

VASTENBURG BOUWADVIESBUREAU
dé business partner voor bouwprojecten
Vastenburg BAB 0512 - 820255
Stationsweg 19 www.vastenburgbouwadvies.nl
9301 GG Drachten info@vastenburgbouwadvies.nl

PROJECT
Realisatie overkapping rijbak
Buteweí 3 - Ureterp

ONDERDEEL
Aanvraagtekening
plattegrond, gevels en situatie

OPDRACHTGEVER
Dhr. L. Hoeksema
Buteweí 3
9247 WL Ureterp

Datum : 06-12-2021 | Schaal : 1:100 / 1:1000 | Formaat : A0 (1189x841) | Getek : E.V.

WIJZIGING :	
A	05-10-2022
B	-"-"-
C	-"-"-
D	-"-"-
E	-"-"-
F	-"-"-
G	-"-"-

PROJECTNR. : 21.011

BLADNR. : BA.02

BESTAND : -

Investering

Stikstofrechten	10.000
Stal en inrichting	200.000
Overdekte rijhal	150.000
	360.000

Exploitatiebegroting	**Jaar 1**		**Jaar 2**		**Jaar 3**		**Jaar 4**		**Jaar 5**	
Omzet en aanwas		15.000		35.000		65.000		110.000		120.000
Exploitatiekosten										
Veevoer	7500		12.500		20.000		33.000		35.000	
Stro en strooisel	5000		6.000		7.000		10.000		11.000	
Overige product gebonden kosten	2500		2.500		2.500		5.000		5.000	
Loonwerk	1500		1.500		1.500		1.500		1.500	
Afschrijvingen	7200		7.200		7.200		7.200		7.200	
Kosten van machines en inventaris	5000		5.000		6.000		8.000		12.000	
Kosten onroerende zaken	1500		1.500		2.000		2.500		3.000	
Algemene kosten	2500	32.700	2.500	38.700	2.500	48.700	2.500	69.700	2.500	77.200
Resultaat		-17.700		-3.700		16.300		40.300		42.800

Bijlage 13

13.

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Opsterland
Postbus 10000
9244 ZP BEETSTERZWAAG

Leeuwarden, 15 november 2022
Verzonden,

Ons kenmerk	:	02048753
Afd./Opgave	:	Omgevingszaken
Behandeld door	:	Omgevingszaken / (058) 292 59 25 of romte@fryslan.frl
Uw kenmerk	:	
Bijlage(n)	:	

Onderwerp : advies vooroverleg omgevingsvergunning Bûtewei 3 Ureterp

Geacht college,

Op 10 oktober 2022 is bovengenoemde voorontwerp omgevingsvergunning ter advisering ontvangen.

De provinciale belangen in de omgevingsvergunning geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Archeologie (cat.2, interpretatie verordening/motivering)
In de ruimtelijke onderbouwing geeft u aan dat archeologisch onderzoek voor de periode Steentijd-Bronstijd en IJzertijd-Middeleeuwen niet noodzakelijk is aangezien de totale oppervlakte aan bebouwing de advieswaarde van Famke voor archeologisch onderzoek niet overschrijdt.
Uit de bijbehorende tekeningen van de rijhal, kapschuur en longeercirkel blijkt dat de totale oppervlakte aan bebouwing de grenswaarden (zij het beperkt) toch overstijgt. De rijhal heeft een oppervlak van 2150 (70,5x30,5) en de oppervlakte van kapschuur en longeercirkel is gezamenlijk 400 m2. Daarnaast dient ook bij projectbesluiten voor het berekenen van de oppervlakte van een 'ingreep' te worden gekeken naar de oppervlakte die door de functiewijziging nu of in de toekomst verstoord kan gaan worden. Daarmee stel ik vast dat voor het toestaan van het paardenfokkerijbedrijf er een archeologisch karterend onderzoek 2 dient te worden uitgevoerd en ik verzoek u het plan hiermee aan te vullen.

Landschappelijke inpassing (cat.3, overige provinciale belangen)
Er is een landschappelijk (erfinrichtingsplan) inpassingsplan bij het plan gevoegd als resultante van de uitgevoerde Nije Pleats. Ik kan hiermee instemmen met de opmerking dat

in de vergunningsvoorwaarden een voorwaardelijke verplichting wordt opgenomen waarmee een tijdige realisatie / uitvoering van het inpassingsplan wordt geborgd.

Stikstof (cat.3, overige provinciale belangen)
Voor de oprichting van het bedrijf is een Wnb vergunning gevraagd en op 15 juli 2022 in ontwerp verleend. Ik stel vast dat de invoergegevens zoals die zijn weergegeven bij deze planologische procedure is gewijzigd ten opzichte van de ontwerp-Wnb vergunning. Het aantal volwassen paarden met 4 is toegenomen en bedraagt in de ruimtelijke procedure 14. Het aantal opfokpaarden is afgenomen van 24 tot 20. Ik verzoek u de initiatiefnemer er op te attenderen dat de gegevens in het kader van de ontwerp-beschikking van de vergunning Wet Natuurbescherming en de planologische procedure op elkaar worden afgestemd. Daarbij wil ik verzoeken om de stikstof berekening te actualiseren en gebruik te maken van de meest recente Aerius-rekenmethodiek die binnenkort wordt geactualiseerd. Ik adviseer u om daarvan gebruik te maken.

De omgevingsvergunning geeft voor het overige aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Natuurinclusief bouwen (cat.4, Omgevingsvisie en/of goede ruimtelijke ordening)
In de Omgevingsvisie De Romte Diele wordt ingezet op natuurinclusief ontwerpen bij nieuwe ontwikkelingen. Dit is mogelijk door in het ontwerp rekening te houden met maatregelen die een positief ecologisch effect sorteren. In het ecologisch onderzoek is een 'vrijblijvend' advies opgenomen over het stimuleren van biodiversiteit. Vanuit het oogpunt van biodiversiteit verdient het sterk de aanbeveling om de te realiseren paardenstal/berging duurzaam geschikt te maken voor bijvoorbeeld soorten als boerenzwaluwen witte kwikstaart. Dit kan worden gestimuleerd door het aanbieden van respectievelijk nestkommen en –kasten. Ook wordt daarbij gewezen op andere maatregelen voor meer biodiversiteit.
Op internet is een grote hoeveelheid informatie over biodiversiteit en natuurinclusief bouwen beschikbaar. Wellicht is hierbij ook inspiratie op te doen met de "40 punten checklist" van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (zie ook Natuurinclusief bouwen met deze 40 punten - Stadszaken.nl) maar onze provinciale ecoloog kan u hierover ook adviseren.
Ik stel vast dat -afgezien van de erfbeplanting- het plan geen concrete biodiversiteitsmaatregelen bevat en ik wil u vragen om de initiatiefnemer te attenderen op de goede suggesties die in het ecologisch rapport worden gedaan en deze zo mogelijk bij de uitwerking van het plan ter hand te nemen.

Voor de betekenis van de categorie-aanduiding verwijs ik naar de brief van Gedeputeerde Staten van 8 februari 2019, betreffende 'Aanpassing Notitie Inwerkingtreding Verordening Romte Fryslân'.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

ValidSigned by [redacted]
on 18-11-2022

mevr. [redacted]
afdelingshoofd Omgevingszaken

Ons kenmerk: 02048753

provinsje fryslân

Bijlage 14

Laagland Archeologie Rapport 1031

Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase

Bûtewei 3, Ureterp, gemeente Opsterland (FR).

LAAGLAND ARCHEOLOGIE

december 2022

Versie 1.1

In opdracht van:
Spoelstra Omgevingsadviseur

Colofon v3.1

Laagland Archeologie Rapport 1031

Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase
Bûtewei 3 te Ureterp, gemeente Opsterland (FR)

Auteur: Erwin Brouwer

In opdracht van: Spoelstra Omgevingsadviseur

Foto's en tekeningen: Laagland Archeologie

Status rapport: concept

Controle: J. Wijnen

Autorisatie: J. Wijnen

ISSN 2468-4759

Laagland Archeologie BV
Virulyweg 21F-G
7602 RG Almelo

E-mail: info@laaglandarcheologie.nl
KvK-Nummer: 75251876

© Laagland Archeologie BV, Almelo, december 2022

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Laagland Archeologie BV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

Laagland Archeologie heeft in november-december 2022 een Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase uitgevoerd aan de Bûtewei 3 te Ureterp. Het onderzoek vond plaats in verband met de ruimtelijke procedure rondom de geplande overkapping van een bestaande rijbak en enkele andere (relatief kleinschalige) ingrepen.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de protocollen SIKB KNA 4002 en 4003.

Het bureauonderzoek had tot doel een archeologisch verwachtingsmodel op te stellen. Centraal staat daarbij de vraag of en zo ja welke archeologische resten (complextype, datering, diepteligging en gaafheid) in het plangebied kunnen worden verwacht. Hiertoe zijn landschappelijke, archeologische en historische bronnen geraadpleegd.

Het plangebied ligt in een zone van verspoelde dekzanden waarop zich een gooreerdgrond heeft ontwikkeld. Het eerddek kan gezien worden als het restant van een veenpakket dat zich hier tussen 3850 en 2750 voor Chr. vormde. Dit veen is in de loop van de Late Middeleeuwen ontgonnen. Het terrein ligt aan de Bûtewei, een laatmiddeleeuwse ontginningsas. Vanaf tenminste 1718 tot in het eerste kwart van de vorige eeuw was het plangebied en omgeving onbebouwd. Op geraadpleegde kaarten zijn tot in de vorige eeuw geen verkavelingssloten aangegeven. Na de middeleeuwse veenontginningen vormde het plangebied lange tijd onderdeel van een groot heideveld. Voor wat betreft de periode Laat-Paleolithicum tot en met Vroeg-Neolithicum. Op basis van de ligging aan een laatmiddeleeuwse ontginningsas geldt een hoge verwachting voor resten uit de Late Middeleeuwen en ook het begin van de Nieuwe Tijd. Resten uit deze periode zijn echter vooral in het meest noordelijke deel van het plangebied te verwachten, nabij de Bûtewei. De ingrepen zijn echter in het zuidelijke plangebied gepland. Resten uit de latere Nieuwe Tijd worden niet verwacht: op oude kaarten is tot in de vorige eeuw geen sprake van bebouwing.

Het uitgevoerde verkennende booronderzoek heeft tot doel het verwachtingsmodel te toetsen en zonodig aan te vullen. De zuidelijke helft van het plangebied – waar de ingrepen plaatsvinden – is door middel van grondboringen onderzocht. In dit stadium is verkennend booronderzoek de meest efficiënte onderzoekswijze om de archeologische potentie van het plangebied in kaart te brengen.

Uit de boringen blijkt dat in dit noordelijke deel sprake is van een dik opgebracht pakket dat scherp begrensd op keileem rust. Dit betreft een recente verstoring. Wat zuidelijker is de verstoring minder dik. In enkele boringen zijn laagjes restveen aangetroffen. Daar waar de bodemverstoring relatief gering is, is dekzand aangetroffen waarin in een geval een EB- horizont en in de overige gevallen waarschijnlijk een verbruiningshorizont (Bh-horizont) heeft gevormd. Onder het dekzand ligt meestal keizand en daaronder keileem. De top van de intacte pleistocene ondergrond vertoont nauwelijks reliëf. De lage verwachting voor wat betreft de periode Laat-Paleolithicum – Vroeg-Neolithicum kan daarom gehandhaafd blijven. Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor de aanwezigheid van resten van bebouwing of veenterpjes. De verwachting voor wat betreft de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd kan daarom worden bijgesteld naar 'laag'.

Nader archeologisch onderzoek wordt niet aanbevolen.

De implementatie van dit advies is in handen van de bevoegde overheid, de gemeente Opsterland. De gemeente wordt hierin vertegenwoordigd door haar deskundige,

Mochten tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen, of resten waarvan redelijkerwijze kan worden vermoed dat het om archeologische resten gaat, dan geldt op grond van de Erfgoedwet (art. 5.10) een meldingsplicht. Dit kan bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE, www.cultureelerfgoed).

Samenvatting 3
1 Inleiding 6

1.1 Aanleiding onderzoek 6
1.2 Afbakening plan- en onderzoeksgebied 6
1.3 Administratieve gegevens 7
1.4 Huidige situatie en toekomstig gebruik 9
1.5 Gemeentelijk beleid 10
1.6 Onderzoeksdoel 10

2 Inventarisatie 11

2.1 Inleiding 11
2.2 Landschappelijke ontwikkeling 11
2.3 Archeologie 14

2.3.1 Bekende archeologische waarden 14
2.3.2 Friese archeologische monumentenkaart extra (FAMKE) 14
2.3.3 Eerder archeologisch onderzoek 14

2.4 Historie 14

3 Conclusie en verwachtingsmodel 19

3.1 Conclusie 19
3.2 Verwachtingsmodel 19
3.3 Advies 20

4 Veldonderzoek 21

4.1 Beschrijving onderzoeksmethodiek 21
4.2 Resultaten: lithologie, lithogenese en bodemontwikkeling 21
4.3 Resultaten: archeologie 23

5 Conclusie en verwachting 24
6 Selectieadvies 25
literatuur 26
BIJLAGE 1 AMZ-cyclus 28
BIJLAGE 2 Archeologische perioden 29
BIJLAGE 3 Niet-toegankelijke delen voor veldonderzoek 30
BIJLAGE 4 Geomorfologische kaart 31
BIJLAGE 5 Actueel Hoogtebestand Nederland 32
BIJLAGE 6 Friese archeologische monumentenkaart extra (FAMKE) 33
BIJLAGE 7 Bodemkaart 34
BIJLAGE 8 Waarnemingen, AMK-terreinen en onderzoeksmeldingen 35
BIJLAGE 9 Boorpuntenkaart veldonderzoek 36
BIJLAGE 10 Boorstaten veldonderzoek 37
BIJLAGE 11 Verklarende woordenlijst 40

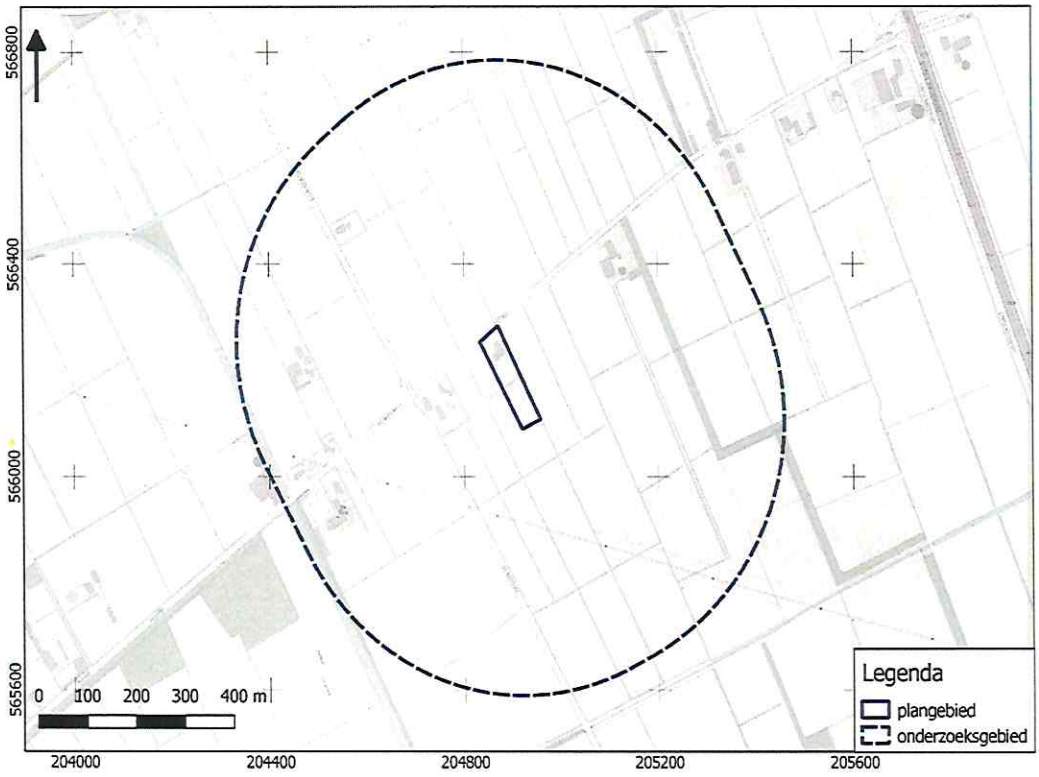
HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING ONDERZOEK

De aanleiding voor het onderzoek vormt de geplande overkapping van een bestaande rijbak. Tevens is een overkapte longeercirkel gepland, een uitloop voor paarden, een kapschuur en een sleufsilo. Deze ingrepen zijn gepland aan de Bûtewei 3 te Ureterp, gemeente Opsterland (FR). Hiertoe is een omgevingsvergunning vereist. De gemeente Opsterland heeft een eigen archeologiebeleid. Op basis van het bestemmingsplan dient archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden om aan te tonen dat eventueel aanwezige archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad door de geplande bouwactiviteiten. De opdrachtgever beoogt met het onderzoek de gemeentelijke paraaf te krijgen voor het onderdeel archeologie. Aanvullende wensen zijn niet kenbaar gemaakt.

1.2 AFBAKENING PLAN- EN ONDERZOEKSGEBIED

Het plangebied betreft de Bûtewei 3 in Ureterp, gemeente Opsterland (FR), zie onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1. Ligging van het plan- en onderzoeksgebied.Bron: pdok.nl

Het plangebied heeft een omvang van circa 8560 m². Voor een beter begrip van de bodemkundige omstandigheden en de archeologie van de planlocatie is een groter gebied bestudeerd. Een zone van 500 m rondom het plangebied wordt voldoende geacht om de archeologische potentie van het plangebied in kaart te brengen. Deze zone wordt aangeduid als 'onderzoeksgebied'.

1.3 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	
Provincie	Friesland
Gemeente	Opsterland
Plaats	Ureterp
Beheerder/eigenaar grond	L. Hoeksema
Toponiem	Bûtewei 3
Kadastrale perceelnummer(s)[1]	URT00-E-1428
Laagland Archeologie projectnummer	EB-URBÛ221
Datum conceptrapportage	8-12-2022

[1] kadastralekaart.com

Datum definitief rapport	
XY-coördinaten	204830/566255
	204870/566285
	204920/566090
	204960/566110
Oppervlakte/lengte Plangebied	circa 8560 m^2
Datering	Laat-Paleolithicum – Vroeg-Neolithicum en Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd
Complextype	bewoning (inclusief verdediging)
Onderzoeksmeldingsnr	5315166100
AMK-terrein	n.v.t.
Vondstmeldingsnr.	n.v.t.
Type onderzoek	Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase
Datum begin veldonderzoek	2-12-2022
Datum eind veldonderzoek	2-12-2022
Opdrachtgever	Spoelstra Omgevingsadviseur
Goedkeuring bevoegde overheid	nog niet beoordeeld
Bevoegde overheid	gemeente Smallingerland
Adviseur namens bevoegde overheid	
Beheer documentatie	Noordelijk Archeologisch Depot (NAD) E-depot voor de Nederlandse archeologie Archief Laagland archeologie BV
Uitvoerder	Laagland Archeologie BV Virulyweg 21F-G 7602 RG Almelo 06 51 95 35 53
Projectleider/opsteller onderzoek	Erwin Brouwer erwin.brouwer@laaglandarcheologie.nl
Veldwerk	L. Nijdam

Tabel 1. Objectgegevens.

1.4 HUIDIGE SITUATIE EN TOEKOMSTIG GEBRUIK

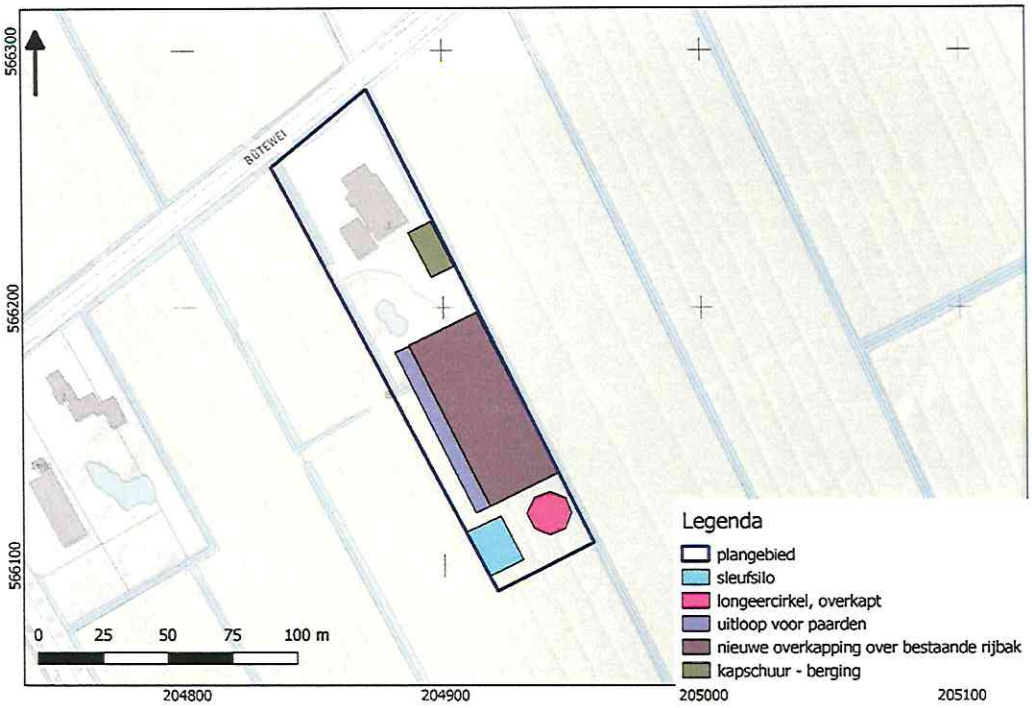
Het plangebied is momenteel in gebruik deels bebouwd. Het resterende terrein is in gebruik als erf, met voorzieningen voor paarden. Het terrein bevat voor zover bekend geen kelders of andere ondergrondse kunstwerken en er zijn geen historisch waardevolle bouwwerken in het plangebied aanwezig.[2]

In de nieuwe situatie is een overkapping van de bestaande paardenbak voorzien. Tevens is een overkapte longeercirkel gepland, een uitloop voor paarden, een kapschuur en een sleufsilo.

In dit stadium is de exacte invulling van de plannen nog niet bekend. De milieutechnische condities, huidige en eventuele nieuwe waterpeil en of en zo ja wie de toekomstige gebruiker(s) wordt/worden zijn in dit stadium evenmin bekend. Onderstaande afbeelding toont de huidige en de gewenste nieuwe situatie.

[2] bron: gemeentelijke monumentenlijst

Afbeelding 2. Huidige situatie (boven) en nieuwe situatie (onder). Bron:pdok.nl

1.5 GEMEENTELIJK BELEID

Het aspect Archeologie is nog niet opgenomen in een bestemmingsplan. De gemeente hanteert hier de provinciale verwachtingskaart (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra – FAMKE). Op de kaart Steentijd- Bronstijd ligt het plangebied in een advieszone (karterend onderzoek 2). Bij ingrepen groter dan 2500 m^2 dient karterend (= verkennend) booronderzoek te worden uitgevoerd. Op de kaart IJzertijd-Middeleeuwen ligt het plangebied in een advieszone 2 (karterend onderzoek 3). Bij ingrepen groter dan 5000 m^2 is archeologisch onderzoek vereist.

De omvang van de geplande verstoringen overschrijdt de vrijstellingsgrenzen zoals die in het vigerende gemeentelijk archeologiebeleid zijn aangegeven.

1.6 ONDERZOEKSDOEL

Het uitgevoerde onderzoek behoort tot de eerste fasen in het huidige archeologische onderzoeksproces (zie bijlage 1). De initiatiefnemer beoogt met het hier uitgevoerde onderzoek te voldoen aan de gemeentelijke regelgeving omtrent archeologisch onderzoek. Het bureauonderzoek heeft tot doel een archeologisch verwachtingsmodel op te stellen aan de hand van bestaande bronnen, en te bepalen of en zo ja welke delen van het plangebied in aanmerking komen voor vervolgonderzoek. Het verwachtingsmodel wordt getoetst en zo nodig aangevuld door middel van een verkennend booronderzoek. Op grond van de resultaten van dit onderzoek kan worden beoordeeld of en zo ja, welke vorm van vervolgonderzoek nodig is om de archeologische waarde van het gebied te kunnen vaststellen.

HOOFDSTUK 2 INVENTARISATIE

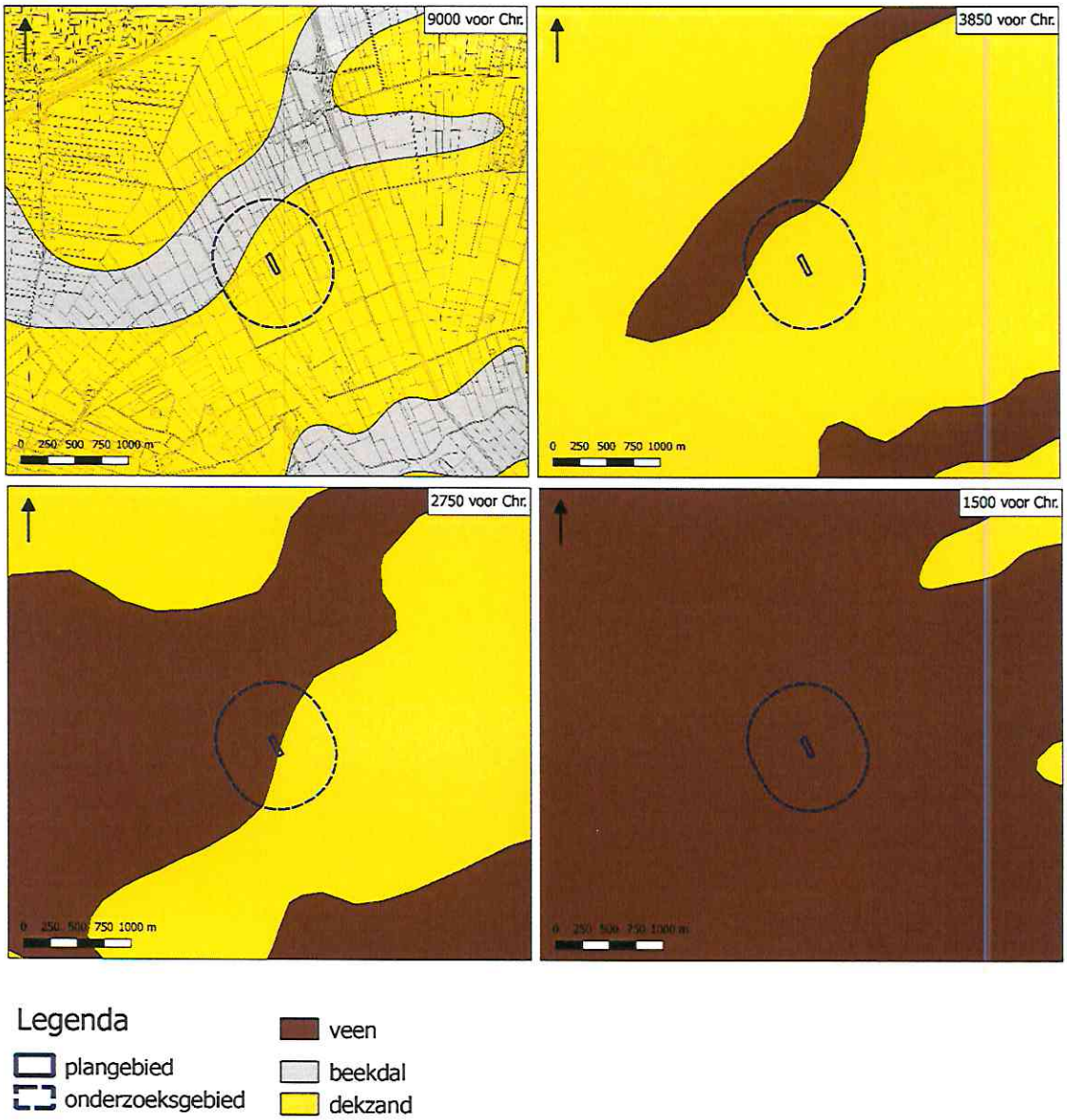
2.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk worden de relevante landschappelijke ontwikkeling en huidige bodemkundige situatie beschreven. Tevens wordt ingegaan op de bekende archeologische waarden in de omgeving van het plangebied en de historische situatie. Voor wat betreft de in de tekst genoemde archeologische perioden wordt verwezen naar bijlage 2.

2.2 LANDSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING

Gedurende de laatste ijstijd (Weichselien) lagen ten noorden en zuiden van het plangebied rivierdalen (zie onderstaande afbeelding, linksboven). Gedurende het grootste deel van het jaar lagen deze dalen nagenoeg droog en had de wind vrijspel op het onderliggende zand. Gedurende de relatief warme periode van het jaar verzamelde zich zeer grote hoeveelheden smeltwater in de rivierdalen. Onder deze omstandigheden ontstonden vlechtende rivierstelsels, die daarbij brede, maar relatief ondiepe rivierdalen uitsleten. Tegen het einde van het Weichselien werd over grote delen van Nederland een dik pakket dekzand afgezet. Ook de oude rivierdalen raakten deels opgevuld, maar het bleven relatief laaggelegen gebieden. In de loop van het Holoceen ontstonden in deze oude rivierdalen vaak beekjes en rivieren. De natte omstandigheden zorgden er bovendien voor dat in de loop van het Holoceen veen kon ontstaan, dat vanuit de beekdalen geleidelijk grote delen kon bedekken (Afbeelding 3, rechtsboven en onder). Tussen circa 3850 en 1500 voor Chr. raakte het gehele onderzoeksgebied en wijde omgeving bedekt met veen. Dit veenpakket kon zich tot ver in de Nieuwe Tijd handhaven. Door ontginningen verdween het veen grotendeels en tegenwoordig dagzoomt het onderliggende dekzand weer. Op basis van enkele geologische boringen rondom het plangebied kan worden aangenomen dat het dekzandpakket hier een dikte van 50-60 cm bereikt.[3] Het dekzand wordt gerekend tot de Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden. Daaronder ligt keileem (Formatie van Drenthe, Laagpakket van Gieten). Het keileem is onder het toenmalige landijs gevormd in de voorlaatste ijstijd (Saalien).

[3] Boringen B11E0832, circa 160 m O en B11E0827, circa 170 m NW. Bron: dinoloket.nl

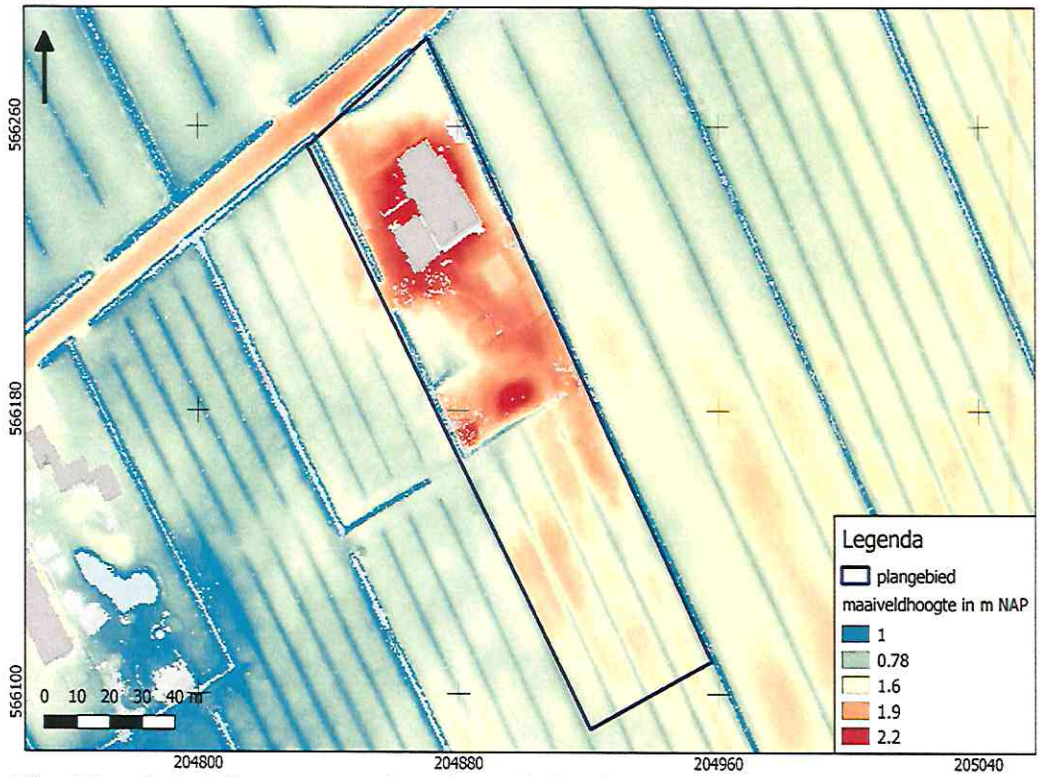
Afbeelding 3. Paleogeografische ontwikkeling van 9000 – 1500 voor Chr. (naar Vos e.a., 2020).

Op de geomorfologische kaart (Bijlage 4) ligt het plangebied in een vlakte van deels verspoelde dekzandgronden. Oostelijk komen grondmorenewelvingen voor en westelijk-noordelijk ligt een beekdalbodem.

Verspoelde dekzanden zijn in de laatste fasen van de laatste ijstijd – vroeg-Holoceen gevormd. Tijdens de vorming nam de sneeuwmassa veel dekzand op. Tijdens het voorjaar smolt de sneeuw en kwam het dekzand weer vrij, dat daarbij in de relatief lage gebieden werd afgezet. Deze zanden konden naderhand weer verstuiven.

Op het AHN (Actueel Hoogtebestand Nederland), zie bijlage 5 ligt het plangebied op de flauwe helling van een opduiking ten oosten van het plangebied. Deze opduiking wordt gevormd door grondmorenewelvingen. Op de smalle strokenverkavelingen rondom het plangebied zijn ietwat 'kruinige' percelen zichtbaar. Langs de centrale as van zo'n perceel ligt het maaiveld wat hoger; langs de sloten lager. Oorzaak hiertoe is dat de grond die bij het graven van de verkavelingsslootjes was vrijgekomen op de percelen is opgeworpen.

Onderstaande detailopname van het AHN toont dat de noordelijke helft van het plangebied wat hoger ligt dan de omgeving. Hier is duidelijk sprake van ophoging. Gebaseerd op de omvang en hoogte van deze ophoging lijkt een veenterp uitgesloten, al kan niet worden uitgesloten dat onder de subrecente ophogingen ooit een veenterp heeft gelegen. Op het AHN zijn in de directe omgeving geen aanwijzingen voor veenterpjes in de nabijheid van het plangebied te zien.

Afbeelding 4. Detailopname van het plangebied op het AHN.

Bodemkundig (bijlage 7) ligt het gebied in een zone met gooreerdgronden. Wat oostelijker is sprake van veldpodzolgronden en in westelijke richtingen zijn veengronden aanwezig.

Gooreerdgronden zijn zandgronden die ontstaan in gebieden met een hoge grondwaterstand. Landschappelijk vormen ze de overgang tussen beekeerd- en veengronden enerzijds en podzolgronden anderzijds. De A-horizont is meestal 20-50 cm dik, sterk humeus en donkergekleurd. In top van het onderliggende zand heeft zich een dikke, maar (zeer) zwak ontwikkelde zeer humusarme B-horizont gevormd. Daaronder ligt een meestal grijze of lichtgrijsbruine zeer humusarme C-horizont.

2.3 ARCHEOLOGIE

2.3.1 BEKENDE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN

Bijlage 8 toont de locaties van de bekende archeologische waarden en de uitgevoerde archeologische onderzoeken in de omgeving van het plangebied. In het plan- en onderzoeksgebied en een ruim gebied daarbuiten zijn geen bekende waarden geregistreerd. Dat wil niet zeggen dat het terrein qua archeologische resten kansarm is. Het ontbreken van archeologische resten hangt waarschijnlijk voor een groot deel samen met het gegeven dat hier tot op heden weinig veldonderzoek heeft plaatsgevonden.

2.3.2 FRIESE ARCHEOLOGISCHE MONUMENTENKAART EXTRA (FAMKE)

Op de Famke (kaart Steentijd tot en met Bronstijd) ligt het plangebied in een zone Karterend Onderzoek 2. Op enige diepte kunnen zich hier resten uit de steentijd bevinden, die zijn afgedekt door een veendek. Deze zijn overwegend op dekzandkopjes of - ruggen te vinden.

Op de kaart IJzertijd – Middeleeuwen ligt het plangebied in een zone Karterend Onderzoek 3. Hier worden met name sporen van vroeg- en volmiddeleeuwse veenontginningen verwacht (huisterpjes).

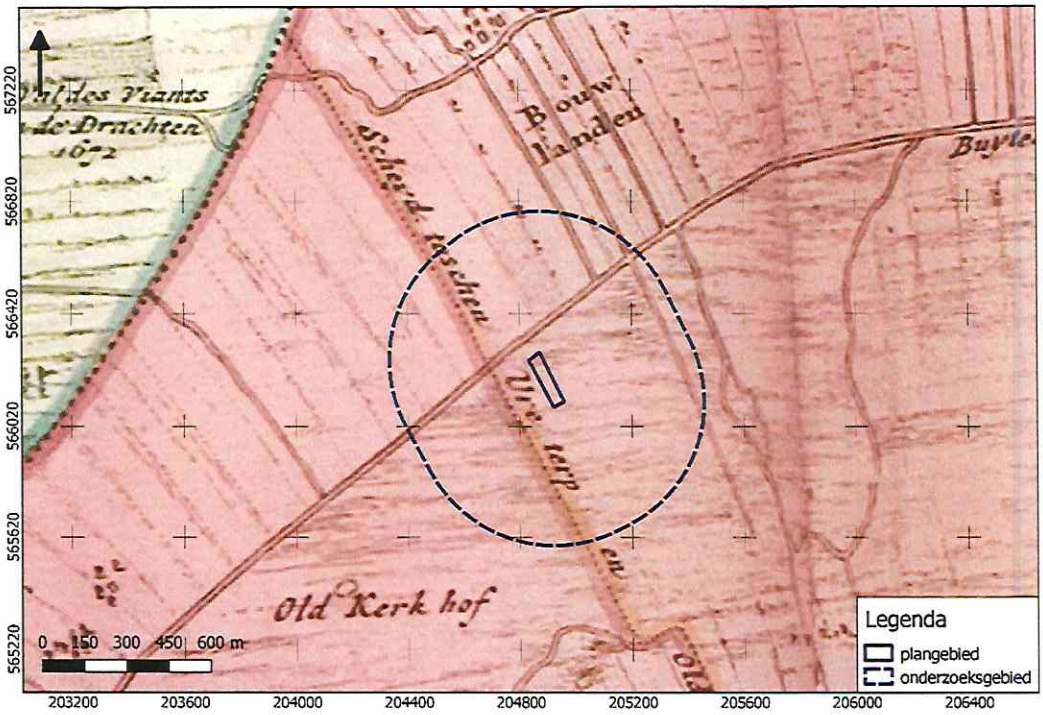
2.3.3 EERDER ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK

In de omgeving van het plangebied hebben eerder archeologische onderzoeken plaatsgevonden. De onderzochte locaties zijn afgebeeld in bijlage 8.

2.4 HISTORIE

Op de provinciale en gemeentelijke cultuurhistorische kenmerkenkaarten zijn binnen het onderzoeksgebied geen relevante zaken aangegeven.

Het gebied waarin het plangebied lag raakte vermoedelijk vanaf de 10e/11e eeuw bewoond. In die tijd was het gebied grotendeels bedekt met hoogveen met een zoom van broek- of moerasbossen. In eerste instantie ontstonden nederzettingen op het grensgebied van broekveen naar hoogveen, op de uitlopers van de keileemopduikingen en dekzandruggen. Het gebied was via de veenriviertjes zoals het Alddjip en Koningsdiep ten zuiden van het plangebied toegankelijk en specifiek daar was de oudste (middeleeuwse) bewoning gesitueerd. Haaks op de veenrivieren werden ontginningssloten gegraven. Al snel kregen de ontgonnen gebieden met wateroverlast te maken en moest men verder landwaarts trekken en vanuit daar nieuwe gebieden ontginnen. Veel van de huidige dorpen in het gebied vormen de laatste verplaatsingsfase van dergelijke veenontginningsnederzettingen. De oude ontgonnen gronden werden gebruikt als hooiland. Deze landen waren te nat voor vee, maar in de zomermaanden kon hier nog hooi gewonnen worden.

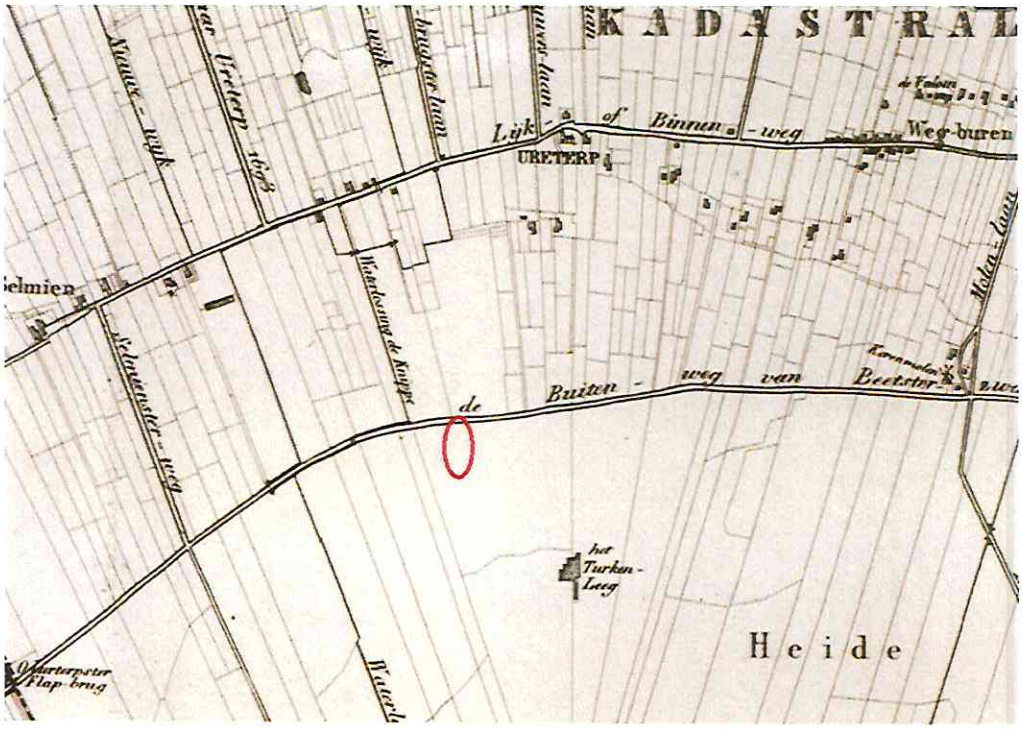
Afbeelding 5. Uitsnede kaart van Schotanus, circa 1718. Bron: frieslandopdekaart.nl

Op de kaart van Schotanus (1718, zie boven) is in het plangebied weinig te zien van verkavelingsslootjes. De Bûtewei is wel aangegeven. Deze weg heeft een laatmiddeleeuwse oorsprong.[4] Ongeveer 750 m ZW van het plangebied ligt het Old Kerkhof'. Dit is de familiebegraafplaats Boelens. De oudste inhumatie is van 1830.[5] Het gegeven dat deze begraafplaats al rond 1718 als 'old' is aangegeven doet vermoeden dat dit kerkhof veel verder teruggaat en waarschijnlijk samenhangt met de laatmiddeleeuwse veenontginningen.

Onderstaande afbeelding toont een uitsnede van de kaart van Eekhoff (circa 1848). De kaart toont naast de Buitenweg ook de Binnenweg (Lijkweg). Zowel de Buitenweg als de Binnenweg zijn ontginningsassen. De Buitenweg is daarbij de eerdere ontginningsas (dichter bij de rivier). Rond 1718 lag de bebouwing aan de Binnenweg. Langs de Buitenweg (ter hoogte van het plangebied) kwam geen bebouwing meer voor. Deze kaart geeft tevens een duidelijk beeld van de ligging van de toenmalige verkavelingssloten. Aan weerszijden van het plangebied zijn geen verkavelingssloten aangegeven. Wat zuidelijker is een petgat aangegeven (het Turkenleeg). Het gebied waarin het plangebied ligt is aangeduid als 'veen'.

[4] Bron: Wiersma, 2013.

[5] Bron: online-begraafplaatsen.nl

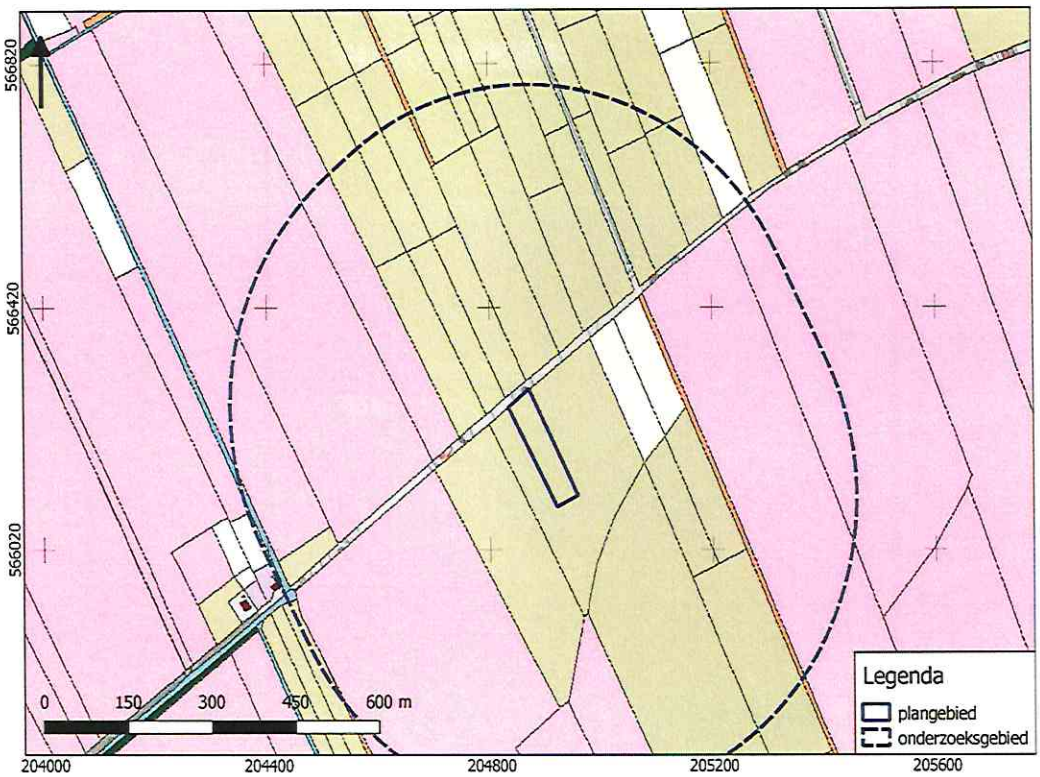

Afbeelding 6. kaart van Eekhoff, circa 1848. Het plangebied is roodomlijnd. Bron: frieslandopdekaart.nl

Na de veenontginningen en nadat het gebied weer verlaten werd ontstond een uitgestrekt heideveld dat tegen het einde van de 19e eeuw/begin 20e eeuw werd omgezet in weidegrond en bouwlanden.

Op de eerste kadastrale kaart (circa 1832)[6] is het plangebied en haar omgeving nog onbebouwd (zie onderstaande afbeelding). Het terrein is op de OAT (Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel) aangeduid als grasland, temidden van heide.

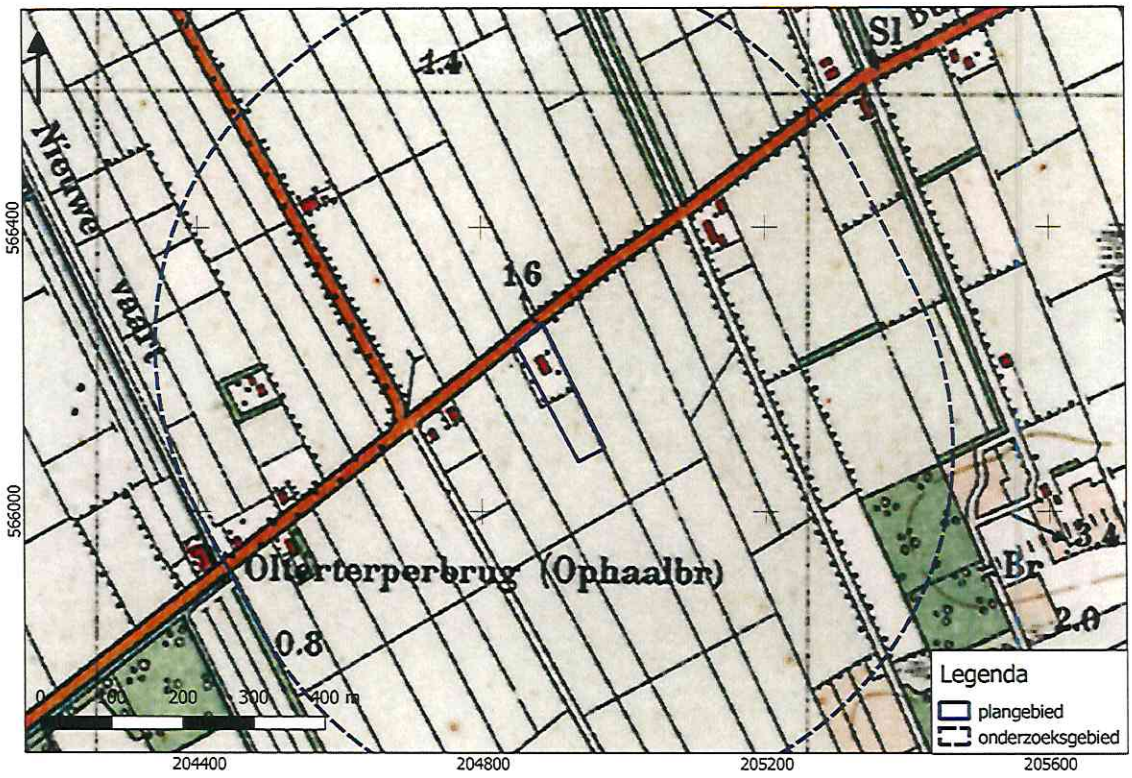
[6] bron: hisgis.nl

Afbeelding 7. Uitsnede uit de eerste kadastrale kaart, circa 1832. De locatie van het plangebied is blauw omlijnd. Beige: bouwland, lichtgroen: weideland, paars: woeste grond/heide, oranje: onverharde weg. lichtpaars: tuin; rood met grijs: bebouwing met erf. Bron: hisgis.nl.

Op de topografische kaart van 1929 (zie Afbeelding 8) is het noordelijke plangebied bebouwd. Dit betreft de huidige boerderij, die omstreeks 1911 is gebouwd.[7] Vanaf 1975 zijn diverse bijgebouwen op de topografische kaarten te zien.

[7] Bron: fryslan.maps.arcgis.com

Afbeelding 8. Uitsnede uit de topografische kaart van 1929. Bron: topotijdreis.nl.

HOOFDSTUK 3 CONCLUSIE EN VERWACHTINGSMODEL

3.1 CONCLUSIE

Het onderzoek is uitgevoerd conform protocol SIKB KNA 4002. Op basis van de inventarisatie kan het volgende geconcludeerd worden. Het plangebied raakte tussen 3850 en 2750 voor Chr. (Mesolithicum – Midden-Neolithicum) geheel met veen bedekt en vanaf dat moment was bewoning nauwelijks nog mogelijk. Dit veen kon zich handhaven tot de middeleeuwse veenontginningen. De oudste veenontginningen in dit gebied vonden ten zuiden van het plangebied plaats, langs de natuurlijke waterlopen. Geomorfologisch ligt het plangebied in een zone met verspoelde dekzanden. Bodemkundig is sprake van gooreerdgronden. Het eerddek kan deels gezien worden als het restant van een oorspronkelijk veenpakket. Het terrein ligt op een flauwe helling in een overgangsgebied van veldpodzolgronden in het oosten naar veengronden waar dekzand op een diepte van 120 cm -mv of minder ligt.

Het plangebied is onderdeel van een laatmiddeleeuwse ontginning. De Bûtewei dateert uit de Late Middeleeuwen en vormde een ontginningsas van waaruit het gebied ten noorden ervan werd ontgonnen. Nadat het gebied weer verlaten was transformeerde het gebied tot een uitgestrekt heideveld. Op oude kaarten is tot circa 1911 geen bewoning in het plangebied of de directe omgeving aanwezig.

3.2 VERWACHTINGSMODEL

In het plangebied kunnen resten uit de periode Laat-Paleolithicum tot en met Vroeg-Neolithicum voorkomen. Resten uit deze periode zijn hoofdzakelijk te vinden op kleine dekzandopduikingen in de nabijheid van stromend water of op de overgangsgebieden van hogere zandgronden naar natte gebieden (steilkanten). Voor wat betreft het plangebied lijkt hiervan geen sprake. Voor deze periode wordt daarom een lage verwachting gehanteerd. Resten uit de periode Midden-Neolithicum tot de Late Middeleeuwen worden niet verwacht. Gedurende deze periode was hier een dik veenpakket aanwezig dat bewoning nagenoeg onmogelijk maakte. Vanaf de Late Middeleeuwen is weer bewoning te verwachten, samenhangend met de veenontginningen in het gebied. De oudste veenontginningen vonden omstreeks de 8e – 10e eeuw zuidelijk van het onderzoeksgebied plaats. Geleidelijk verplaatsen de veenontginningen en de bewoningslinten zich noordwaarts. De Bûtewei is een laatmiddeleeuwse ontginningsas en vanaf de Late Middeleeuwen is dan ook bewoning in het plangebied te verwachten (hoge verwachting). Woningen van de veenontginners waren overwegend zeer eenvoudige constructies (plaggenhutten). Dergelijke plaggenhutten laten in de bodem nauwelijks sporen na.

Mogelijk kon deze bewoning zich voortzetten tot in de Nieuwe Tijd, maar zeker is dit niet: uit oude kaarten blijkt dat het plangebied in het eerste kwart van de 18e eeuw in een onbebouwd heideveld lag. Voor de Nieuwe Tijd kan daarom een matige verwachting worden aangehouden.

Eventuele nederzettingen uit de steentijd hebben een omvang van 50 – 200 m² (kleine variant) of 200 – 1000 m² (middelgrote variant.[8] Deze resten liggen in de top van de natuurlijke ondergrond, mogelijk dicht onder het maaiveld onder een eerdlaag, bouwvoor en/of ophogingslaag. De natuurlijke bodem wordt hier gevormd door dekzand waarin zich een (onduidelijke) podzol heeft ontwikkeld. Eventuele resten bestaan uit vuursteenstrooiingen en houtskool

Resten uit de Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd bestaan in eerste instantie uit veenterpjes en/of resten van bebouwing direct tegen de Bûtewei aan. Wat verder van de Bûtewei neemt de kans op resten van bebouwing snel af. Wel kunnen hier nog sporen van terreininrichting aanwezig zijn (afvalkuilen en dergelijke)

Op het AHN zijn geen resten van veenterpjes in of nabij het plangebied te zien. Mogelijk zijn resten hiervan tijdens latere ingrepen (ontginningen) geëgaliseerd of bevinden deze zich onder subrecente ophogingen. Op topografische kaarten is een verkavelingssloot aan de oostelijke grens pas vanaf 1929 aangegeven. Op oudere kaarten zijn aan weerszijden van het plangebied geen verkavelingslootjes te zien.

3.3 Advies

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek worden archeologische resten verwacht. De geplande bodemingrepen zullen deze resten zeer waarschijnlijk aantasten. We adviseren daarom vervolgonderzoek aan in de vorm van een verkennend booronderzoek. Hierbij worden verspreid over de toegankelijke delen van het plangebied in totaal zes grondboringen gezet. De boringen hebben tot doel het archeologische verwachtingsmodel te toetsen en zonodig aan te vullen. Met dit booronderzoek wordt de bodemopbouw in kaart gebracht. Aangezien de daadwerkelijke bodemopbouw in het plangebied niet precies bekend is, vormt een verkennend booronderzoek de aangewezen onderzoeksmethode. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kunnen kansrijke delen worden geselecteerd voor eventueel vervolgonderzoek, terwijl delen met geen of weinig kansrijke delen van vervolgonderzoek kunnen worden uitgesloten.

[8] bron: Tol e.a., 2006.

HOOFDSTUK 4 VELDONDERZOEK

4.1 BESCHRIJVING ONDERZOEKSMETHODIEK

Het veldonderzoek heeft tot doel om meer inzicht te verkrijgen in de fysische situatie in het plangebied. Het dient de in het plangebied aanwezige bodems, de mate van verstoring en de aanwezigheid van potentiële archeologische niveaus in kaart te brengen. Aan de hand daarvan kan er voor het plangebied een gespecificeerd verwachtingsmodel worden opgesteld dat gedetailleerder en nauwkeuriger is dan een verwachtingsmodel dat louter gebaseerd is op bronnen en globalere bodem- en geomorfologische kaarten.

Voor het booronderzoek niet-toegankelijke en/of verstoorde delen zijn aangegeven op de kaart in bijlage 3. De eigenaar gaf aan dat ter hoogte van de paardenbak niet geboord mocht worden in verband met drainage en folie. Aan de oostgrens loopt een waterleiding en een stroomkabel. Het terrein achter de boerderij op de geplande locatie van de kapschuur is onder de bestrating volledig verhard met gebroken puin.

Voor aanvang van het veldonderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld[9] en gedeponeerd in Archis3. Het veldonderzoek bestond uit het zetten van zes verkennende boringen. Verkennend booronderzoek is een snelle en kostenefficiënte onderzoeksmethode om de archeologische potentie van een plangebied in kaart te brengen. Aangezien de specifieke bodemopbouw in het plangebied niet bekend is, is verkennend onderzoek in dit stadium de meest geschikte onderzoeksmethode.

De boringen zijn uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm. De boorkernen zijn visueel geïnspecteerd op het voorkomen van archeologische indicatoren.

De boringen zijn gemeten met GPS met een nauwkeurigheid van 1 m. Het bodemprofiel is beschreven volgens de norm NEN 5104 en ASB. De NAP-maaiveldhoogtes van de boringen zijn bepaald aan de hand van het AHN. De profielbeschrijvingen zijn opgenomen in bijlage 10. De boorpuntenkaart met de posities van de boringen is opgenomen in bijlage 9.

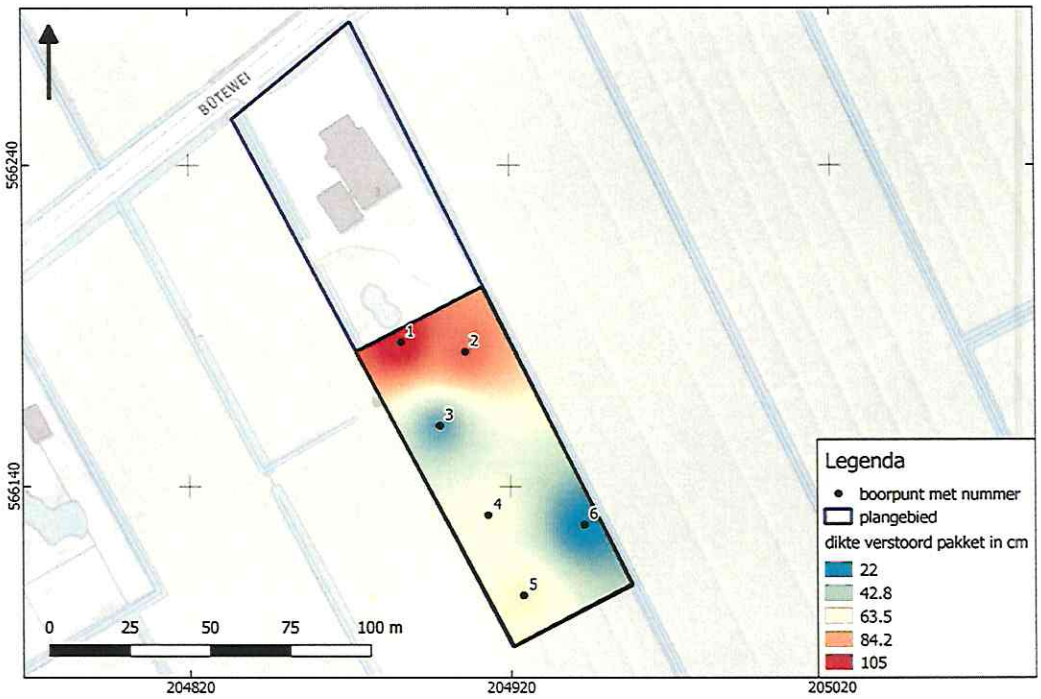
4.2 RESULTATEN: LITHOLOGIE, LITHOGENESE EN BODEMONTWIKKELING

De typerende bodemopbouw bestaat uit een verstoord pakket van sterk wisselende dikte. Daaronder is in enkele boringen een veenlaagje aangetroffen wat kan worden

[9] E. Brouwer, 2022

gezien als restant van het oorspronkelijke veenpakket. Daaronder is vaak sprake van een intacte Pleistocene bodem. Deze kan achtereenvolgens bestaan uit dekzand, gevolgd door keizand en/of keileem.

Onderstaande afbeelding toont een interpolatie van de dikte van het aangetroffen verstoorde pakket. Dit bestaat hoofdzakelijk uit matig fijn, zwak siltig humeus zand. De kleur varieert van donkerbruingrijs tot donkergrijszwart.

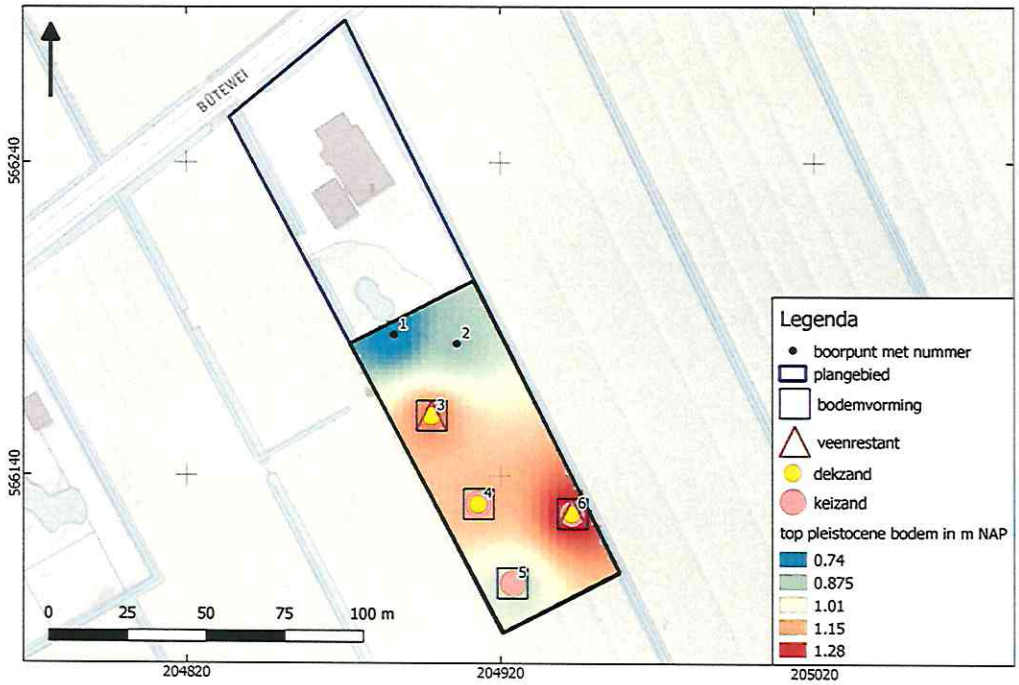
Afbeelding 9. dikte verstoord pakket in cm (interpolatie).

In boring 1 is sprake van een deels opgebracht pakket dat een dikte bereikt van 110 cm. De scherpbegrensde lichtgrijze vlekken en de scherpe overgang naar de onderliggende C-horizont wijzen op een recente geroerde laag. Ook in boring 2 is sprake van een opgebrachte laag. Hier bereikt deze een dikte van 60 cm. Daaronder ligt een verstoorde grondmorene.

In boring 3 en 6 is onder een verstoorde laag van 30 respectievelijk 20 cm dik een laagje veraard zandig veen gezien. In de overige boringen ontbreekt deze. Onderstaande afbeelding toont een interpolatie van de top van de pleistocene ondergrond (dekzand, keizand of keileem) ten opzichte van NAP. Deze intacte top is min of meer een inversie van de verstoringsdiepte: in boringen 1, 2 en 5 ligt de pleistocene top relatief diep. In diezelfde boringen is sprake van een wat dikker verstoord pakket. In boringen 3, 4 en 6 ligt deze top wat hoger en hier is ook veen en en/of dekzand aangetroffen.

In boringen 3, 4 en 6 is een laagje dekzand (matig fijn, zwak siltig zand) aanwezig van 15 tot 40 cm dik, waarin sprake is van enige bodemvorming: in boring 3 is een EB-horizont gezien; in boring 5 en 6 is een Bw-horizont aangetroffen en in boring 4 een BC-horizont of Bw-horizont. De Bw-horizont (verbruining) is gevormd onder periodiek hoge grondwaterstanden. In boringen 4, 5 en 6 is keizand aangetroffen (matig fijn, zwak-sterk siltig grindig zand; deze laag is lichtgrijs of grijs van kleur en kan roestvlekken bevatten). De aanwezigheid van roestvlekken wijst eveneens op

periodiek hoge grondwaterstanden. Verder naar onder is keileem aangeboord. Dit bestaat uit lichtgrijsgeel/grijs/blauwgrijs gekleurde sterk zandig, grindig leem

Afbeelding 10 Top intacte pleistocene ondergrond in m NAP (interpolatie)

4.3 RESULTATEN: ARCHEOLOGIE

Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Opsporing hiervan vergt meer intensieve vormen van archeologisch veldonderzoek en was niet het doel van het hier uitgevoerde verkennende booronderzoek (zie paragraaf 1.6). Het verkennende booronderzoek heeft tevens geen sporen van veenterpjes opgeleverd.

HOOFDSTUK 5 CONCLUSIE EN VERWACHTING

Uit het onderzoek blijkt dat in de meeste boringen geen veenpakket meer aanwezig is. In twee boringen zijn nog dunne laagjes veraard veen aangetroffen. Voor zover aanwezig, dan zijn huisterpjes op en deels in het veen te verwachten. Er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van veenterpen gezien en in het deel dat het dichtst bij de Bûtewei ligt is sprake van een verstoord pakket dat tot in het onderliggende keileem reikt. Voor wat betreft de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd kan de archeologische verwachting worden bijgesteld naar laag.

De pleistocene ondergrond weinig natuurlijk reliëf. Aanwijzingen voor stromend water in de omgeving zijn er niet. De lage verwachting voor resten uit de periode laat-Paleolithicum tot en met Vroeg-Neolithicum kan daarom gehandhaafd blijven.

HOOFDSTUK 6 SELECTIEADVIES

Op basis van het uitgevoerde booronderzoek is de kans klein dat het plangebied archeologische sporen bevat. Om deze reden adviseren we geen vervolgonderzoek uit te voeren en het plangebied vrij te geven.

De omgevingsvergunning kan voor wat betreft het aspect Archeologie zonder beperkingen worden afgegeven. De implementatie van dit advies is in handen van de gemeente Opsterland.

Mochten bij graafwerkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen, dan geldt conform de Erfgoedwet (art. 5.10) een meldingsplicht. Dit kan bij Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (033 421 74 56) of via de website: www.cultureelerfgoed.nl/contact.

literatuur

Berendsen, H.J.A., 2005 (1997). *Landschappelijk Nederland. De fysisch geografische regio's*. Assen.
Berendsen, H.J.A., 2008. *De vorming van het land*. Assen.
Borsboom, A.J. en J.W.H.P. Verhagen, 2012. KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek. Deel: Proefsleuvenonderzoek (IVO-P). Gouda.
Bosch, J.H.A.,2008. *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1. Op basis van de Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 5.2. Deltares-rapport 2008-U-R0881/A.*
Brouwer, E. , 2022. Plan van Aanpak ivo-verkennend Butewei 3 Ureterp. Almelo.
Mulder, E.F.J. de., 2003. *De ondergrond van Nederland.* Groningen.
Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters,* Nederlands Normalisatie-instituut Delft.
Tol, A.J., J.W.H.P. Verhagen en M. Verbruggen, 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek v2*. SIKB
Vos, P., M. van der Meulen, H. Weerts en J. Bazelmans 2020. *Atlas van Nederland in het Holoceen. Landschap en bewoning vanaf de laatste ijstijd tot nu.* Amsterdam.
Wiersma, J., 2013. *Landschapsontwikkeling en cultuurhistorische waarden langs de middenloop van het Koningsdiep (Zuidoost-Friesland).* Groningen

Archeologische databases/internetbronnen

ArchisIII
www.boorstaten.nl
www.topotijdreis.nl
www.hisgis.nl
www.grondwatertools.nl
www.kadastralekaart.com

Gebruikte kaarten

Historische kaarten vanaf 1890 tot en met 2015. Bron: www.topotijdreis.nl. Geraadpleegd op 1-12-2022

Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2), nauwkeurigheid Z-waarde <= 5 cm. Bron: www.ahn.nl. Geraadpleegd op 1-12-2022

Kaart waarnemingen, AMK-terreinen en onderzoeksmeldingen. Bron: www.zoeken.cultureelerfgoed.nl. Geraadpleegd op 1-12-2022

Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Bron: www.pdok.nl. Geraadpleegd op 1-12-2022

FAMKE IJzertijd - Middeleeuwen. Bron: www.fryslan.frl. Geraadpleegd op 1-12-2022

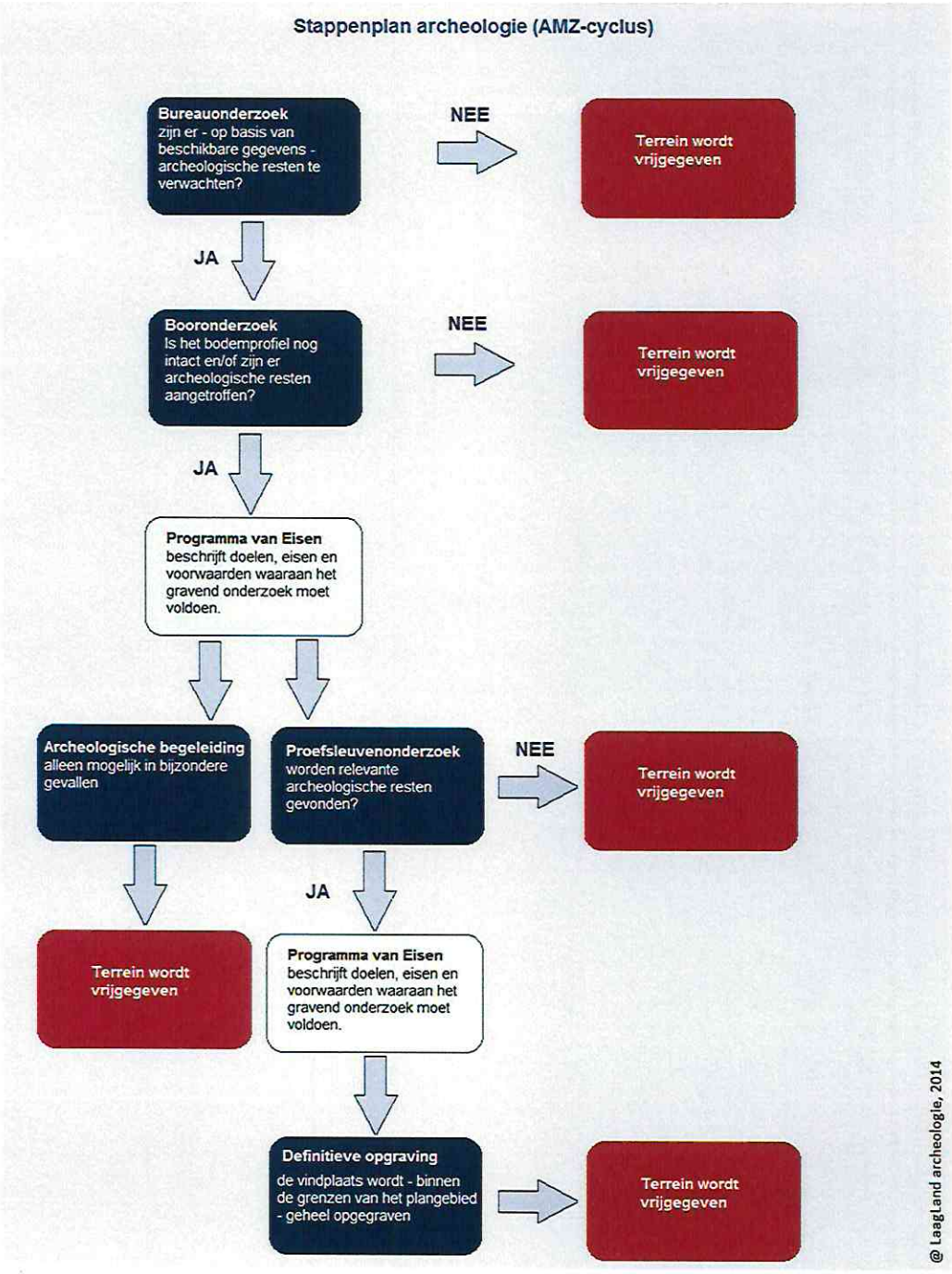
FAMKE Steentijd - Bronstijd. Bron: www.fryslan.frl. Geraadpleegd op 1-12-2022

Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000. Bron: www.pdok.nl. Geraadpleegd op 1-12-2022

minuutplan 1832. Bron: beeldbank.cultureelerfgoed.nl. Geraadpleegd op 1-12-2022

Topografische kaart, schaal 1:10.000. Bron: www.pdok.nl. Geraadpleegd op 1-12-2022

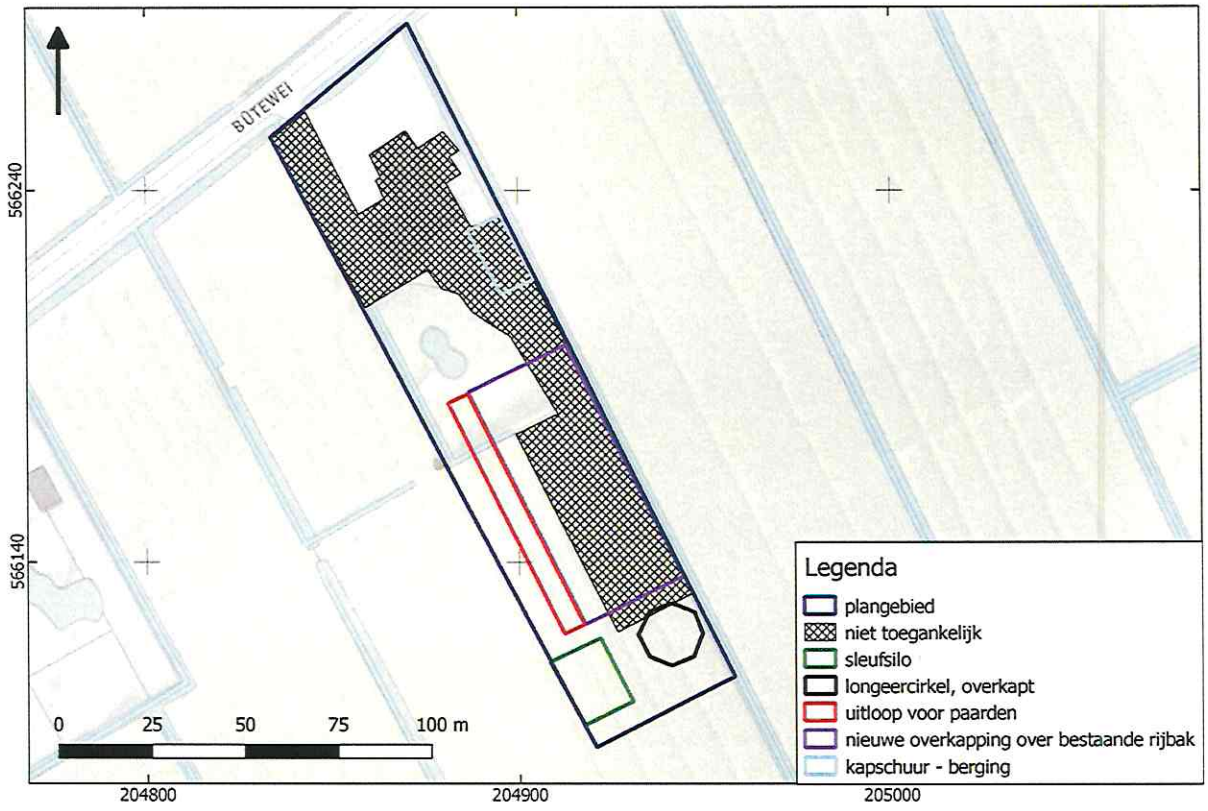
BIJLAGE 1AMZ-CYCLUS

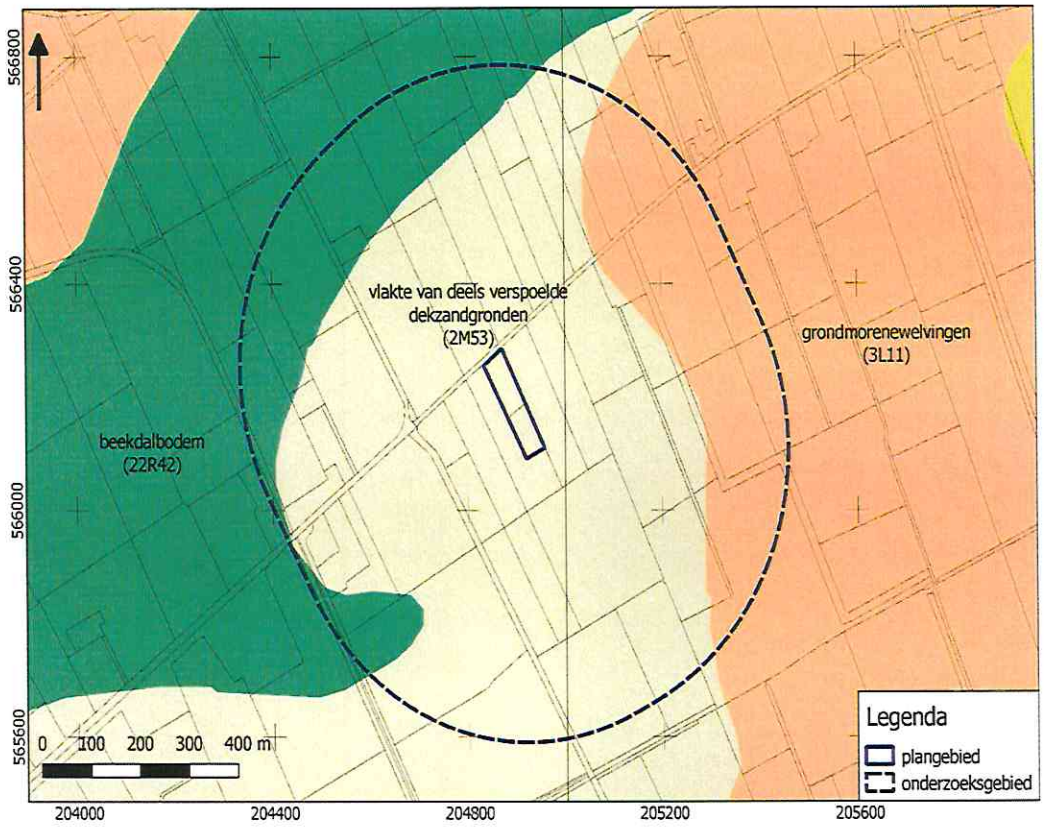
BIJLAGE 2 ARCHEOLOGISCHE PERIODEN

Archeologische perioden			Datering
Nieuwe tijd	C		1795
	B		1650
	A		1500
Middeleeuwen	Laat		1250
	Vol		1050
	vroeg	Ottoons	900
		Karolingisch	725
		Merovingisch	450
Romeinse tijd	Laat		270
	Midden		70 na Chr.
	Vroeg		15 voor Chr.
Prehistorie – IJzertijd	Laat		250
	Midden		500
	Vroeg		800
Prehistorie – Bronstijd	Laat		1100
	Midden		1800
	Vroeg		2000
Prehistorie – Neolithicum	Laat		2850
	Midden		4200
	Vroeg		4900/5300
Prehistorie – Mesolithicum	Laat		6450
	Midden		8640
	Vroeg		9700
Prehistorie – Paleolithicum	Jong		35.000
	Midden		250.000
	Oud		
@ Laagland Archeologie, 2014			

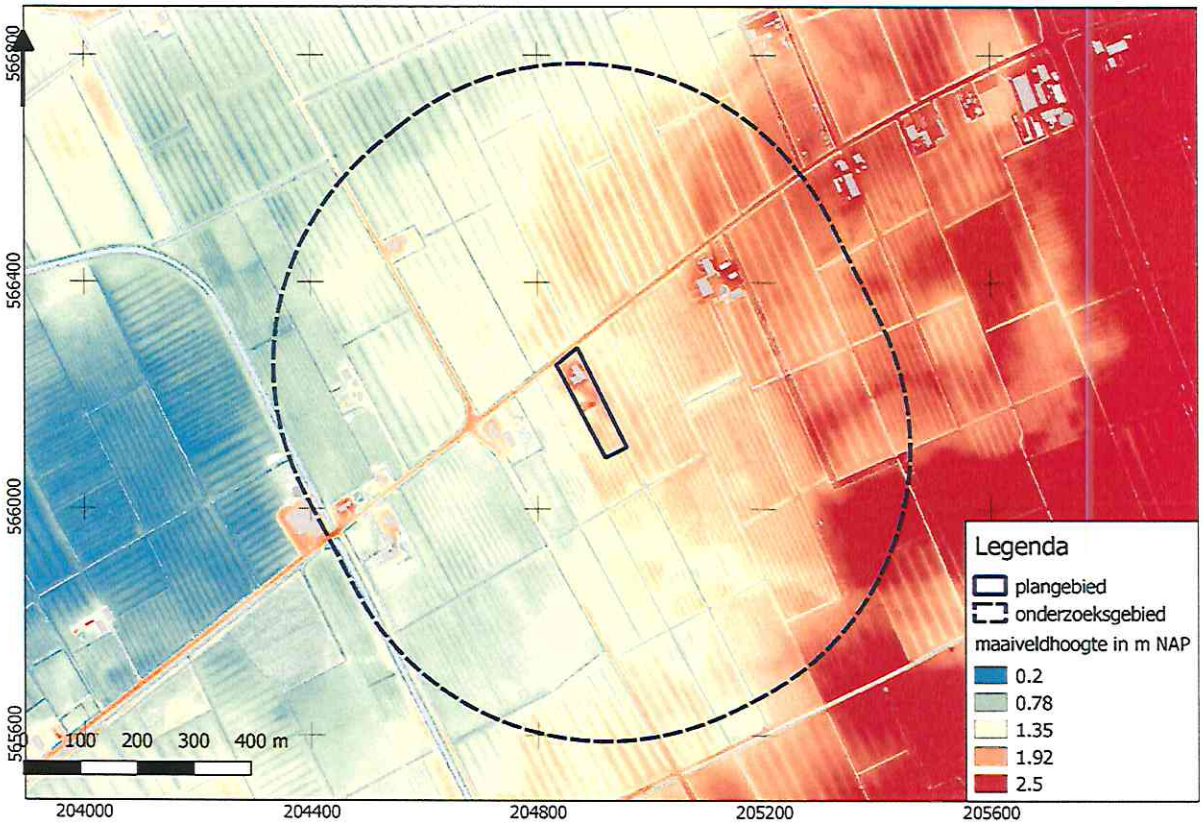
BIJLAGE 3 NIET-TOEGANKELIJKE DELEN VOOR VELDONDERZOEK

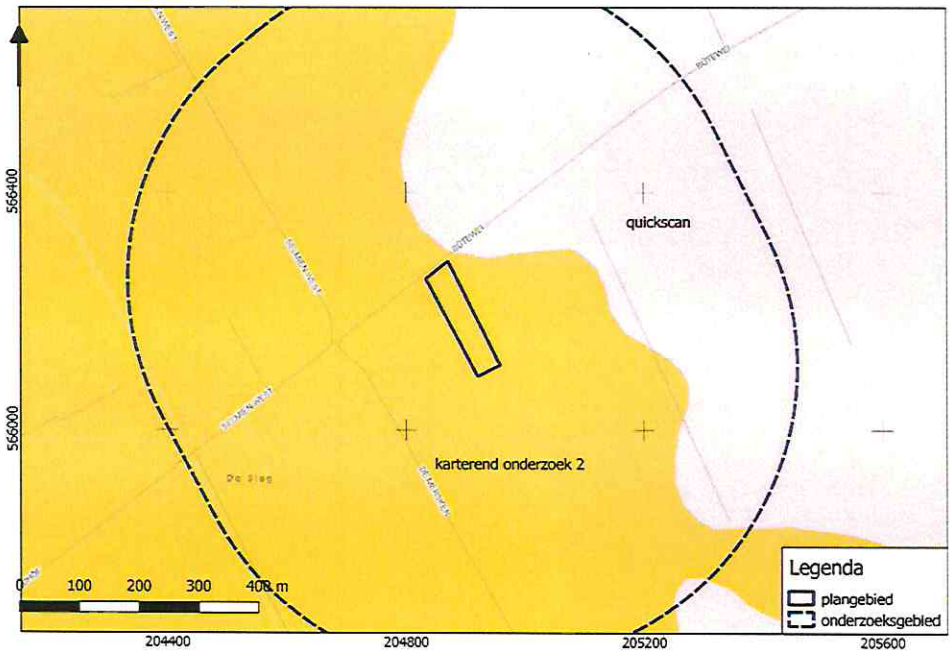
BIJLAGE 4 GEOMORFOLOGISCHE KAART

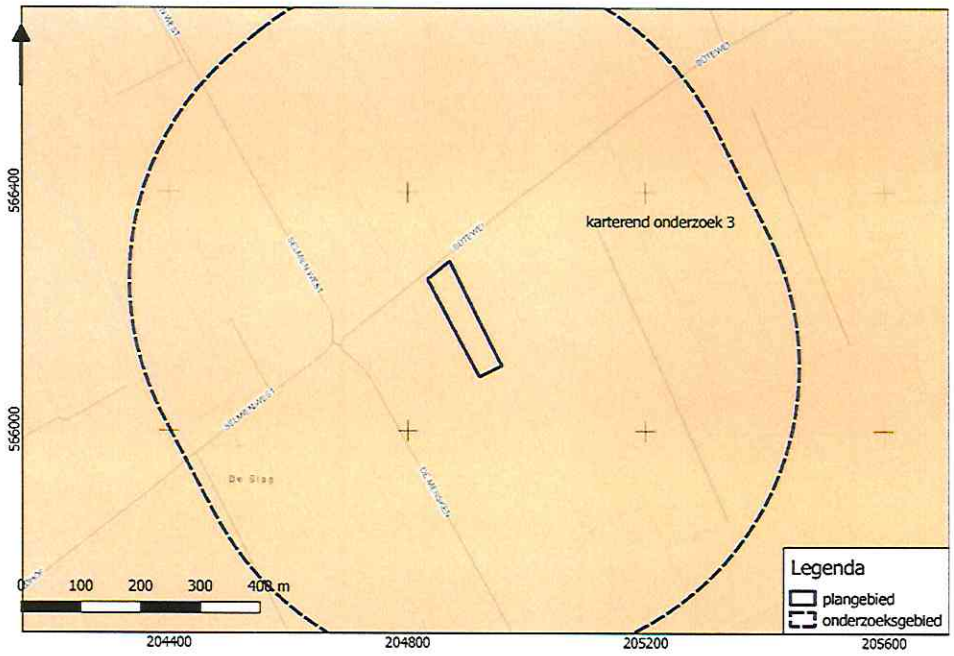
BIJLAGE 5 ACTUEEL HOOGTEBESTAND NEDERLAND

BIJLAGE 6 FRIESE ARCHEOLOGISCHE MONUMENTENKAART EXTRA (FAMKE)

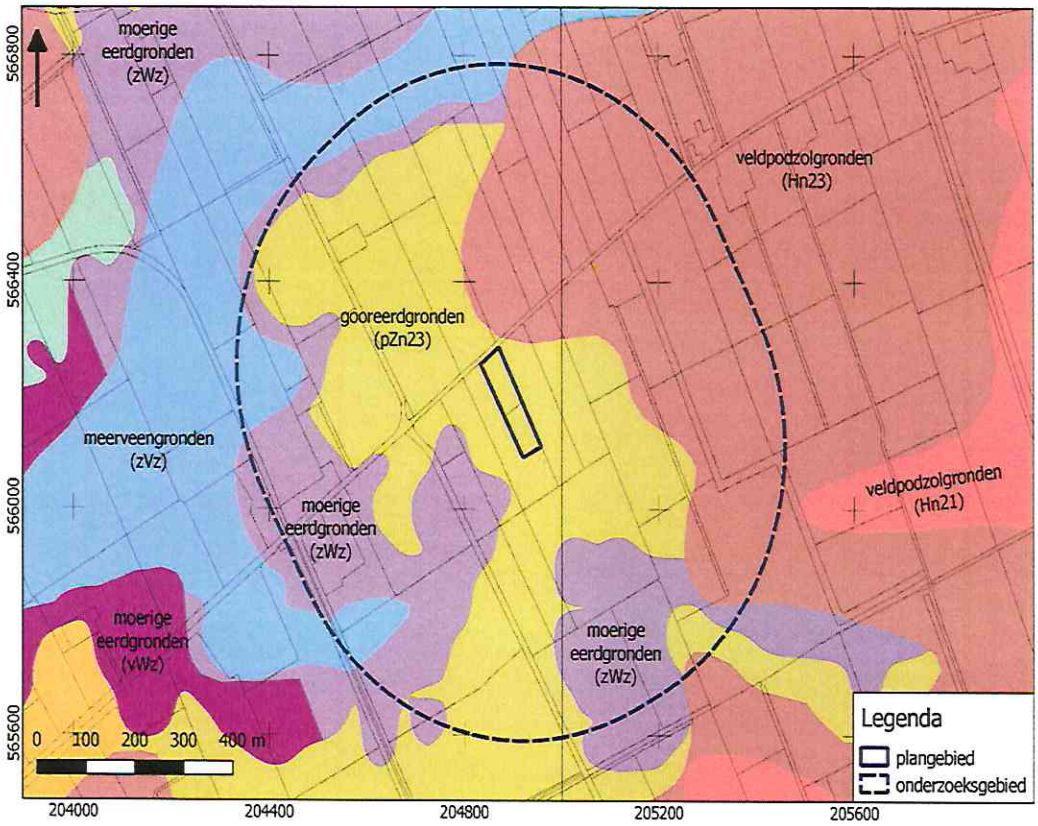

Steentijd – Bronstijd

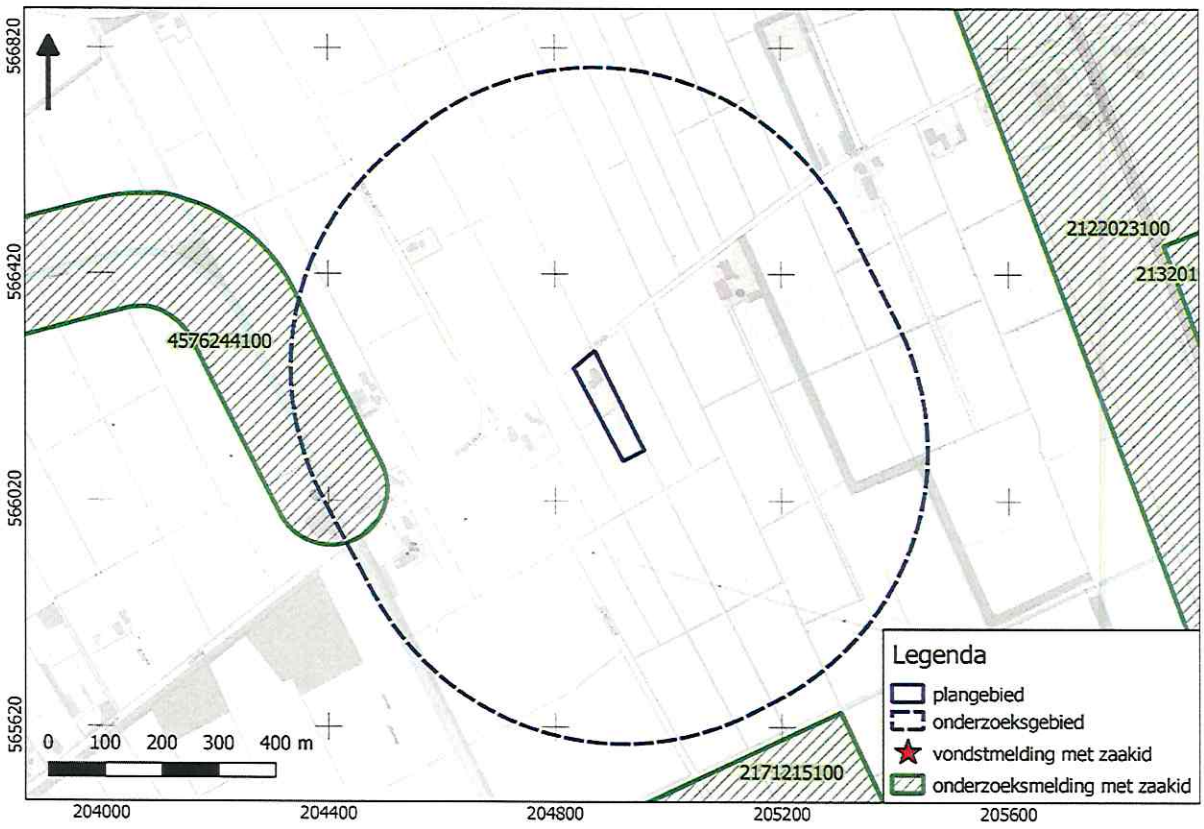

IJzertijd - Middeleeuwen

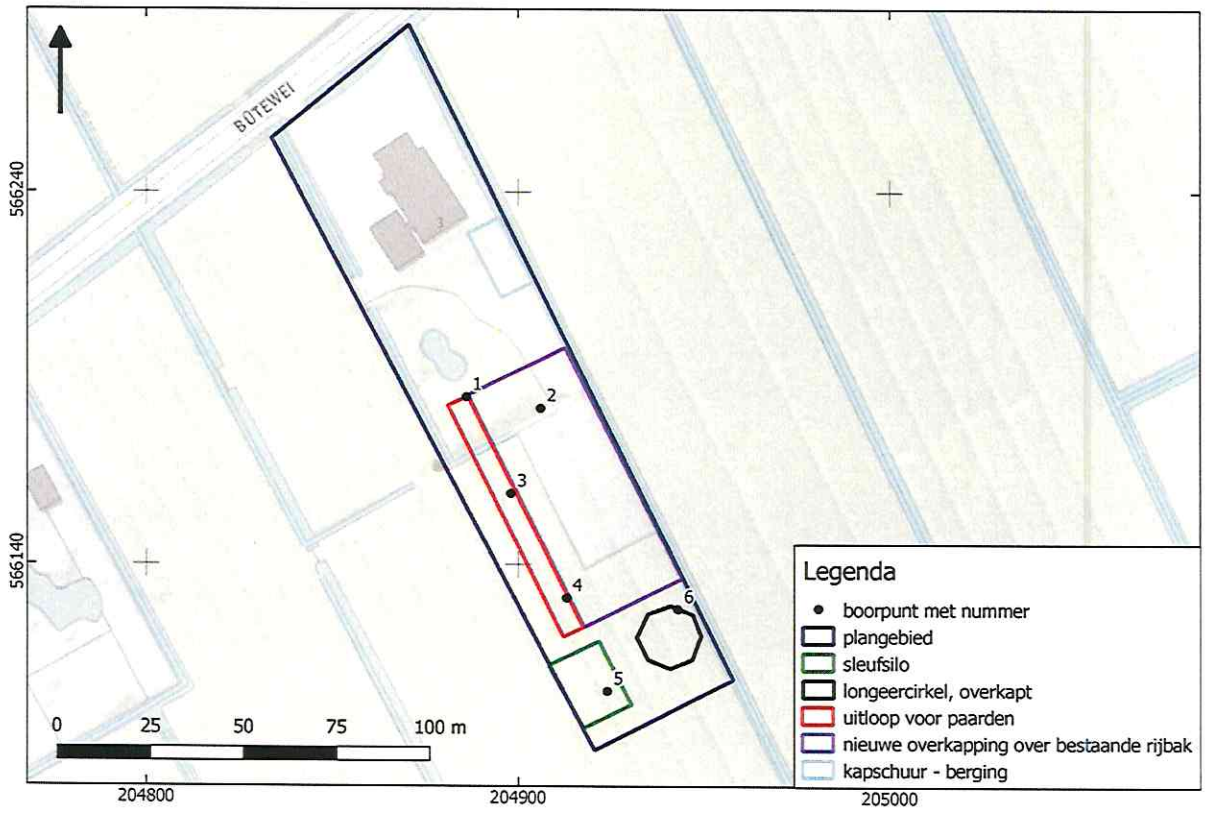
BIJLAGE 7 BODEMKAART

BIJLAGE 8 WAARNEMINGEN, AMK-TERREINEN EN ONDERZOEKSMELDINGEN

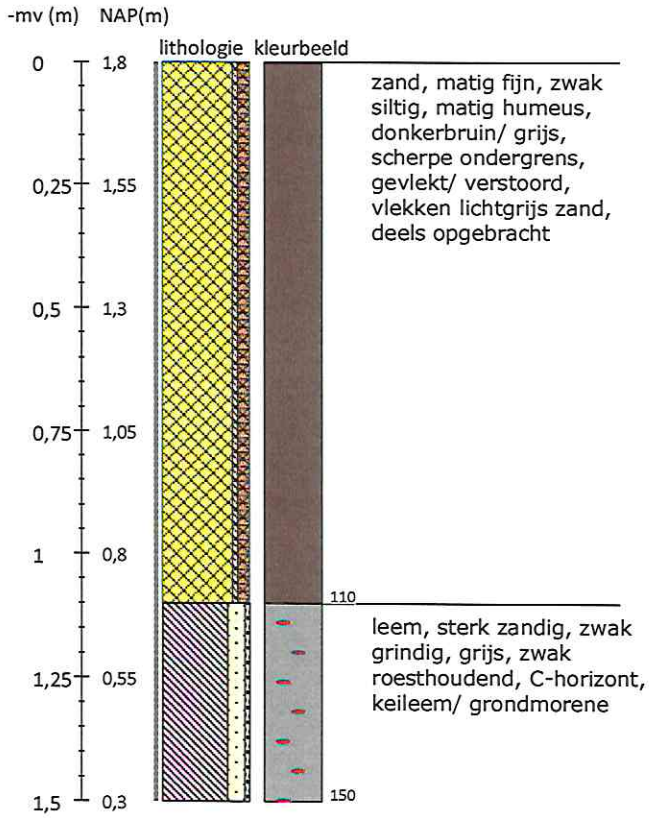

BIJLAGE 9 BOORPUNTENKAART
VELDONDERZOEK

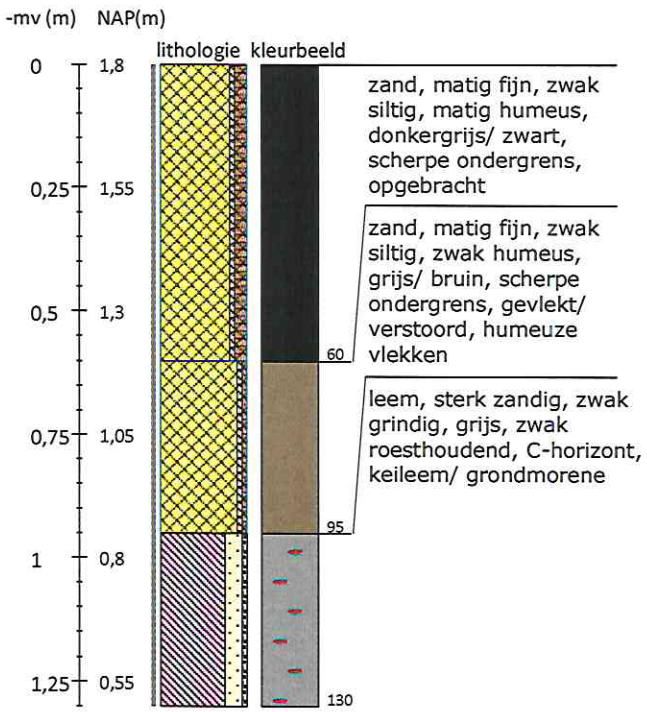

BIJLAGE 10 BOORSTATEN
VELDONDERZOEK

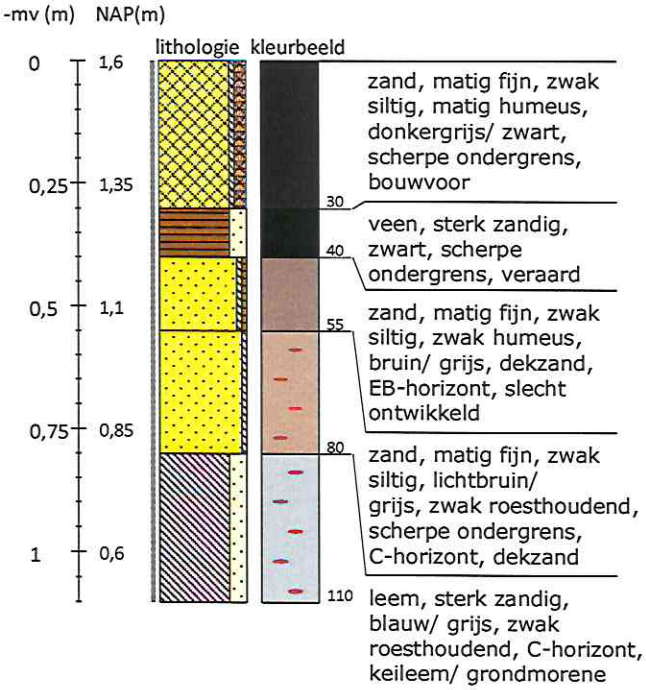
Boring 1 RD-coördinaten: 204886/566185

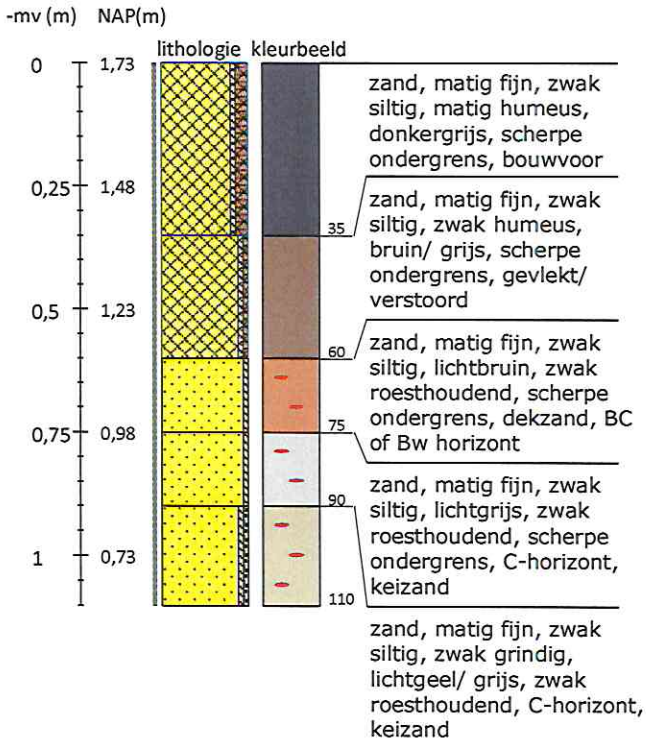
Boring 2 RD-coördinaten: 204906/566182

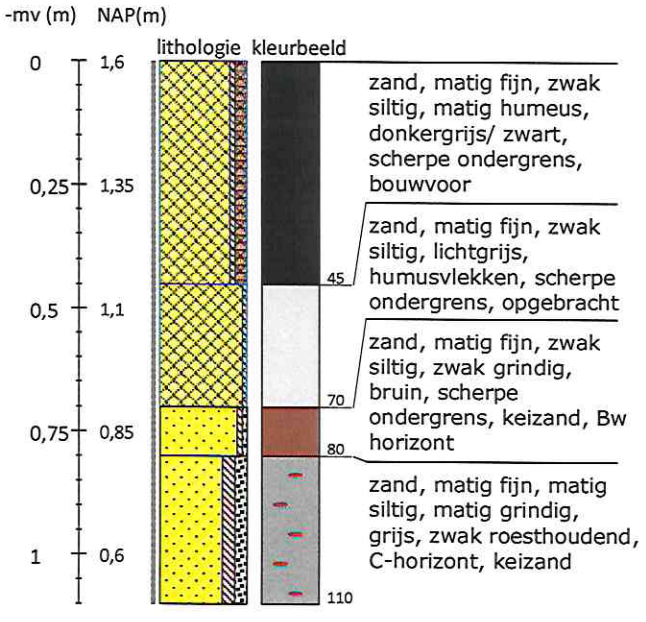
Boring 3 RD-coördinaten: 204898/566159

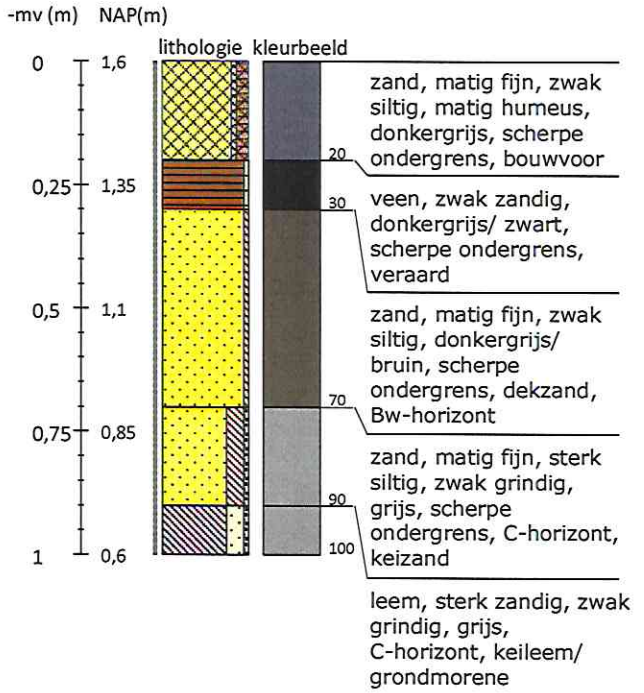
Boring 4 RD-coördinaten: 204913/566131

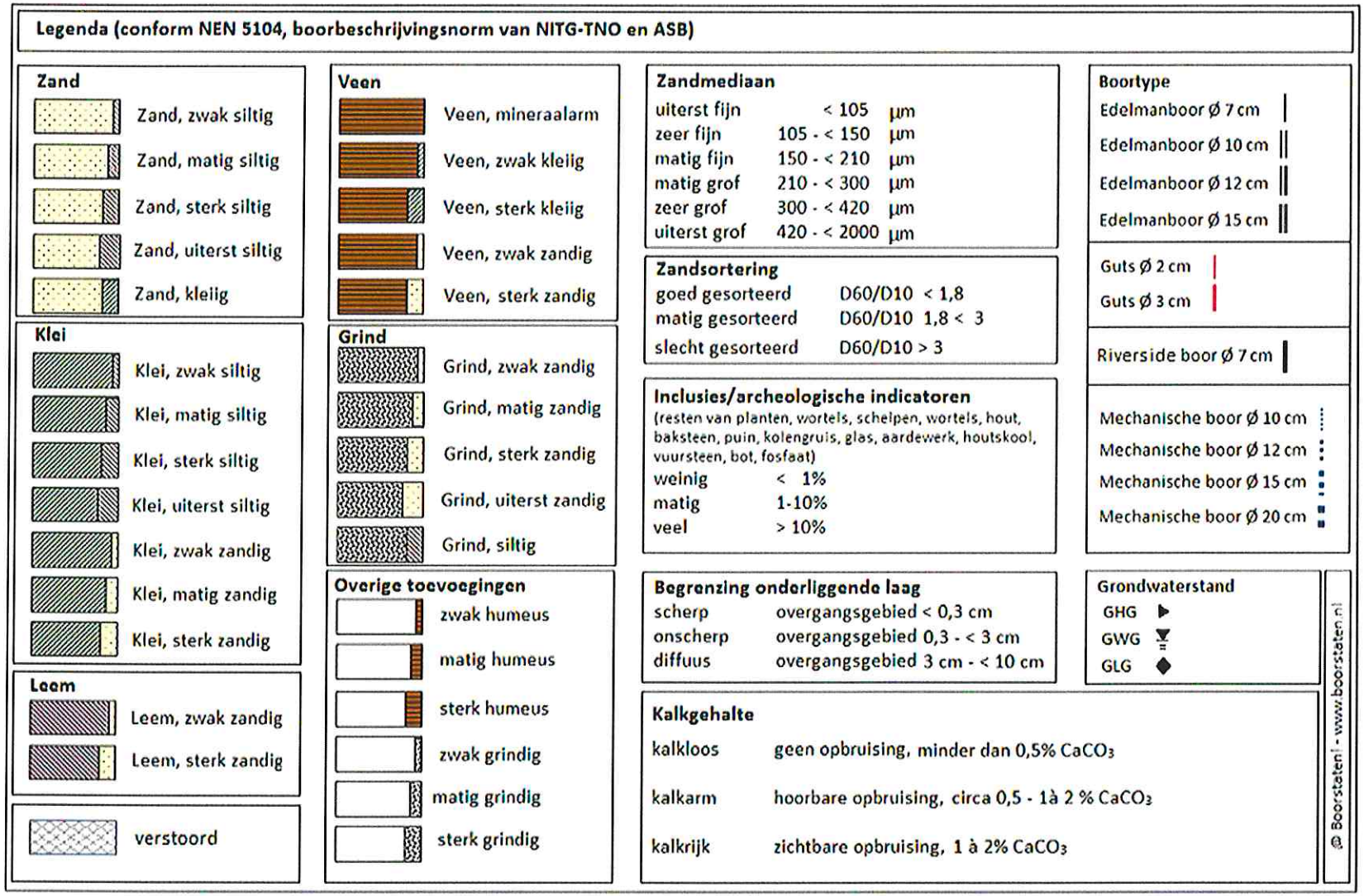

Boring 5 RD-coördinaten: 204924/566106

Boring 6 RD-coördinaten: 204943/566128

Legenda (conform NEN 5104, boorbeschrijvingsnorm van NITG-TNO en ASB)
Zand
Zand, zwak siltig
Zand, matig siltig
Zand, sterk siltig
Zand, uiterst siltig
Zand, kleiig
Klei
Klei, zwak siltig
Klei, matig siltig
Klei, sterk siltig
Klei, uiterst siltig
Klei, zwak zandig
Klei, matig zandig
Klei, sterk zandig
Leem
Leem, zwak zandig
Leem, sterk zandig
verstoord
Veen
Veen, mineraalarm
Veen, zwak kleiig
Veen, sterk kleiig
Veen, zwak zandig
Veen, sterk zandig
Grind
Grind, zwak zandig
Grind, matig zandig
Grind, sterk zandig
Grind, uiterst zandig
Grind, siltig
Overige toevoegingen
zwak humeus
matig humeus
sterk humeus
zwak grindig
matig grindig
sterk grindig
Zandmediaan
uiterst fijn < 105 µm
zeer fijn 105 - < 150 µm
matig fijn 150 - < 210 µm
matig grof 210 - < 300 µm
zeer grof 300 - < 420 µm
uiterst grof 420 - < 2000 µm
Zandsortering
goed gesorteerd D60/D10 < 1,8
matig gesorteerd D60/D10 1,8 < 3
slecht gesorteerd D60/D10 > 3
Inclusies/archeologische indicatoren
(resten van planten, wortels, schelpen, wortels, hout, baksteen, puin, kolengruis, glas, aardewerk, houtskool, vuursteen, bot, fosfaat)
weinig < 1%
matig 1-10%
veel > 10%
Begrenzing onderliggende laag
scherp overgangsgebied < 0,3 cm
onscherp overgangsgebied 0,3 - < 3 cm
diffuus overgangsgebied 3 cm - < 10 cm
Kalkgehalte
kalkloos geen opbruising, minder dan 0,5% CaCO3
kalkarm hoorbare opbruising, circa 0,5 - 1à 2 % CaCO3
kalkrijk zichtbare opbruising, 1 à 2% CaCO3
Boortype
Edelmanboor Ø 7 cm
Edelmanboor Ø 10 cm
Edelmanboor Ø 12 cm
Edelmanboor Ø 15 cm
Guts Ø 2 cm
Guts Ø 3 cm
Riverside boor Ø 7 cm
Mechanische boor Ø 10 cm
Mechanische boor Ø 12 cm
Mechanische boor Ø 15 cm
Mechanische boor Ø 20 cm
Grondwaterstand
GHG
GWG
GLG
© Boorstaten! - www.boorstaten.nl

BIJLAGE 11 VERKLARENDE WOORDENLIJST

AMK-terreinen - De AMK (Archeologische Monumentenkaart) is een bestand van alle bekende, behoudenswaardige archeologische terreinen in Nederland. Op de kaart staan terreinen van archeologische, hoge archeologische en zeer hoge archeologische waarde (al dan niet wettelijk beschermd) aangegeven. De AMK wordt niet meer geactualiseerd.

ARCHIS3 - Archis3 (Archeologisch Informatiesysteem) is een databank waarin gegevens over archeologisch onderzoek, vindplaatsen en terreinen in Nederland zijn opgeslagen.

Bronstijd - In de Bronstijd (2.000 – 800 voor Chr.) werden voor het eerst voorwerpen van brons – een legering van koper en tin – gemaakt, hoewel vuursteen nog steeds breed toegepast werd. Aardewerk uit deze periode is meestal zeldzaam en van slechte kwaliteit ('hondebrokaardewerk'). Waarschijnlijk werden veel tradities en gebruiken uit het Neolithicum in deze periode voortgezet, waaronder aanvankelijk het gebruik overledenen in grafheuvels bij te zetten. Later, rond 1.200 voor Chr. werd begraving vervangen door crematies, die in urnenvelden en soms ook in oudere grafheuvels werden bijgezet.

Formatie van Boxtel – de Boxtel-afzettingen bestaan overwegend uit zand en in wat mindere mate uit leem. Deze afzettingen zijn vooral onder koude, periglaciale omstandigheden gevormd. Het betreft onder andere afzettingen die door de wind zijn afgezet (eolische afzettingen), niet-eolische afzettingen zoals löss, kleinschalige fluviatiele afzettingen, hellingafzettingen, en lacustiene afzettingen.

Formatie van Drenthe – de sedimenten van de Drentheformatie bestaan overwegend uit matig fijn tot uiterst grof grindhoudend zand, klei en leem. Deze sedimenten zijn gevormd door of nabij het landijs tijdens het Saalien.

IJzertijd - In de IJzertijd (800 – 12 voor Chr.) werden de eerste ijzeren voorwerpen gemaakt. IJzer was harder dan brons en ijzererts was veel breder beschikbaar dan de grondstoffen voor brons (koper en tin). Het winnen en smeden van ijzer vereiste echter veel kunde en kennis. Naast aardewerk worden vanaf deze periode soms resten van ijzeroventjes gevonden of afval dat is ontstaan bij ijzerwinning. Op de hogere zandgronden kwamen *celtic fields* (raatakkers) tot ontwikkeling. Dit waren akkercomplexen die zich soms tot over een groot gebied konden uitstrekken en gekenmerkt werden door relatief kleine akkertjes die omgeven werden door raatvormige wallen. Men woonde temidden van de akkers. Ten opzichte van de voorgaande en latere perioden werden vaak nattere gronden opgezocht. Vanaf de IJzertijd ook werden de zeekleigebieden in gebruik genomen.

Keizand – keizand is een verweringsproduct van keileem. Het bestaat uit fijn tot grofzand met grindkorrels en stenen. Door erosie zijn de fijnere delen (klei, leem) verdwenen.

Laagpakket van Gieten – behoort tot de Formatie van Drenthe. Het Gieten Laagpakket bestaat uit keileem – een mengsel van grindhoudende klei en leem – afgezet in grondmorenes onder de toenmalige ijskap. De top is soms zandig (keizand; Laag van Gasselte). Keizand is gevormd door verwering en het uitwassen van fijnere fracties na afzetting.

Laagpakket van Wierden - (Boxtelformatie). Tot dit laagpakket worden de dekzanden gerekend. Dekzand is gedurende het laat-Weichselien – vroeg-Holoceen gevormd onder invloed van de wind

Mesolithicum - Het Mesolithicum (8.800 – 4.900 voor Chr.) begon tijdens het begin van het Holoceen. De gemiddelde temperatuur steeg. Vegetatie ontwikkelde zich sterk en de variatie in flora en fauna nam toe. De mens trok als jager/verzamelaar door het land.

Materiële resten uit deze periode worden gekenmerkt door kleine vuursteenvoorwerpen (microlithen).

Middeleeuwen - De Middeleeuwen duurden van 450 – 1500 na Chr. Over de periode vlak na het definitieve vertrek van de Romeinen uit Nederland is weinig bekend. Tot op heden zijn relatief weinig vindplaatsen uit deze periode aangetroffen. Er zijn sterke vermoedens dat resten uit deze periode voor een belangrijk deel onder de huidige oude stads- en dorpskernen en oude akkercomplexen liggen. Vanaf ongeveer de 10e eeuw ontstaat er weer enige stabiliteit en is sprake van een min of meer centraal gezag. De maatschappij raakt gefeodaliseerd. In deze periode werd een begin gemaakt met de ontginning van veen, heide en bos.

Neolithicum - Het Neolithicum (5.300 – 2.000 voor Chr.) wordt gekenmerkt door een overschakeling van jagen/verzamelen naar landbouw en veeteelt. De mens ging zich op een min of meer vaste locatie vestigen. Aanvankelijk werd daarnaast nog gejaagd en verzameld, maar meer en meer werd de mens agrariër. Doordat men zich op een locatie kon vestigen, namen de materiële bezittingen sterk toe. Men bouwde boerderijen en andere constructies en creëerde voorwerpen van aardewerk en geslepen steen. De bevolking kon groeien en de samenlevingen werden complexer. Uit deze periode zijn hunebedden en grafvelden/-heuvels bekend.

Paleolithicum - Gedurende het Paleolithicum (300.000 – 8.800 voor Chr.) is Nederland wel bezocht door de mens (*Homo Sapiens Sapiens* en *Homo Sapiens Neanderthalensis*) gedurende de warmere perioden. Sporen zijn echter schaars en vaak verstoord. De mens trok destijds als jager/verzamelaar rond in kleine groepen. Afhankelijk van het seizoen en aanwezige voedselbronnen werden steeds wisselende, tijdelijke kampementen bewoond.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) – De RCE is een onderdeel van het ministerie van OCW. Het voert wet- en regelgeving uit, ontwikkelt kennis en geeft advies over rijksmonumenten, landschap & omgeving, archeologie en roerend erfgoed.

Saalien – een geologische periode in het Pleistoceen die duurde van 236 – 126 duizend jaar geleden. Het Saalien was de voorlaatste ijstijd (voorlaatste glaciaal). Gedurende deze periode kwam het landijs tot in Midden-Nederland.

Weichselien – een geologische periode in het Pleistoceen die duurde van 116 – 11,7 duizend jaar geleden. Het Weichselien is de laatste ijstijd (glaciaal) die we in Nederland gehad hebben. Het landijs bereikte de Nederlandse grenzen niet, maar wel was de bodem van grote delen permanent bevroren (permafrost).

Bijlage 15

10 03.

Spoelstra Advies

Van: wateradvies@wetterskipfryslan.nl <zaken@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: maandag 5 december 2022 16:39
Aan: [redacted]
Onderwerp: [wetterskip 234468-541175] Aanvullend advies ruimtelijk plan 'Ruimtelijke onderbouwing omgevingsvergunning Butewei 3 te Ureterp'

Beste,

Op 17-11-2022 hebben wij 'Ruimtelijke onderbouwing omgevingsvergunning Butewei 3 te Ureterp' ter inzage gekregen, waarvoor onze dank. Uit de beoordeling van het plan vragen we je aandacht voor de volgende punten:

Erfafspoeling

Vanaf het erf mogen geen verontreinigende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. Door mest en perssappen uit de voeropslagen kan verontreiniging worden veroorzaakt als deze naar de bodem of het oppervlaktewater (af)stromen. Ook door afstromend regenwater dat in contact is geweest met een niet bezemschoon erf en een niet bezemschone voeropslag kan het oppervlaktewater verontreinigd worden. De initiatiefnemer dient deze erfafspoeling te allen tijde te voorkomen door bepaalde maatregelen te nemen. Voor informatie en advies over erfinrichting kunt u contact opnemen met de vakgroep Handhaving van Wetterskip Fryslân.

Toename verharding

De toename van de versnelde afvoer verharding door vergroting van het bebouwd oppervlak met ruim 2200 m2 wordt gecompenseerd door het verbreden van een bestaande sloot en de aanleg van een vijver. Wij adviseren om voor het bergen en afvoeren van het hemelwater van de nieuwe bebouwing deze zo veel mogelijk op het nieuw gegraven oppervlaktewater aan te sluiten. Dit om wateroverlast bij grote neerslaghoeveelheden zo veel mogelijk te voorkomen. Zie ook www.frieseklimaatatlas.nl (http://www.frieseklimaatatlas.nl/) voor meer informatie.

Graag zien wij bovenstaande punten worden opgenomen in het onderdeel 'Water'.

Mocht je vragen hebben dan kun je contact met ons opnemen via onderstaande contactgegevens.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Gebiedsadviseur Wetterskip Fryslân
T 058 – 292 2222 | E zaken@wetterskipfryslan.nl |

Wetterskip Fryslân Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl

WETTERSKIP FRYSLÂN

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print

Bijlage 16

Definitief verslag van het gesprek op 26 januari 2023 over de vestiging van een paardenhouderij aan de Bûtewei 3 in Ureterp.

Aanwezigen:

Namens initiatiefnemers:	Initiatiefnemer 1 en 2, wonende aan de Bûtewei x in Ureterp; Adviseur van initiatiefnemers;
Omwonenden:	Omwonende 1 en 2, wonende aan de Bûtewei x in Ureterp; Omwonende 3, wonende aan de Bûtewei x in Ureterp;
Namens de gemeente:	de heren Klijnstra (stedenbouwkundige) en Kampyon (beleidsadviseur RO).

Datum, tijdstip en locatie:
26 januari 2023, om 19:30 uur in het Lycklamahuis in Beetsterzwaag.

Inleiding:
De heer Kampyon heet iedereen welkom. Daarna vindt een kennismakingsronde plaats. Vervolgens wordt de aanleiding van het gesprek toegelicht.

Aanleiding:
Uitgelegd wordt dat initiatiefnemers voornemens zijn om een paardenhouderij te vestigen aan de Bûtewei 3 in Ureterp. In de huidige situatie is sprake van het hobbymatig houden van paarden. Initiatiefnemers willen dit uitbreiden naar een professionele paardenhouderij. Dit is in strijd met de woonbestemming.

Het voorgenomen plan is gericht op het vergroten van het erf, het realiseren van een (overdekte) rijhal met stallen, een (overdekte) longeercrikel, en een sleufsilo voor de opslag van mest. Omdat het plan strijdig is met het bestemmingsplan is voor de realisatie van het plan een nieuw bestemmingsplan dan wel een omgevingsvergunning vereist om af te mogen wijken van het bestemmingsplan. Initiatiefnemers hebben voor dat laatste gekozen. De omgevingsvergunning om af te mogen wijken van het bestemmingsplan kan niet eerder worden verleend nadat de gemeenteraad heeft verklaard daartegen geen bedenkingen te hebben.

Het college van burgemeester en wethouders staat in principe positief tegenover de voorgenomen plannen en heeft de gemeenteraad voorgesteld een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven. Daarmee verklaart de raad (in principe) ook positief tegenover de plannen te staan. Hiermee neemt de raad overigens nog geen definitief besluit. Eigenlijk besluit de raad akkoord te gaan met het starten van de planologische procedure. Tijdens de planologische procedure kunnen zienswijzen worden ingediend. De zienswijzen worden betrokken bij de definitieve besluitvorming.

Voorafgaand aan de behandeling van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen in de oriënterende raadsbijeenkomst van 28 november 2022 hebben omwonende 2 en 3 hier al een voorschot op genomen en gebruik gemaakt van het spreekrecht. Tijdens het spreekrecht hebben zij

aangegeven dat de stukken suggereren dat zij akkoord gaan met de plannen, maar dat dat niet de waarheid is. De waarheid is dat hen andere (veel minder ingrijpende) plannen zijn voorgelegd, die (zo vervolgt de heer Kampyon) omwonende 3 overigens niet voor akkoord, maar louter voor gezien heeft getekend. Initiatiefnemer 1 merkt aanvullend op dat omwonende 3 niet voor akkoord wilde tekenen, waarna initiatiefnemer 1 in bijzijn van omwonende 3 “voor gezien omwonende 3” onderaan de brief heeft genoteerd. Na afloop van het spreekrecht heeft de wethouder de gemeenteraad tijdens de oriënterende raadsbijeenkomst voorgesteld de ontwerp verklaring van geen bedenkingen niet te behandelen en hem eerst de gelegenheid te bieden één en ander op te helderen.

De heer Kampyon legt uit dat dit de aanleiding vormt voor het gesprek. Daarnaast is het doel van initiatiefnemers om omwonenden correct over het voorgenomen plan te informeren en de gelegenheid te bieden daarop te reageren. De heer Kampyon geeft aan dat dit wettelijk niet vereist is, maar dat de gemeente het wel belangrijk vindt dat initiatiefnemers dit doen. Hij vraagt de adviseur van initiatiefnemers (hierna: de adviseur) allereerst te reageren op de beweringen van omwonenden dat zij onjuist zijn ingelicht.

Excuses van de adviseur van initiatiefnemers:
De adviseur schetst de voorgeschiedenis. Hij legt uit dat het begonnen is met een principeverzoek op 9 mei 2019. Sindsdien zijn de plannen herhaalde keren aangepast.

Op 12 mei 2021 zijn de plannen (voor het laatst) met de omwonenden overlegd. Naderhand zijn de plannen gewijzigd. Enerzijds als gevolg van voortschrijdend inzicht bij initiatiefnemers, in die zin dat initiatiefnemers onder andere besloten hebben om de buitenbak te overkappen. Anderzijds als gevolg van overleg met de gemeente en de provincie over de landschappelijke inpassing. Alles heeft uiteindelijk geresulteerd in het plan dat op 28 november jl. aan de gemeenteraad is voorgelegd. Het is niet de bedoeling hier nog weer van af te wijken. De adviseur geeft aan dat de fout is gemaakt door het gewijzigde plan niet meer met omwonenden te overleggen.

“Dit is fout geweest en dit had niet mogen gebeuren”, zegt de adviseur. Hij geeft aan dat alleen hij verantwoordelijk is voor deze fout. Initiatiefnemers valt daarin niets te verwijten, zegt hij. Hij geeft aan dat initiatiefnemers alles aan hem uit handen hebben gegeven, ook de communicatie met de omwonenden. De adviseur merkt op dat er beslist geen sprake is van opzet. Hij legt uit dat hij onder tijdsdruk stond. De plannen moesten vóór een bepaalde datum bij de gemeente liggen. Dit had te maken met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hij geeft aan dat het een race tegen de klok was en dat hij het in de drukte gewoon vergeten is.

Omwonende 2 geeft aan het te gemakkelijk te vinden, dat de adviseur volledig de schuld op zich neemt. Zij vindt dat initiatiefnemers hierin ook een verantwoordelijkheid hebben. Ze stelt dat omwonenden opzettelijk zijn misleid. Omwonenden 1 en 3 zijn hiervan ook overtuigd. Initiatiefnemer 2 uit haar frustratie hierover. Het stoort haar dat omwonenden stellen dat sprake is van opzet en dat omwonenden initiatiefnemers als leugenaars aanzien.

Initiatiefnemer 1 legt uit er bewust voor gekozen te hebben om alles uit handen te geven. Enerzijds omdat hij zelf niet weet hoe hij het moet aanpakken, maar ook omdat hij het heel erg druk heeft met een bedrijfsovername. Hij benadrukt dat een fout is gemaakt en betreurt het dat omwonenden denken dat het met voorbedachte rade is gebeurd. Hij merkt nogmaals op dat er absoluut geen opzet in het spel en dat zij de plannen niet voor de lol hebben gewijzigd. Hij benadrukt de extra kosten en onderzoeklast die de wijzigingen met zich mee hebben gebracht. Verder geeft hij aan dat de wijzigingen grotendeels voortvloeien uit de wensen die in de Nije pleats-sessie naar voren zijn gebracht.

In het gesprek dat daarop volgt, slagen initiatiefnemers er niet in om het vertrouwen van omwonenden te winnen. De heer Kampyon stelt voor om de discussie of wel/geen sprake is van opzet te beëindigen en vraagt omwonenden de bezwaren/zorgen over het plan toe te lichten.

De bezwaren:
Omwonende 2 geeft aan om niet nader te noemen redenen vanwege de rust voor het wonen aan de Bûtewei te hebben gekozen. Zij wil daar niet over uitwijden. Ze merkt op dat de plannen zoals die met haar zijn overlegd veel kleiner van omvang waren. Ze vreest overlast en vindt dat de grote schuur (overdekte rijhal waarin tevens de stallen zijn ondergebracht, red.) het vrije uitzicht aantast.

Omwonende 3 heeft niet de behoefte zijn bezwaren toe te lichten. Hij verwijst naar zijn betoog in de raadsbijeenkomst (hierin gaf omwonende 3 onder andere aan dat [1] bebouwing buiten bouwvlak strijdig is met het principe van zorgvuldig ruimtegebruik, [2] de rijhal het uitzicht belemmert en (3) het plan overlast en schade veroorzaakt als gevolg van schaduw, takken en bladeren op belendende agrarische percelen, red.). De heer Kampyon benadrukt het belang van het inhoudelijk bespreken van de bezwaren en geeft omwonende 3 nogmaals in overweging de bezwaren toe te lichten. Omwonende 3 merkt op deze behoefte niet te hebben. Hij vindt dat hij duidelijk is geweest.

De heer Kampyon vraagt de adviseur om een reactie/toelichting.

Geen gebruiksgerichte paardenhouderij, maar alleen paardenopfokbedrijf:
Wat betreft de gevreesde overlast benadrukt de adviseur dat het om een paardenopfokbedrijf gaat en niet om een gebruiksgerichte paardenhouderij. Hij legt uit dat dit betekent dat er pertinent geen sprake is van een paardenpension en/of manege-activiteiten. Deze hebben vanwege de ruimtelijke effecten en de verkeerstaantrekkende werking vaak een grote impact op de omgeving. In voorliggende situatie is beslist geen sprake van het houden van paarden van derden of manege-activiteiten. Integendeel, het gaat puur en alleen om het fokken van paarden, die vervolgens getraind en afgericht worden. Het gaat hier primair om een agrarische functie waarvan de ruimtelijke-functionele effecten vergelijkbaar zijn met die van andere agrarische bedrijven.

Initiatiefnemer 1 bevestigt dat geen sprake is van een paardenpension of manege-activiteiten. Ze willen geen mensen op hun erf. Hij legt uit dat dat helemaal niet bij hun past. Omwonenden hebben in dat opzicht volgens hem niets te vrezen. “Daar hoeven jullie echt niet bang voor te zijn”, zegt hij. De adviseur merkt op dat dit ook niet mag. Hij legt uit dat de beoogde omgevingsvergunning alleen een paardenopfokbedrijf toestaat. Wordt hiervan afgeweken dan kan de gemeente daarop handhaven. De heer Kampyon merkt op dat dit juist is. Gronden en gebouwen moeten overeenkomstig de afgegeven omgevingsvergunning worden gebruikt.

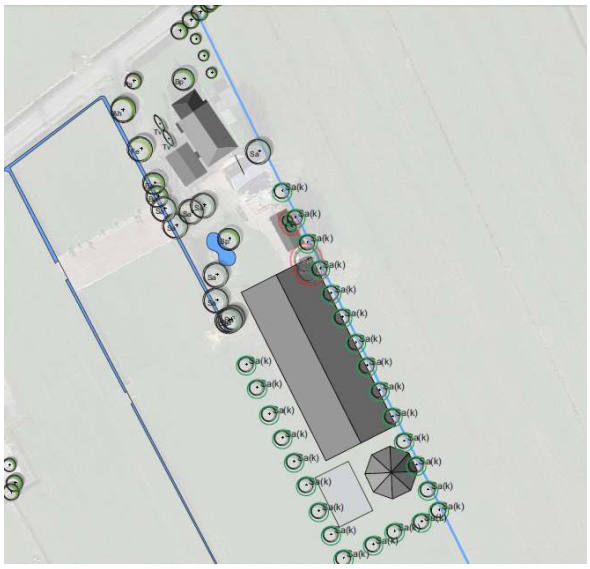
De adviseur geeft verder aan dat (uiteindelijk) gekozen is voor een overdekte rijhal (inclusief stallen), ter plaatse van de bestaande buitenbak, en een overdekte longeercirkel, waardoor de activiteiten met paarden overwegend binnen plaatsvinden en er geen sprake is van lichthinder die gepaard gaat met een buitenbak. De activiteiten zullen hierdoor voor de omgeving niet/nauwelijks merkbaar zijn. Omdat de rijhal ter plaatse van de huidige buitenbak wordt gerealiseerd, wordt bovendien extra beslag op de ruimte zoveel mogelijk voorkomen.

Overleg over landschappelijke inpassing met gemeente:
De adviseur legt verder uit dat de landschappelijke inrichting/inpassing uitgebreid met de gemeente is besproken volgens de principes van de Nije Pleats-methodiek. Dit is een methode van overleg tussen ondernemer en overheid om te komen tot een optimaal functionerend en goed in het landschap passend(e) bedrijf(suitbreiding), waarbij in het bijzondere rekening wordt gehouden met de voor het gebied kenmerkende landschappelijke structuur. Dit heeft na een schetssessie op 12 september 2022 uiteindelijk geresulteerd in het thans voorliggende plan, waarin de sleufsilo en de

overdekte longeercirkel achter de nieuwe rijhal zijn gesitueerd en het nieuwe erf van een groene singel is voorzien.

De heer Kampyon dankt de adviseur voor de toelichting en vraagt omwonenden of de toelichting de zorgen bij omwonenden heeft weggenomen of omwonenden op andere gedachten heeft gebracht. Omwonende 2 geeft aan het lastig te vinden en het niet meer zo goed te weten. De heer Kampyon merkt op niets te willen forceren. Hij stelt voor om de landschappelijke inrichting/inpassing aan de orde te stellen en vraagt de heer Klijnstra om de landschappelijke inpassing toe te lichten.

Toelichting op de landschappelijke inpassing:
De heer Klijnstra legt uit dat de Bûtewei in het woudontginningslandschap ligt, meer specifiek in de noordelijke Wouden. Kenmerkend voor dit landschapstype is de smalle en opstrekkende verkaveling. Om deze reden wordt voorgesteld het erf in de diepte, binnen de bestaande sloten, richting het zuiden uit te breiden en de bebouwing in lijn achter elkaar te plaatsen. Ook wordt hierdoor de open ruimte/doorzichten tussen de erven aan de Bûtewei gehandhaafd. Overeenkomstig de aanbevelingen in het adviesboek Nije Pleats wordt de nieuwe bebouwing (zoveel mogelijk) in dezelfde richting geplaatst als de oorspronkelijke boerderij en wordt onderscheid gemaakt tussen het woonerf en het werkerf. Het onderscheid wordt gemaakt door wonen en werken van elkaar te scheiden door een middengebied/overgangsgebied waarin eigen beplanting, water en een kapschuur een plek hebben.

Door het erf naar achteren op te rekken en een nieuwe groene mantel om het (nieuwe) bedrijfsgedeelte aan te brengen die de contouren van het erf markeren en het geheel omsluiten, wordt de rechthoekige vorm en smalle opstrekkende verkaveling in beeld verstrekt. Tot slot is ervoor gekozen om de longeercirkel en sleufsilo achter de rijhal, binnen de nieuwe mantel te plaatsen waardoor het zicht op deze bouwwerken wordt beperkt.

De heer Klijnstra geeft aan dat de situatie er voor de omgeving beter op geworden is. In de eerdere plannen was nog sprake van een onsamenhangend beeld en ontbrak nog een landschappelijke markering van het nieuwe erf. Ook de keuze om de buitenbak te overkappen en daarin de stallen onder te brengen, brengt meer rust in het ruimtelijk beeld, maar ook voor de omgeving.

De heer Kampyon dankt de heer Klijnstra voor zijn toelichting. Ter aanvulling op de toelichting van de heer Klijnstra merkt hij op dat het gemeentelijk beleid aangaande paardenhouderijen is geformuleerd in de Notitie Paardenhouderij. Het beleid is er op gericht om mogelijkheden te bieden

voor de paardensector in het buitengebied van Opsterland, zowel voor de hobby als het grondgebonden en niet-grondgebonden bedrijf, mits één en ander landschappelijk goed wordt ingepast. In de notitie zijn toetsingscriteria opgenomen voor de beoordeling van de landschappelijke inpassing. Het thans voorliggende plan voldoet hieraan waardoor het college van burgemeester en wethouders in principe positief tegenover het plan staat.

De heer Kampyon vraagt of de toelichting van de heer Klijnstra vragen oproept. Dit is niet het geval. Vervolgens vraagt hij of omwonenden nu zij de toelichting hebben gehoord anders over plan denken of bijvoorbeeld voorstellen hebben hoe het anders zou kunnen. Initiatiefnemer 1 merkt op dit heel graag te vernemen. “Misschien dat we hier dan wat mee kunnen”, zegt hij. De adviseur maakt duidelijk dat het programma voor initiatiefnemers hierbij wel een gegeven is. “Anders is het plan het plan niet meer”, zegt hij. Omdat een reactie van omwonenden uitblijft, vraagt de heer Kampyon aan omwonenden wat de voornaamste bezwaren zijn. “Als we dat weten, weten we ook waar we ons op moeten richten”, merkt hij op.

Opvattingen van omwonenden onveranderd:
Omwonende 3 zegt bij zijn standpunt te blijven dat geen bebouwing buiten het huidige bouwperceel moet worden toegestaan. Hij merkt op het allemaal veel te groot te vinden en blijft van mening dat initiatiefnemers omwonenden opzettelijk hebben misleid. Omwonende 1 en 3 sluiten zich hierbij aan. De heer Kampyon concludeert dat omwonenden bij hun bezwaren blijven en dat het gesprek niet tot een oplossing heeft geleid. Hij geeft aan niet het gevoel te hebben dat een vervolggesprek tot een andere uitkomst leidt.

De heer Kampyon zegt toe dat een verslag van het gesprek wordt gemaakt en dat aanwezigen de gelegenheid wordt geboden om op het concept te reageren. Het definitief verslag wordt toegevoegd aan het voorstel om de gemeenteraad een besluit te laten nemen over het verlenen van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Wordt de ontwerp verklaring door de gemeenteraad verleend dan wordt de planologische procedure gestart. De planologische procedure is voorzien van de mogelijkheid om een zienswijze tegen de voorgenomen plannen in te dienen. Ingediende zienswijzen worden betrokken bij de definitieve besluitvorming.

De heer Kampyon dankt een ieder voor zijn inbreng en sluit de bijeenkomst.

==

Bijlage 17

GEMEENTE OPSTERLAND

NOTITIE PAARDENHOUDERIJ IN OPSTERLAND

GEMEENTE OPSTERLAND

NOTITIE PAARDENHOUDERIJ IN OPSTERLAND

Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling
November 2008

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	1
1.1.	Aanleiding	1
1.2.	Veranderend platteland	1
1.3.	Doel van deze notitie	1
2.	Kort toelichting op de typen paardehouderij, huidige planologische mogelijkheden en leeswijzer	1
2.1.	Typen paardenhouderij	2
2.2.	Huidige bestemmingsplannen	2
2.3.	Leeswijzer	2
3.	Hobbymatige paardenhouderij	3
3.1.	Omschrijving	3
3.2.	Huidige mogelijkheden	3
3.3.	Toelaatbaarheid	4
3.4.	Voorgestelde regeling	5
4.	Agrarische paardenhouderij	6
4.1.	Omschrijving	6
4.2.	Huidige mogelijkheden	7
4.3.	Toelaatbaarheid	7
4.4.	Voorgestelde regeling	7
5.	Maneges	8
5.1.	Omschrijving	8
5.2.	Huidige mogelijkheden	8
5.3.	Toelaatbaarheid	9
5.4.	Voorgestelde regeling	9
6.	Pensionstallen	11
6.1.	Omschrijving	11
6.2.	Huidige mogelijkheden	11
6.3.	Toelaatbaarheid	12
6.4.	Voorgestelde regeling	12
7.	Handels-, sport- en africhtingsstallen	13
7.1.	Omschrijving	13
7.2.	Huidige mogelijkheden	13
7.3.	Toelaatbaarheid	14
7.4.	Voorgestelde regeling	14
8.	Entrainementen	15
8.1.	Omschrijving	15
8.2.	Huidige mogelijkheden	15
8.3.	Toelaatbaarheid	16
8.4.	Voorgestelde regeling	16
9.	Samenvatting	17
9.1.	Inleiding	17
9.2.	Toelaatbaarheid van paardenhouderijen per type	17
10.	Sturing in de praktijk	20

1. Inleiding.

1.1 Aanleiding
De gemeente Opsterland werkt op dit moment aan een integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied. Het huidige bestemmingsplan Landelijk Gebied dateert van 1990 en heeft aan actualiteit ingeboet. Er zijn diverse ontwikkelingen gaande die maken dat een nieuw, geactualiseerd bestemmingsplan noodzakelijk is. Hierbij moet men denken aan ontwikkelingen in de agrarische sector en op het gebied van natuur en landschap, recreatie en toerisme. Ook de ontwikkeling van de paardensector heeft niet stilgestaan. In Nederland is deze sector de laatste jaren sterk gegroeid. Zo ook in Opsterland.

1.2 Veranderend platteland
De groei van de paardensector komt enerzijds doordat steeds meer boeren stoppen met de agrarische bedrijfsvoering. Hierdoor komt steeds meer ruimte en grond beschikbaar voor particulieren. Het wonen neemt in het buitengebied een steeds belangrijkere plaats in en op de vaak ruime kavels worden paarden gehouden voor de hobby. De bewoners hebben vaak een schuur en paardenbak met lichtmasten bij huis.
Daarnaast neemt het bedrijfsmatig houden van paarden toe. Paardenhouderijen komen in het buitengebied als zelfstandig bedrijf voor of maken onderdeel uit van een agrarisch bedrijf. Agrarische paardenhouderijen zijn grondgebonden en hebben de ruimtelijk-functionele kenmerken van een agrarisch bedrijf. Opsterland kent op dit moment 48 paardenhouderijen met alleen een agrarische functie (bron: Landbouwstructuuronderzoek DLG 2008). Ook combinaties met andere sectoren komen voor, zoals de recreatieve sector of de detailhandel.
Een groot deel van de paardenhouderijen is niet grondgebonden, maar is wel gelieerd aan het buitengebied. Deze kenmerken zich vaak door grote, omvangrijke gebouwen, voor de paardensport ingerichte kavels en kunnen soms een behoorlijke verkeersaantrekkende werking hebben (maneges). Veelal zijn omheiningen aanwezig, soms in opvallend kleur- en materiaalgebruik zoals witte hekken, linten en vangrails. De ruimtelijk-functionele kenmerken zijn anders dan die van een puur agrarisch bedrijf.
De gemeente Opsterland functioneert niet alleen als aantrekkelijke vestigingsplaats voor mensen die op het platteland willen wonen en paarden als hobby hebben. Ook vormt het landschap een aantrekkelijk uitrijdgebied. Het aantal hobby- en bedrijfsmatige paardenhouders zal binnen Opsterland dan ook verder toenemen. Al met al zal de paardenhouderij een steeds grotere invloed krijgen op het platteland van Opsterland.

1.3. Doel van deze notitie
Als gevolg van deze ontwikkelingen hebben zowel de paardenhobby als de bedrijfsmatige paardenhouderij een duidelijk ruimtelijk effect op het landschap in het buitengebied. De ruimtelijk-functionele kenmerken kunnen afwijken van de puur agrarische bedrijven in het buitengebied. Deze notitie speelt hierop in en stelt de uitgangspunten op voor het bieden van mogelijkheden voor de paardensector in het buitengebied van Opsterland, zowel voor de hobby als het grondgebonden en niet grondgebonden bedrijf. De vraag wordt beantwoord in hoeverre de verschillende typen paardenhouderij toelaatbaar zijn en welke locaties daarvoor in aanmerking komen. De voorwaarden en criteria voor de toelaatbaarheid van de verschillende typen paardenhouderij worden gegeven, gekoppeld aan de ruimtelijke en functionele mogelijkheden zoals die in bestemmingsplannen kunnen worden geformuleerd.
Als zodanig vormt deze notitie één van de beleidsstukken die ten grondslag liggen aan het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied. Daarnaast kan deze notitie fungeren als toetsingskader voor initiatieven voor paardenhouderijen, vooruitlopend op de inwerkingtreding van het nieuwe bestemmingsplan.

2. Korte toelichting op de typen paardenhouderij, huidige planologische mogelijkheden en leeswijzer

2.1 Typen paardenhouderij
Binnen de paardensector in de gemeente Opsterland zijn zes typen paardenhouderij aan te wijzen:

1. Hobbymatige paardenhouderij (maximaal vijf paarden)
2. Agrarische paardenhouderij
3. Manege
4. Pensionstalling
5. Handels-, sport- of africhtingsstal
6. Entrainement

Daarnaast zijn diverse combinaties mogelijk van verschillende bedrijfstypen paardenhouderij (bijvoorbeeld manege en paardenpension). Ook combinaties met andere sectoren kunnen mogelijk zijn, bijvoorbeeld met recreatie en toerisme. Zo zijn maneges denkbaar met een minicamping. Op dat moment geldt dat de toelaatbaarheid dient te worden getoetst aan het onderdeel van de inrichting dat de meeste impact op de omgeving heeft.
De meeste van de beschreven typen paardenhouderij komen voor in het buitengebied wegens afstandseisen tot milieugevoelige functies. Door de effecten op de omgeving als gevolg van geur, licht en stof zullen er eisen worden gesteld door middel van een milieuvergunning of het Besluit Landbouw. Bij meer dan vijf paarden is op grond van de milieuwetgeving sprake van het bedrijfsmatig houden van paarden. Om de paardenhouderijen eenduidig te kunnen toetsen op milieueffecten en ruimtelijk - functionele effecten, wordt in beide gevallen gesproken van het bedrijfsmatig houden van paarden zodra sprake is van meer dan vijf paarden. Daarom geldt deze grens ook voor de onderhavige notitie.
Alleen het houden van paarden voor de hobby zal waarschijnlijk nog kunnen voorkomen binnen de bebouwde kom van de dorpen. In die zin wordt bij de beschrijving van deze vorm van paardenhouderij zowel het bestemmingsplan voor het buitengebied als voor de dorpen bedoeld.
Tot slot dient te worden vermeld dat de notitie spreekt van paarden. Daar worden in het kader van de notitie ook pony's onder verstaan.

2.2 Huidige bestemmingsplannen
Het huidige planologische kader is vaak niet toereikend voor de vestiging en landschappelijke inpasbaarheid van paardenhouderijen. In het bestemmingsplan zijn de percelen voorzien van een agrarische bestemming, een bedrijfsbestemming of woonbestemming. De hierin opgenomen bepalingen zijn niet voldoende afgestemd op de specifieke bedrijfsvorm van een paardenhouderij.

2.3. Leeswijzer
In de paragrafen 3 t/m 8 worden de verschillende typen paardenhouderij afzonderlijk behandeld ten aanzien van de toelaatbaarheid en de te stellen voorwaarden en criteria. Daarbij wordt aangegeven hoe dit kan worden uitgewerkt in het bestemmingsplan aan de hand van de planologische mogelijkheden per type paardenhouderij. Combinaties van bedrijfstypen kunnen mogelijk zijn, waarbij uitgangspunt van toetsing het bedrijfstype is dat ruimtelijk-functioneel gezien de grootste impact heeft op de omgeving.
In paragraaf 9 worden puntsgewijs de verschillende mogelijkheden per bedrijfstype weergeven. Het daarbij om de toelaatbaarheid in ruimtelijk - functionele zin (plaats en omvang gebouwen, verkeersaantrekkende werking etc.).
Paragraaf 10 ten slotte geeft aan hoe in de praktijk zal worden omgegaan met concrete verzoeken tot vestiging van paardenhouderijen.

3. Hobbymatige paardenhouderij

3.1. Omschrijving

Steeds vaker worden bij woningen één of enkele paarden gehouden voor de hobby. De grens ligt hierbij op maximaal vijf paarden. Dit is van belang, omdat op grond van een milieuvergunning of het Besluit Landbouw bij meer dan vijf paarden sprake is van een bedrijfsmatige activiteit. Bij het houden van paarden voor de hobby gaat het uitdrukkelijk om het uitoefenen van de eigen hobby en niet het faciliteren van het gebruik van ruimte door derden zoals bij een paardenpension. Wel betreft het een hobby die veel ruimte vraagt en bouwwerken kent die men niet bij de gewone woonfunctie aantreft. In de praktijk zal de hobbymatige paardenhouderij zich daarom waarschijnlijk beperken tot het buitengebied, maar op zich kan zij ook voorkomen binnen de bebouwde kom. Vaak beschikt men over:

- stal
- niet-overdekte paardenbak met lichtmasten
- mestplaat
- eventueel een paardenweide
- schuur voor opslag van paardenvoer etc.

Zowel de niet-overdekte paardenbak als lichtmasten zijn opvallende elementen in het landschap. Lichtmasten, zoals bouwlampen, straatlantaarns etc., vallen op door hun hoogte en verlichting in de duisternis. Een paardenbak beslaat een behoorlijke oppervlakte (20 x 40 m.) en wordt omheind door een hekwerk. Een mestplaat kan geurhinder veroorzaken.
Al met al kan het houden van paarden voor de hobby een behoorlijk ruimtelijk effect hebben op het landschap en de directe omgeving.

Lichtmasten bij paardenbak

Verlichte paardenbak in de schemer

3.2. Huidige mogelijkheden

Omdat de paardenhobby wordt uitgeoefend bij de hoofdfunctie wonen, hebben de betreffende percelen in de bestemmingsplannen een woonbestemming. Binnen deze bestemming mogen de gronden worden gebruikt voor woondoeleinden en daaraan ondergeschikte nevenactiviteiten. In het kader van de milieuwetgeving mogen bij een woning maximaal vijf paarden voor de hobby worden gehouden. Meer dan vijf paarden betekent een bedrijfsmatige activiteit. Tot op heden is dit onderscheid tussen het hobbymatig en bedrijfsmatig houden van paarden niet planologisch geregeld. Om misverstanden te voorkomen over de toelaatbaarheid van een hobbymatige paardenhouderij, zal het nieuwe bestemmingsplan op de milieuwetgeving moeten worden afgestemd.

Bijgebouwen mogen worden gebouwd tot een oppervlakte van maximaal 75 m², al naar gelang de grootte van het perceel. Omdat een hobbymatige paardenhouderij meer ruimte nodig heeft dan een gemiddelde hobby, is hiervoor een vrijstelling opgenomen tot een maximum van 200 m² aan bijgebouwen. Dit is met inbegrip van bijvoorbeeld garage en berging.
De lichtmasten en niet-overdekte paardenbakken worden aangemerkt als bouwwerken, geen gebouwen zijnde. In de bestemmingsplannen worden verschillende hoogtes voor dergelijke bouwwerken toegestaan. In het bestemmingsplan Landelijk Gebied zijn binnen de woonbestemming omheiningen etc. mogelijk tot een maximale hoogte van 2 meter. Voor lichtmasten en andere bouwwerken is de maximale hoogte 2,75 m. In de bestemmingsplannen voor de dorpen gelden voor de bouwwerken, geen gebouwen zijnde in het algemeen een maximale hoogte van 5 meter. Een paardenweide zal in het bestemmingsplan Landelijk Gebied veelal zijn voorzien van de bestemming “Agrarisch gebied”. Daar mogen omheiningen etc. maximaal 1,5 meter hoog zijn.
Hoewel de paardenhobby een aanzienlijk ruimtebeslag met zich mee brengt, zijn in de bestemmingsplannen geen eisen gesteld aan de oppervlakte van de percelen.
Gezien de mogelijkheden die bestemmingsplannen bieden voor het hobbymatig houden van paarden, kan worden geconstateerd dat de toelaatbaarheid ervan op enige punten zal moeten worden aangepast om de uitwerking ervan op de omgeving in goede banen te leiden.

3.3. Toelaatbaarheid

Door de ruimtelijke effecten op de omgeving zullen voorwaarden moeten worden gesteld aan het houden van paarden bij burgerwoningen. De toelaatbaarheid van deze paardenhouderijen kan worden bepaald aan de hand van de volgende uitgangspunten.

1. *In principe is het houden van paarden voor de hobby niet gebonden aan bepaalde locaties.*
   Omdat het hier gaat om het hobbymatig houden van dieren bij burgerwoningen, is een dergelijke activiteit niet op voorhand binnen bepaalde gebieden uitgesloten. Denk hierbij aan de bebouwde kom of natuurgebieden. Eén en ander is inherent aan het feit dat de woonfunctie prevaleert. Wel zal de betreffende locatie binnen een bepaald gebied aan onderstaande voorwaarden moeten voldoen, mede in verband met afstand tot milieugevoelige functies. Waarschijnlijk zal de paardenhobby daarom in de bebouwde kom in de praktijk niet veel voorkomen.

2. *De effecten voor de omgeving dienen zoveel mogelijk te worden beperkt.*
   Wonen in combinatie met een paardenhobby vergt veel ruimte die veelal in beslag genomen wordt door stallen, een niet-overdekte paardenbak, lichtmasten en een mestplaat. Om daartoe de mogelijke hinder voor omliggende woningen te beperken, zal het perceel zo moeten worden ingericht dat voldoende afstand tot omliggende woningen is gegarandeerd. Bij het realiseren van paardenbakken, omheiningen en lichtmasten dient aandacht te worden besteed aan de omvang en materiaalkeuze van de bouwwerken en aan de uitstraling van de verlichting. Daarnaast zullen de milieueffecten op de omgeving zoveel mogelijk moeten worden beperkt vanwege mogelijke geur-, licht- en stofhinder.

3. *Het perceel met bijbehorende bouwwerken dient naar buiten toe een eenheid te vormen.*
   Het perceel dient op een efficiënte wijze te worden ingericht, zodanig dat de gebouwen en bouwwerken een eenheid vormen. Het perceel ligt als een cluster in het landschap. Dit geldt niet alleen voor woning en bijgebouwen, maar ook voor de paardenbakken, mestplaat etc.

4. *Het perceel dient voldoende groot te zijn om alle activiteiten mogelijk te maken.*

Een cluster van gebouwen, bouwwerken en andere voorzieningen op voldoende afstand van nabijgelegen woningen, vergt een ruim perceel waarop alle voorzieningen kunnen worden gerealiseerd.

5. *Bij de hobbymatige paardenhouderij prevaleert de woonfunctie en dient deze zich als zodanig op het perceel te manifesteren.*
   Bij deze vorm van paardenhouderij blijft het wonen de belangrijkste functie en is het paard alleen voor de hobby bedoeld. Alleen kleinschalige, aan de woonfunctie ondergeschikte nevenactiviteiten zijn toegestaan.

3.4. Voorgestelde regeling

De voorwaarden die kunnen worden gesteld aan het houden van paarden als hobby bij een burgerwoning, vinden hun vertaling in de ruimtelijke en functionele eisen in de bestemmingsplannen en, aanvullend, de welstandsnota. Dit leidt tot het onderstaande toetsingskader.

1. *Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande regelingen voor de woonbestemming en bijbehorende mogelijkheden voor een ruimtebehoevende hobby.*
   In principe voldoen de huidige bestemmingsplanbepalingen om het uitoefenen van de paardenhobby mogelijk te maken. De maximale oppervlakte van 200 m² aan bijgebouwen voor een ruimtebehoevende hobby is voldoende voor het realiseren van een paardenstal en eventuele andere bijgebouwen. Evenals in bestaande bestemmingsplannen dienen alle gebouwen en bouwwerken geclusterd binnen het bouwvlak van de woonbestemming te worden gerealiseerd. Voor een niet-overdekte paardenbak en lichtmasten kunnen de voorschriften worden bijgesteld/aangevuld. Hieronder wordt op deze voorwaarden ingegaan.

2. *De voorzieningen dienen zoveel mogelijk binnen het bestemmingsvlak te worden gerealiseerd. De paardenbak en mestplaat dienen daarbij in principe op minimaal 50 meter afstand tot woningen van derden te liggen.*
   In het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied worden de meeste woonerven alleen voorzien van een bestemmingsvlak waarbinnen de bebouwing zal moeten worden gerealiseerd. Alleen voor zeer diepe of brede erven kan een vlak “onbebouwd” worden aangegeven.
   Dit betekent dat ook voor de hobbymatige paardenhouderij alle bouwwerken moeten worden geconcentreerd binnen het bestemmingsvlak zodat woning, stallen en andere bouwwerken een eenheid in het landschap vormen.
   In verband met mogelijke overlast dienen de paardenbak en mestplaat op een minimale afstand van 50 meter tot woningen van derden te liggen. In het bestemmingsplan kan een vrijstellingsbepaling worden opgenomen voor een kortere afstand tot nabijgelegen woningen. Verder kan het voorkomen dat de inrichting van het erf noopt tot een vergroting van het bestemmingsvlak, bijvoorbeeld door een groot voorerf waarop geen bebouwing is toegestaan. In zulke gevallen kan middels een wijzigingsplan een vergroting van het bestemmingsvlak worden gerealiseerd. De bevoegdheid daartoe kan in het bestemmingsplan worden opgenomen. Zowel aan de vrijstelling als het wijzigingsplan zulle voorwaarden worden gesteld ten aanzien van inrichting van het erf en de landschappelijke inpasbaarheid. Daarbij zal het erf van de omgeving moeten worden afgeschermd door middel van een groenstrook met inheemse beplanting. De aanvrager zal daarbij gevraagd worden om een inrichtingsplan en beplantingsplan.

3. *De minimale oppervlakte van het perceel dient 2500 m² te bedragen.*
   Omdat het perceel voldoende ruimte moet kunnen bieden aan de diverse voorzieningen voor de hobbymatige paardenhouderij, wordt een minimale perceelsoppervlakte van 2500 m² vereist. Hierbij is rekening gehouden met een standaardoppervlakte voor een niet-

overdekte paardenbak (20 x 40m = 800 m²), de maximum toegestane oppervlakte van een woning en bijgebouwen (150 + 200 m²) alsmede de overige inrichting van het erf.

4. *Vrijkomende agrarische bebouwing mag worden gesloopt en tot maximaal 70 % van de oorspronkelijke oppervlakte worden terug gebouwd.*
   Omdat men voor het erf en de gebouwen een redelijke oppervlakte nodig heeft, zijn voormalige boerderijen aantrekkelijk voor paardenliefhebbers. Het erf zal dan als woonbestemming worden bestemd. Dit betekent dat de bedrijfsgebouwen op het erf wel in stand mogen blijven, maar zodra er nieuwbouwplannen zijn voor bijvoorbeeld een paardenstal, zullen deze in omvang worden beperkt. Als regel wordt daarbij 70% van de oorspronkelijke bebouwde oppervlakte gehanteerd. Op deze manier vindt een sanering van gebouwen plaats zonder dat de eigenaar onevenredig wordt benadeeld voor het bebouwd oppervlak.

5. *Ten behoeve van een bouwvergunning voor een niet-overdekte paardenbak en omheiningen worden voorwaarden gesteld aan omvang, kleur en materiaalgebruik.*
   Een niet-overdekte paardenbak is een bouwwerk waarvoor een bouwvergunning nodig is. In het bestemmingsplan voor het buitengebied kan een maximale hoogte van 2 meter worden opgenomen voor dit soort bouwwerken. Voor een landschappelijke inpassing dient te worden gekozen voor onopvallende materialen. De eisen kunnen in de Welstandsnota worden opgenomen. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld witte hekken en vangrails worden uitgesloten. Afrasteringen als prikkeldraad en linten langs paardenweides zijn geen bouwwerken. Er kunnen wel eisen voor in de Welstandsnota worden opgenomen ten aanzien van materiaal en kleurgebruik. Mocht hiervan eventueel worden afgeweken, dan bestaat de mogelijkheid hiertegen op te treden.

6. *Voor lichtmasten bij een paardenbak dient een lichtplan te worden opgesteld.*
   Ook lichtmasten zijn, in relatie tot de bestemming, bouwwerken waarvoor een bouwvergunning nodig is. Om lichtoverlast te voorkomen dient de bouwaanvraag vergezeld te gaan van een lichtplan, waarin aandacht wordt besteed aan de beperking van het aantal lichtmasten en de uitstraling van licht. Voor een optimaal lichteffect, zonder dat extra lichthinder optreedt, zal voor lichtmasten een maximale hoogte van 6 meter worden toegestaan.

7. *Er zijn binnen de woonbestemming alleen paardenhouderijen toegestaan waarvoor geen milieuvergunning nodig is: maximaal vijf paarden.*
   De effecten op de omgeving vanwege geur, licht en stof kunnen in toom worden gehouden door het aantal paarden te beperken. Dit kan door in de planvoorschriften te bepalen dat geen activiteiten zijn toegestaan waarvoor een milieuvergunning nodig is. Omdat een milieuvergunning vereist is voor meer dan vijf paarden, geldt dit als maximum aantal te houden paarden.

8. *De gebruiksmogelijkheden blijven beperkt tot de woonfunctie en de paardenhobby.*
   De betreffende percelen zijn in het bestemmingsplan voorzien van een woonbestemming. Nevenactiviteiten zijn toegestaan zoals die zijn geformuleerd in de voorschriften voor de woonbestemming.

4. Agrarische paardenhouderij

4.1. Omschrijving

De agrarische paardenhouderij richt zich op het voortbrengen van producten door middel van het houden van dieren. Het gaat om grondgebonden bedrijven die gelieerd zijn aan het buitengebied. De agrarische paardenhouderij verschilt niet ten opzichte van andere vormen van agrarisch gebruik. Onder agrarische paardenhouderij valt een aantal soort bedrijven:

- Opfokbedrijven waar jonge paarden in groepen worden gehouden, in de zomerperiode meestal in grote weilanden, in de winter op stal;
- Hengsten- en merriehouderijen. Hierbij worden hengsten respectievelijk merries ingezet voor de fokkerij;
- Paardenmelkerijen.

Omdat het hier gaat om een zuiver agrarische functie, zijn de ruimtelijk - functionele effecten van een agrarische paardenhouderij grotendeels te vergelijken met die van andere agrarische bedrijven. Wel is vaak een aantal voorzieningen aanwezig die typerend is voor het (bedrijfsmatig) houden van paarden. Deze voorzieningen zijn gericht op het africhten en trainen van de gefokte paarden. Voorzieningen die kunnen voorkomen op een agrarische paardenhouderij:

- niet overdekte buitenrijbaan, stap-/trainingsmolen of paardenbak met lichtmasten
- paardenstallen/-boxen
- opslag (-loods)
- kantoor
- mestplaat
- parkeerruimte

Een binnenrijbaan (rijhal) is voor de agrarische paardenhouderij niet noodzakelijk. Dergelijke rijhallen worden vaak gebruikt voor publieksgerichte activiteiten, maar zijn niet grondgebonden en vormen geen onderdeel van een zuiver agrarische bedrijfsvoering. Dergelijke activiteiten zullen dan ook anders beoordeeld worden en daarom niet in een agrarische bestemming worden opgenomen.
Het bedrijfstype van de agrarische paardenhouderij kent slechts een geringe verkeersaantrekkende werking. Nevenactiviteiten kunnen voorkomen in de vorm van paardenpension, produktiegebonden detailhandel en kleinschalige recreatieve verblijfsvormen. Bij de produktiegebonden detailhandel zijn bijvoorbeeld streekeigen “produkten van de boer” mogelijk zoals kaas, fruit, boerenijs en dergelijke.

4.2. Huidige mogelijkheden
Agrarische paardenhouderijen komen vanwege het ruimtebeslag en de noodzakelijke milieuafstanden in het buitengebied voor, op voldoende afstand van omliggende woningen. Hiervoor is momenteel het bestemmingsplan Landelijk Gebied van toepassing. In dit bestemmingsplan zijn voor agrarische bedrijven de bestemming “Agrarisch bedrijf” opgenomen. De planvoorschriften behorende bij deze bestemming zijn tevens van toepassing op agrarische paardenhouderijen. De gebouwen en overige bouwwerken dienen binnen deze bestemming te worden opgericht. De grenzen van deze bestemming zijn gelijk aan de grenzen van het bouwvlak. De omliggende gronden, die voor bijvoorbeeld paardenweides kunnen worden gebruikt, zijn voorzien van de bestemming “Agrarisch gebied”. Hierbinnen zijn maximaal één klein gebouw (bijvoorbeeld een schuilstal) en bouwwerken toegestaan. Hierbij kan men denken aan hekken en erfafscheidingen. Deze mogen maximaal 1,5 meter hoog zijn.

4.3. Toelaatbaarheid
De ruimtelijke effecten van een agrarische paardenhouderij op de omgeving zullen voor een groot deel vergelijkbaar zijn met die van andere agrarische bedrijven. In de voorbereiding op de integrale herziening van het bestemmingsplan voor het buitengebied, is de nota “Agrarische bouwpercelen en serrestallen” opgesteld. In deze nota wordt vooruitlopend op het nieuwe bestemmingsplan, ingegaan op de toelaatbaarheid van agrarische bedrijven in het buitengebied, dus inclusief agrarische paardenhouderijen. Omdat in eerste instantie wordt getoetst aan het geldende bestemmingsplan, speelt de nota vooral in op de uitbreiding of aanpassing van agrarische bouwpercelen en de toelaatbaarheid van nieuwe agrarische

bouwpercelen. Mede gezien de nieuwste ontwikkelingen in de agrarische sector (schaalvergroting, nieuwe bouwvormen), is in de nota ruim aandacht besteed aan de inrichting van de bouwpercelen. Hierbinnen zijn immers de belangrijkste voorzieningen van het agrarisch bedrijf geconcentreerd. Meer nog dan in het huidige bestemmingsplan Landelijk Gebied, wordt hierbij ingezet op een landschappelijke inpassing van het agrarische bouwperceel.

4.4. Voorgestelde regeling

Wanneer sprake is van uitbreiding, aanpassing of nieuwvestiging van agrarische bouwpercelen (dus ook voor agrarische paardenhouderijen), wordt in de nota "Agrarische bouwpercelen en serrestallen" de toelaatbaarheid getoetst op de volgende onderwerpen:

a. streven naar een compact en doelmatig ingericht bouwperceel;
b. afstemming op de landschappelijke structuur;
c. bedrijfsgebouwen achter de woning of oorspronkelijke boerderij;
d. een op diepte georiënteerd bouwperceel;
e. voldoende afstand tot nabijgelegen milieugevoelige functies (met name woningen);
f. een logische ordening van gebouwen op het perceel;
g. ruimtelijke afstemming op de bebouwing in de omgeving;
h. afschermende beplanting/ integratie in omgeving met gebiedseigen soorten;
i. toepassing van gedekte kleuren.

Voor een toelichting op deze toelaatbaarheidseisen wordt verwezen naar de nota "Agrarische bouwpercelen en serrestallen".

Nevenactiviteiten

Een agrarische paardenhouderij wordt nog wel eens gecombineerd met een paardenpension (zie ook paragraaf 7). Dit is toegestaan mits het ondergeschikt is aan de agrarische functie en derhalve niet meer omvat dan 1/3 van de begane grondoppervlakte van de bestaande gebouwen. Verder is produktiegebonden detailhandel mogelijk tot 50 m². Het kan hier gaan om eigen gemaakte (agrarische) produkten, maar bijvoorbeeld ook om streekeigen produkten zoals kaas, jam en melkprodukten.
Omdat een binnenrijbaan (rijhal) niet noodzakelijk is voor de agrarische bedrijfsvoering of paardenpension en manege-achtige activiteiten met zich mee kan brengen, zijn deze bouwwerken uitdrukkelijk niet toegestaan.

5. Maneges

5.1. Omschrijving

Maneges zijn vaak grote complexen met omvangrijke stallen, één of twee binnenrijhallen en diverse andere voorzieningen. De volgende voorzieningen komen zoal voor op een manegecomplex:

- niet overdekte buitenrijbaan of paardenbakken met lichtmasten
- paardenstallen/-boxen
- overdekte binnenrijhal (-len)
- springweide (omheinde ruimte met hindernissen)
- mestplaat
- opslagloods
- kantine
- kantoor
- ruime parkeergelegenheid
- winkel voor ruiter en paard

Vaak worden er rijlessen, buitenritten en evenementen georganiseerd. Ook komen combinaties voor met de verblijfsrecreatie.
Al met al vergen maneges een behoorlijk ruimtebeslag en is de verkeersaantrekkende werking groot. Een manege heeft daarom een behoorlijke impact op het landschap.

5.2. Huidige mogelijkheden

Op dit moment is er in Opsterland een beperkt aantal maneges. Deze zijn gevestigd in het buitengebied en hebben in het bestemmingsplan Landelijk Gebied een recreatieve bestemming (aanduiding manege)" of de bestemming "Handel en bedrijf". De bijbehorende bouw- en gebruiksvoorschriften zijn vrij algemeen geformuleerd. Wel is bepaald dat een kantine en een winkel voor ruiter en paard zijn toegestaan, elk met een maximum van 50 m². Ook hier geldt dat gebouwen en bouwwerken (stallen, paardenbakken, lichtmasten etc.) binnen het bouwvlak dienen te worden opgericht. Voorts bestaan er bevoegdheden om bestemmingen in het bestemmingsplan te wijzigen zodat bepaalde andere bedrijven in het buitengebied kunnen worden toegelaten, maar hierbij zijn geen specifieke voorwaarden ten aanzien van maneges opgenomen.

5.3. Toelaatbaarheid

Maneges dragen bij aan de vitaliteit van het platteland en vormen één van de toeristisch-recreatieve onderdelen binnen de gemeente. Vanwege het ruimtebeslag en de effecten op de omgeving zal vestiging van een manege aan de volgende voorwaarden moeten voldoen.

1. *De toelaatbaarheid van maneges dient in aantal te worden beperkt.*
   Bij vestiging van nieuwe maneges is terughoudendheid geboden om de druk op het buitengebied zoveel mogelijk te beperken. Het gaat immers om bedrijven die een behoorlijk ruimtebeslag in kunnen nemen en een grote regionale, verkeersaantrekkende werking kunnen hebben.

2. *De toelaatbaarheid van maneges dient te worden beperkt in locatiekeuze.*
   Vanwege de ruimtelijke effecten en de verkeersaantrekkende werking zal overlast in en rond de kernen moeten worden voorkomen. Wel dienen de locaties goed bereikbaar te zijn. Door de activiteiten is de vestiging van maneges in bos- en natuurgebieden niet altijd wenselijk. In deze kwetsbare gebieden ligt de nadruk op de natuurwaarden, die negatief kunnen worden beïnvloed door de manege-activiteiten.

3. *Maneges mogen alleen worden gevestigd op locaties met vrijkomende, agrarische gebouwen of vergelijkbaar bestaand gebouwencomplex.*
   Om zo veel mogelijk een verdere verstening en versnippering van het landschap tegen te gaan, worden maneges alleen toegestaan op locaties met bestaande (vrijkomende) agrarische gebouwen of een daarmee te vergelijken vrijkomend gebouwencomplex.

4. *Het manegecomplex moet zich voegen naar de landschappelijke structuur en omgevingskenmerken. De bouwwerken dienen naar buiten toe een eenheid te vormen. Een inrichtingsplan dient dit te verduidelijken.*
   Het perceel dient zodanig te worden ingericht dat alle gebouwen, bouwwerken en andere voorzieningen een eenheid vormen. De bestaande verkavelingsstructuren dienen zoveel mogelijk te worden gerespecteerd. Het perceel ligt als een cluster in het landschap en worden voorzien van afschermende beplanting.

5. *Voor een goede bedrijfsvoering wordt een ruim bouwvlak toegestaan.*
   Door een bouwvlak van 2 hectare toe te staan, is er voldoende ruimte om de verschillende voorzieningen te realiseren en toch voldoende erf en manoeuvreerruimte over te houden.

6. *Nevenactiviteiten zijn in beperkte mate toelaatbaar*

Veel maneges kennen een menging van functies. Er kan sprake zijn van bijvoorbeeld detailhandel in ruitersportartikelen of diervoeders, verblijfsrecreatie en een kantine.

5.4. Voorgestelde regeling

Toetsing zal plaats vinden bij een concreet verzoek om vestiging van een manege. Op grond van het bestemmingsplan buitengebied zal daarvoor een wijzigingsplan nodig zijn. Voor de toelaatbaarheid zal concreet aan de volgende onderwerpen worden getoetst.

1. *Maximaal 3 nieuwe maneges toestaan binnen de gemeentegrenzen.*

2. *De locatie van de manege:*
   - Afstand tot de bebouwde kom bedraagt minimaal 100 meter;
   - Afstand tot bos- en natuurgebieden van enige omvang bedraagt minimaal 250 meter;
   - Ligging aan een doorgaande weg.

3. *Gebruik maken van vrijkomende agrarische bebouwing of een daarmee vergelijkbaar gebouwencomplex.*
   - Zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande bebouwing;
   - Bestaande gebouwen mogen worden gesloopt ten behoeve van nieuwbouw;
   - Het karakteristieke hoofdgebouw moet in stand worden gehouden.

4. *Het manegecomplex ligt als een cluster in het landschap, afgeschermd door beplanting.*
   Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
   - De groenstrook is minimaal 10 meter breed en bestaat uit gebiedseigen soorten. Dit blijkt uit een ingediend beplantingsplan;
   - Een bouwvlak heeft een maximale oppervlakte van 2 hectare. Daarvan mag maximaal 60 % worden bebouwd (gebouwen en bouwwerken);
   - Alle gebouwen, bouwwerken en voorzieningen worden geconcentreerd binnen het bouwvlak;
   - Bestaande verkavelingsstructuren respecteren;
   - Voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak;
   - Alleen indien binnen het bouwvlak redelijkerwijs onvoldoende ruimte aanwezig is, is vrijstelling mogelijk voor het oprichten van een mestplaat en niet-overdekte bouwwerken en omheiningen buiten het bouwvlak. Maneges hebben wel eens een niet-overdekte paardenbak, stapmolen of springweide op grotere afstand van de bebouwing. Bij het verlenen van vrijstelling wordt rekening gehouden met de landschappelijke inpasbaarheid, hoogte en kleur- en materiaalkeuze van de omheining;
   - Een lichtplan voor het oprichten van lichtmasten bij een paardenbak of buitenrijbaan. De maximale hoogte van de masten bedraagt 6 m.;

5. *Aan elkaar gebouwde combinaties van rijhallen en stallen worden tegengegaan.*
   Overdekte rijhallen zijn grote, beeldbepalende gebouwen. De standaard binnenmaten van een rijhal zijn 20 x 40 m of 20 x 60 m, de minimale binnenhoogte is 4 m. Vaak wordt een overdekte rijhal gecombineerd met stalruimte, waardoor zeer grote gebouwen ontstaan. Dergelijke gebouwen hebben een grote invloed op het landschap. Om de effecten van rijhallen op het landschap te beperken, gelden daarvoor de volgende hoogtes:
   - Goothoogte maximaal 4,50 meter;
   - Nokhoogte maximaal 10 meter.

   Dit kan betekenen dat binnenbak en stalruimte ieder onder een eigen kap moeten worden gerealiseerd waardoor de bebouwing minder massief oogt.

6. *De hoogte van omheiningen rond weilanden en niet-overdekte bouwwerken bedraagt maximaal 2 meter. Het geheel wordt uitgevoerd in onopvallende materialen.*

Zoals hierboven onder punt 4 reeds vermeld, kunnen aan bouwwerken voorwaarden worden gesteld voor hoogte, kleur en materiaalgebruik. In het bestemmingsplan kan een maximale hoogte van 2 meter worden opgenomen voor dit soort bouwwerken. Voor een landschappelijke inpassing dient te worden gekozen voor onopvallende materialen. De eisen kunnen in de Welstandsnota worden opgenomen.

Door een uitgekiende architectuur lijkt een grote hal op een paar kleinere (bron: De paardenhouderij in beeld – Alterra Wageningen)

7. *Nevenactiviteiten bij de manege zijn toegestaan onder de volgende voorwaarden:*
   - Detailhandel betrekking hebbende op de paardensport of produktiegebonden detailhandel. Maximale oppervlakte 50 m²;
   - Kantine voor gebruikers van de manege. Voor gebruik door derden is niet toegestaan. Maximale oppervlakte 100 m²;
   - Verblijfsrecreatie in de vorm van minicamping of bed – and breakfast is mogelijk. Daarbij worden de criteria uit de notitie “Kansen benutten” gehanteerd.

6. Pensionstallen

6.1. Omschrijving

De activiteiten van een pensionstal bestaan uit het houden van paarden van derden. Hieronder wordt verstaan de verhuur van stalling met accommodaties en/of weiland en het verzorgen van de paarden. De volgende voorzieningen kunnen voorkomen bij een paardenpension:

- niet overdekte paardenbakken met lichtmasten
- paardenstallen/-boxen
- mestplaat
- opslagloods
- parkeergelegenheid
- kantoor
- paardenweide

De ruimtelijke uitstraling van pensionstallen is kleiner dan die van maneges, voornamelijk door de kleinere bedrijfsomvang en de afwezigheid van een overdekte rijhal. Wel zijn ook hier paardenbakken met verlichting en dergelijke aanwezig die invloed op de omgeving kunnen hebben. De verkeersaantrekkende werking is in vergelijking met maneges kleiner, maar kan op piekmomenten ook behoorlijk groot zijn. Dit is vooral afhankelijk van de omvang van de bedrijven.

6.2. Huidige mogelijkheden

Een paardenpension is een bedrijfsmatige activiteit en is daarom in het bestemmingsplan voorzien van een bedrijfsbestemming indien het een zelfstandig bedrijf betreft. Ook hier geldt dat gebouwen en bouwwerken (stallen, paardenbakken, lichtmasten etc.) binnen het bouwvlak dienen te worden opgericht. Voorts bestaan er bevoegdheden om bestemmingen in het bestemmingsplan te wijzigen zodat bepaalde andere bedrijven in het buitengebied kunnen worden toegelaten, maar hierbij zijn geen specifieke voorwaarden ten aanzien van een paardenpension opgenomen. Ook kan een paardenpension deel uitmaken van het

agrarische bedrijf. In zo'n geval is een paardenpension alleen als nevenactiviteit toegestaan. Bij de toelaatbaarheid van dergelijke combinaties kan het voorkomen dat de milieueffecten van het paardenpension groter zijn dan die van het agrarische bedrijf. Op dat moment geldt dat de toelaatbaarheid wordt getoetst aan de criteria voor het bedrijfstype dat de grootste ruimtelijke en milieueffecten kent.

6.3. Toelaatbaarheid

Pensionstallen zijn van belang voor de vitaliteit van het platteland en de aantrekkelijkheid van de gemeente voor vestiging en recreatie. Daarom wordt aan de vestiging van pensionstallen geen maximum aantal gesteld.

1. *Pensionstallen mogen alleen worden gevestigd op locaties met vrijkomende, agrarische gebouwen of een daarmee vergelijkbaar gebouwencomplex.*
   Om zo veel mogelijk een verdere verstening en versnippering van het landschap tegen te gaan, worden ook pensionstallen alleen toegestaan op locaties met bestaande (vrijkomende) agrarische gebouwen of een daarmee vergelijkbaar gebouwencomplex.

2. *Pensionstallen en bijbehorend terrein moeten landschappelijk worden ingepast. De bouwwerken dienen naar buiten toe een eenheid te vormen. Een inrichtingsplan dient dit te verduidelijken.*
   Het perceel dient zodanig te worden ingericht dat alle gebouwen, bouwwerken en andere voorzieningen een eenheid vormen. Ook hier ligt het perceel als een cluster in het landschap. Verkavelingsstructuren dienen te worden gerespecteerd. Het terrein zal moeten worden afgeschermd door middel van beplanting. Pensionstallen die onderdeel uitmaken van het agrarisch bedrijf dienen overigens te voldoen aan de voorwaarden die gelden voor de inrichting van een agrarisch bouwperceel.

3. *Nevenactiviteiten zijn in beperkte mate toelaatbaar*
   Bij pensionstallen, al dan niet zelfstandig, zijn op beperkte schaal nevenactiviteiten denkbaar. Hierbij kan gedacht worden aan kleinschalige verblijfsrecreatie en kleinschalige detailhandel zoals de verkoop van paardenvoer. Een kantoor kan in principe volstaan. Een kantine wordt niet noodzakelijk geacht.

6.4. Voorgestelde regeling

Evenals bij maneges zal toetsing plaats vinden bij een concreet verzoek om vestiging van een paardenpension. Op grond van het bestemmingsplan buitengebied zal daarvoor een wijzigingsplan nodig zijn of een vrijstelling wanneer het gaat om een onderdeel van het agrarische bouwperceel. Voor de toelaatbaarheid zal concreet aan de volgende onderwerpen worden getoetst.

1. *Gebruik maken van vrijkomende agrarische bebouwing of daarmee vergelijkbaar gebouwencomplex.*
   - Zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande bebouwing;
   - Bestaande gebouwen mogen worden gesloopt ten behoeve van nieuwbouw;
   - Het karakteristieke hoofdgebouw moet in stand worden gehouden.

2. *Als zelfstandig bedrijf ligt het paardenpension als een cluster in het landschap, afgeschermd door beplanting.*
   Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
   - De groenstrook is minimaal 10 meter breed en bestaat uit gebiedseigen soorten. Dit blijkt uit een ingediend beplantingsplan;
   - Een bouwvlak heeft een maximale oppervlakte van 1 hectare. Daarvan mag maximaal 60 % worden bebouwd (gebouwen en bouwwerken);
   - Alle gebouwen, bouwwerken en voorzieningen worden geconcentreerd binnen het bouwvlak. Vrijstelling is alleen mogelijk indien dit redelijkerwijs niet binnen het

bouwvlak kan worden opgelost;
- Verkavelingsstructuren zoveel mogelijk respecteren;
- Voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak;
- Een lichtplan voor het oprichten van lichtmasten bij een paardenbak of buitenrijbaan. De maximale hoogte van de masten bedraagt 6 m.;

3. *De hoogte van (niet-overdekte) bouwwerken, geen gebouw zijnde en andere omheiningen bedraagt maximaal 2 meter. Het geheel wordt uitgevoerd in onopvallende materialen.*
   Zoals hierboven onder punt 4 reeds vermeld, kunnen aan bouwwerken voorwaarden worden gesteld voor hoogte, kleur en materiaalgebruik. In het bestemmingsplan kan een maximale hoogte van 2 meter worden opgenomen voor dit soort bouwwerken. Voor een landschappelijke inpassing dient te worden gekozen voor onopvallende materialen. Deze eisen kunnen in de Welstandsnota worden opgenomen.

4. *Onderstaande nevenactiviteiten bij een pensionstalling zijn toegestaan onder de volgende voorwaarden:*
   - Detailhandel betrekking hebbende op de paardensport of produktiegebonden detailhandel. Maximale oppervlakte 50 m²;
   - Verblijfsrecreatie in de vorm van minicamping of bed – and breakfast is mogelijk. Daarbij worden de criteria uit de notitie “Kansen benutten” gehanteerd;
   - Het organiseren van wedstrijden en andere evenementen zoals bij een manege, zijn uitgesloten;
   - Een rijhal en kantine zijn niet toegestaan.

7. Handels-, sport- en africhtingsstallen

7.1. Omschrijving

Een handelsstal behaalt de omzet uitsluitend of in hoofdzaak uit de in- en verkoop van paarden. Meestal doet een handelsstal eerst aan waardeverbetering voordat een paard weer wordt verkocht, door het paard te trainen. Een africhtingsstal behaalt de omzet voornamelijk uit het africhten van paarden, zoals zadelmak maken, betuigen en keuringsklaar maken. Deze paarden worden ook getraind ten behoeve van waardeverbetering en africhting. Sportstallen behalen hun omzet voornamelijk uit een combinatie van training van paarden, het uitbrengen van paarden in de sport en het geven van instructie aan derden (meestal op locatie). Onder meer de volgende voorzieningen kunnen voorkomen:

- niet overdekte buitenrijbaan of paardenbak met lichtmasten
- paardenstallen/-boxen
- overdekte binnenrijhal
- springweide (omheinde ruimte met hindernissen)
- mestplaat
- opslagloods
- kantoor
- parkeergelegenheid
- was/poetsplaats

De verkeersaantrekkende werking van handelsstallen ed. is beperkter dan bij maneges en pensionstallingen. Maar vanwege de diverse bebouwing hebben ook zij een behoorlijke ruimtelijke impact.

7.2. Huidige mogelijkheden

Evenals pensionstallingen zullen ook handelsstallen ed. in het huidige bestemmingsplan zijn voorzien van een bedrijfsbestemming. Ook hier geldt dat gebouwen en bouwwerken (stallen, paardenbakken, lichtmasten etc.) binnen het bouwvlak dienen te worden opgericht. Voorts bestaan er bevoegdheden om bestemmingen in het bestemmingsplan te wijzigen zodat bepaalde andere bedrijven in het buitengebied kunnen worden toegelaten, maar hierbij zijn geen specifieke voorwaarden ten aanzien van handelsstallen ed. opgenomen.

7.3. Toelaatbaarheid

Ook aan het aantal te vestigen handelsstallen ed. wordt geen maximum gesteld. De volgende voorwaarden kunnen aan de vestiging van deze bedrijfsvorm worden gesteld.

1. *Handelsstallen ed. mogen alleen worden gevestigd op locaties met vrijkomende, agrarische gebouwen of een daarmee vergelijkbaar gebouwencomplex.*
   Ook hiervoor geldt dat zo veel mogelijk een verdere verstening en versnippering van het landschap moet worden tegen gegaan.

2. *Het terrein van handelsstal moet landschappelijk worden ingepast. De bouwwerken dienen naar buiten toe een eenheid te vormen. Een inrichtingsplan dient dit te verduidelijken.*
   Het perceel dient zodanig te worden ingericht dat alle gebouwen, bouwwerken en andere voorzieningen een eenheid vormen. Ook hier ligt het perceel als een cluster in het landschap en worden verkavelingsstructuren gerespecteerd. Het terrein zal moeten worden afgeschermd van / geïntegreerd worden in de omgeving door middel van beplanting.

3. *Nevenactiviteiten zijn in beperkte mate toelaatbaar*
   Waarschijnlijk zullen er niet veel nevenactiviteiten bij handelsstallen plaats vinden. Wil de betreffende ondernemer toch aanvullende voorzieningen bieden, dan zijn op beperkte schaal nevenactiviteiten denkbaar zoals kleinschalige verblijfsrecreatie en kleinschalige detailhandel. Ook combinaties met een pensionstalling zijn denkbaar. Ook hier volstaat een kleine verblijfsruimte voor personeel. Een kantine wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

7.4. Voorgestelde regeling

Ook hier vindt toetsing plaats bij een concreet verzoek om vestiging van een handelsstal ed. Op grond van het bestemmingsplan buitengebied zal daarvoor een wijzigingsplan nodig zijn. Voor de toelaatbaarheid zal concreet aan de volgende onderwerpen worden getoetst.

1. *Gebruik maken van vrijkomende agrarische bebouwing of vergelijkbaar gebouwencomplex.*
   - Zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande bebouwing;
   - Bestaande gebouwen mogen worden gesloopt ten behoeve van nieuwbouw;
   - Het karakteristieke hoofdgebouw moet in stand worden gehouden.

2. *De handelsstal ed. ligt als een cluster in het landschap, afgeschermd door beplanting.*
   Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
   - De groenstrook is minimaal 10 meter breed en bestaat uit gebiedseigen soorten. Dit blijkt uit een ingediend beplantingsplan;
   - Een bouwvlak heeft een maximale oppervlakte van 1 hectare. Daarvan mag maximaal 60 % worden bebouwd (gebouwen en bouwwerken);
   - Alle gebouwen, bouwwerken en voorzieningen worden geconcentreerd binnen het bouwvlak;
   - Voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak;
   - Verkavelingsstructuren worden gerespecteerd;

- Alleen indien binnen het bouwvlak redelijkerwijs onvoldoende ruimte aanwezig is, is vrijstelling mogelijk voor het oprichten van een mestplaat en niet-overdekte bouwwerken en omheiningen buiten het bouwvlak. Bij het verlenen van vrijstelling wordt rekening gehouden met de landschappelijke inpasbaarheid, hoogte en kleur- en materiaalkeuze van de omheining;
- Een lichtplan voor het oprichten van lichtmasten bij een paardenbak of buitenrijbaan. De maximale hoogte van de masten bedraagt 6 m.;

3. *Aan elkaar gebouwde combinaties van rijhallen en stallen worden tegengegaan.*
   Evenals bij maneges komen ook bij handelsstallen ed. overdekte rijhallen voor. In combinatie met stallen kunnen zeer grote gebouwen ontstaan. Om dit te voorkomen gelden voor rijhallen de volgende hoogtes:
   - Goothoogte maximaal 4 meter;
   - Nokhoogte maximaal 10 meter.

   Dit kan betekenen dat binnenbak en stalruimte ieder onder een eigen kap moeten worden gerealiseerd waardoor de bebouwing minder massief oogt.

4. *De hoogte van omheiningen en niet-overdekte bouwwerken bedraagt maximaal 2 meter. Het geheel wordt uitgevoerd in onopvallende materialen.*
   Evenals eerder vermeld kunnen aan bouwwerken voorwaarden worden gesteld voor hoogte, kleur en materiaalgebruik. In het bestemmingsplan kan een maximale hoogte van 2 meter worden opgenomen voor dit soort bouwwerken. Voor een landschappelijke inpassing dient te worden gekozen voor onopvallende materialen.

5. *Nevenactiviteiten bij de handelsstal ed. zijn toegestaan onder de volgende voorwaarden:*
   - Detailhandel betrekking hebbende op de paardensport of produktiegebonden detailhandel. Maximale oppervlakte 50 m²;
   - Kleinschalige verblijfsrecreatieve voorzieningen. Hiervoor dient te worden aangesloten bij de beleidsnotitie “Kansen benutten”.
   - Een verblijfsruimte voor personeel en bezoekers is mogelijk. Een kantine of andere vergelijkbare horecavoorziening is niet toegestaan.

8. Entrainementen

8.1. Omschrijving

Op een entrainement worden paarden getraind ten behoeve van de draf- en rensport. Daartoe is de aanleg van een draf- of renbaan noodzakelijk. Verder zijn aanwezig:

- niet overdekte buitenrijbaan of paardenbak met lichtmasten
- niet overdekte longeercirkel of stapmolen
- paardenstallen/-boxen
- mestplaat
- opslagloods
- kantoor
- parkeergelegenheid
- was/poetsplaats

Vanwege de draf- of renbaan neemt een entrainement veel ruimte in beslag. Omdat echter geen binnenrijhallen noodzakelijk zijn en de verkeersaantrekkende werking veel geringer is dan bij een manege, zijn de effecten op de omgeving minder groot dan een manege. Om een entrainement goed in te passen in het landschap, zullen ook voor deze vorm van paardenhouderij voorwaarden aan de vestiging ervan moeten worden gesteld.

8.2. Huidige mogelijkheden
In Opsterland zijn twee entrainementen aanwezig. Een specifieke planologische regeling voor een dergelijke paardenhouderij ontbreekt. Het bestemmingsplan Landelijk Gebied biedt wel mogelijkheden om agrarische bouwpercelen te wijzigen in een bedrijfsbestemming, maar hiertoe zijn geen specifieke bepalingen voor een entrainement opgenomen.

8.3. Toelaatbaarheid
Vanwege het specifieke karakter van een entrainement als vorm van paardenhouderij, zal ook deze bedrijfsvorm maar in geringe mate voorkomen binnen een gemeente. Bovendien is de verkeersaantrekkende werking ervan beperkt, in tegenstelling tot die van een manege. Er wordt dan ook geen maximum gesteld aan entrainementen. Voorts gelden de volgende voorwaarden tot vestiging van een entrainement:

1. *Entrainementen mogen alleen worden gevestigd op locaties met vrijkomende, agrarische gebouwen of een daarmee vergelijkbaar gebouwencomplex..*
   Ook voor deze vorm van paardenhouderij geldt dat vestiging dient plaats te vinden op vrijkomende agrarische bouwpercelen of een gebouwencomplex dat daarmee te vergelijken is.

2. *Het entrainement met bijbehorende voorzieningen moet landschappelijk worden ingepast. De bouwwerken dienen naar buiten toe een eenheid te vormen. Een inrichtingsplan dient dit te verduidelijken.*
   Het perceel dient zodanig te worden ingericht dat in principe alle gebouwen, bouwwerken en andere voorzieningen een eenheid vormen. Ook hier ligt het perceel als een cluster in het landschap en wordt de verkavelingsstructuur gerespecteerd. Het terrein zal moeten worden afgeschermd van / geïntegreerd worden in de omgeving door middel van beplanting.

3. *De drafbaan ligt in het verlengde van het bebouwde terrein van het entrainement waarbij rekening wordt gehouden met de invloed ervan op de omgeving.*
   Vanwege de grote omvang van een drafbaan, zal deze niet binnen het cluster van bebouwing kunnen worden opgericht. Wel zal de baan zo veel mogelijk moeten aansluiten op de bebouwing en overige voorzieningen. Aan de omheining ervan kunnen eisen worden gesteld qua hoogte, kleur- en materiaalkeuze.

4. *Nevenactiviteiten zijn in beperkte mate toelaatbaar*
   Evenals bij een handelsstal zullen waarschijnlijk niet veel nevenactiviteiten bij een entrainement plaats vinden. Wil de betreffende ondernemer toch aanvullende mogelijkheden kunnen bieden, dan zijn op beperkte schaal nevenactiviteiten denkbaar zoals kleinschalige verblijfsrecreatie en kleinschalige detailhandel. Ook combinaties met een pensionstalling zijn denkbaar. Een kantine zoals bij een manege, wordt niet noodzakelijk geacht.

8.4. Voorgestelde regeling
Een entrainement is een vorm van paardenhouderij met een drafbaan als specifiek element. Om een dergelijke bedrijfsvorm toe te staan, zijn de volgende voorwaarden maatgevend.

1. *Gebruik maken van vrijkomende agrarische bebouwing of vergelijkbaar gebouwencomplex.*
   - Zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande bebouwing;
   - Bestaande gebouwen mogen worden gesloopt ten behoeve van nieuwbouw;
   - Het karakteristieke hoofdgebouw moet in stand worden gehouden.

2. *Het complex ligt als een cluster in het landschap, afgeschermd door beplanting.*
   Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- De groenstrook is minimaal 10 meter breed en bestaat uit gebiedseigen soorten. Dit blijkt uit een ingediend beplantingsplan;
- Een bouwvlak heeft een maximale oppervlakte van 1 hectare. Daarvan mag maximaal 60 % worden bebouwd (gebouwen en bouwwerken);
- Alle gebouwen, bouwwerken en voorzieningen worden in principe geconcentreerd binnen het bouwvlak;
- Alleen indien binnen het bouwvlak redelijkerwijs onvoldoende ruimte aanwezig is, is vrijstelling mogelijk voor het oprichten van een mestplaat en niet-overdekte bouwwerken en omheiningen buiten het bouwvlak. Bij het verlenen van vrijstelling wordt rekening gehouden met de landschappelijke inpasbaarheid, hoogte en kleur- en materiaalkeuze van de omheining;
- Voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak;
- Respecteren van de verkavelingsstructuur;
- Een lichtplan voor het oprichten van lichtmasten bij een paardenbak of buitenrijbaan. De maximale hoogte van de masten bedraagt 6 m.;

3. *Een drafbaan kan buiten het bouwvlak worden gerealiseerd.*
   Wanneer wordt aangesloten bij de overige bebouwing en voorzieningen, kan een drafbaan buiten het bouwvlak worden toegestaan. Hiertoe dient een aanlegvergunning te worden aangevraagd. Deze kan worden verleend indien:
   - geen effecten optreden voor gevoelige omliggende functies;
   - geen aantasting plaats vindt van landschappelijke en natuurlijke waarden;
   - de omheining niet hoger is dan 2 meter en wordt uitgevoerd in onopvallende materialen;
   - een lichtplan indien lichtmasten worden aangebracht;

4. *Nevenactiviteiten bij een entrainement zijn toegestaan onder de volgende voorwaarden:*
   - Detailhandel betrekking hebbende op de paardensport of produktiegebonden detailhandel. Maximale oppervlakte 50 m²;
   - Kleinschalige verblijfsrecreatieve voorzieningen. Hiervoor dient te worden aangesloten bij de beleidsnotitie “Kansen benutten”;
   - Een verblijfsruimte voor personeel en bezoekers is mogelijk. Een kantine of andere vergelijkbare horecavoorziening is niet toegestaan.

9. Samenvatting

9.1. Inleiding

In deze notitie is ingegaan op de vestigingsmogelijkheden van diverse soorten paardenhouderijen binnen de gemeente Opsterland. Hieronder worden de mogelijkheden voor de verschillende bedrijfsvormen en de hobbymatige paardenhouderij puntsgewijs samengevat. Voor alle bedrijfstypen geldt dat een landschappelijke inpassing essentieel is waarbij de bebouwing zoveel mogelijk wordt geconcentreerd en afscherming naar de omgeving plaats vindt door middel van gebiedseigen beplanting. De verschillen manifesteren zich met name in de grootte van het bouwperceel, type gebouwen, verkeersaantrekkende werking en de toegestane activiteiten. Hieruit blijkt dat voor de vestiging van maneges extra voorwaarden gelden en nieuwvestiging ervan in aantal en locatiekeuze zal worden beperkt. De meest voorkomende vormen van paardenhouderijen zijn beschreven. Bij een entrainement vormt daarbij de drafbaan een specifiek element. Het gaat hier echter niet om een drafbaan in de zin van een wedstrijdparcours voor de draf- en rensport. Een dergelijke voorziening wordt binnen de gemeentegrenzen uitgesloten en zal meer op regionaal niveau moeten worden beoordeeld op eventuele toelaatbaarheid in de toekomst.

9.2. Toelaatbaarheid van paardenhouderijen per type.

Hieronder is in het kort weergegeven wat per type paardenhouderij toelaatbaar is. Niet gewenste voorzieningen staan specifiek als zodanig vermeld,

1. Hobbymatige paardenhouderij:
    - Mogelijk binnen de woonbestemming
    - Bijgebouwen gezamenlijk maximaal 200 m²
    - Niet-overdekte paardenbak maximaal 2 meter hoog en voorzien van onopvallende materialen
    - Lichtplan + lichtmasten maximaal 6 meter hoog
    - Het erf is minimaal 2500 m²
    - Bebouwing en andere voorzieningen in principe binnen het bouwvlak
    - Nevenactiviteiten mogelijk overeenkomstig de daarvoor geldende mogelijkheden voor de woonbestemming

2. Agrarische paardenhouderij:
    - Mogelijk binnen de agrarische bestemming
    - Dienovereenkomstig gelden de voorwaarden voor vestiging van agrarische bedrijven op grond van respectievelijk het bestaande bestemmingsplan dan wel de Notitie “Agrarische bouwpercelen en serrestallen”:
        - streven naar een compact en doelmatig ingericht bouwperceel;
        - afstemming op de landschappelijke structuur;
        - bedrijfsgebouwen achter de woning of oorspronkelijke boerderij;
        - een op diepte georiënteerd bouwperceel;
        - voldoende afstand tot nabijgelegen milieugevoelige functies (met name woningen);
        - een logische ordening van gebouwen op het perceel;
        - ruimtelijke afstemming op de bebouwing in de omgeving;
        - afschermende beplanting/ integratie in omgeving met gebiedseigen soorten;
        - toepassing van gedekte kleuren.
    - Een paardenpension is mogelijk tot 1/3 van de begane grondoppervlakte van de bestaande gebouwen. Zie voor verdere voorwaarden onder “Pensionstalling”
    - Lichtplan + lichtmasten maximaal 6 meter hoog
    - Produktiegebonden detailhandel maximaal 50 m²
    - Kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie mogelijk
    - Geen kantine
    - Geen rijhal

3. Manege
    - Nieuwvestiging van maximaal 3 nieuwe maneges
    - Afstand tot bebouwde kom minimaal 100 meter
    - Afstand tot bos- en natuurgebieden van enige omvang minimaal 250 meter
    - Ligging aan doorgaande weg
    - Gebruik maken van vrijkomende agrarische bebouwing of daarmee vergelijkbaar gebouwencomplex
    - Bebouwing en andere voorzieningen in principe binnen bouwvlak
    - Bouwvlak maximaal 2 hectare waarbinnen maximaal 60 % bebouwd
    - Afschermende beplanting
    - Rekening houdend met verkavelingsstructuren
    - Voldoende parkeergelegenheid binnen het bouwvlak
    - Bouwwerken (uitgezonderd lichtmasten) maximaal 2 meter hoog
    - Eisen te stellen aan kleur en materiaalgebruik van bouwwerken en omheiningen
    - Lichtplan + lichtmasten maximaal 6 meter hoog
    - Goothoogte en nokhoogte van rijhallen beperken tot 4,5 resp. 10 meter

- Detailhandel in relatie tot de paardensport maximaal 50 m²
- Horeca in relatie tot het manegegebruik maximaal 100 m²
- Kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie mogelijk
- Combinaties met andere vormen van paardenhouderij mogelijk
- Geen drafbaan

4. Pensionstallen
   - Gebruik maken van vrijkomende agrarische bebouwing of daarmee vergelijkbaar gebouwencomplex
   - Bebouwing en andere voorzieningen in principe binnen bouwvlak
   - Bouwvlak maximaal 1 hectare
   - Als nevenactiviteit bij de agrarische bedrijfsvoering maximaal 1/3 van het begane grondoppervlak van de aanwezige gebouwen
   - Afschermende beplanting
   - Respecteren verkavelingsstructuren
   - Voldoende parkeergelegenheid binnen het bouwvlak
   - Bouwwerken (uitgezonderd lichtmasten) maximaal 2 meter hoog
   - Eisen te stellen aan kleur en materiaalgebruik van bouwwerken en omheiningen
   - Lichtplan + lichtmasten maximaal 6 meter hoog
   - Detailhandel in relatie tot de paardensport maximaal 50 m²
   - Kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie mogelijk
   - Geen rijhal
   - Geen drafbaan
   - Geen wedstrijden of andere evenementen
   - Geen kantine

5. Handels-, sport- en africhtingsstallen
   - Gebruik maken van vrijkomende agrarische bebouwing of daarmee vergelijkbaar gebouwencomplex
   - Bebouwing en andere voorzieningen in principe binnen bouwvlak
   - Bouwvlak maximaal 1 hectare
   - Afschermende beplanting
   - Verkavelingsstructuren respecteren
   - Voldoende parkeergelegenheid binnen het bouwvlak
   - Bouwwerken (uitgezonderd lichtmasten) maximaal 2 meter hoog
   - Eisen te stellen aan kleur en materiaalgebruik van bouwwerken en omheiningen
   - Lichtplan + lichtmasten maximaal 6 meter hoog
   - Goothoogte en nokhoogte van rijhallen beperken tot 4,5 resp. 10 meter
   - Detailhandel in relatie tot de paardensport maximaal 50 m²
   - Kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie mogelijk
   - Combinaties met andere vormen van paardenhouderij als nevenactiviteit mogelijk (uitgezonderd manege en entrainement)
   - Geen drafbaan
   - Geen wedstrijden of andere evenementen
   - Geen kantine

6. Entrainementen
   - Gebruik maken van vrijkomende agrarische bebouwing of daarmee vergelijkbaar gebouwencomplex
   - Bebouwing en andere voorzieningen in principe binnen bouwvlak
   - Bouwvlak maximaal 1 hectare
   - Afschermende beplanting

- Voldoende parkeergelegenheid binnen het bouwvlak
- Bouwwerken (uitgezonderd lichtmasten) maximaal 2 meter hoog
- Eisen te stellen aan kleur en materiaalgebruik van bouwwerken en omheiningen
- Lichtplan + lichtmasten maximaal 6 meter hoog
- Detailhandel in relatie tot de paardensport maximaal 50 m²
- Kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie mogelijk
- Combinaties met andere vormen van paardenhouderij als nevenactiviteit mogelijk (uitgezonderd manege)
- Geen rijhal
- Geen wedstrijden of andere evenementen
- Geen kantine

10. Sturing in de praktijk

Het nieuwe bestemmingsplan buitengebied wordt op dit moment opgesteld. Tot het plan is vastgesteld door de gemeenteraad, wordt met het geldende plan gewerkt. Wanneer een verzoek om vestiging afwijkt van het geldende plan, worden de criteria in deze notitie gebruikt. Ter toelichting van de verzoeken kan worden gevraagd om een bedrijfsplan, inrichtingsplan en beplantingsplan.

De notitie kan worden gezien als voorlopig beleidskader voor de beoordeling van
- nieuwvestiging van paardenhouderijen
- vergroting of wijziging van bestaande paardenhouderijen
- ruimtelijk-landschappelijke aanvaardbaarheid van bebouwing en andere voorzieningen van paardenhouderijen
- landschappelijke inpassing van paardenhouderijen
- diversiteit aan nevenactiviteiten bij paardenhouderijen.

Bij de beoordeling van verzoeken wordt verder aangesloten bij de criteria zoals genoemd in:
- Notitie “Agrarische bouwpercelen en serrestallen”
- Notitie “Kansen benutten”
- Kadernotitie “Vrijkomende agrarische bebouwing”

Een groot deel van deze criteria wordt via het bestemmingsplan uitgewerkt. Het andere deel moet via de welstandstoetsing plaatsvinden, zoals de materiaalkeuze van bouwwerken en afrasteringen. De Welstandsnota zal hiertoe op onderdelen moeten worden aangepast. Op deze manier kunnen de criteria worden geformaliseerd en ontstaat een adequaat en eenduidig toetsingskader voor de vestiging van paardenhouderijen in Opsterland.